

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIROSŁAWIEC NA LATA 2026-2036

 Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju

Opracowanie:

Urząd Miejski w Mirosławcu

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Strategię Rozwoju Gminy Mirosławiec na lata 2026-2036 opracowano w oparciu o analizę materiałów źródłowych (aktualnych dokumentów planistycznych i sprawozdań) Urzędu Miejskiego w Mirosławcu i gminnych jednostek organizacyjnych, dane statystyczne ujęte w formie wskaźników, wykresów i tabel porównawczych oraz informacje pozyskane w procesie partycypacji społecznej.

Strategia Rozwoju Gminy Mirosławiec na lata 2026-2036 zawiera najaktualniejsze dane w momencie opracowywania niniejszego dokumentu, a więc dane według stanu na 31 grudnia 2023 roku (o ile nie zaznaczono inaczej).

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY MIROSŁAWIEC	7
1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej	7
2. Wnioski z diagnozy sytuacji klimatyczno-środowiskowej.....	10
3. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej	13
4. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej.....	15
5. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych.....	18
5.1. Ocena sytuacji w Gminie	19
5.2. Pożądane priorytety rozwojowe	22
6. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej	23
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY MIROSŁAWIEC	26
1. Misja i wizja	26
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia	27
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Mirosławiec oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Mirosławiec	42
4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań	58
5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	61
6. Ramy finansowe i źródła finansowania	63
ZAŁĄCZNIKI	65
Załącznik nr 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Gminy Mirosławiec.....	66
Załącznik nr 2: Wzór ankiety	140
Załącznik nr 3: Tabela ewaluacyjna.....	145

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Mirosławiec na lata 2026-2036 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2036 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Mirosławiec na lata 2026-2036 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznym obowiązującym w Gminie Mirosławiec, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 oraz Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania. Dodatkowo, Strategia Rozwoju Gminy Mirosławiec będzie stanowiła ramy dla tworzenia planów i programów lokalnych, które będą realizowane w trakcie jej obowiązywania. Dzięki temu dokument ten będzie zawierał wytyczne i punkt odniesienia dla wszelkich inicjatyw i działań podejmowanych na poziomie lokalnym w Gminie Mirosławiec, mających na celu wspieranie rozwoju w okresie od 2026 do 2036 roku.

Strategia Rozwoju Gminy Mirosławiec na lata 2026-2036 została opracowana w sposób kompleksowy, wykorzystując różnorodne dane i dokumenty jako podstawę dla jej tworzenia. Dokument powstał w oparciu o aktualne dokumenty planistyczne, sprawozdania oraz dane statystyczne, co umożliwiło rzetelne i uzasadnione podejście do wyznaczenia celów i priorytetów rozwojowych dla Gminy Mirosławiec w określonym czasie. Kluczowym dokumentem prawnym, który był wykorzystywany w procesie przygotowania Strategii, była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Ustawa ta stanowi podstawę prawną dla funkcjonowania samorządów lokalnych i określa ich zakres kompetencji oraz zasady działania. Wykorzystanie tego aktu prawnego pozwoliło na stworzenie strategii rozwoju uwzględniającej istniejące ramy prawne i możliwości działania Gminy w zakresie jej rozwoju na lata 2026-2036.

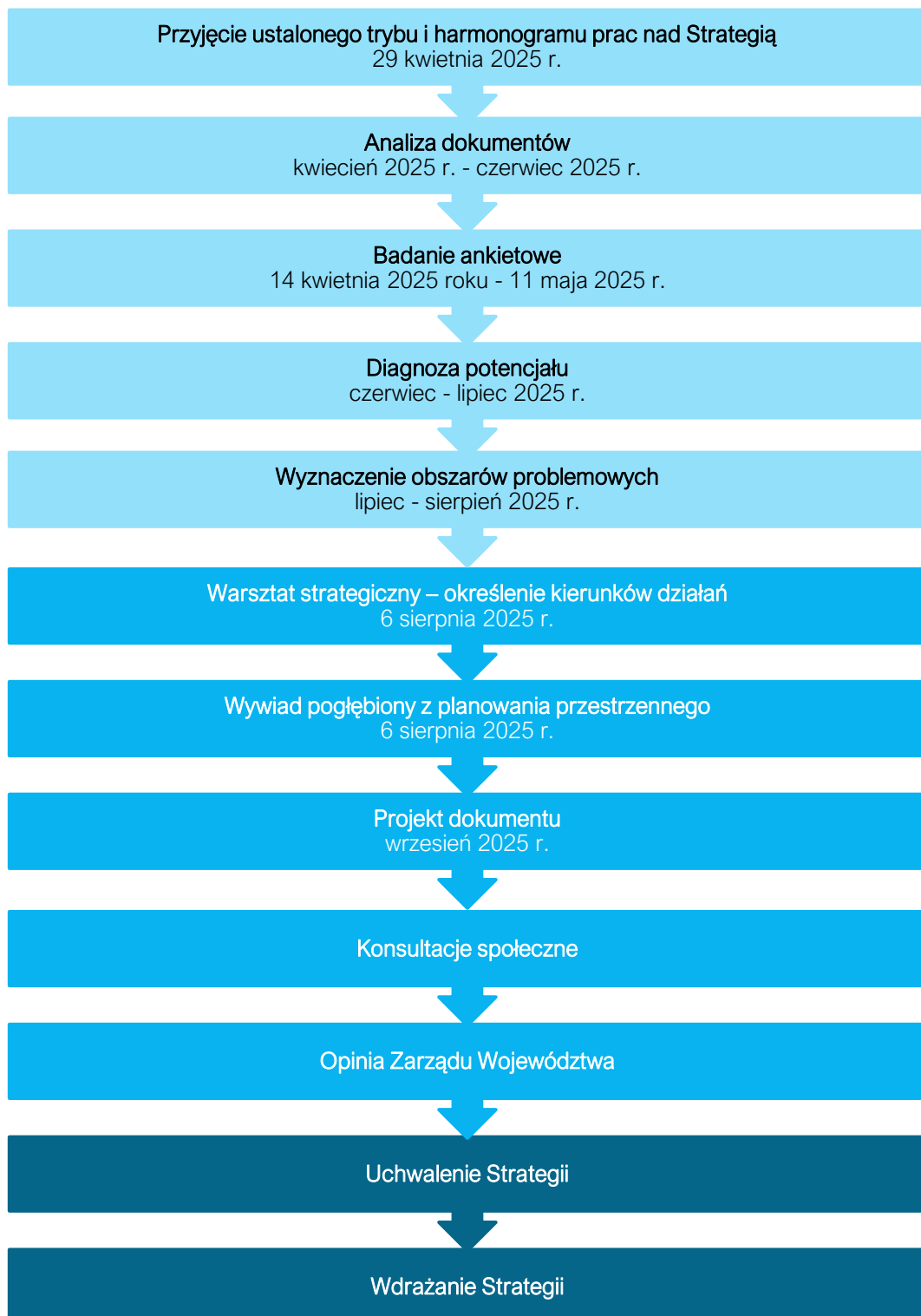
Prace nad Strategią rozpoczęto w marcu 2025 roku, po decyzji Burmistrza Mirosławca o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Drugim krokiem było podjęcie uchwały Nr XIII/103/2025 Rady Miejskiej w Mirosławcu z dnia 29 kwietnia 2025 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Mirosławiec na lata 2026-2036, w tym trybu konsultacji. Proces tworzenia dokumentu poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy. Analiza pogłębiona została o wnioski z przeprowadzonego badania ankietowego oraz o informacje i materiały pozyskane podczas warsztatu strategicznego oraz wywiadu pogłębionego.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Urząd Miejski w Mirosławcu wspierali eksperci z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania, w składzie:

- **Irma Kuznetsova** – Dyrektor Działu strategii i rozwoju lokalnego (kierownik projektu),
- **Iwona Nowacka** – Zastępca Dyrektora Działu strategii i rozwoju lokalnego,
- **Aleksander Orbach** – Specjalista ds. strategii i rozwoju lokalnego (koordynator projektu),
- **Dominik Heydrych** – Młodszy specjalista ds. strategii i rozwoju lokalnego.

Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac nad Strategią:

Na podstawie przeprowadzonej [Diagnozy sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej gospodarczej i społecznej Gminy Mirosławiec](#) zidentyfikowane zostały najważniejsze potencjały rozwojowe oraz problemy dotyczące Gminy i jej najbliższego otoczenia. Poniższe wyszczególnienie zawiera [wnioski w wymiarze przestrzennym, klimatyczno-środowiskowym, gospodarczym i społecznym](#) opracowane w oparciu o Diagnozę, która stanowi Załącznik nr 1. Wnioski stanowią jedną z podstaw do sporządzenia celów strategicznych i kierunków działań zaplanowanych do realizacji w ramach niniejszej Strategii.

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Gmina Mirosławiec jest gminą miejsko-wiejską położoną w południowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie wałeckim. Centrum administracyjno-usługowe badanej jednostki stanowi miasto Mirosławiec. Zgodnie z Klasyfikacją funkcjonalną gmin Polski na potrzeby Monitoringu planowania przestrzennego Śleszyńskiego i Komornickiego, Gmina Mirosławiec zaliczona została do gmin miejsko-wiejskich o funkcjach pozarolniczych (G3).

Jednym z podstawowych czynników warunkujących rozwój jednostek samorządu terytorialnego jest nowoczesna i bezpieczna infrastruktura komunikacyjna. Gmina Mirosławiec charakteryzuje się rozbudowaną siecią drogową, na którą składają się drogi o znaczeniu krajowym, regionalnym i lokalnym, a jej główną oś komunikacyjną stanowi droga krajowa nr 10 relacji Lubieszyn – Płońsk. Droga ta przebiega przez teren Gminy w układzie wschód-zachód, dzieląc ją na część północną i południową. Układ komunikacyjny badanej jednostki tworzy również droga wojewódzka nr 177 relacji Czaplinek – Wieleń, a także drogi powiatowe o łącznej długości 24,9 km. Sieć drogową uzupełniają drogi gminne o łącznej długości 355 km. Zauważa się jednak, że znaczną część dróg gminnych stanowią odcinki o nawierzchni nieutwardzonej. Koniecznym jest zatem podjęcie działań mających na celu poprawę jakości infrastruktury drogowej w celu poprawy wewnętrznej spójności komunikacyjnej Gminy Mirosławiec. W szczególności istotne jest przebudowanie dróg w miejscowościach Jabłonowo i Piecnik oraz infrastruktury około drogowej, obejmującej także ciągi piesze. Gmina Mirosławiec będzie również współpracowała z podmiotami zewnętrznymi w celu właściwego utrzymania dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych, znajdujących się na jej terenie. Należy również zaznaczyć, że w 2024 roku podpisano umowę na zaprojektowanie i budowę odcinka drogi ekspresowej S10 relacji Łowicz Wałecki – Piecnik, który pełnić będzie funkcję obwodnicy Mirosławca. Inwestycja ta stanowi istotny potencjał rozwojowy dla badanej jednostki, ponieważ przyczyni się do zwiększenia jej dostępności komunikacyjnej w skali regionu.

Jednym z czynników warunkujących dostępność komunikacyjną danego obszaru jest również transport kolejowy. Przez teren Gminy Mirosławiec przebiega linia kolejowa nr 410 relacji Złocieniec – Kalisz Pomorski – Choszczno, która została wyłączona z ruchu pasażerskiego w 1996 roku. Obecnie linia wykorzystywana jest w celu transportu sprzętu wojskowego i towarów do bocznic wojskowych zlokalizowanych w Złocieniu, Mirosławcu oraz Drawnie. Należy jednak zaznaczyć, że Gmina Mirosławiec, we współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego z regionu, będzie podejmować działania na rzecz przywrócenia pasażerskiego ruchu kolejowego na linii nr 410.

Istotnym elementem wpływającym na dostępność komunikacyjną jednostek samorządu terytorialnego jest także autobusowy transport zbiorowy. Na terenie Gminy Mirosławiec głównym

przewoźnikiem oferującym usługi z zakresu komunikacji publicznej jest PKS Złocieniec sp. z o.o. Gminę Mirosławiec obsługują również prywatni przewoźnicy. Zauważa się jednak potrzeby związane z rozwojem oraz optymalizacją systemu w celu poprawy wewnętrznej spójności komunikacyjnej Gminy, a także wzmocnienia jej powiązań komunikacyjnych z sąsiednimi ośrodkami.

Na terenie Gminy Mirosławiec, w miejscowości Mirosławiec Górny, zlokalizowana jest 12 Baza Bezzałogowych Statków Powietrznych, w której skład wchodzi m.in. lotnisko wojskowe oraz bocznica kolejowa. Obecność 12. Bazy Bezzałogowych Statków Powietrznych podnosi znaczenie Gminy Mirosławiec w skali kraju i generuje potencjalne powiązania gospodarcze i infrastrukturalne. Niemniej jednak, obszar bazy stanowi teren zamknięty, co ogranicza możliwości zagospodarowania terenu w północnej części Gminy.

Kluczowym elementem dla rozwoju jednostek samorządu terytorialnego w XXI wieku jest również dostęp do wysokiej jakości Internetu szerokopasmowego. W 2024 roku w Gminie Mirosławiec w zasięgu szerokopasmowego Internetu znajdowało się 65,9% wszystkich punktów adresowych. Nierównomierna dostępność infrastruktury cyfrowej w układzie przestrzennym Gminy może ograniczać komfort życia mieszkańców niektórych miejscowości. W związku z powyższym Gmina Mirosławiec będzie dążyć do rozwoju sieci Internetu szerokopasmowego na swoim terenie we współpracy z podmiotami zewnętrznymi.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (PZPWZ) jest nadrzędnym dokumentem planistycznym, który reguluje zasady planowania przestrzennego w regionie. Zgodnie z jego zapisami Gmina Mirosławiec została zakwalifikowana do Obszaru Funkcjonalnego Specjalnej Strefy Wyłączenia, która charakteryzuje się kumulacją negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych, skorelowaną z odległością od dużych ośrodków miejskich, depopulacją, dużym odsetkiem zdegradowanych małych miast, potencjałem do rozwoju gałęzi biogospodarki, niewykorzystanym potencjałem turystycznym w formie pojezierzy, słabą dostępnością komunikacyjną, niską dostępnością usług publicznych oraz znacznym oddaleniem od ośrodka regionalnego. Dodatkowo, Gmina Mirosławiec zaklasyfikowana została w PZPWZ do strefy dalszego oddziaływania miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Szczecinka i Walcza, a zatem obszaru odznaczającego się wysoką liczbą dziennych dojazdów do pracy do ośrodków powiatowych.

Całkowita powierzchnia Gminy Mirosławiec wynosi ok. 203 km², z czego ok. 64% stanowią lasy i tereny leśne. Z kolei użytki rolne zajmują ok. 27% powierzchni badanej jednostki, a tereny wykorzystywane na cele mieszkaniowe, produkcyjne i usługowe ok. 9% jej powierzchni całkowitej. Większość wsi na terenie Gminy Mirosławiec pierwotnie zbudowana była w układzie owalnicowym. Na ich terenie przeważa zabudowa jednokondygnacyjna z wysokim dachem dwuspadowym. Na terenie tym znaczną część zabudowy stanowią budynki gospodarcze, zwykle zlokalizowane za budynkiem mieszkalnym. Wśród zabudowy zlokalizowanej na obszarach wiejskich wyróżnia się również zabudowę pozostałą po funkcjonowaniu Państwowych Gospodarstw Rolnych – PGR-ach, występujących m.in. w miejscowościach Próchnowo i Jabłonkowo. Z kolei miasto Mirosławiec odznacza się wysoką gęstością zabudowy. Na jego terenie przeważa zabudowa jednorodzinna, handlowa oraz produkcyjno-magazynowa. Mirosławiec jako miasto i siedziba władz samorządowych wyróżnia się na tle struktury przestrzennej analizowanej jednostki. W mieście koncentrują się funkcje handlowo-usługowe, kulturalne, rekreacyjno-sportowe, edukacyjne, opiekuńcze oraz administracyjne Gminy Mirosławiec.

Nadrzędnym dokumentem regulującym politykę przestrzenną na terenie Gminy Mirosławiec jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUiKZP). Obowiązująca

wersja Studium przyjęta została na mocy uchwały Nr XXXI/299/2022 Rady Miejskiej w Mirosławcu z dnia 24 lutego 2022 r. Dokument wytycza podstawowe kierunki prowadzenia polityki przestrzennej i zagospodarowania poszczególnych części Gminy. Należy jednak zaznaczyć, że w wyniku reformy systemu planowania przestrzennego w Polsce, Gmina Mirosławiec zobowiązana jest do opracowania Planu Ogólnego – nowego narzędzia planistycznego, które zastąpi dotychczasowe Studium i stanie się nadrzędnym dokumentem regulującym prowadzoną politykę przestrzenną. W oparciu o zapisy zawarte w SUIKZP opracowywane są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP), stanowiące akty prawa miejscowego, których podstawowym celem jest regulowanie funkcji oraz sposobu użytkowania danego obszaru. Udział powierzchni Gminy Mirosławiec objętej MPZP kształtuje się na poziomie ok. 5% jej powierzchni całkowitej. Należy jednak zaznaczyć, że zasięg uchwalonych MPZP obejmuje m.in. cały obszar miasta Mirosławiec, co umożliwi racjonalne gospodarowanie przestrzenią na jego terenie.

Na terenach nieobjętych MPZP polityka przestrzenna realizowana jest poprzez decyzje o warunkach zabudowy (WZ). W latach 2019-2023 dla obszaru Gminy Mirosławiec wydano łącznie 211 decyzji WZ, co stanowiło blisko 11% wszystkich decyzji wydanych na terenie powiatu wałeckiego. Należy jednak zaznaczyć, że pod względem intensywności wykorzystania instrumentu decyzji WZ Gmina Mirosławiec nie wyróżniała się na tle pozostałych gmin powiatu wałeckiego, co może świadczyć o postrzeganiu jej obszaru jako miejsca umiarkowanie atrakcyjnego pod względem inwestycyjnym.

Gmina Mirosławiec charakteryzuje się długą i bogatą historią, której początki sięgają już pierwszej połowy XIV wieku. Początkowo Mirosławiec nazywany był Nowym Frydlandem, co związane było z zasiedlaniem tych obszarów przez kolonistów niemieckich z Meklemburgii, gdzie znajduje się miasto o zbliżonej nazwie. W okresie późnego średniowiecza Mirosławiec rozwijał się jako ważny ośrodek kupiecki. Na początku XVIII wieku miasto doświadczyło pożaru, w wyniku którego zniszczeniu uległa znaczna część zabudowy miejskiej. W trakcie II wojny światowej Mirosławiec stanowił ośrodek wchodzący w skład Wału Pomorskiego, systemu umocnień zbudowanego wzdłuż wschodniej granicy Rzeszy Niemieckiej. Na skutek rewizji granic w Europie Środkowo-Wschodniej po II wojnie światowej Pomorze Zachodnie wraz z Mirosławcem, stały się częścią Polski. Ponadto, po wojnie rozpoczęto przesiedlanie ludności z utraconych kresów wschodnich na tzw. ziemie odzyskane. W 1952 roku do użytku zostało oddane lotnisko wojskowe pod Mirosławcem, co zapoczątkowało tradycje miasta związane z lotnictwem. W Gminie Mirosławiec znajduje się wiele obiektów upamiętniających historię lokalną, wśród których wskazać można m.in. Wystawę Walk o Wał Pomorski, Plac Lotników, Pomnik Ofiar Katastrofy Samolotu CASA, kościoły oraz cmentarz żydowski. Znajdujące się na terenie Gminy Mirosławiec zabytki oraz miejsca pamięci stanowią potencjał do rozwoju funkcji turystycznej oraz jej promocji w regionie.

Gmina Mirosławiec posiada unikalny w skali regionu potencjał turystyczny, wynikający z synergii jej walorów przyrodniczo-krajobrazowych, wysokiej jakości środowiska naturalnego oraz stale rozwijanej infrastruktury turystycznej. Na terenie Gminy zlokalizowane są unikatowe atrakcje przyrodnicze, takie jak Rezerwat „Wielki Bytyń” (największy rezerwat województwa zachodniopomorskiego), Rezerwat „Rosiczki Mirosławskie” z naturalnym stanowiskiem rosiczek, a także sieć ponad 100 km oznakowanych szlaków i ścieżek: pieszych, rowerowych, przyrodniczych i kajakowych. Dodatkowym wyróżnikiem Gminy jest Dzika Zagroda w Jabłonowie, w której żyje populacja ok. 50–60 żubrów oraz nowo wprowadzone rysie i wilki. Potencjał ten uzupełniają walory kulturowe i edukacyjne, m.in. prywatny ogród botaniczny „Siedem Ogródów” w Łowiczu Wałeckim, który oferuje szeroką gamę wydarzeń artystycznych i edukacyjnych. Położenie Gminy na terenie Pojezierza Wałeckiego, z 22 jeziorami – w tym największym akwenem

Wielki Bytyń (ok. 886 ha) – wzmacnia jej pozycję jako obszaru o ponadlokalnym znaczeniu turystycznym. Istotnym elementem oferty jest także kompleks rekreacyjny nad jeziorem Kosiakowo z kąpieliskiem, polem namiotowym, infrastrukturą sportową i wypożyczalnią sprzętu wodnego. Pomimo szerokiego zakresu dotychczasowych działań, rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej pozostaje jednym z kluczowych wyzwań lokalnej polityki rozwoju, wymagającym dalszych inwestycji, profesjonalizacji zarządzania ofertą oraz zwiększenia dostępności przestrzennej i informacyjnej Gminy Mirosławiec dla odwiedzających.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji klimatyczno-środowiskowej

Gmina Mirosławiec charakteryzuje się wyjątkowymi walorami środowiska naturalnego, które stanowią jej mocną stronę. Ponad połowę obszaru pokrywają lasy – aż 64% powierzchni Gminy to kompleksy leśne, częściowo wchodzące w skład rozległej Puszczy Drawskiej. Krajobraz urozmaicają liczne jeziora polodowcowe (m.in. jezioro Wielki Bytyń o pow. ok. 877 ha) oraz torfowiska i mokradła. Rzeźba terenu jest zróżnicowana – od pofalowanych moren czołowych (wysokość do 189,8 m n.p.m.) po sandrowe równiny i doliny rzek. Występują tu również unikatowe formy polodowcowe: rynny jeziorne, zagłębienia wytopiskowe, ozy i kemowe pagórki. Wskazane uwarunkowania geologiczne i przyrodnicze przekładają się na wysoką bioróżnorodność – w lasach spotkać można liczne gatunki chronione (m.in. żurawie, orły bieliki, żółwie błotne), a czyste jeziora obfitują w ryby i ptactwo wodne. Walory te stanowią znakomitą bazę dla rozwoju turystyki przyrodniczej (np. obserwacji ptaków, wędkowania, turystyki kajakowej) oraz podnoszą jakość życia mieszkańców, zapewniając czyste powietrze i możliwość rekreacji na łonie natury.

Znaczna część terytorium Gminy objęta jest formami ochrony przyrody, co świadczy o wyjątkowej wartości lokalnych ekosystemów. Na terenie badanej jednostki znajdują się dwa rezerваты przyrody: Wielki Bytyń (2 tys. ha, chroniący jezioro Wielki Bytyń wraz z otaczającymi torfowiskami i siedliskami ptactwa wodno-błotnego) oraz Rosiczki Mirosławskie (22 ha, chroniący unikatowe torfowisko z populacjami trzech gatunków owadożernych rosiczek). Ponadto, prawie cały obszar Gminy wchodzi w skład rozległego Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy (37 tys. ha), który łączy w sobie cenne siedliska leśne i wodne. Na terenie badanej jednostki występuje również 7 obszarów Natura 2000, 6 pomników przyrody (pojedyncze drzewa i głazy) oraz 110 użytków ekologicznych. Tak szeroki zakres ochrony gwarantuje zachowanie dziedzictwa przyrodniczego Gminy Mirosławiec, ale jednocześnie nakłada wymogi ostrożnego planowania przestrzennego – inwestycje muszą uwzględniać te ograniczenia i odbywać się w sposób zrównoważony, by nie naruszyć cennych siedlisk.

W Gminie Mirosławiec stwierdzono występowanie złóż kopalin, wśród których przeważają piaski i żwiry. Oprócz nich, na jej terenie w przeszłości eksploatowane były złoża kredy oraz występowały złoża torfów. Większość udokumentowanych złóż kopalin występuje w centralnej i wschodniej części Gminy. Należy jednak zaznaczyć, że eksploatacja kopalin na terenie Gminy odbywa się na niewielką skalę, a perspektywy rozwoju działalności wydobywczej są niewielkie.

Gmina Mirosławiec odznacza się dobrze rozwiniętą siecią hydrograficzną oraz wysoką jeziornością. Na badanym terenie znajdują się 22 jeziora, o powierzchni powyżej 1 ha. Największym z nich jest jezioro Wielki Bytyń, którego powierzchnia wynosi około 886 ha, z czego 241 ha położonych jest w granicach administracyjnych Gminy Mirosławiec. Większość zbiorników wodnych stanowią jeziora polodowcowe rynnowe. Główną osią hydrologiczną badanej jednostki jest rzeka Piławka, która stanowi dopływ Dobrzycy, znajdującej się w zlewni Warty. Rozwinięta sieć hydrograficzna stanowi potencjał Gminy Mirosławiec, który wpływa na jej klimat, gospodarkę wodną, a także rozwój rekreacji i turystyki.

Gmina Mirosławiec znajduje się w strefie klimatu umiarkowanego przejściowego, co skutkuje dużą zmiennością warunków meteorologicznych oraz występowaniem zarówno okresów suchych, jak i silnie uwilgotnionych. Gmina położona jest w środkowopomorskim regionie klimatycznym (region VII), a z punktu widzenia regionalizacji rolniczo-klimatycznej – na styku dwóch dzielnic: pomorskiej i nadnoteckiej. Lokalny mikroklimat kształtowany jest przez uwarunkowania topograficzne i środowiskowe. Obszary leśne charakteryzują się mikroklimatem z obniżonym natężeniem promieniowania, wyższą wilgotnością powietrza oraz niższymi amplitudami temperatur, co sprzyja stabilizacji warunków siedliskowych i różnorodności biologicznej. W obniżeniach terenu, zwłaszcza w rejonach o wysokim poziomie wód gruntowych, tworzą się lokalne zastoje chłodnego powietrza, mgły oraz zauważalne różnice temperatur w stosunku do wysoczyzn. Uwarunkowania klimatyczne Gminy wpływają na możliwości produkcji rolniczej, warunki życia mieszkańców, zarządzanie zasobami wodnymi i planowanie inwestycji, w tym rozwój energetyki odnawialnej i adaptację do zmian klimatu. W związku z powyższym lokalna polityka rozwoju powinna uwzględniać zróżnicowanie mikroklimatów w Gminie oraz wynikające z tego ograniczenia i potencjały.

Na terenie Gminy brak jest większych zakładów przemysłowych czy emitujących znaczne zanieczyszczenia, co przekłada się na dobrą jakość środowiska. Według wojewódzkich ocen jakości powietrza, strefa wałecka (obejmująca m.in. Gminę Mirosławiec) zaliczana jest do klasy A pod względem wszystkich badanych zanieczyszczeń powietrza – nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów dla substancji takich jak pyły zawieszane, NO czy SO₂. Główne źródła emisji zanieczyszczeń w Gminie mają charakter lokalny i niskopunktowy: zalicza się do nich przede wszystkim przestarzałe paleniska domowe zasilane paliwem stałym (węglem, drewnem), spalanie odpadów komunalnych w piecach, a także emisje komunikacyjne skoncentrowane wzdłuż ruchliwych dróg (DK10, DW177). Zjawiska te powodują okresowe pogorszenie jakości powietrza (zwłaszcza zimą). Gmina podjęła działania zaradcze – zainstalowano cztery lokalne stacje monitoringu powietrza (czujniki powietrza na budynku Urzędu Miejskiego w Mirosławcu, na Placu Wolności, na budynku szkoły podstawowej w Piecniku oraz EkoStupek przy Ośrodku Kultury w Mirosławcu). Dane z czujników są publicznie udostępniane (m.in. na mapie jakości powietrza przed Urzędem) i służą zwiększaniu świadomości ekologicznej mieszkańców. Władze Gminy wspierają również wymianę źródeł ciepła na bardziej ekologiczne oraz edukują o prawidłowych praktykach gospodarowania odpadami, aby eliminować problem spalania śmieci. Utrzymanie tej proaktywnej polityki pozwoli zachować dobrą jakość powietrza w Gminie Mirosławiec i chronić zdrowie mieszkańców.

W kontekście postępującej transformacji energetycznej oraz realizacji celów neutralności klimatycznej, Gmina Mirosławiec posiada korzystny potencjał do rozwoju odnawialnych źródeł energii. Warunki przyrodniczo-klimatyczne umożliwiają lokalizację na jej terenie instalacji OZE wykorzystujących energię wiatru. Średnie roczne usłonecznienie wynoszące 1 450–1 500 godzin rocznie, typowe dla zachodniej Polski, wskazuje na umiarkowany potencjał do rozwoju energetyki słonecznej, w szczególności mikroinstalacji fotowoltaicznych dla gospodarstw domowych oraz budynków użyteczności publicznej. Równocześnie obszar północno-zachodniej Polski, w którym znajduje się Gmina Mirosławiec, odznacza się niekorzystnymi warunkami do rozwoju instalacji geotermalnych. W związku z powyższym Gmina Mirosławiec dążyć będzie do dywersyfikacji struktury udziału źródeł energii znajdujących się na jej terenie, w szczególności w oparciu o inwestycje w energetykę wiatrową oraz słoneczną.

Dostępność infrastruktury sieciowej w Gminie Mirosławiec jest zróżnicowana i bezpośrednio przekłada się na jej atrakcyjność osiedleńczą oraz potencjał inwestycyjny. Zróżnicowanie to jest szczególnie widoczne w podziale na miasto i obszary wiejskie. W 2023 r. łączna długość sieci

wodociągowej na terenie Gminy wynosiła 40,5 km, a średni udział mieszkańców posiadających przyłącze do sieci wyniósł 95% (miasto: 99,1%; obszary wiejskie: 89,7%). Nierówności te związane są ze stosunkowo wysoką gęstością zaludnienia na obszarze zurbanizowanym, co skutkuje niższymi jednostkowymi kosztami przyłączenia danego budynku do sieci wodociągowej. W tym samym roku całkowita długość sieci kanalizacyjnej wyniosła 16,6 km, a średni udział korzystających z sieci kształtował się na poziomie 75,2% (miasto: 98,4%; obszary wiejskie: 44,7%). Za utrzymanie sieci wodno-kanalizacyjnej odpowiedzialna jest Zakład Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. Gmina posiada oczyszczalnię ścieków, która zlokalizowana jest w Mirosławcu przy ul. Spacerowej. Przepustowość oczyszczalni wynosi 1 500 m³/d. Oczyszczalnia nie wymaga obecnie rozbudowy, natomiast priorytetowym jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej na obszarach wiejskich. Na terenie Gminy Mirosławiec sieć gazowa jest dobrze rozwinięta, a średni udział mieszkańców korzystających z sieci wyniósł 77,2% w 2023 roku.

System gospodarki odpadami w Gminie Mirosławiec funkcjonuje w oparciu o zamówienia publiczne w zakresie odbioru i transportu odpadów. Zagospodarowanie odpadów realizuje Celowy Związek Gmin R-XXI, tworzony przez 33 gminy, obsługiwane przez Regionalny Zakład Gospodarowania Odpadami w Ślajsinie. Odbiór odbywa się według ustalonego harmonogramu w podziale na 5 frakcji. W latach 2020–2024 liczba mieszkańców objętych systemem spadła z 4 749 do 4 706, co wynikało ze zmian demograficznych. W 2024 roku wskaźnik wytwarzania odpadów na mieszkańca wyniósł 400 kg/os. W tym samym roku poziom recyklingu wyniósł 25,91%, a Gmina nie osiągnęła wymaganego stanu minimalnego. Zauważa się zatem konieczność dalszego podnoszenia efektywności zbiórki, poprawy wskaźników poziomu recyklingu, a także podjęcia działań na rzecz ograniczenia wahań masy odpadów poprzez doskonalenie organizacji odbioru i wzmocnienie działań informacyjno-edukacyjnych skierowanych do mieszkańców i podmiotów wytwarzających odpady.

W Gminie Mirosławiec działania prośrodowiskowe mają charakter wielotorowy i uzupełniają inwestycje infrastrukturalne o komponenty „miękkie” – w szczególności edukację ekologiczną oraz przedsięwzięcia poprawiające efektywność energetyczną. Priorytetem krótkoterminowym jest przeprowadzenie termomodernizacji przedszkola w Mirosławcu Górnym oraz przychodni zdrowia w Mirosławcu. W perspektywie strategicznej istotnym będzie połączenie inwestycji termomodernizacyjnych z programami edukacji ekologicznej i rozwojem OZE (np. instalacji fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej).

Choć Gmina Mirosławiec charakteryzuje się obecnie czystym środowiskiem, zachodzące zmiany klimatyczne stawiają przed nią nowe wyzwania rozwojowe. Obserwowane w skali kraju zjawiska ekstremalne, m.in. fale upałów czy długotrwałe susze przerywane ulewnymi opadami, mogą wpływać na lokalne rolnictwo i gospodarkę wodną. Rozległe lasy są narażone na wzrost ryzyka pożarami w okresach suszy, a tereny podmokłe (liczne w dolinach rzek i przy jeziorach) na podtopienia przy nawalnych deszczach. W Gminie występują bezodpływowe jeziora i obszary okresowo podmokłe, gdzie podniesienie poziomu wód może powodować lokalne podtopienia. Dlatego istotne jest wdrażanie działań adaptacyjnych: retencjonowanie wody (np. poprzez odbudowę małych stawów, meliorację przyjazną przyrodzie), utrzymywanie zadrzewień śródpolnych chroniących glebę przed erozją wietrzną i przesuszeniem czy stosowanie praktyk adaptacyjnych w rolnictwie. Dzięki proaktywnej adaptacji Gmina Mirosławiec może zminimalizować negatywne skutki zmian klimatu i zachować swoje bogate środowisko dla kolejnych pokoleń.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Gmina Mirosławiec, klasyfikowana w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego jako część Strefy Włączenia, stanowi obszar wymagający wsparcia ze względu na kumulację negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych, niski poziom rozwoju i pogarszające się perspektywy. Należy jednak zaznaczyć, że analizując poziom przedsiębiorczości w Gminie Mirosławiec zaobserwowano umiarkowany wzrost liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na jej terenie. W 2019 roku ich liczba wyniosła 492 przedsiębiorstwa, a w 2023 roku – 539 podmioty. Zaobserwowany trend, pomimo niekorzystnej klasyfikacji na poziomie regionalnym, wskazuje na aktywność i potencjał przedsiębiorczy mieszkańców. Zauważa się zatem konieczność podjęcia działań ukierunkowanych na wzmocnienie roli instrumentów wspierających rozwój przedsiębiorczości w celu utrwalenia pozytywnej dynamiki i ograniczenia skutków niekorzystnych uwarunkowań strukturalnych lokalnego rynku pracy.

W przeprowadzonej analizie zbadano również strukturę przedsiębiorstw znajdujących się na terenie Gminy Mirosławiec. W 2023 roku wśród podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na badanym obszarze przeważały przedsiębiorstwa działające w sekcji F Budownictwo (22,6%) i Sekcji G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli (17,7%). Przedsiębiorstwa działające w ramach wskazanych sekcji stanowiły 40,3% wszystkich firm działających w Gminie Mirosławiec. Należy jednak zaznaczyć, że na terenie Gminy Mirosławiec zlokalizowane są również duże zakłady pracy. Należą do nich m.in. Metaltech oraz Żywiec Zdrój S.A. Zakład w Mirosławcu. Obserwuje się również znaczne zainteresowanie zatrudnieniem w 12 Bazie Bezzałogowych Statków Powietrznych w Mirosławcu Górnym. Sytuacja gospodarcza Gminy oceniana jest zatem jako korzystna, a mieszkańcy mają możliwość znalezienia zatrudnienia na jej terenie.

Rozwój gospodarczy jednostek samorządu terytorialnego jest ściśle powiązany z sytuacją na rynku pracy. W latach 2019-2023 udział zarejestrowanych osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Mirosławiec kształtował się na średnim poziomie 4,5% i przewyższał średnią dla gmin województwa zachodniopomorskiego oraz powiatu wałeckiego. Jednocześnie zaobserwowano, że w strukturze bezrobotnych przeważały osoby w wieku średnim, pozostające bez pracy od 1 do 3 miesięcy, które uzyskały wykształcenie podstawowe. Struktura ta może świadczyć o relatywnie wysokim stopniu rotacji na rynku pracy, a także niedoborze kwalifikacji. W związku z powyższym zauważa się konieczność podjęcia dodatkowych działań podnoszących kompetencje kluczowe wśród osób poszukujących zatrudnienia we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Wałczu, aktywizację kobiet na rynku pracy oraz zacieśnienie współpracy z przedsiębiorcami w celu zwiększenia efektywności pośrednictwa pracy.

Gmina Mirosławiec odznacza się rozwiniętą funkcją rolniczą. Zgodnie z danymi pochodzącymi z Powszechnego Spisu Rolnego, na terenie badanej jednostki użytki rolne zajmują 4 620 ha, co stanowi 88,4% wszystkich gruntów rolnych. W strukturze użytkowania dominują grunty orne pod zasiewami (63%) oraz łąki trwałe (21%). Na terenie Gminy dominują duże gospodarstwa rolne, których powierzchnia całkowita wynosi 15 ha i więcej, a także gospodarstwa małe. Z punktu widzenia ekonomiki produkcji oznacza to potrzebę bilansowania dwóch wyzwań: przeciwdziałania ryzyku nadmiernego rozdrobnienia (utrzymanie dochodowości w najmniejszych gospodarstwach), oraz zapewnienia kapitałochłonnej mechanizacji i organizacji pracy w gospodarstwach wielkoobszarowych. Kierunkowo uzasadnione są działania wspierające dywersyfikację produkcji (w tym utrwalanie roli pastewnych i międzyplonów), podnoszenie efektywności technicznej oraz

rozwój krótkich łańcuchów dostaw, co pozwoli lepiej monetyzować istniejącą strukturę upraw przy stabilizacji dochodowości w całym sektorze rolnym na terenie Gminy Mirosławiec.

W latach 2019–2024 finanse Gminy Mirosławiec charakteryzowały się umiarkowanym wzrostem dochodów przy istotnej zmienności rocznej oraz wysokim udziałem dochodów bieżących. Dochody ogółem wzrosły z 34,2 mln zł (2019 rok) do 44,6 mln zł (2024 rok), przy czym dochody bieżące mieściły się w przedziale 30,8–40,9 mln zł i stanowiły średnio 90,3% dochodów ogółem. Wzrost dochodów bieżących napędzały subwencja ogólna oraz podatek od nieruchomości. Z kolei dochody majątkowe Gminy Mirosławiec w lata 2019-2024 wahały się od 2,2 do 6,9 mln zł. Przeliczając dochody ogółem na jednego mieszkańca zaobserwowano, że dochody ogółem badanej jednostki przewyższały średnią dla gmin województwa zachodniopomorskiego oraz powiatu waleckiego, lecz wykazywały wolniejszą dynamikę wzrostu. Na przestrzeni lat wydatki ogółem Gminy Mirosławiec wrosły z 30,7 mln zł w 2019 roku do 41,3 mln zł w 2024 roku. Jednocześnie wydatki bieżące stanowiły średnio 85% wydatków ogółem i wzrosły z 27,4 mln zł (2019) do 36,1 mln zł (2024). W analizowanym okresie wydatki majątkowe mieściły się w przedziale 3,3–13,4 mln zł i były skorelowane z poziomem dochodów majątkowych. W latach 2019-2024 dwukrotnie odnotowano wystąpienie deficytu budżetowego w 2020 i 2023 roku. Implikuje to konieczność utrzymania wysokiego udziału dochodów bieżących, dalszego dywersyfikowania dochodów własnych (w tym stabilnej bazy podatku od nieruchomości) i planowania inwestycji w układzie wieloletnim z wykorzystaniem dotacji, przy jednoczesnym kontrolowaniu presji na wydatki bieżące, aby zachować elastyczność i zdolność dofinansowania priorytetów rozwojowych. Dochody własne stanowią kluczowy instrument samodzielności finansowej i bezpośredniego oddziaływania na otoczenie gospodarcze. W latach 2019–2023 Gmina Mirosławiec utrzymywała dochody własne per capita na poziomie wyższym od średniej dla gmin powiatu waleckiego, a przez większość okresu także powyżej średniej dla gmin województwa zachodniopomorskiego. Świadczy to o relatywnie korzystnej pozycji dochodowej i dobrym potencjale fiskalnym Gminy na tle regionu. Gmina Mirosławiec powinna w dalszym stopniu wykorzystywać politykę podatkową jako narzędzie służące stabilizacji finansów oraz stymulacji rozwoju lokalnego.

W latach 2019–2024 struktura dochodów Gminy Mirosławiec wskazywała na zrównoważony model finansowania, oparty na kombinacji dochodów własnych, udziałów w podatkach centralnych, subwencji i dotacji. Dochody własne (bez PIT i CIT) stanowiły średnio 40% dochodów gminy, a wraz z udziałami w podatkach centralnych – 49% wszystkich dochodów, co może świadczyć o umiarkowanej samodzielności finansowej badanej jednostki. Jednocześnie znaczący udział w strukturze dochodowej miały dotacje (średnio 30%) oraz subwencja ogólna (średnio 21%). W strukturze bazy podatkowej dominującą rolę odgrywał podatek od nieruchomości oraz udział w podatku dochodowym od osób fizycznych PIT.

Wskaźnik obsługi zadłużenia Gminy Mirosławiec na lata 2025–2034 spełnia wymogi art. 243 ustawy o finansach publicznych i pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań w najbliższym horyzoncie czasowym. Jednocześnie wyliczony potencjał inwestycyjny (nadwyżka środków po pokryciu wszystkich wydatków bieżących oraz spłacie zaplanowanych rat kapitałowych) wynosi łącznie ok. 30,7 mln zł, z czego 17,7 mln zł przypada na rok 2025.

4. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Sytuacja demograficzna Gminy Mirosławiec, kluczowa dla programowania usług publicznych i planowania strategicznego, cechuje się relatywną stabilnością na tle gmin powiatu waleckiego oraz wyraźną koncentracją osadniczą w mieście. Na koniec 2023 roku Gminę zamieszkiwało 5 328 osób (ok. 11% ludności powiatu), z czego 3 018 osób zamieszkiwało na obszarze miasta. Z kolei średnia gęstość zaludnienia na terenie badanej jednostki wyniosła 26 os./km². W ostatnich latach odnotowano spadek liczby mieszkańców we wszystkich gminach powiatu waleckiego, a dynamika tego zjawiska wyniosła 98,5%. Należy jednak zaznaczyć, że zjawisko to w Gminie Mirosławiec zachodziło najwolniej – dynamika spadku liczby ludności na badanym obszarze kształtowała się na poziomie 99,7%. Zauważa się zatem, że polityka lokalna powinna koncentrować się na podejmowaniu działań, które przyczynią się do poprawy atrakcyjności osiedleńczej Gminy Mirosławiec.

W 2023 roku Gmina Mirosławiec charakteryzowała się relatywnie korzystną sytuacją demograficzną na tle pozostałych gmin powiatu waleckiego, jednak odnotowany przyrost naturalny pozostawał ujemny (-3,58). Należy jednak zaznaczyć, że Gmina Mirosławiec, jako jedyna w powiecie, odnotowała wzrost wartości wskaźnika przyrostu naturalnego w latach 2019-2023 o 0,35. W tym samym roku saldo migracji również kształtowało się na ujemnym poziomie, jednak było wyższe od pozostałych gmin w powiecie, co oznacza, że Gmina Mirosławiec charakteryzowała się najpowolniejszym spadkiem liczby ludności. Należy jednak podejmować działania, które doprowadzą do odwrócenia obecnego trendu.

W Gminie Mirosławiec zauważa się sukcesywny spadek liczby mieszkańców w wieku kreatywnym (25-34 lata) przy jednoczesnym wzroście senioralnego obciążenia demograficznego. Trend ten stanowi cechę charakterystyczną dla całego kraju związaną ze starzeniem się społeczeństwa. Niemniej jednak, koniecznym jest podejmowanie działań, które przyczynią się do wzrostu atrakcyjności osiedleńczej badanej jednostki, a w szczególności kształtowania jej wizerunku jako miejsca atrakcyjnego dla osób młodych. Ponadto, zauważa się potrzeby związane z rozwojem oferty usług skierowanych do seniorów.

Rola żłobków oraz przedszkoli w lokalnej społeczności polega na umożliwieniu rodzicom szybszego powrotu na rynek pracy, w związku ze zwolnieniem ich z konieczności sprawowania opieki nad dziećmi, a także na ich wzajemnej integracji, co korzystnie wpływa na budowanie kapitału społecznego. Na terenie Gminy Mirosławiec znajduje się jeden niepubliczny żłobek, zlokalizowany przy ul. Wolności 15/2 w Mirosławcu. Zgodnie z danymi Rejestru w żłobku znajduje się 16 miejsc, a podstawowa opłata miesięczna wynosi 1 500 zł. Z kolei opieka przedszkolna realizowana jest w Gminie przez Przedszkole „Słoneczko” znajdujące się w Mirosławcu wraz z oddziałem zamiejscowym w Mirosławcu Górnym oraz Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Piecniku. W 2024 roku do obydwu placówek uczęszczało łącznie 179 dzieci. Należy jednak zaznaczyć, że w latach 2019-2023 poziom upowszechniania opieki przedszkolnej w Gminie Mirosławiec kształtował się na średnim poziomie 71,5% i pozostawał znacznie niższy od średniej dla gmin powiatu waleckiego i województwa zachodniopomorskiego. Sytuacja ta wynika jednak z faktu, że część mieszkańców Gminy Mirosławiec nadal zameldowana jest na jej terenie, pomimo zmiany miejsca zamieszkania. Tym samym ich dzieci, uczęszczające do placówek przedszkolnych na terenie innych gmin, wliczane są do ogółu dzieci z terenu Gminy Mirosławiec objętych opieką przedszkolną.

System edukacji podstawowej w Gminie Mirosławiec opiera się na dwóch szkołach: Szkole Podstawowej im. Lotników Polskich w Mirosławcu i Szkole Podstawowej w Piecniku. W roku

szkolnym 2024/2025 do obydwu placówek uczęszczało łącznie 416 uczniów – z czego 347 w Mirosławcu oraz 69 w Piecniku. Szkoły znajdujące się na terenie Gminy charakteryzują się rozbudowaną bazą dydaktyczną. Niemniej jednak sala gimnastyczna w każdej ze szkół wymaga częściowych remontów. Szkoła Podstawowa w Mirosławcu dysponuje pracownią językową i klasą integracyjną, co wzmacnia inkluzyjność i jakość nauki języków. Ponadto, konieczny jest rozwój oferty wsparcia specjalistycznego dla dzieci i młodzieży (psycholog, logopeda, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne), a także optymalizacja organizacji oddziałów tak, by łączyć jakość edukacji i efektywność kosztową całego systemu. Szkoły realizują również liczne projekty, których idea jest rozwijanie zainteresowań oraz pasji wśród młodzieży, a dla najzdolniejszych uczniów przyznawane są stypendia. Wysokiej jakości baza dydaktyczna wpływa na poziom nauczania, który można zmierzyć za pomocą sprawdzianów wewnętrznych i zewnętrznych. W latach 2022-2024 absolwenci szkół podstawowych z Gminy Mirosławiec osiągnęli zbliżone wyniki z egzaminu ósmoklasisty od średniej dla szkół z powiatu waleckiego oraz województwa zachodniopomorskiego. Sytuacja ta wskazuje na dobry poziom nauczania na terenie badanej jednostki. Ze względu na zmiany demograficzne oraz wzrost konkurencyjności placówek, koniecznym może jednak okazać się podjęcie dyskusji na temat optymalizacji gminnego systemu edukacji podstawowej.

Kultura w Gminie Mirosławiec pełni szereg istotnych funkcji jak m.in. funkcję integracyjną czy edukacyjną. Stanowi ona również istotny filar kapitału społecznego oraz oferty spędzania wolnego czasu. Gmina prowadzi dwie instytucje kultury: Ośrodek Kultury i Bibliotekę Publiczną. W 2024 roku z usług Biblioteki skorzystało 3 682 użytkowników, a liczba wypożyczonych książek wzrosła do 8 046. Biblioteka aktywnie angażuje się w życie kulturalne Gminy organizując wystawy, spotkania z autorami i warsztaty w ramach ogólnopolskiej kampanii „Mała książka – Wielki człowiek”. W Bibliotece prowadzone są również zajęcia dla dzieci. Z kolei Ośrodek Kultury realizuje szeroki program animacyjno-edukacyjny w siedzibie i świetlicach wiejskich (warsztaty artystyczne, rękodzielnicze, kulinarne, zajęcia ruchowe, a także programy profilaktyczne). Ośrodek pełni również rolę instytucji wystawienniczej i organizatora licznych wydarzeń. Baza sportowo-rekreacyjna Gminy Mirosławiec obejmuje 32 obiekty, w tym m.in. boisko Orlik, boiska szkolne, siłownię zewnętrzną oraz Stadion Miejski. Zauważa się jednak potrzeby związane z rozwojem oferty kulturalno-sportowej, wzmacnianiem kompetencji społecznych i twórczych mieszkańców, zwiększaniem rozpoznawalności Gminy w regionie oraz systematycznym modernizowaniem infrastruktury rekreacyjno-sportowej.

Zapewnienie bezpieczeństwa oraz utrzymanie porządku publicznego stanowi jedno z podstawowych zadań własnych samorządu terytorialnego. Za porządek i bezpieczeństwo w Gminie Mirosławiec odpowiadają funkcjonariusze z Posterunku Policji w Mirosławcu, działający w dwóch rejonach służbowych (miasto i obszar wiejski). Z Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa wynika, że zgłoszenia naruszenia porządku publicznego dotyczą przede wszystkim przekraczania prędkości oraz grupowania się osób zagrożonych demoralizacją (wandalizm, spożywanie alkoholu w miejscach publicznych). W 2024 r. funkcjonariusze Policji realizowali w Gminie programy edukacyjne dla dzieci i dorosłych (przeciwdziałanie przemocy, bezpieczeństwo w szkole, domu i w przestrzeni publicznej, konsekwencje używania alkoholu i narkotyków) oraz szkolenia dla seniorów z zakresu cyberprzestępczości i sztucznej inteligencji. System ratowniczy wspierają 3 jednostki OSP. Jednostki OSP w Mirosławcu i Piecniku ujęte zostały w KSRG, więc ich rejonem operacyjnym chronionym jest cały powiat walecki. W przeciągu najbliższych lat koniecznym będzie ciągle doposażanie gminnych jednostek OSP w nowoczesny sprzęt ratunkowo-gaśniczy, który umożliwi im efektywniejsze realizowanie zadań statutowych, a także zacieśnienie współpracy ze służbami. Istotnym elementem prewencji jest

również system monitoringu wizyjnego, który poprawia wykrywalność wykroczeń i przestępstw, skraca czas reakcji służb i wzmacnia poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Na terenie Gminy Mirosławiec zlokalizowanych jest 47 punktów monitoringu wizyjnego.

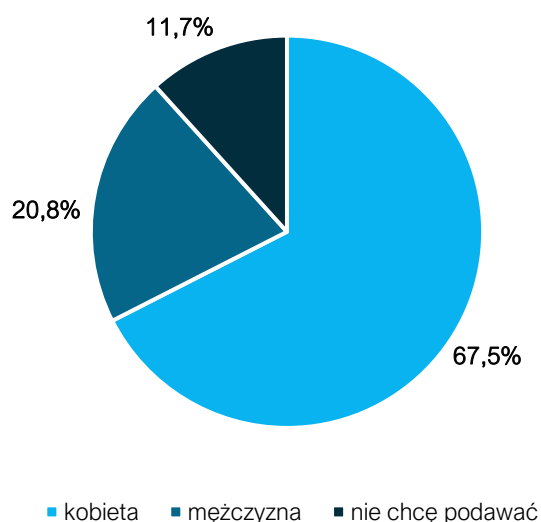
Na terenie Gminy Mirosławiec działa wiele organizacji pozarządowych, które angażują się, przede wszystkim w wymiarze społecznym, w życie lokalnej społeczności. Należy jednak sukcesywnie rozszerzać zakres powierzanych im zadań publicznych, aby rozwijać aktywność społeczną oraz umożliwić inicjowanie działań oddolnych, przeradzających się z czasem w działania zorganizowane w formie stowarzyszeń czy organizacji pozarządowych. Gmina Mirosławiec jest również partnerem 8 stowarzyszeń i związków. Celem ich działalności jest kompleksowa współpraca w zakresie wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego całego regionu, a także zwiększanie jego rozpoznawalności. Od 2012 roku Gmina Mirosławiec przynależy również do Partnerstwa Miast Friedlandzkich, w ramach której corocznie organizowane są spotkania partnerskie delegacji członków, a także „Spotkania Młodzieży Friedlandzkiej”, mające na celu wymianę doświadczeń i integrację młodzieży, a także okazjonalne wydarzenia sportowe. Do Stowarzyszenia przynależy dziewięć JST z Polski, Niemiec i Czech.

Gmina Mirosławiec prowadzi kompleksową politykę prozdrowotną i społeczną, łącząc działania profilaktyczne, edukacyjne i interwencyjne z rozwijaniem usług wsparcia. W 2024 roku zrealizowano szereg akcji zdrowotnych obejmujących m.in. wizyty mammobusu, akcje krwiodawstwa, pomiary ciśnienia i glikemii, konsultacje dietetyczne i prelekcję. Równolegle uruchomiono zapisy do programu „40+”. Organizowano również edukację onkologiczną, a bezpieczeństwo zdrowotne w przestrzeni publicznej wzmocniono przez rozszerzenie sieci urządzeń AED. Od 2023 roku w Gminie działa Punkt Konsultacyjny ze wsparciem psychologicznym dla osób uzależnionych i ich rodzin. Równolegle polityka społeczna, realizowana w oparciu o aktualne programy gminne, odpowiada na rosnące potrzeby mieszkańców. Głównym podmiotem odpowiedzialnym za świadczenie usług z zakresu pomocy społecznej w Gminie jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu. W 2024 roku MGOPS objął pomocą łącznie 808 osób, a świadczenia pieniężne lub rzeczowe otrzymało 139 rodzin. Struktura przyczyn korzystania z pomocy społecznej wskazuje na występowanie problemów związanych przede wszystkim z bezrobociem, ubóstwem, niepełnosprawnością czy chorobami przewlekłymi. Zauważa się zatem potrzeby związane z dalszym rozwojem profilaktyki zdrowotnej, integracją wsparcia psychologicznego z działaniami MGOPS oraz podnoszeniem jakości świadczonych usług społecznych przy jednoczesnym wzmacnianiu roli aktywnych form pomocy.

5. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

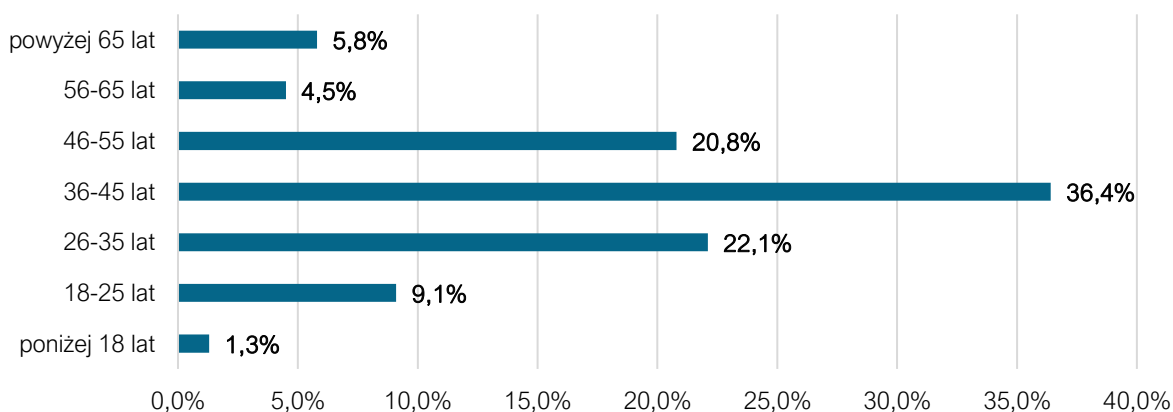
W celu zdiagnozowania stanu społeczno-gospodarczego Gminy Mirosławiec przeprowadzone zostało badanie ankietowe wśród mieszkańców. Odpowiedzi udzielać można było poprzez kwestionariusz dostępny on-line. Badanie było anonimowe, a udział dobrowolny dla wszystkich zainteresowanych. Celem badania było poznanie opinii mieszkańców oraz interesariuszy Gminy Mirosławiec na temat jakości życia w Gminie oraz określenie priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Ankietowani odpowiadali na pytania z zakresu kilku obszarów funkcjonowania Gminy, a poruszane tematy dotyczyły społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni, środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki, rekreacji, edukacji i kultury.

Respondenci składali odpowiedzi od 14 kwietnia 2025 roku do 11 maja 2025 roku. Łącznie zebrano **154 odpowiedzi**. Większą część respondentów stanowiły kobiety (67,5%). Analizując strukturę wieku zaobserwowano, że największy udział wśród ankietowanych stanowiły osoby w wieku 36-45 lat (36,4%), 26-35 lat (22,1%) oraz 46-55 lat (20,8%). Pod względem zatrudnienia, największy odsetek wśród respondentów stanowiły osoby pracujące, niebędące rolnikami lub przedsiębiorcami (67,5%).

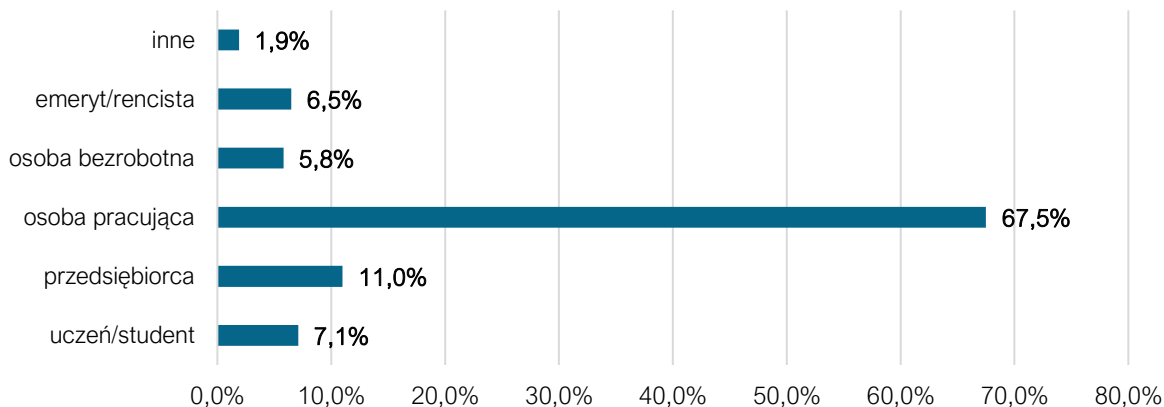
Ryc. 1. Metryczka – ankietowani według płci

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Ryc. 2. Metryczka – struktura wiekowa ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Ryc. 3. Metryczka – ankietowani według zatrudnienia

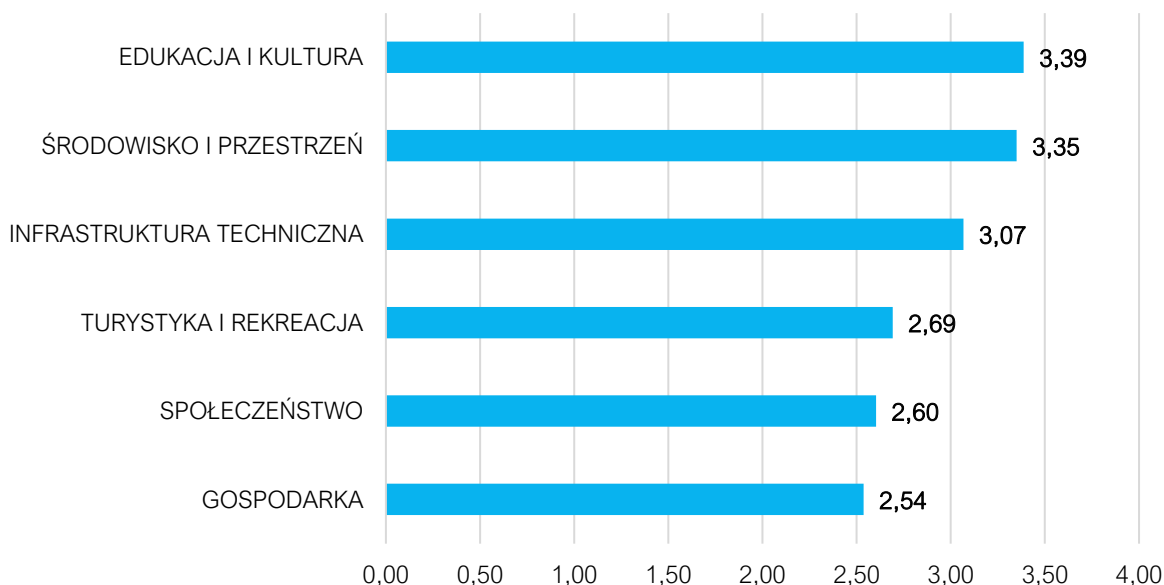
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

5.1. Ocena sytuacji w Gminie

W Gminie Mirosławiec w skali od 1 do 5, gdzie:

- 1 – oznacza „bardzo źle”,
- 2 – oznacza „źle”,
- 3 – oznacza „dostatecznie/zadawalająco/neutralnie”,
- 4 – oznacza „dobrze”,
- 5 – oznacza „bardzo dobrze”.

respondenci **najwyżej** ocenili obszar związany z **edukacją i kulturą**, dla którego średnia ocen wyniosła 3,39. Z kolei **najniżej** oceniony został obszar **gospodarka** – średnia ocena dla tego komponentu wyniosła 2,54. Natomiast średnia ocena dla wszystkich badanych obszarów wyniosła 2,94. Oznacza to, że ankietowani w zdecydowanej większości ocenili negatywnie lub zaledwie dostatecznie poszczególne obszary funkcjonowania Gminy Mirosławiec. Należy jednak zaznaczyć, że oceny te dokonane zostały w sposób subiektywny i stanowią uzupełnienie twardych danych analitycznych oraz materiałów pozyskanych z Urzędu Miejskiego w Mirosławcu.

Ryc. 4. Średnia ocena rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

W poniższej tabeli przedstawiono średnią ocenę poszczególnych komponentów, które wchodziły w skład przedstawionych powyżej obszarów rozwojowych. W przeprowadzonym badaniu ankietowym najwyżej oceniono: walory środowiska przyrodniczego (3,98), dostęp do edukacji w szkołach podstawowych (3,95), dostępność terenów zieleni (3,90), jakość powietrza (3,71), jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (3,71), czystość terenów zieleni (3,70), dostęp do edukacji przedszkolnej (3,69), jakość edukacji przedszkolnej (3,68), organizację dowozu dzieci do szkół (3,67), jakość infrastruktury przedszkolnej (3,65) oraz działalność Ośrodka Kultury i Biblioteki Publicznej w Mirosławcu (3,62). Z kolei najniżej oceniono: dostęp do specjalistycznej opieki medycznej (1,47), poziom bazy gastronomicznej (1,84), możliwość zapewnienia dojazdu do specjalistycznej opieki medycznej poza teren Gminy (1,91), możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem (1,95) oraz ofertę spędzania wolnego czasu dla młodzieży (1,99). Najniżej ocenione komponenty stanowią wyzwania rozwojowe dla Gminy i powinny być traktowane priorytetowo w zakresie podejmowanych interwencji rozwojowych w przeciągu najbliższych lat.

Tab. 1. Ocena poszczególnych komponentów w badanych obszarach rozwojowych w Gminie Mirosławiec

EDUKACJA I KULTURA	
dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	3,95
jakość infrastruktury w szkołach podstawowych	3,71
dostęp do edukacji przedszkolnej	3,69
jakość edukacji przedszkolnej	3,68
organizacja dowozu dzieci do szkół	3,67
jakość infrastruktury przedszkolnej	3,65
działalność Ośrodka Kultury i Biblioteki Publicznej w Mirosławcu	3,62
dojazd do szkół ponadpodstawowych	3,45
jakość edukacji w szkołach podstawowych	3,23
dostęp do obiektów kulturalnych (godziny i dni otwarcia, itp.)	3,21
jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	3,12
działalność świetlic wiejskich	3,07
dodatkowa oferta w szkołach	3,05
wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach	2,88
wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach	2,82
ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ	
walory środowiska przyrodniczego	3,98
dostępność terenów zieleni	3,90
jakość powietrza	3,71
czystość terenów zieleni	3,70
estetyka (czystość na obszarach publicznych)	3,60
czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających	3,27
oferta w działaniach wspierających ochronę środowiska	3,21
system odbioru odpadów	2,99
rozwój odnawialnych źródeł energii	2,94

efektywność zagospodarowania przestrzeni	2,77
świadomość ekologiczna mieszkańców	2,77
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	
jakość sieci gazowej	3,52
jakość sieci kanalizacyjnej	3,34
mała infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp)	3,08
jakość sieci wodociągowej	3,07
dostęp do szerokopasmowego Internetu	3,02
bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych	2,93
stan dróg	2,50
TURYSTYKA I REKREACJA	
jakość istniejących dróg rowerowych	3,28
atrakcyjność turystyczna	3,21
wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych	3,01
jakość istniejących chodników	2,93
poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej (m.in. szlaki turystyczne, miejsca noclegowe)	2,88
system ścieżek rowerowych	2,85
oferta spędzania wolnego czasu dla seniorów	2,82
poziom bazy sportowo-rekreacyjnej	2,76
oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci	2,64
działania promocyjne władz, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów	2,58
oferta spędzania wolnego czasu dla dorosłych	2,21
oferta spędzania wolnego czasu dla młodzieży	1,99
poziom bazy gastronomicznej	1,84
SPOŁECZEŃSTWO	
zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Miejski w Mirosławcu	3,24
bezpieczeństwo publiczne	3,18
dostępność budynków administracji publicznej	3,11
jakość opieki żłobkowej	3,02
aktywność mieszkańców na rzecz Gminy (np. wolontariat, partycypacja, inicjatywy oddolne)	2,93
dostęp do żłobków/klubów malucha	2,70
wsparcie osób starszych (np. DPS, Kluby Seniora)	2,64
dostęp do podstawowej opieki medycznej	2,60
skuteczność działania pomocy społecznej	2,30
wsparcie osób niesamodzielnych (m.in. opieka wytchnieniowa, usługi opiekuńcze, asystent rodziny)	2,15
możliwość zapewnienia dojazdu do specjalistycznej opieki medycznej poza teren Gminy	1,91
dostęp do specjalistycznej opieki medycznej	1,47

GOSPODARKA	
dostępność usług (np. poczta, bank, fryzjer, sklepy spożywcze)	3,49
perspektywy rozwojowe działalności rolniczej	2,76
atrakcyjność inwestycyjna	2,67
funkcjonowanie transportu zbiorowego	2,64
konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym	2,52
połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami	2,44
warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej	2,26
możliwość uzyskania zatrudnienia	2,10
możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem	1,95

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Celem podsumowania w tabeli poniżej zestawione zostały najlepiej i najgorzej ocenione elementy w każdym z przedstawionych obszarów.

Tab. 2. Najlepiej i najgorzej oceniane komponenty w poszczególnych obszarach według ankietowanych

Obszar	Najwyżej ocenione	Najniżej ocenione
Edukacja i kultura	Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych (3,95)	Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach (2,82)
Środowisko i przestrzeń	Walory środowiska przyrodniczego (3,98)	Świadomość ekologiczna mieszkańców (2,77)
Infrastruktura techniczna	Jakość sieci gazowej (3,52)	Stan dróg (2,50)
Turystyka i rekreacja	Jakość istniejących dróg rowerowych (3,28)	Poziom bazy gastronomicznej (1,84)
Spółeczeństwo	Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Miejski w Mirosławcu (3,24)	Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej (1,47)
Gospodarka	Dostępność usług (3,49)	Możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem (1,95)

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

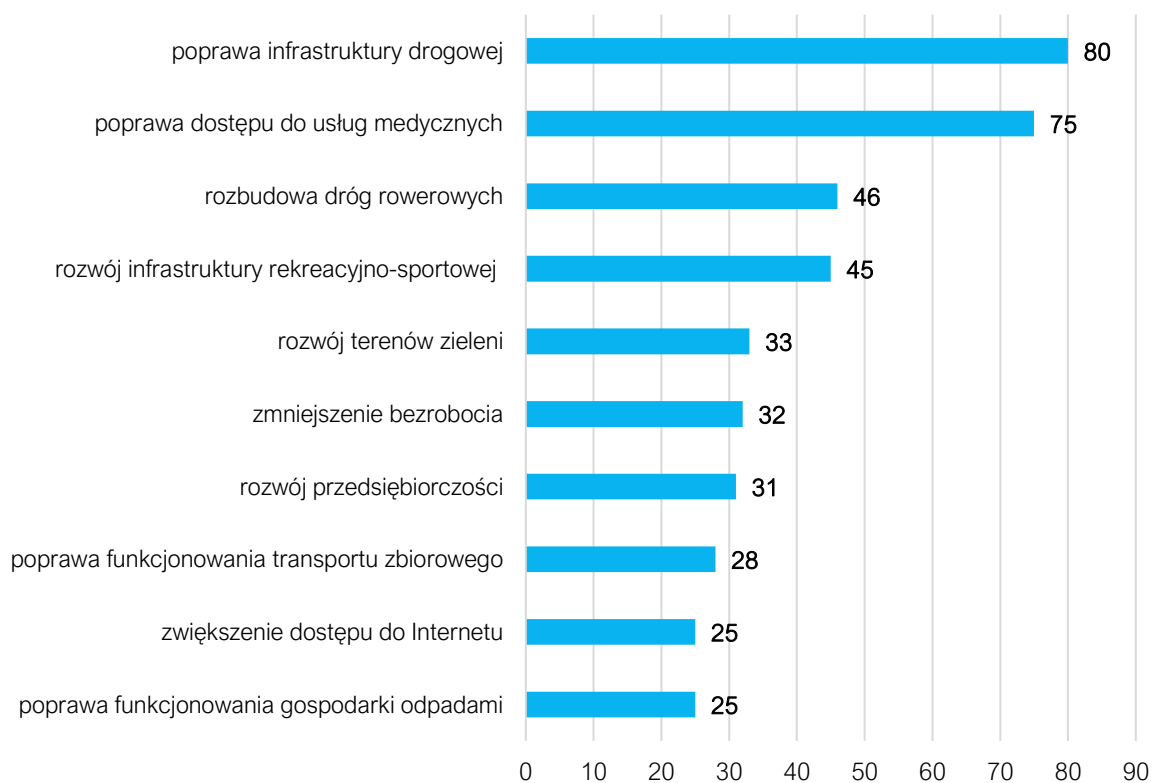
5.2. Pożądane priorytety rozwojowe

W ankiecie zapytano także, co według respondentów powinno być wizytówką Gminy Mirosławiec. Było to pytanie otwarte, a więc ankietowani mieli możliwość samodzielnie wpisać odpowiedź. Poniżej zestawiono najczęściej pojawiające się odpowiedzi:

- Walory przyrodnicze Gminy Mirosławiec, w tym bogactwo fauny i flory,
- Rozwinięta funkcja turystyczno-rekreacyjna Gminy Mirosławiec,
- Wysokiej jakości infrastruktura techniczna.

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy Mirosławiec w perspektywie do 2036 roku. Respondenci najczęściej wskazywali na: poprawę infrastruktury drogowej, poprawę dostępu do usług medycznych, rozbudowę dróg rowerowych, rozwój

infrastruktury rekreacyjno-sportowej, rozwój terenów zieleni, zmniejszenie bezrobocia, rozwój przedsiębiorczości, poprawę funkcjonowania transportu zbiorowego, zwiększenie dostępu do Internetu, a także poprawę funkcjonowania gospodarki odpadami.

Ryc. 5. Liczba najczęściej wskazywanych priorytetów rozwoju w Gminie Mirosławiec do 2036 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

6. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Podstawowym elementem planowania strategicznego jest ustalenie długofalowych kierunków rozwoju, które pozwolą na wykorzystanie istniejących zasobów i czynników rozwoju. W celu identyfikacji tych zasobów oraz czynników wykorzystano macierz SWOT, będącą częścią analizy SWOT wykorzystywanej w zarządzaniu od lat 60. XX wieku, a obecnie powszechnie stosowanej m.in. w procesie sporządzania strategii rozwoju gmin. SWOT to akronim czterech następujących angielskich słów:

- **S (ang. strengths)** – mocne strony: wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę, na które bezpośredni wpływ ma Gmina;
- **W (ang. weaknesses)** – słabe strony: wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę, na które bezpośredni wpływ ma Gmina;
- **O (ang. opportunities)** – szanse: wszystko to, co stwarza szansę korzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu Gminy;
- **T (ang. threats)** – zagrożenia: wszystko to, co stwarza warunki dla niekorzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu Gminy.

Analizę SWOT dla Gminy Mirosławiec opracowano bazując na:

- 1) diagnozie sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Gminy Mirosławiec oraz zawartych w niej danych liczbowych, opisowych i przestrzennych pozyskanych z Urzędu Miejskiego w Mirosławcu, gminnych jednostek organizacyjnych oraz źródeł zewnętrznych;
- 2) wynikach badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy oraz interesariuszy Strategii;
- 3) materiale wypracowanym podczas warsztatów strategicznych oraz spotkania z kierownictwem Urzędu Miejskiego w Mirosławcu.

Analizę SWOT dla Gminy Mirosławiec przedstawia poniższa tabela.

Tab. 3. Analiza SWOT Gminy Mirosławiec

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki udział lasów i terenów leśnych (64% powierzchni Gminy) stanowi unikatową wartość przyrodniczą, zwiększając atrakcyjność turystyczną oraz pełniąc funkcje ochronne dla środowiska; • Liczne jeziora i cieki wodne stwarzają dogodne warunki dla rozwoju turystyki wodnej i rekreacji; • Położenie w obrębie Puszczy Drawskiej oraz obecność rezerwatów przyrody zwiększa znaczenie Gminy Mirosławiec jako obszaru o unikalnych walorach przyrodniczych i edukacyjnych; • Wysoka dostępność infrastruktury sieciowej w porównaniu z innymi gminami powiatu pozytywnie wpływa na jakość życia mieszkańców; • Korzystne warunki do rozwoju OZE, a w szczególności energetyki słonecznej i wiatrowej na terenie Gminy Mirosławiec; • Czyste środowisko i dobra jakość powietrza pozytywnie wpływają na atrakcyjność osadniczą Gminy Mirosławiec; • Rozwinięta oferta kulturalno-sportowa, która realizowana jest przez Ośrodek Kultury oraz Bibliotekę Publiczną, wykorzystując istniejącą infrastrukturę, w tym m.in. stadion miejski, boisko Orlik, siłownie zewnętrzne; • Obecność 12. Bazy Bezzałogowych Statków Powietrznych podnosi znaczenie Gminy Mirosławiec w skali kraju i generuje potencjalne powiązania gospodarcze i infrastrukturalne; • Stabilne finanse samorządu i wysoki potencjał inwestycyjny, dochody własne per capita wyższe niż średnia w powiecie i województwie; • Aktywność społeczna i rozwój organizacji pozarządowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ujemny przyrost naturalny i starzenie się ludności może prowadzić do braku zastępowalności pokoleń na rynku pracy oraz warunkować konieczność wdrażania nowych usług społecznych; • Odływ młodych mieszkańców i ujemne saldo migracji, choć niższe niż w powiecie, wciąż negatywnie wpływa na rozwój demograficzny Gminy Mirosławiec; • Duże rozdrobnienie gruntów gminnych ogranicza możliwości ich przekształcenia i wykorzystania; • Niezadawalający stan części dróg gminnych powoduje konieczność ich modernizacji oraz ogranicza możliwości swobodnego przemieszania się po jej terenie; • Brak pasażerskiego ruchu kolejowego ogranicza endogeniczne potencjały Gminy Mirosławiec; • Niski poziom recyklingu na terenie Gminy Mirosławiec może przyczyniać się do degradacji środowiska przyrodniczego; • Duże dysproporcje w dostępie do kanalizacji – w mieście dostępność wynosi 98,4%, na wsi jedynie 44,7%; • Ograniczone wykorzystanie walorów turystycznych – mimo potencjału, nadal niewystarczająca rozwinięta jest infrastruktura noclegowa, a także promocja Gminy; • Braki kadrowe w szkołach podstawowych; • Niewystarczające wsparcie w opiece osób niesamodzielnych oraz osób ze szczególnymi potrzebami.

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Budowa drogi ekspresowej S10 (obwodnica Mirosławca), która poprawi dostępność komunikacyjną i atrakcyjność inwestycyjną Gminy; • Przywrócenie pasażerskiego ruchu kolejowego na linii nr 410, co wzmocni powiązania komunikacyjne Gminy z regionem; • Wzrost popularności turystyki przyrodniczej i ekoturystyki; • Nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej stwarzająca możliwości pozyskiwania środków finansowych przez Gminę Mirosławiec; • Przyjęcie Planu Ogólnego Gminy Mirosławiec jako nowego narzędzia planistycznego, które umożliwi prowadzenie stabilnej i konsekwentnej polityki przestrzennej; • Priorytetowe wsparcie obszarów peryferyjnych (Specjalna Strefa Włączenia); • Partnerstwa ponadlokalne i transgraniczne – np. w ramach Partnerstwa Miast Friedlandzkich czy Wału Pomorskiego 1945. 	<ul style="list-style-type: none"> • Postępujące zmiany klimatu, które mogą negatywnie wpływać na walory środowiska przyrodniczego Gminy Mirosławiec; • Dalszy odpływ młodych i wykształconych mieszkańców, który prowadzi do pogłębiania się depopulacji i spadku potencjału rozwojowego; • Niewystarczająca odporność gospodarki na wahania koniunktury – niski poziom dywersyfikacji branżowej; • Niespełnianie wymagań recyklingowych – groźba kar finansowych i wzrostu kosztów gospodarki odpadami; • Peryferyjne położenie wobec dużych ośrodków regionalnych ogranicza atrakcyjność inwestycyjną i osiedleńczą Gminy Mirosławiec; • Rosnące koszty utrzymania infrastruktury publicznej i usług społecznych mogą obciążać budżet i ograniczać nowe inwestycje.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Gminy Mirosławiec, wyników badania ankietowego oraz warsztatów strategicznych.

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Mirosławiec na lata 2026-2036 jest kompleksowym dokumentem, podczas opracowywania którego dokładnie przeanalizowano aktualną sytuację Gminy. Badanie uwzględniło zarówno mocne strony, które stanowią fundament do wykorzystania, jak i obszary problemowe wymagające specjalnej uwagi i rozwiązania. Cały proces strategiczny miał na celu ustalenie ram rozwoju Gminy Mirosławiec na kolejne lata, gwarantując rozsądne działania i harmonijne wysiłki w dążeniu do zamierzonych celów.

Misja jest to element strategii, który ukazuje najważniejsze kierunki rozwoju Gminy. Koncentruje się ona na podstawowych wartościach, które przyświecają władzom Gminy i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje także na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Zawiera w sobie odpowiedź na pytanie, co jest naszym priorytetem.

Uwzględniając przyjęte założenia **misja Gminy Mirosławiec** brzmi następująco:

Misją Gminy Mirosławiec jest stworzenie bezpiecznego, przyjaznego i zrównoważonego miejsca do życia, pracy i wypoczynku. Priorytetem Gminy jest harmonijne łączenie rozwoju infrastruktury i gospodarki z troską o środowisko naturalne oraz budowanie aktywnej wspólnoty lokalnej, w której każdy mieszkaniec ma szansę na rozwój i wysoką jakość życia.

Z kolei **wizja** Gminy, czyli sprecyzowany obraz przyszłości, była kluczowym elementem, pomagającym w definiowaniu kierunku, w którym Gmina powinna zmierzać, aby zrealizować swoje aspiracje i spełnić oczekiwania społeczności lokalnej.

Innymi słowy **wizja** jest obrazem Gminy, który będzie efektem realizacji podejmowanej strategii. Wizja ukazuje Gminę Mirosławiec w perspektywie strategicznej, zmienionej poprzez realizację przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych przez władze celów.

Wizja Gminy:

- obrazuje stan docelowy Gminy w 2036 roku,
- ukazuje aspiracje władz i mieszkańców Gminy,
- jednoczy społeczność lokalną wokół określonej idei.

Wizja Gminy Mirosławiec brzmi następująco:

W 2036 roku Gmina Mirosławiec jest nowoczesnym i dynamicznie rozwijającym się samorządem, który skutecznie łączy rozwój gospodarczy z ochroną środowiska. Jest miejscem atrakcyjnym dla mieszkańców, przedsiębiorców i turystów – z dobrą infrastrukturą, bogatą ofertą społeczną i edukacyjną oraz aktywną, zintegrowaną wspólnotą lokalną.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Na podstawie analizy aktualnej sytuacji Gminy Mirosławiec, jej aspektów ekonomicznych, społecznych oraz przestrzennych, a także uwzględniając czynniki wewnętrzne i zewnętrzne, określono trzy główne cele strategiczne, które mają być osiągnięte w zgodzie z wizją rozwoju Gminy. W celu realizacji założeń strategicznych, ustalono również cele szczegółowe (inaczej operacyjne), które zawierają kierunki działań do osiągnięcia.

Wyznaczone dla Gminy cele strategiczne odpowiadają zdefiniowanym obszarom rozwojowym w sferze przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej, które są od siebie zależne i wzajemnie się przenikają. Podstawą do podejmowania działań w sferze gospodarczej i społecznej powinno być racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz ochrona ładu przestrzennego. Podstawą realizacji zadań w sferze gospodarczej będą stanowiły działania realizowane w zakresie infrastruktury technicznej i poprawy jakości środowiska przyrodniczego. W celu realizacji założeń strategicznych, ustalono również cele szczegółowe, nazywane celami operacyjnymi, którym przyporządkowano zaplanowane do realizacji kierunki działań.

W poniższej tabeli przedstawione zostały opracowane cele strategiczne, które odpowiadają na wyzwania rozwojowe Gminy Mirosławiec w obszarze przestrzennym, klimatyczno-środowiskowym, gospodarczym i społecznym:

Cel I	Cel II	Cel III	Cel IV
Nowoczesna infrastruktura, bezpieczna przestrzeń i dostępność transportowa podstawą przestrzennego rozwoju Gminy Mirosławiec	Aktywna ochrona walorów przyrodniczych oraz adaptacja do zmian klimatu podstawą zrównoważonego rozwoju Gminy Mirosławiec	Konkurencyjna gospodarka, nowoczesne rolnictwo i rozwinięta oferta turystyczna podstawą gospodarczego rozwoju Gminy Mirosławiec	Aktywne społeczeństwo i wysokiej jakości usługi publiczne podstawą społecznego rozwoju Gminy Mirosławiec
I.1. Rozwinięta i nowoczesna infrastruktura techniczna i transportowa w Gminie Mirosławiec	II.1. Ochrona środowiska przyrodniczego i wspieranie bioróżnorodności w Gminie Mirosławiec	III.1. Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości w Gminie Mirosławiec	IV.1. Wysokiej jakości edukacja w Gminie Mirosławiec
I.2. Zadbana i funkcjonalna przestrzeń w Gminie Mirosławiec	II.2. Adaptacja i ograniczanie skutków zmian klimatycznych w Gminie Mirosławiec	III.2. Rozwój nowoczesnego rolnictwa w Gminie Mirosławiec	IV.2. Aktywizacja społeczna mieszkańców Gminy Mirosławiec
		III.3. Rozwój turystyki i promocja Gminy Mirosławiec	IV.3. Wysoki poziom opieki zdrowotnej i usług społecznych w Gminie Mirosławiec

W tabelach na kolejnych stronach przedstawiono cele strategiczne wraz z przyporządkowanymi do nich celami operacyjnymi oraz kierunkami działań.

Cel strategiczny I: Nowoczesna infrastruktura, bezpieczna przestrzeń i dostępność transportowa podstawą przestrzennego rozwoju Gminy Mirosławiec

Realizacja celu strategicznego I zakłada podjęcie kompleksowych działań w zakresie infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego, odpowiadających na zidentyfikowane potrzeby Gminy Mirosławiec.

W obszarze infrastruktury technicznej i transportu (cel operacyjny I.1) planowane są inwestycje drogowe, rozwój transportu publicznego oraz rozbudowa infrastruktury technicznej. Realizowana jest budowa obwodnicy S10 wokół Mirosławca, która odciąży centrum miasta z ruchu tranzytowego i usprawni połączenia zewnętrzne, oraz modernizacja dróg lokalnych (utwardzenie nawierzchni, montaż progów zwalniających itp.) w celu poprawy spójności komunikacyjnej i bezpieczeństwa ruchu. Gmina będzie podejmować również działania lobbystyczne we współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w celu reaktywacji linii kolejowej nr 410, aby zwiększyć dostępność transportu publicznego. Ponadto, zoptymalizowana zostanie sieć połączeń autobusowych, a rozbudowa infrastruktury rowerowej zapewni możliwość bezpiecznego przemieszczania się bez samochodu. Zaplanowano również inwestycje w wodociągi i kanalizację, rozbudowę sieci gazowej oraz poprawę dostępu do szybkiego Internetu. Realizacja tych działań poprawi wewnętrzną i zewnętrzną spójność komunikacyjną Gminy, a także podniesie bezpieczeństwo i standard infrastruktury. Dzięki obwodnicy zmniejszy się tranzyt przez centrum miasta, a rozbudowa sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej zwiększy dostęp mieszkańców do mediów na terenach dotąd słabo uzbrojonych.

W zakresie zagospodarowania przestrzennego (cel operacyjny I.2) priorytetem jest uchwalenie nowego Planu Ogólnego Gminy Mirosławiec, który określi przeznaczenie terenów, wyznaczając m.in. nowe obszary pod zabudowę mieszkaniową oraz odnawialne źródła energii. Gmina zadba o estetykę i funkcjonalność przestrzeni publicznych – szczególnie na terenach wiejskich – poprzez dbałość o czystość, zieleni i wyposażenie (ławki, oświetlenie itp.). Zaplanowano projekty rewitalizacyjne na zdegradowanych obszarach, aby ożywić zaniedbane obszary i poprawić jakość życia mieszkańców. Gmina zlikwiduje bariery architektoniczne w budynkach publicznych (np. montując windy i podjazdy) w celu zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Ochrona dziedzictwa kulturowego obejmie remonty zabytków i cennych obiektów oraz nadawanie im nowych funkcji, aby zahamować ich degradację. Planowane jest uregulowanie kwestii własności tych lokali i ich remont, aby przeznaczyć je na cele mieszkaniowe. Przewidziano również modernizację infrastruktury obrony cywilnej (np. schronów) oraz wdrożenie systemów wczesnego ostrzegania i alarmowania ludności.

Szczegółowy opis celów operacyjnych, kierunków działań oraz oczekiwanych rezultatów i ich wskaźników, przedstawiono w poniższej tabeli.

Cel I: Nowoczesna infrastruktura, bezpieczna przestrzeń i dostępność transportowa podstawą przestrzennego rozwoju Gminy Mirosławiec

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźnik osiągnięcia działań
<p>I.1. Rozwinięta i nowoczesna infrastruktura techniczna oraz transportowa w Gminie Mirosławiec</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z podmiotami zewnętrznymi w celu budowy drogi ekspresowej S10, stanowiącej obwodnicę Mirosławca, • Współpraca z partnerami Gminy oraz podmiotami zewnętrznymi w celu podjęcia działań lobbystycznych ukierunkowanych na przywrócenie ruchu pasażerskiego na linii kolejowej nr 410, • Współpraca z zarządcami dróg wyższych kategorii w zakresie modernizacji, rozbudowy, przebudowy i sukcesywnego podnoszenia standardu dróg będących w ich utrzymaniu, w tym przebudowa drogi wojewódzkiej nr 177, • Poprawa gminnej infrastruktury drogowej, zwiększającej spójność komunikacyjną oraz bezpieczeństwo w ruchu drogowym poprzez m.in. utwardzenie nawierzchni oraz przebudowę dróg, • Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa na drogach gminnych poprzez zastosowanie rozwiązań technicznych takich jak np. progi zwalniające oraz zmiany w organizacji ruchu, • Optymalizacja sieci połączeń autobusowych w celu poprawy wewnętrznej spójności komunikacyjnej Gminy Mirosławiec oraz zwiększenia dostępności do ośrodków sąsiednich, • Budowa ścieżek pieszo-rowerowych na terenie Gminy Mirosławiec w celu stworzenia spójnej sieci umożliwiającej poruszanie się po jej terenie za pomocą alternatywnych środków transportu, • Budowa, przebudowa i rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej wraz z urządzeniami towarzyszącymi, w szczególności na terenach wiejskich, 	<p>Zwiększenie zewnętrznej i wewnętrznej spójności komunikacyjnej Gminy Mirosławiec.</p> <p>Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.</p> <p>Ograniczenie natężenia ruchu tranzytowego przez centrum Mirosławca.</p> <p>Poprawa dostępu do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Długość zmodernizowanych dróg wyższego rzędu na terenie gminy [km], • Długość dróg gminnych o nawierzchni utwardzonej [km], • Liczba zainstalowanych urządzeń bezpieczeństwa ruchu na drogach gminnych [szt.], • Liczba realizowanych połączeń autobusowych z sąsiednimi ośrodkami [szt./d], • Długość wybudowanych ścieżek pieszo-rowerowych [km], • Długość rozbudowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej [km] • Liczba nowych lub zmodernizowanych stacji uzdatniania wody [szt.].

	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa nowych, utrzymanie i modernizacja istniejących stacji uzdatniania wody. 		
<p>I.2. Zadbane i funkcjonalna przestrzeń w Gminie Mirosławiec</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie i uchwalenie Planu Ogólnego Gminy Mirosławiec stanowiącego podstawę zagospodarowania przestrzeni Gminy z poszanowaniem ładu przestrzennego i zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju: <ul style="list-style-type: none"> • wyznaczenie nowych terenów mieszkaniowych, • wyznaczenie terenów pod rozwój OZE, • Regulacja polityki przestrzennej z uwzględnieniem stref osiedleńczych oraz terenów rozwoju OZE w oparciu o dokumenty planistyczne i strategiczne, • Podnoszenie poziomu estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych poprzez utrzymywanie i nadzorowanie porządku oraz wyposażenie w elementy małej architektury, w szczególności na terenach wiejskich, • Rewitalizacja terenów zdegradowanych poprzez wyprowadzenie lokalnej społeczności ze stanu kryzysowego w oparciu o Gminny Program Rewitalizacji Gminy Mirosławiec, • Poprawa dostępności architektonicznej budynków użyteczności publicznej – usunięcie barier architektonicznych (windy, podjazdy, likwidacja progów i krawężników), w tym m.in. budynku Urzędu Miejskiego w Mirosławcu, • Budowa budynku wielorodzinnego w Mirosławcu w ramach SIM, • Zahamowanie degradacji obiektów zabytkowych i dóbr kultury współczesnej, poprawa ich stanu i sposobu wykorzystania, • Współpraca z podmiotami zewnętrznymi w celu modernizacji i budowy obiektów obrony cywilnej, 	<p>Efektywne zagospodarowanie przestrzeni Gminy zgodnie z zasadami ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Zwiększenie atrakcyjności i funkcjonalności przestrzeni publicznych na terenie Gminy.</p> <p>Odnowienie obszarów zdegradowanych i poprawa warunków życia mieszkańców na tych obszarach.</p> <p>Poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami.</p> <p>Zachowanie dziedzictwa kulturowego poprzez ochronę zabytków i poprawę ich stanu technicznego.</p> <p>Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego dzięki rozbudowie infrastruktury ochrony cywilnej i systemom ostrzegania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przyjęcie Planu Ogólnego [0/1], • Powierzchnia wyznaczonych stref osiedleńczych oraz terenów rozwoju OZE [ha], • Liczba zrealizowanych działań na rzecz poprawy estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych [szt.], • Liczba zrealizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na obszarach zdegradowanych [szt.], • Liczba obiektów użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [szt.], • Liczba wybudowanych budynków wielorodzinnych [szt.], • Liczba obiektów zabytkowych poddanych konserwacji lub adaptacji [szt.], • Liczba wybudowanych lub zmodernizowanych

	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrożenie systemów wczesnego ostrzegania i informowania mieszkańców o zagrożeniach.		obiektów obrony cywilnej [szt.], <ul style="list-style-type: none"> • Liczba uruchomionych systemów wczesnego ostrzegania i alarmowania [szt.].
--	---	--	--

Cel strategiczny II: Aktywna ochrona walorów przyrodniczych oraz adaptacja do zmian klimatu podstawą zrównoważonego rozwoju Gminy Mirosławiec

Gmina Mirosławiec wyróżnia się wyjątkowymi walorami środowiskowymi – ponad 60% jej powierzchni zajmują kompleksy leśne. Krajobraz wzbogacają liczne jeziora polodowcowe, torfowiska i mokradła. Takie zasoby sprzyjają wysokiej bioróżnorodności i stanowią istotny potencjał dla turystyki przyrodniczej oraz jakości życia mieszkańców. Duża część obszaru Gminy objęta została różnymi formami ochrony przyrody (m.in. rezerваты, obszary Natura 2000, pomniki przyrody), co gwarantuje zachowanie dziedzictwa naturalnego, ale jednocześnie nakłada konieczność zrównoważonego planowania inwestycji. Mimo dobrej jakości powietrza, problemem pozostaje tzw. niska emisja z przestarzałych pieców grzewczych. W tym kontekście lokalna polityka rozwoju musi łączyć aktywną ochronę środowiska z adaptacją do skutków globalnych zmian klimatu.

Pierwszy cel operacyjny (II.1. Ochrona środowiska przyrodniczego i wspieranie bioróżnorodności w Gminie Mirosławiec) koncentruje się na ochronie środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Gmina podejmie działania na rzecz zabezpieczenia cennych siedlisk i gatunków, utrzymania rezerwatów i korytarzy ekologicznych, a także wprowadzi monitoring środowiska. Istotnym obszarem będzie poprawa gospodarki odpadami – zwiększenie poziomu segregacji i recyklingu, likwidacja dzikich wysypisk oraz rekultywacja składowisk. Wspierane będą działania edukacyjne i informacyjne (akcje proekologiczne, konkursy, programy w szkołach), które podniosą świadomość ekologiczną mieszkańców.

Z kolei drugi cel operacyjny (II.1. Ochrona środowiska przyrodniczego i wspieranie bioróżnorodności w Gminie Mirosławiec) dotyczy adaptacji do zmian klimatycznych i ograniczania ich skutków. Priorytetem jest zwiększenie efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynków publicznych oraz wspieranie mieszkańców w wymianie starych źródeł ciepła na nowoczesne i ekologiczne. Gmina będzie kontynuować wymianę oświetlenia ulicznego na LED, a także rozwijać infrastrukturę zielono-niebieską – ogrody deszczowe, zbiorniki retencyjne czy poldery, które pozwolą zatrzymywać wodę opadową i przeciwdziałać suszy. Ważnym elementem będzie też wzmocnienie ochrony przeciwpożarowej poprzez wsparcie działalności jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej.

Realizacja tych działań zapewni trwałą ochronę unikatowych walorów przyrodniczych Gminy Mirosławiec i poprawi jakość życia mieszkańców. Zwiększy się retencja wód, ograniczona zostanie emisja zanieczyszczeń do powietrza, a lokalne ekosystemy będą bardziej odporne na presję zewnętrzną. Dzięki temu Gmina Mirosławiec stanie się miejscem przygotowanym na wyzwania klimatyczne, łączącym rozwój społeczno-gospodarczy z dbałością o środowisko naturalne.

Szczegółowy opis celów operacyjnych, kierunków działań oraz oczekiwanych rezultatów i ich wskaźników, przedstawiono w poniższej tabeli.

Cel II: Aktywna ochrona walorów przyrodniczych oraz adaptacja do zmian klimatu podstawą zrównoważonego rozwoju Gminy Mirosławiec

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźnik osiągnięcia działań
<p>II.1. Ochrona środowiska przyrodniczego i wspieranie bioróżnorodności w Gminie Mirosławiec</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zachowanie terenów szczególnie cennych przyrodniczo, Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej, w tym zasobów leśnych oraz zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego na terenie Gminy Mirosławiec, Ochrona unikatowych gatunków flory i fauny na terenie Gminy Mirosławiec, Wdrażanie systemów monitoringu środowiskowego w celu szybszego reagowania na zmiany jakości zasobów naturalnych, Poprawa efektywności segregacji i recyklingu odpadów komunalnych, Systematyczne kontrolowanie terenów leśnych pod kątem nielegalnego składowania odpadów, Rekultywacja składowiska odpadów, Prowadzenie regularnych działań uświadamiających mieszkańcom znaczenie ochrony środowiska m.in. akcje proekologiczne, konkursy ekologiczne, wsparcie lokalnych inicjatyw ekologicznych, Promowanie postaw ekologicznych w szkołach, poprzez wprowadzenie programów edukacji ekologicznej. 	<p>Zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych oraz różnorodności biologicznej na terenie Gminy.</p> <p>Zapewnienie ciągłości i trwałości lokalnych ekosystemów przyrodniczych.</p> <p>Usprawnienie monitorowania stanu środowiska i wczesnego wykrywania zagrożeń.</p> <p>Zwiększenie poziomu recyklingu odpadów komunalnych.</p> <p>Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców (w tym dzieci i młodzieży) w zakresie ochrony środowiska.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Udział powierzchni Gminy objętej formami ochrony przyrody [%], Odsetek powierzchni Gminy pokrytej lasami [%], Liczba funkcjonujących stacji monitoringu środowiska [szt.], Udział odpadów segregowanych w ogólnej masie odpadów komunalnych [%], Powierzchnia zrehabilitowanego składowiska odpadów [ha], Liczba akcji i inicjatyw proekologicznych skierowanych do mieszkańców [szt./rok], Liczba placówek oświatowych realizujących programy edukacji ekologicznej [szt.].
<p>II.2. Adaptacja i ograniczanie skutków zmian klimatycznych w Gminie Mirosławiec</p>	<ul style="list-style-type: none"> Sukcesywna termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w celu zwiększenia ich efektywności energetycznej, Ograniczenie zanieczyszczeń powietrza spowodowanych głównie przez tzw. niską emisję 	<p>Zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji [szt.],

	<p>(zwłaszcza w sezonie jesienno-zimowym) pochodząca z sektora komunalno-bytowego oraz transportu, m.in. poprzez: wsparcie mieszkańców w wymianie źródeł ciepła na energooszczędne poprzez lokalne programy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie ochrony przeciwpożarowej poprzez rozwój jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej funkcjonujących na terenie Gminy Mirosławiec, • Rozwój infrastruktury zielonej i błękitnej, zdolnej do przejmowania wód opadowych w miejscowościach i ich otoczeniu; naturalne zagospodarowywanie wód opadowych na obszarach zurbanizowanych. 	<p>Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery i poprawa jakości powietrza na terenie Gminy.</p> <p>Wzmocnienie ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa mieszkańców.</p> <p>Zwiększenie retencji wód opadowych na obszarach zurbanizowanych.</p> <p>Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury poprawiającej odporność na zmiany klimatu.</p> <p>Zwiększenie zdolności adaptacyjnych gminy wobec skutków zmian klimatu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba jednostek OSP wyposażonych w nowy sprzęt lub pojazdy [szt.], • Powierzchnia terenów objętych zielono-niebieską infrastrukturą [ha].
--	---	--	---

Cel strategiczny III: Konkurencyjna gospodarka, nowoczesne rolnictwo i rozwinięta oferta turystyczna podstawą gospodarczego rozwoju Gminy Mirosławiec

Gmina Mirosławiec należy do obszarów charakteryzujących się kumulacją przestrzenną negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych. Ponadto, w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego została zaklasyfikowana ona do tzw. Specjalnej Strefy Wyłączenia – obszaru wymagającego wsparcia z uwagi na oddalenie od dużych miast, postępującą depopulację, słabą dostępność komunikacyjną, niski poziom usług publicznych i inne nawarstwiający się negatywne zjawiska. Zaproponowane kierunki działań w ramach celu strategicznego III mają odpowiadać na zdiagnozowane wyzwania rozwoju gospodarczego Gminy Mirosławiec.

W ramach celu strategicznego III wyznaczono trzy cele operacyjne. Pierwszy cel operacyjny (III.1. Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości w Gminie Mirosławiec) dotyczy wsparcia lokalnej przedsiębiorczości, organizacji szkoleń i warsztatów, wprowadzenia systemu zachęt dla inwestorów oraz aktywnej promocji Gminy jako miejsca przyjaznego dla biznesu. Efektem będzie wzrost liczby firm, nowych miejsc pracy i atrakcyjności Gminy Mirosławiec dla inwestorów zewnętrznych.

Drugi cel operacyjny (III.2. Rozwój nowoczesnego rolnictwa w Gminie Mirosławiec) obejmuje rozwój nowoczesnego i ekologicznego rolnictwa. Zakłada on wsparcie sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych, kontynuację działań proekologicznych, szkolenia dla rolników oraz system zachęt do rozwoju rolnictwa ekologicznego i agroturystyki. Rezultatem będzie lepsza pozycja rolników na rynku, wyższe dochody gospodarstw i większa dywersyfikacja działalności wiejskiej.

Ostatni cel operacyjny (III.3. Rozwój turystyki i promocja Gminy Mirosławiec) koncentruje się na turystyce i promocji Gminy. Zakłada dalszy rozwój marki turystycznej „BIOREGION”, poprawę oznakowania atrakcji, rozbudowę infrastruktury (szlaki, ścieżki edukacyjne, obiekty rekreacyjne), organizację wydarzeń kulturalnych i sportowych oraz wsparcie bazy noclegowej i gastronomicznej. Dzięki temu Mirosławiec stanie się bardziej rozpoznawalny, przyciągnie więcej turystów i wygeneruje dodatkowe dochody dla mieszkańców.

Realizacja wszystkich trzech celów operacyjnych przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności gospodarczej Gminy Mirosławiec, stworzenia nowych źródeł dochodów i poprawy jakości życia mieszkańców.

Szczegółowy opis celów operacyjnych, kierunków działań oraz oczekiwanych rezultatów i ich wskaźników, przedstawiono w poniższej tabeli.

Cel III: Konkurencyjna gospodarka, nowoczesne rolnictwo i rozwinięta oferta turystyczna podstawą gospodarczego rozwoju Gminy Mirosławiec

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźnik osiągnięcia działań
<p>III.1. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości w Gminie Mirosławiec</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kontynuacja współpracy z podmiotami gospodarczymi, • Współpraca z podmiotami zewnętrznymi w celu organizacji cyklicznych szkoleń, warsztatów i mentoringu dla obecnych i przyszłych przedsiębiorców z tereny Gminy Mirosławiec, • Wprowadzenie systemu zachęt dla inwestorów tworzących nowe miejsca pracy na terenie Gminy Mirosławiec, • Podejmowanie działań promocyjnych w celu wykreowania wizerunku Gminy Mirosławiec jako miejsca atrakcyjnego do założenia działalności gospodarczej. 	<p>Wzrost liczby przedsiębiorstw działających na terenie Gminy.</p> <p>Zwiększenie liczby miejsc pracy dostępnych dla mieszkańców.</p> <p>Usprawnienie obsługi inwestorów i lokalnych przedsiębiorców.</p> <p>Podniesienie wiedzy i kompetencji obecnych oraz przyszłych przedsiębiorców.</p> <p>Zwiększenie atrakcyjności Gminy dla inwestorów zewnętrznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba inwestorów i przedsiębiorców obsługiwanych w Urzędzie [szt./rok], • Liczba zorganizowanych szkoleń i warsztatów dla lokalnych przedsiębiorców [szt./rok], • Liczba działań promocyjnych promujących gminę jako miejsce dla biznesu [szt./rok].
<p>III.2. Rozwój nowoczesnego rolnictwa w Gminie Mirosławiec</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie działań z zakresu sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych, tzw. sprzedaż „u źródła”, • Kontynuacja wsparcia działań środowiskowych w gospodarstwach rolnych m.in. w zakresie usuwania azbestu z działalności rolniczej, • Współpraca z podmiotami zewnętrznymi w celu organizacji szkoleń dla rolników z zakresu nowoczesnego i ekologicznego rolnictwa, 	<p>Wzrost udziału sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych.</p> <p>Poprawa stanu środowiska na obszarach wiejskich (eliminacja szkodliwych materiałów z gospodarstw).</p> <p>Podniesienie wiedzy rolników w zakresie nowoczesnych i ekologicznych metod gospodarowania</p> <p>Rozwój rolnictwa ekologicznego i agroturystyki na terenie Gminy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba utworzonych miejsc sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych [szt.], • Liczba gospodarstw rolnych, z których usunięto azbest w ramach wsparcia [szt.], • Liczba rolników uczestniczących w szkoleniach z nowoczesnego i ekologicznego rolnictwa [os.],

III.3. Rozwój turystyki i promocja Gminy Mirosławiec

- Promocja marki „BIOREGION” w regionie,
- Kontynuacja współpracy ze Partnerstwem Miast Friedlandzkich,
- Stworzenie systemu oznakowania atrakcji turystycznych (tablice, kierunkowskazy, aplikacje),
- Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, w szczególności przyrodniczej; wyznaczanie tras rowerowych, leśnych szlaków pieszych wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz przygotowanie materiałów promocyjnych,
- Tworzenie tematycznych ścieżek edukacyjnych i turystycznych promujących walory przyrodnicze Gminy Mirosławiec,
- Organizacja wydarzeń promujących Gminę (np. Festiwal Żubra), które zwiększają rozpoznawalność Gminy i aktywizują mieszkańców oraz turystów,
- Rozwój zaplecza turystycznego poprzez wzmocnienie infrastruktury wypoczynkowej oraz sektora gastronomicznego,
- Rozwój turystyki i rekreacji w oparciu o promocję istniejącej infrastruktury turystycznej.

Zwiększenie rozpoznawalności Gminy jako atrakcyjnej destynacji turystycznej.

Wzrost ruchu turystycznego na terenie Gminy.

Poprawa dostępności informacji turystycznej i oznakowania lokalnych atrakcji.

Rozbudowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej zwiększająca atrakcyjność oferty wypoczynkowej.

Zwiększenie liczby wydarzeń kulturalnych i rekreacyjnych angażujących mieszkańców i turystów.

- Liczba podjętych inicjatyw promujących markę „BIOREGION” [szt./rok],
- Liczba wspólnych projektów zrealizowanych w ramach Partnerstwa Miast Friedlandzkich [szt./rok],
- Liczba atrakcji turystycznych z pełnym oznakowaniem (tablice, kierunkowskazy) [szt.],
- Długość nowych tras turystycznych utworzonych na terenie Gminy [km],
- Liczba utworzonych tematycznych ścieżek edukacyjnych [szt.],
- Liczba zorganizowanych wydarzeń promocyjnych, kulturalnych lub sportowych o zasięgu lokalnym [szt./rok],
- Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej [szt.],
- Liczba udzielonych noclegów turystom na terenie Gminy [osobonoclegi/rok].

Cel strategiczny IV: Aktywne społeczeństwo i wysokiej jakości usługi publiczne podstawą społecznego rozwoju Gminy Mirosławiec

Sytuacja demograficzna Mirosławca jest relatywnie stabilna na tle powiatu, choć widoczny jest postępujący spadek liczby mieszkańców. Jednocześnie zaobserwowano procesy związane ze starzeniem się społeczeństwa. Jednocześnie w Gminie aktywnie działają organizacje pozarządowe, a samorząd prowadzi liczne działania profilaktyczne i rozwija wsparcie społeczne. Wobec starzenia się ludności, ryzyka wykluczenia oraz potrzeb edukacyjnych i zdrowotnych, cel strategiczny IV skupia się na podniesieniu jakości usług publicznych oraz wzmacnianiu kapitału społecznego.

W ramach celu strategicznego IV wyznaczono trzy cele operacyjne. Pierwszy cel operacyjny (IV.1. Wysokiej jakości edukacja i wychowanie) koncentruje się na wsparciu systemu edukacji w Gminie Mirosławiec. W ramach wyznaczonego celu planowana jest m.in. przebudowa budynku Przedszkola w Mirosławcu Górnym wraz z kompleksową termomodernizacją oraz budowa nowej hali sportowej w Mirosławcu. Ważnym elementem będzie rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych i system wsparcia dla uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, a także działania profilaktyczne w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Równolegle podnoszone będą kompetencje nauczycieli i wzmacniana współpraca szkół z rodzicami. Efektem będzie poprawa jakości edukacji, wyrównywanie szans i lepsze warunki rozwoju dzieci i młodzieży w Gminie Mirosławiec.

Drugi cel operacyjny (IV.2. Aktywizacja i integracja społeczna) obejmuje rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Gmina wspierać będzie aktywność organizacji pozarządowych przy organizacji lokalnych inicjatyw i wydarzeń. Planowane są również programy aktywizacji seniorów, rozwój oferty kulturalno-sportowej dostosowanej do różnych grup wiekowych oraz imprezy integracyjne o charakterze międzypokoleniowym. Dzięki temu wzrośnie zaangażowanie mieszkańców, rozwój kapitału społecznego i integracja różnych pokoleń.

W ramach trzeciego celu operacyjnego (IV.3. Zdrowie i usługi społeczne) Gmina Mirosławiec dążyć będzie do poprawy dostępności lekarzy specjalistów, rozwoju mobilnych punktów badań oraz kontynuacji programów profilaktycznych. Rozszerzone zostaną usługi opiekuńcze i asystenckie, a także praktyczne formy pomocy dla seniorów (np. „taksówka dla seniora”). Planowane są szkolenia dla pracowników pomocy społecznej oraz wspieranie wolontariatu i samopomocy sąsiedzkiej. W efekcie mieszkańcy uzyskają łatwiejszy dostęp do usług zdrowotnych, osoby starsze i niesamodzielne otrzymają lepsze wsparcie, a wspólnota lokalna wzmocni więzi solidarności i wzajemnej pomocy.

Cel strategiczny IV łączy inwestycje w edukację, zdrowie i pomoc społeczną z aktywizacją mieszkańców i integracją społeczną. Mirosławiec stanie się gminą bardziej przyjazną rodzinom, seniorom i młodzieży, oferującą wysokiej jakości usługi publiczne oraz aktywne, zintegrowane życie społeczne.

Szczegółowy opis celów operacyjnych, kierunków działań oraz oczekiwanych rezultatów i ich wskaźników, przedstawiono w poniższej tabeli.

Cel IV: Aktywne społeczeństwo i wysokiej jakości usługi publiczne podstawą społecznego rozwoju Gminy Mirosławiec

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźnik osiągnięcia działań
<p>IV.1. Wysokiej jakości edukacja w Gminie Mirosławiec</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie gminnej placówki świadczącej opiekę nad dziećmi do lat 3 w postaci sali żłobkowej w Przedszkolu w Mirosławcu Górnym, • Przedszkola jako pierwszy etap edukacji i socjalizacji dzieci w wieku 3-5 lat. Dążenie do podniesienia poziomu upowszechnienia edukacji przedszkolnej poprzez dostosowanie oferty gminnych przedszkoli do potrzeb i oczekiwań rodziców (w zakresie np. godzin otwarcia, diety, oferty wsparcia rozwoju dzieci i innych), • Przebudowa budynku Przedszkola w Mirosławcu Górnym wraz z kompleksową termomodernizacją, • Modernizacja placówek szkolnych i przedszkolnych oraz wyposażenie w nowoczesne pomoce dydaktyczne, • Budowa nowej hali sportowej w Mirosławcu, • Organizacja zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i pasje dzieci i młodzieży (sportowe, artystyczne, naukowe), • Prowadzenie wsparcia dla uczniów z trudnościami w nauce, w tym poprzez indywidualizację nauczania i dodatkowe zajęcia wyrównawcze, • Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży poprzez edukację, profilaktykę i tworzenie przyjaznego klimatu szkolnego, • Wsparcie rozwoju kompetencji nauczycieli, • Wzmacnianie współpracy szkoły z rodzicami i lokalnym środowiskiem w celu wspólnego wspierania rozwoju dzieci i młodzieży. 	<p>Zwiększenie dostępności opieki nad dziećmi do lat 3 (żłobki).</p> <p>Poprawa warunków infrastrukturalnych placówek edukacyjnych (przedszkoli i szkół).</p> <p>Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i talenty uczniów.</p> <p>Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów mających trudności w nauce.</p> <p>Poprawa kondycji psychicznej uczniów dzięki działaniom profilaktycznym i przyjaznemu klimatowi w szkołach.</p> <p>Podniesienie kompetencji kadry nauczycielskiej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nowych miejsc opieki żłobkowej utworzonych na terenie Gminy [szt.], • Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym [%], • Liczba zmodernizowanych lub wyposażonych placówek oświatowych [szt.], • Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych [os.], • Liczba uczniów objętych dodatkowymi zajęciami wyrównawczymi [os.], • Liczba realizowanych programów/projektów z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego w szkołach [szt.], • Liczba nauczycieli uczestniczących w szkoleniach doskonalących [os.], • Liczba inicjatyw realizowanych wspólnie przez szkoły, rodziców

			i lokalną społeczność [szt./rok].
IV.2. Aktywizacja społeczna mieszkańców Gminy Mirosławiec	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja i rozwój bezpiecznej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, w tym remont stadionu w Mirosławcu, • Zagospodarowanie terenu parku w Mirosławcu wraz z wyposażeniem w małą architekturę i miejsca rekreacji, • Tworzenie i wspieranie dostępnych miejsc integracji społecznej, w tym przestrzeni dedykowanych młodzieży, seniorom oraz rodzinom, sprzyjających budowaniu więzi sąsiedzkich i aktywizacji społecznej, • Aktywizacja seniorów, włączenie ich w sprawy lokalnej społeczności, wykorzystanie ich doświadczenia oraz zachęcająca do jak najdłuższej aktywności zawodowej i społecznej, • Kontynuacja współpracy z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, Kołami Gospodyń Wiejskich i OSP w zakresie wspólnej organizacji wydarzeń i inicjatyw społecznych oraz wspieranie ich aktywności jako ważnego elementu rozwoju lokalnej społeczności i realizacji inicjatyw odpowiadających realnym potrzebom mieszkańców, • Budowa nowych i modernizacja istniejących świetlic wiejskich na terenie Gminy Mirosławiec w celu wzmocnienia ich roli jako miejsc lokalnej aktywności, • Rozszerzenie oferty kulturalnej i sportowej dostosowanej do różnych grup wiekowych, z uwzględnieniem potrzeb młodzieży oraz seniorów – m.in. warsztaty, zajęcia tematyczne, wydarzenia integracyjne, • Organizacja wydarzeń kulturalnych i rekreacyjnych o charakterze lokalnym i międzypokoleniowym, w tym kino plenerowe, festyny, koncerty i warsztaty. 	<p>Poprawa dostępności i bezpieczeństwa lokalnej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.</p> <p>Zwiększenie liczby miejsc sprzyjających integracji społecznej różnych grup wiekowych (młodzieży, seniorów, rodzin).</p> <p>Zwiększenie aktywności społecznej seniorów i ich udziału w życiu lokalnej społeczności.</p> <p>Wzmocnienie roli organizacji pozarządowych w rozwoju lokalnej społeczności.</p> <p>Poszerzenie oferty kulturalnej i sportowej dla mieszkańców w różnym wieku.</p> <p>Zwiększenie integracji międzypokoleniowej mieszkańców poprzez lokalne wydarzenia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zmodernizowanych lub nowo wybudowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych [szt.], • Liczba utworzonych miejsc integracji społecznej [szt.], • Liczba seniorów regularnie uczestniczących w zorganizowanych działaniach społecznych [os.], • Liczba inicjatyw zrealizowanych we współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi [szt./rok], • Liczba świetlic wiejskich poddanych modernizacji [szt.], • Liczba nowych sekcji uruchomionych w Gminie [szt.], • Liczba cyklicznych wydarzeń kulturalnych i rekreacyjnych o charakterze międzypokoleniowym [szt./rok].
IV.3. Wysoki poziom opieki zdrowotnej	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywne zabieganie o zwiększenie liczby lekarzy specjalistów dostępnych dla mieszkańców na terenie 	<p>Zwiększenie dostępności lekarzy specjalistów dla mieszkańców Gminy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba lekarzy specjalistów

<p>i usług społecznych w Gminie Mirosławiec</p>	<p>Gminy Mirosławiec poprzez zabezpieczenie bazy lokalowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ułatwienie dostępu do usług zdrowotnych i profilaktyki dla seniorów poprzez organizację mobilnych punktów we współpracy z lokalnymi placówkami medycznymi, • Wspieranie programów profilaktyki zdrowotnej, szczepień i badań przesiewowych, we współpracy z lokalnymi placówkami medycznymi, • Kontynuacja działań z zakresu programów profilaktycznego (badania profilaktyczne dla mieszkańców), • Rozszerzenie zakresu usług opiekuńczych i asystenckich dla mieszkańców poprzez m.in., uruchomienie asystentów osoby niepełnosprawnej czy wydłużenie godzin i zakresu usług świadczonych przez opiekunów środowiskowych, • Działania na rzecz integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz aktywizacja społeczności na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, • Podnoszenie kwalifikacji pracowników społecznych – szkolenia dla osób pracujących z osobami ze szczególnymi potrzebami (w tym seniorami, osobami z niepełnosprawnościami, rodzinami w kryzysie), • Rozwój usług wspierających codzienne funkcjonowanie seniorów, w tym usług typu „taksówka dla seniora”, • Rozwój wolontariatu i samopomocy sąsiedzkiej. 	<p>Poprawa dostępu seniorów do usług zdrowotnych i programów profilaktycznych.</p> <p>Zwiększenie udziału mieszkańców w programach profilaktyki zdrowotnej i szczepieniach.</p> <p>Poszerzenie zakresu usług opiekuńczych i asystenckich dla osób potrzebujących.</p> <p>Integracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem i ograniczenie skali wykluczenia społecznego.</p> <p>Podniesienie kompetencji pracowników opieki społecznej.</p> <p>Poprawa jakości życia seniorów dzięki usługom wspierającym ich codzienne funkcjonowanie.</p> <p>Rozwój postaw obywatelskich – wzrost wolontariatu i pomocy sąsiedzkiej w społeczności</p>	<p>przyjmujących na terenie Gminy [os.],</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba zorganizowanych mobilnych punktów medycznych dla seniorów [szt./rok], • Liczba mieszkańców korzystających z programów profilaktycznych i badań przesiewowych [os./rok], • Odsetek mieszkańców Gminy objętych badaniami profilaktycznymi w ciągu roku [%], • Liczba osób korzystających z gminnych usług opiekuńczych lub asystenckich [os.], • Liczba osób zagrożonych wykluczeniem objętych działaniami integracyjnymi [os.], • Liczba pracowników pomocy społecznej, którzy ukończyli szkolenia podnoszące kwalifikacje [os.], • Liczba seniorów korzystających z usług typu „taksówka dla seniora” [os./rok], • Liczba inicjatyw wolontariackich [szt./rok].
--	--	---	--

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Mirosławiec oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Mirosławiec

Gmina Mirosławiec jest gminą miejsko-wiejską, zlokalizowaną w południowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w północnej części powiatu wałeckiego. Głównym ośrodkiem administracyjno-usługowym badanej jednostki jest miasto Mirosławiec, które znajduje się w jej centralnej części.

Zgodnie z Klasyfikacją funkcjonalną gmin Polski na potrzeby Monitoringu planowania przestrzennego Śleszyńskiego i Komornickiego, Gmina Mirosławiec zaliczona została do grupy gmin miejsko-wiejskich o funkcjach pozarolniczych (G3).

W Gminie Mirosławiec stwierdzono występowanie następujących złóż kopalin:

- Bronikowo (piaski i żwiry) – złożo rozpoznane wstępnie,
- Hanki-Mirosławiec (kredy) – eksploatacja złoża zaniechana,
- Jadwizyn (piaski i żwiry) – eksploatacja złoża zaniechana,
- Łowicz Wałecki (piaski i żwiry) – złożo rozpoznane wstępnie,
- Mirosławiec (piaski i żwiry) – eksploatacja złoża zaniechana,
- Mirosławiec II (piaski i żwiry) – eksploatacja złoża zaniechana,
- Mirosławiec JS (torfy) – złożo skreślone z bilansu zasobów,
- Mirosławiec JS I (torfy) – złożo skreślone z bilansu zasobów,
- Mirosławiec MŁ (piaski i żwiry) – złożo zagospodarowane,
- Piecnik (piaski i żwiry) – złożo rozpoznane wstępnie,
- Piecnik II (piaski i żwiry) – złożo rozpoznane szczegółowo,
- Piecnik KB1 (piaski i żwiry) – złożo rozpoznane szczegółowo,
- Piecnik KB2 (piaski i żwiry) – złożo rozpoznane szczegółowo.

Obecnie eksploatacja kopalin w na terenie Gminy odbywa się na niewielką skalę, z ukierunkowaniem na zaspokajanie lokalnych potrzeb. Na jej terenie znajdują się dwa obszary górnicze:

- Łowicz Wałecki (położenie: Łowicz Wałecki, dz. 18/2),
- Mirosławiec MŁ (Mirosławiec, dz. 21/24, 568/3).

Całkowita powierzchnia Gminy Mirosławiec wynosi ok. 203 km², co stanowi 14,3% powierzchni powiatu. Największy udział w strukturze użytkowania gruntów zajmują lasy i grunty leśne, które stanowią ok. 64% jej powierzchni. Natomiast użytki rolne zajmują ok. 27% powierzchni badanej jednostki. Tym samym tereny przeznaczone na cele pozarolnicze (mieszkaniowe, usługowe, przemysłowe) stanowią ok. 9% powierzchni Gminy. Tereny mieszkaniowe na obszarach wiejskich stanowią mniej niż 1% powierzchni, co może świadczyć o rozproszonej zabudowie i niskiej gęstości zaludnienia poza obszarem miejskim. Na terenie Mirosławca obserwuje się koncentrację funkcji mieszkaniowej wraz z funkcjami administracyjno-usługowymi.

Na terenie Gminy Mirosławiec, w miejscowości Mirosławiec Górny, zlokalizowana jest 12 Baza Bezzałogowych Statków Powietrznych, w której skład wchodzi m.in. lotnisko wojskowe oraz bocznica kolejowa. Baza stanowi teren zamknięty, co ogranicza możliwości zagospodarowania terenu w północnej części Gminy.

Gmina Mirosławiec odznacza się relatywnie rozbudowaną siecią połączeń drogowych, która tworzona jest przez drogi o znaczeniu regionalnym i lokalnym. Pełni również funkcję istotnego

węzła komunikacyjnego w skali regionu. Na terenie Gminy krzyżują się drogi prowadzące do Wałcza, Kalisza Pomorskiego, Czaplinka i Tuczna. Przez jej teren przebiegają:

- odcinek drogi krajowej nr 10 relacji Lubieszyn – Płońsk, o długości 35,5 km, który łączy Gminę z granicą państwową z Republiką Federalną Niemiec,
- odcinek drogi wojewódzkiej nr 177 relacji Czaplina – Wieleń, o długości 13,4 km,
- drogi powiatowe o łącznej długości 24,9 km,
- drogi gminne o łącznej długości 355 km.

Przez teren Gminy Mirosławiec przebiega również linia kolejowa nr 410 relacji Złocień – Kalisz Pomorski – Choszczno, która przebiega w układzie północ-południe, dzieląc Gminę na część wschodnią i zachodnią. W momencie opracowywania niniejszej Strategii linia użytkowana była na potrzeby bazy wojskowej i pozostawała wyłączona z ruchu pasażerskiego.

Planowanie przestrzenne odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu ładu przestrzennego, ochronie środowiska oraz zapewnianiu zrównoważonego rozwoju gmin. Jednym z najważniejszych narzędzi tego procesu jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (MPZP). Na terenie Gminy Mirosławiec obowiązują 5 MPZP, które pokrywają łącznie 5% jej powierzchni.

Na terenie Gminy Mirosławiec występują następujące formy ochrony przyrody:

- a) dwa rezerваты przyrody:
  - Wielki Bytyń (PL.ZIPOP.1393.RP.941),
  - Rosiczki Mirosławskie (PL.ZIPOP.1393.RP.891),
- b) obszar chronionego krajobrazu Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy (PL.ZIPOP.1393.OCHK.12),
- c) siedem obszarów Natura 2000:
  - Jezioro Wielki Bytyń (PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320011.H),
  - Mirosławiec (PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320045.H),
  - Jezioro Lubie i Dolina Drawy (PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320023.H),
  - Uroczysko Puszczy Drawskiej (PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320046.H),
  - Ostoja Drawska (PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB320019.B),
  - Lasy Puszczy nad Drawą (PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB320016.B),
  - Puszcza nad Gwdą (PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB300012.B),
- d) sześć pomników przyrody,
- e) 110 użytków ekologicznych.

Z uwagi na to, że znaczna część Gminy Mirosławiec objęta została formami ochrony przyrody wskazuje się, że Strategia uwzględnia zakazy, jakie obowiązują w stosunku do poszczególnych form ochrony przyrody, wynikające z ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.) oraz aktów ustanawiających te obszary, w związku z tym nie planuje się działań, które mogłyby naruszać cele ochrony określone dla tych terenów.

Podstawowymi jednostkami umożliwiającymi gospodarowanie wodami powierzchniowymi są jednolite części wód powierzchniowych (JCWP). Na terenie Gminy Mirosławiec znajduje się 10 JCWP:

- LW10619 – Lubańskie,
- LW10621 – Wielki Bytyń,
- LW10627 – Drzewoszewskie,
- LW10717 – Lubie,
- RW60000918865994874 – Iłowiec,

- RW60000918865994889 – Piławka,
- RW6000091888538 – Studzienica,
- RW6000091888587 – Drawica,
- RW6000091888729 – Korytnica,
- RW60000918887819 – Płociczna do Runicy.

Teren Gminy Mirosławiec znajduje się również na obszarze następujących jednolitych części wód podziemnych (JCWPd):

- GW600025,
- GW600026.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej należy uwzględnić występujące na obszarze gminy obszary zagrożenia powodzią, w tym obszary szczególnego zagrożenia powodzią, które mają wpływ na możliwości zagospodarowania przestrzennego, lokalizację inwestycji oraz konieczność uwzględnienia ograniczeń wynikających z przepisów prawa wodnego i planów zarządzania ryzykiem powodziowym. Gmina Mirosławiec (na podstawie map zagrożenia powodziowego udostępnionych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie) znajduje się:

- poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. a) Prawa wodnego, tj. obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. b) Prawa wodnego, tj. obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- poza obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%,
- poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. c) Prawa wodnego, tj. obszarem między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału,
- poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Na terenie Gminy Mirosławiec obowiązują zapisy zawarte w następujących dokumentach:

- Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry,
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy.

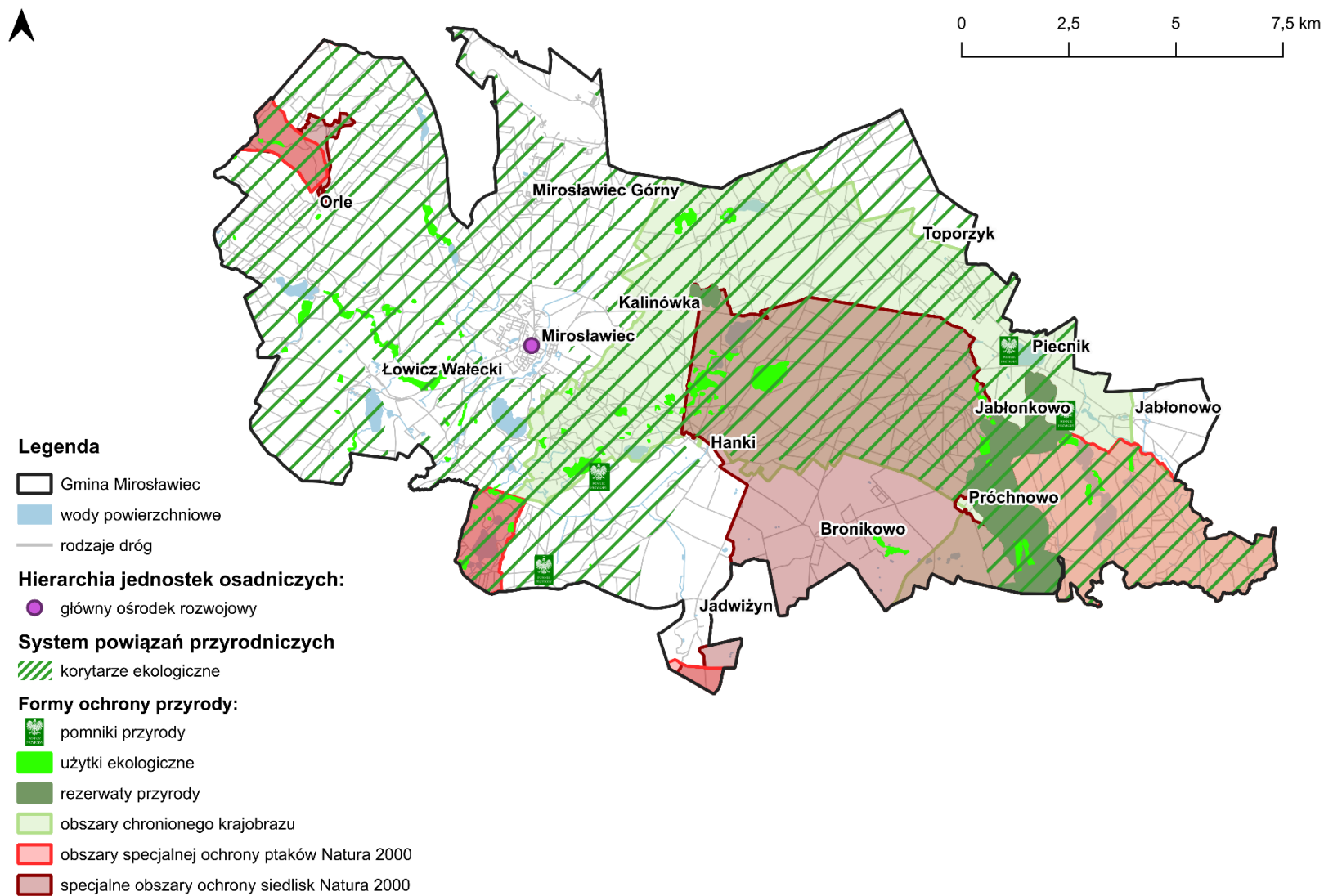
Przeciwdziałanie skutkom suszy, zgodnie z art. 183 oraz 185 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, prowadzi się zgodnie z planem przeciwdziałania skutkom suszy, który uwzględnia podział kraju na obszary dorzeczy. Plan przeciwdziałania skutkom suszy zawiera analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych, propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych, propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji, jak również katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Według analizy przeprowadzonej na potrzeby Planu przeciwdziałania skutkom suszy Gmina Mirosławiec położona jest:

- w całości na terenie umiarkowanie zagrożonym występowaniem suszy atmosferycznej,
- w całości na terenie silnie zagrożonym występowaniem suszy hydrologicznej,
- w całości na terenie słabo zagrożonym występowaniem suszy rolniczej,

- w całości na terenie słabo zagrożonym występowaniem suszy hydrogeologicznej.

W łącznym zestawieniu Gmina Mirosławiec klasyfikuje się jako obszar umiarkowanie zagrożony suszą. Wszelkie działania inwestycyjne należy realizować z uwzględnieniem zapisów m. in. planu zarządzania ryzykiem powodziowym i planu przeciwdziałania skutkom suszy.

Ryc. 6. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Mirosławiec – system powiązań przyrodniczych
 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Legenda

- Gmina Mirosławiec
- zamknięty teren wojskowy
- wody powierzchniowe

Główne korytarze transportowe:

Rodzaje dróg:

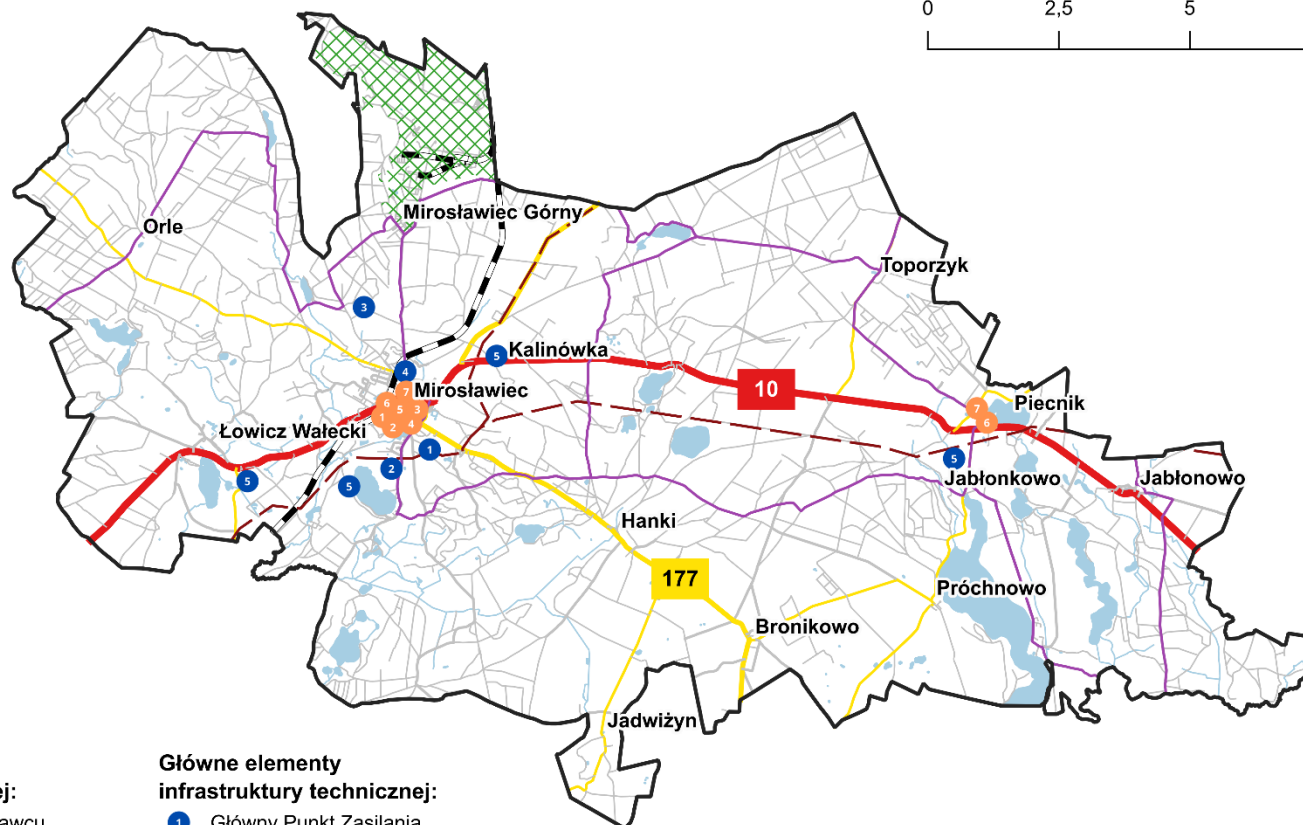
- krajowa
- wojewódzka
- powiatowa
- gminna
- wewnętrzna
- tor kolejowy
- trasy rowerowe

Główne elementy infrastruktury społecznej:

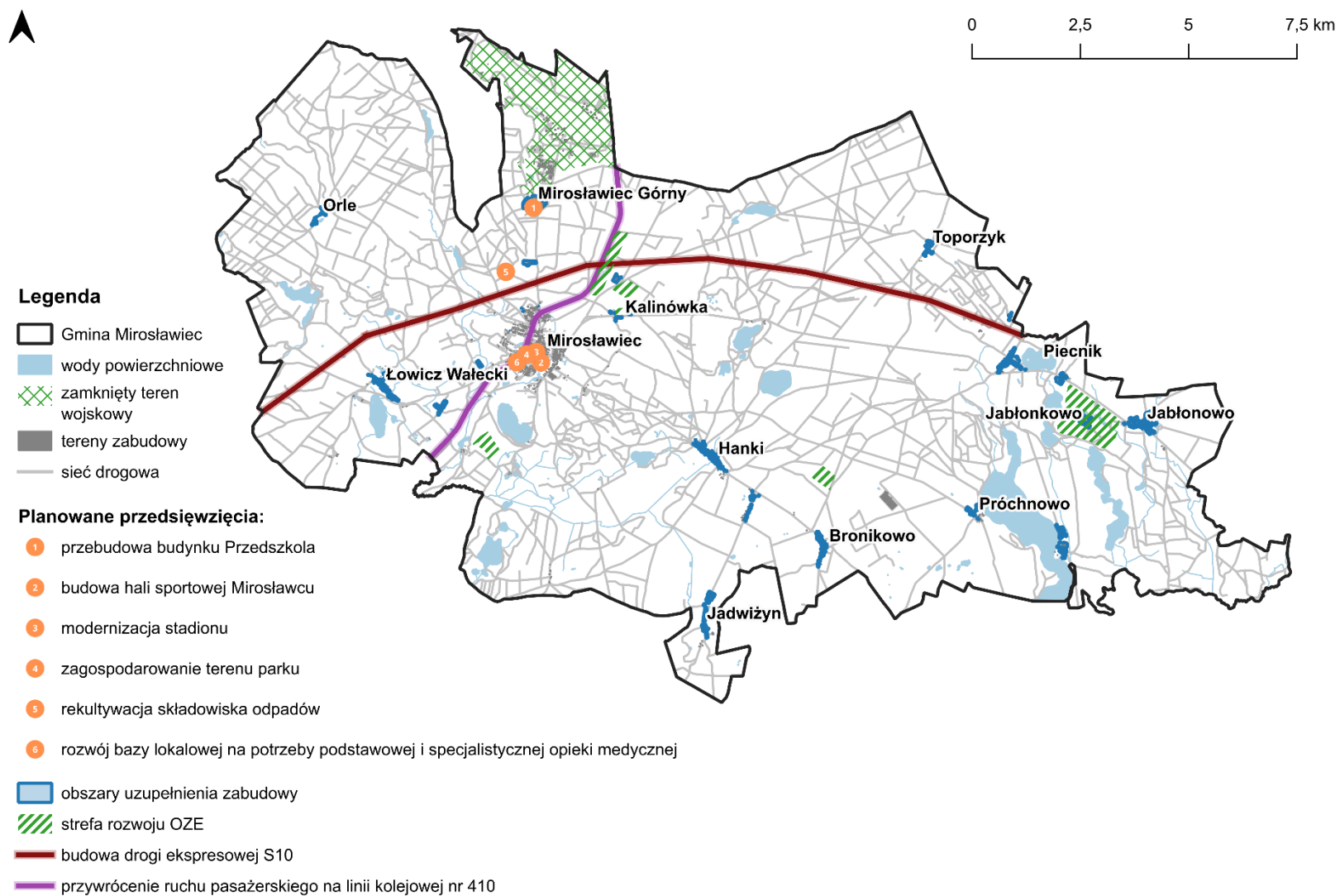
- 1 Urząd Miejski w Mirosławcu
- 2 Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu
- 3 Ośrodek Kultury w Mirosławcu
- 4 Biblioteka Publiczna w Mirosławcu
- 5 żłobek
- 6 przedszkola i oddziały przedszkolne
- 7 szkoły podstawowe

Główne elementy infrastruktury technicznej:

- 1 Główny Punkt Zasilania
- 2 oczyszczalnia ścieków
- 3 sortownia odpadów
- 4 PSZOK
- 5 instalacja fotowoltaiczna
- - linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia

Ryc. 7. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Mirosławiec – główne korytarze transportowe oraz główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Ryc. 8. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Mirosławiec – planowane przedsięwzięcia, ustalenia i rekomendacje
 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Ustalenia Strategii Rozwoju Gminy Mirosławiec na lata 2026-2036 obowiązują na terenie całej jednostki samorządu terytorialnego. Poszczególne cele operacyjne i kierunki działań będą realizowane zgodnie z aktualnymi potrzebami i uwarunkowaniami występującymi w poszczególnych miejscowościach.

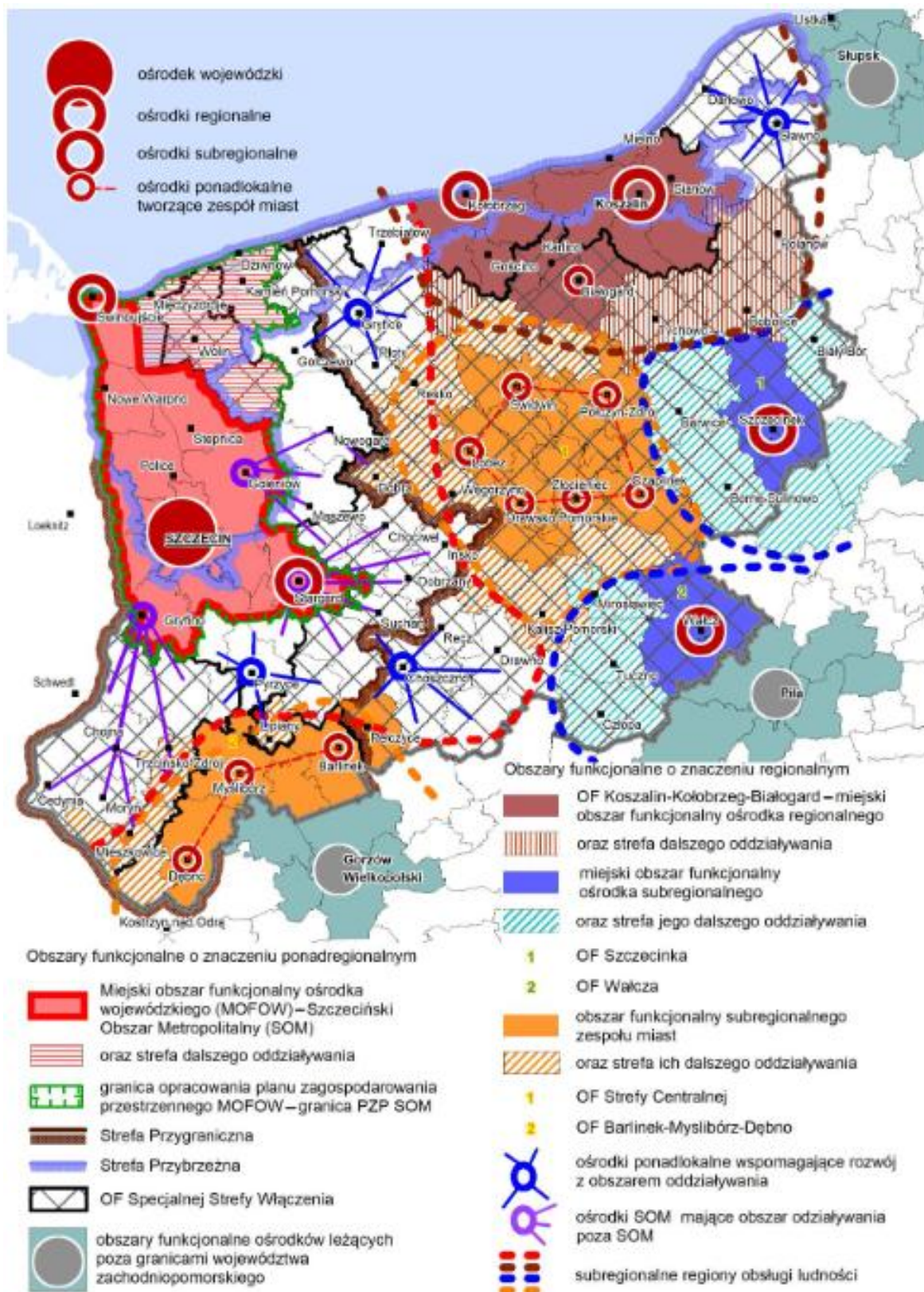
Nadrzędnym dokumentem regulującym politykę przestrzenną na terenie Gminy Mirosławiec jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Obowiązująca wersja Studium przyjęta została na mocy uchwały Nr XXXI/299/2022 Rady Miejskiej w Mirosławcu z dnia 24 lutego 2022 r. Dokument wytycza podstawowe kierunki prowadzenia polityki przestrzennej i zagospodarowania poszczególnych części Gminy. Zgodnie z zapisami Studium, na terenie Gminy Mirosławiec wyznaczono następujące strefy funkcjonalno-przestrzenne:

- **strefa leśna** – zlokalizowana w północnej części Gminy. Strefa zawiera znaczne obszary lasów będących częścią obszarów chronionego krajobrazu.
- **strefa osadnicza** – przebiega od Łowicza Waleckiego poprzez miasto Mirosławiec, do rozproszonej zabudowy w miejscowości Kalinówka. Obejmuje tereny zainwestowane o przemieszanej zabudowie mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, produkcyjnej i usługowej. W strefie tej występują korzystne warunki do wprowadzania nowych inwestycji.
- **strefa rolnicza** – we wschodniej części strefy wyodrębnia się jeziora Wielki Bytyń i Drzewoszewskie z rezerwatami przyrody i obszarami o predyspozycjach turystyczno-rekreacyjnych.
- **strefa specjalna** – obejmuje tereny zamknięte wojskowe (w tym lotnisko wojskowe), zlokalizowane w północnej części Gminy.

Należy jednak zaznaczyć, że w wyniku reformy systemu planowania przestrzennego gminy na terenie całego kraju, w tym Gmina Mirosławiec, zobowiązane są do opracowania nowego narzędzia planistycznego – Planu Ogólnego, który zastąpi dotychczasowe Studium.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, przyjętego uchwałą nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Województwa Zachodniopomorskiego uwzględnia się ustalenia strategii rozwoju województwa oraz określa się granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym oraz, w zależności od potrzeb, granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych o znaczeniu regionalnym. Przy czym jako obszar funkcjonalny, zgodnie z ustawową definicją, należy rozumieć obszar szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych, stanowiący zwarty układ przestrzenny, składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi jednolitymi celami rozwoju.

Zgodnie z zapisami PZPWZ, Gmina Mirosławiec zaklasyfikowana została do obszaru funkcjonalnego **Specjalnej Strefy Włączenia**. Strefa stanowi instrument terytorializacji polityki rozwoju służącym jednocześnie przeciwdziałaniu negatywnym procesom na tym terenie i stanowiącym obszar strategicznej interwencji (OSI) w skali wojewódzkiej. Gmina Mirosławiec zaklasyfikowana została również **do strefy dalszego oddziaływania miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Szczecinka i Wałcza**, a zatem obszaru odznaczającego się wysoką liczbą dziennych dojazdów do pracy do ośrodków powiatowych.

Ryc. 9. Terytorializacja polityki rozwoju wobec struktury przestrzennej województwa zachodniopomorskiego
 Źródło: Uchwała nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 27 lipca 2020 r., poz. 3564).

Najważniejsze cechy Obszaru Funkcjonalnego Specjalnej Strefy Włączenia:

- w przeważającej mierze obszary pokryte gruntami rolnymi i leśnymi,
- obszary kumulacji negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych,
- depopulacja - odpływ ludności do terenów o wyższym potencjale rozwojowym,
- duży odsetek małych miast w przeszłości obsługujących obszary wiejskie (PGR-y), obecnie zdegradowanych,
- potencjalne miejsce rozwoju gałęzi biogospodarki (baza produkcyjna i surowcowa),
- niewykorzystywany potencjał pojezierzy w rozwoju turystyki,
- słaba dostępność komunikacyjna środkowej części SSW do ośrodków miejskich wszystkich poziomów, poza ośrodkami lokalnymi,
- słaba dostępność do usług publicznych,
- znaczne oddalenie od ośrodka wojewódzkiego.

Cele i kierunki wskazane w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego podzielono na 3 części: odnoszące się do całego obszaru województwa, do obszarów funkcjonalnych oraz obszaru Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego jako Plan zagospodarowania miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego. W tych częściach wydzielono następujące cele polityki przestrzennej województwa:

- Cel I. Wzmacnianie powiązań zewnętrznych województwa.
- Cel II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego.
- Cel III. Rozwój potencjału ludnościowego.
- Cel IV. Przekształcenia sieci osadniczej.
- Cel V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego.
- Cel VI. Rozwój infrastruktury społecznej.
- Cel VII. Wzrost i rozwój gospodarczy.
- Cel VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego.
- Cel IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej.
- Cel X. Rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa.

Obszary funkcjonalne w polityce przestrzennej województwa:

- Cel XI. Wykorzystanie wspólnego potencjału i integracja miejskich obszarów funkcjonalnych.
- Cel XII. Racjonalizacja rozwoju gospodarczego i ochrona zasobów w obszarze funkcjonalnym Strefy Przybrzeżnej.
- Cel XIII. Przeciwdziałanie marginalizacji i wsparcie rozwoju w obszarze funkcjonalnym Specjalnej Strefy Włączenia.
- Cel XIV. Poprawa spójności wewnętrznej i przełamywanie peryferyjności przygranicznego obszaru funkcjonalnego.

W obrębie poszczególnych celów wskazane są kierunki zagospodarowania przestrzennego, spełniające warunki ich realizacji. Cele i kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa sformułowane zostały w oparciu o istniejące uwarunkowania, z uwzględnieniem pożądanego kształtu przestrzeni regionalnej i rozwoju społeczno-gospodarczego regionu w perspektywie obowiązywania planu. W ramach kierunków zagospodarowania przestrzennego wyodrębniono cztery kategorie działań: ustalenia, zalecenia, projekty i rekomendacje. Ustaleniom i zaleceniom

przypisano narzędzia realizacji, natomiast projektom i rekomendacjom – podmioty odpowiedzialne i adresatów. Poza zaleceniami, ustaleniami, projektami oraz rekomendacjami, które obejmują wszystkie gminy województwa zachodniopomorskiego, w odniesieniu do obszaru Gminy Mirosławiec sformułowano następujące projekty i ustalenia:

- W celu IX – **projekty:**
  - Rozbudowa/modernizacja oraz planowane nowe instalacje do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów,
  - Rozbudowa/modernizacja oraz planowane nowe instalacje do przetwarzania odpadów zielonych lub/i innych bioodpadów,
  - Budowa instalacji do recyklingu odpadów,
  - Rozbudowa/modernizacja oraz planowane nowe instalacje do odzysku innego niż recykling odpadów budowlanych i rozbiórkowych,
  - Rozbudowa/modernizacja instalacji o statusie instalacji komunalnej do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.
- W celu XI w kierunku *Rozwój obszaru funkcjonalnego Wałcza jako miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka subregionalnego wraz ze strefą dalszego oddziaływania* – **ustalenia:**
  - Budowa drogi ekspresowej S10 Piła – Szczecin: odcinki na terenie województwa zachodniopomorskiego.

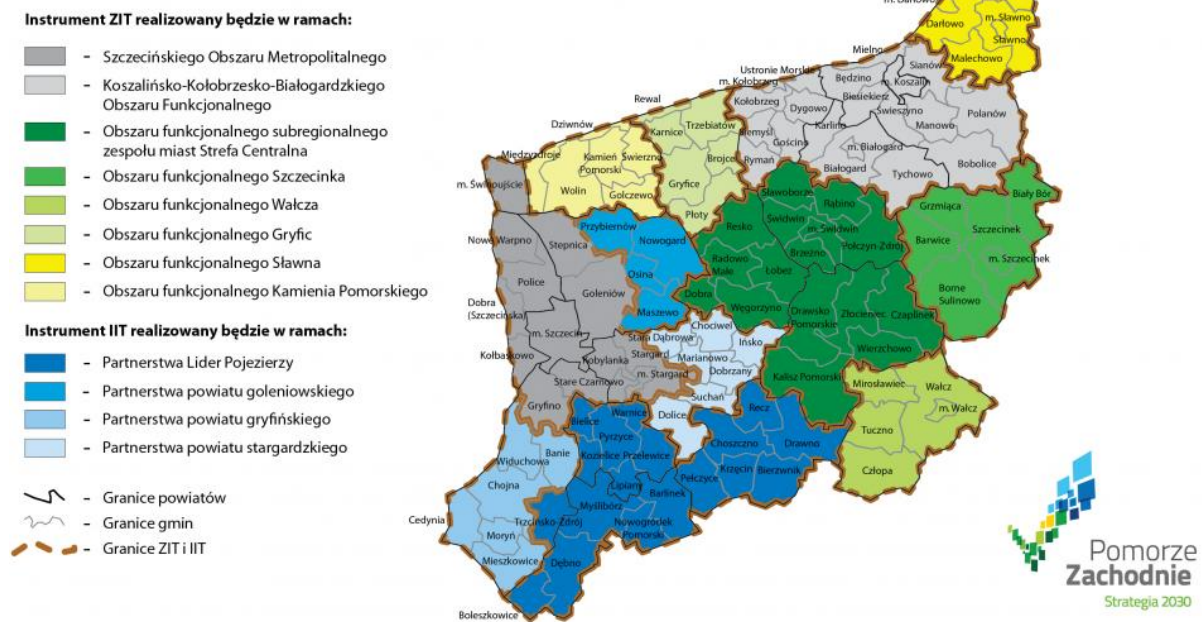
Realizacja polityki rozwoju w wymiarze terytorialnym w województwie zachodniopomorskim wynika przede wszystkim z III celu strategicznego określonego w Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030. Zapisano w nim cele kierunkowe odnoszące się do rozwoju i wzmocnienia powiązań w ramach obszarów funkcjonalnych, zarówno głównych ośrodków miejskich (Szczecin i Koszalin), jak i pozaaglomeracyjnych. Kolejne cele dotyczą zapewnienia zintegrowanej i wydolnej infrastruktury oraz wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych a także wzmocnienia kompetencji do zarządzania rozwojem. Działania te będą prowadzić do stworzenia w regionie spójnej i komplementarnej sieci osadniczej, opierającej się na wewnętrznych potencjałach wszystkich miast oraz zapewniającej mieszkańcom wysoką jakość życia i dostęp do szerokiej oferty usług publicznych.

Instrumenty terytorialne to narzędzia wspierania zintegrowanego rozwoju terytorialnego określone w unijnym rozporządzeniu nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. oraz przepisach krajowych (ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 oraz ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności), które można stosować w celu implementacji funduszy europejskich w perspektywie 2021-2027. Zaliczają się do nich następujące instrumenty:

- Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT),
- Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS),
- Inne Instrumenty Terytorialne (IIT).

Gmina Mirosławiec przynależy do ZIT obszaru funkcjonalnego Wałcz.

Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego

Ryc. 10. Instrumenty Terytorialne na terenie województwo zachodniopomorskiego

Źródło: rpo-wup.wzp.pl

Analiza powyższych dokumentów, a także Diagnoza sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej oraz cele i kierunki działań przedstawione w niniejszej Strategii, pozwoliły na określenie ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Mirosławiec, które przedstawiono poniżej.

Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu

- zachowanie terenów o dużych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych;
- ochrona terenów objętych ochroną prawną oraz innych obszarów cennych przyrodniczo, w tym terenów otwartych;
- zachowanie i przywracanie układu lokalnych korytarzy ekologicznych oraz ochrona przed ich defragmentacją;
- wbudowanie terenów rolnych i leśnych w obrębie korytarzy ekologicznych w ogólnodostępny system terenów otwartych i zieleni publicznej, powiązanie ich zielonymi ciągami pieszymi i rowerowymi łączącymi poszczególne miejscowości Gminy;
- utrzymanie różnorodności biologicznej;
- przeciwdziałanie rozlewaniu się zabudowy;
- wsparcie rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury, w szczególności poprzez ustalanie racjonalnych wskaźników w zakresie powierzchni biologicznie czynnej w dokumentach planistycznych, zapewnienie i egzekwowanie odpowiedniej retencji oraz wykorzystanie istniejącej przestrzeni i obiektów do jej rozwoju;
- dążenie do realizacji zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz istniejących i projektowanych zespołów zabudowy;
- ochrona cieków wodnych, m.in. poprzez zakaz lub ograniczenie zabudowy w pobliżu zbiorników i cieków wodnych;
- ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami pochodzenia komunikacyjnego, bytowego oraz rolniczego poprzez kontrole stanu technicznego instalacji kanalizacji sanitarnej i burzowej, konserwację urządzeń do separacji substancji ropopochodnych i osadników piaskowych, itp.;
- wykorzystanie obszarów zielonych do celów turystycznych i rekreacyjnych poprzez budowę ścieżek rowerowych i nowych szlaków turystycznych, budowę i utrzymanie infrastruktury rekreacyjnej;
- ochrona terenów rekreacyjnych i wypoczynku, lasów i terenów zielonych przed zabudową związaną z uciążliwą działalnością gospodarczą (zakłady przemysłowe, magazynowe i usługowe);
- nadanie funkcji edukacyjnej nowym i istniejącym obszarom zielonym oraz elementom zielono-błękitnej infrastruktury;
- ochrona powietrza i zapobieganie przekraczaniu poziomów dopuszczalnych stężeń substancji szkodliwych w powietrzu poprzez działania termomodernizacyjne, wprowadzanie do celów grzewczych urządzeń

o wysokiej sprawności energetycznej, rozwój zielonej energii i ograniczanie niskiej emisji wynikającej z ruchu samochodowego;

- rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym.

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

- kształtowanie struktury przestrzennej uwypuklające i wzmacniające znaczenie istniejących obiektów o ważnych funkcjach lokalnych i ponadlokalnych;
- ochrona elementów dziedzictwa kulturowego, w szczególności wartościowych układów urbanistycznych i ruralistycznych, zadrzewień przydrożnych i śródpolnych oraz obiektów zabytkowych;
- ochrona różnorodności i wielokulturowości dziedzictwa kulturowego regionu i dóbr kultury współczesnej;
- przystosowanie zachowanych założeń i obiektów, które utraciły swoje pierwotne funkcje, do nowych, współczesnych potrzeb, z uwzględnieniem wymogów w zakresie ich dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami oraz – w miarę możliwości – wykorzystujących rozwiązania w zakresie efektywności energetycznej oraz rozwiązania w zakresie adaptacji do zmian klimatu (zatrzymanie wód opadowych, przepuszczalność terenu, ogrody deszczowe i inne);
- restauracja i modernizacja techniczna obiektów zabytkowych zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości zabytkowej obiektów, służącej jednocześnie rozwojowi gospodarczemu i włączeniu społecznemu;
- podnoszenie walorów użytkowych oraz komercjalizacja funkcji turystycznej, z wykorzystaniem zasobu historycznego jako istotnego komponentu;
- ochrona gminnych tradycji związanych z jej rolniczą funkcją.

Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

- utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia;
- kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych;
- utrzymanie dominującej formy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej realizowanej indywidualnie i w zorganizowanych zespołach mieszkaniowych, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli nad charakterem zabudowy, jej intensywności oraz rozdrobnieniem podziałów ewidencyjnych;
- wyznaczanie zróżnicowanych standardów zabudowy dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w dostosowaniu do charakteru miejsca – z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia dostępności do usług społecznych (przedszkola, szkoły, place zabaw, zieleni publiczna, usługi sportu, rekreacji i turystyki),
- kształtowanie nowych obszarów zabudowy mieszkaniowej w oparciu o układ komunikacyjny o parametrach dostosowanych do intensywności zabudowy i zapewniający przepustowość w skali lokalnej i ponadlokalnej;
- zachowanie, ochrona przed zainwestowaniem i wykorzystanie zasobów w postaci gleb wysokiej przydatności rolniczej;
- utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi oraz otuliną biologiczną cieków wodnych;
- ograniczenie negatywnego wpływu terenów aktywności gospodarczej na sąsiadującą zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz (np. strefowanie zabudowy, tworzenie pasów zieleni izolacyjnej i granic przestrzennych),
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej Gminy;
- przeciwdziałanie konfliktom przestrzennym poprzez zachowanie równowagi pomiędzy dostępnością usług, lokalizacji terenów działalności gospodarczej i terenów produkcyjnych a uciążliwością ich oddziaływania na tereny sąsiednie;
- planowanie zabudowy wielorodzinnej w sposób ekstensywny, z zachowaniem dużej przestrzeni dla zieleni, retencji wodnej oraz miejsc postojowych dla pojazdów i zaplecza społecznego;
- nawiązanie gabarytami, powierzchnią zabudowy i stylem architektonicznym nowych i przebudowywanych obiektów do istniejącej zabudowy występującej na danym obszarze;
- podnoszenie dostępności terenów i obiektów usługowych dla osób ze szczególnymi potrzebami;
- wsparcie dla rozwoju odnawialnych źródeł energii.

Zgodnie z § 3, ust. 10 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydania z niego wypisów i wyrysów, na terenie Gminy Mirosławiec dopuszcza się określenie wyższego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową, niż wynika to ze wzoru z ust. 2, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi potrzebami w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej.

Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem handlu wielkopowierzchniowego rozumie się handel realizowany w obiekcie handlowym o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m². Jego lokalizacja jest regulowana w planie ogólnym poprzez wskazanie strefy handlu wielkopowierzchniowego oraz konieczność sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w przypadku potrzeby realizacji tego obiektu. Plan miejscowy sporządza się wtedy dla terenu położonego na obszarze obejmującym co najmniej obszar, na którym powinny nastąpić zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej w wyniku realizacji tego obiektu.

Na obszarze Gminy Mirosławiec nie planuje się lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Z tego względu nie ustala się zasad i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w zakresie ich lokalizacji.

Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem inwestycji celu publicznego należy rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne), oraz metropolitalnym (obejmującym obszar metropolitalny) bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, m.in.:

- wydzielanie gruntów pod drogi publiczne, drogi rowerowe i drogi wodne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji;
- budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania lub ich wykorzystania w instalacji odnawialnego źródła energii wytwarzającej biogaz w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;
- budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego;
- budowa, utrzymywanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa, a także ustanowienie strefy ochronnej terenu zamkniętego, w tym wynikające z umów lub porozumień międzynarodowych, a także na potrzeby ochrony granicy państwowej lub zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w tym budowa i utrzymywanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich;
- poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie złóż kopalin objętych własnością górnictw;
- zakładanie i utrzymywanie cmentarzy;
- ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej;
- ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody;
- wydzielanie gruntów pod publicznie dostępne przestrzenie i obiekty: ciągi piesze, place, parki, a także ich urządzenie, w tym budowa lub przebudowa.

W przypadku lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego na terenie Gminy przyjmuje się w szczególności:

- ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz;
- lokalizowanie kluczowych inwestycji celu publicznego poza obszarami chronionymi, glebami wysokiej przydatności rolniczej i terenami leśnymi;
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej Gminy;
- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu;
- wykorzystanie istniejącej infrastruktury do realizacji inwestycji celu publicznego.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

W zakresie transportu i komunikacji:

- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej poprzez rozwój układu drogowego, komunikacji zbiorowej, infrastruktury pieszo-rowerowej, węzłów komunikacyjnych;

- dążenie do ograniczenia ruchu indywidualnych pojazdów samochodowych, szczególnie na obszarach o dużych walorach przyrodniczych i dużej wrażliwości środowiska na czynniki antropopresyjne;
- planowanie zabudowy wielorodzinnej w sposób ekstensywny, z zachowaniem dużej przestrzeni dla zieleni, retencji wodnej oraz miejsc postojowych dla pojazdów i zaplecza społecznego,
- wyznaczanie w dokumentach planistycznych dróg o szerokości zapewniającej możliwość wykonania wszystkich niezbędnych do prawidłowego wykorzystania drogi elementów, jak chodniki, parkingi, ciągi rowerowe;
- budowa ścieżek rowerowych poprawiających dostępność i obsługę komunikacyjną sołectw poprzez stworzenie ciągłego systemu komunikacji rowerowej.

W zakresie infrastruktury technicznej i społecznej:

- kreowanie połączeń pomiędzy zabudową mieszkaniową a infrastrukturą społeczną oraz dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej i technicznej;
- dalszy rozwój systemów infrastruktury technicznej, w tym wodno-kanalizacyjnej, będącej podstawą do lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z działalnością gospodarczą;
- wyposażenie terenów w sprawny system odprowadzania i utylizacji ścieków, niezbędny przy wysokim stopniu zwodociągowania,
- utrzymywanie i poprawa jakości usług o charakterze publicznym (szkoły, przedszkola, instytucje kultury, obiekty sportowe), w tym bazy infrastrukturalnej oraz rozwój systemu opieki nad osobami ze szczególnymi potrzebami;
- kształtowanie centralnych przestrzeni publicznych w poszczególnych wsiach, umożliwiających aktywność społeczną, budowę oraz umacnianie więzi społecznych i budowanie lokalnej tożsamości;
- rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz zapewnienie odpowiedniej retencji (powierzchnia biologicznie czynna, budowa zbiorników na deszczówkę z terenów utwardzonych w celu wtórnego wykorzystania);
- tworzenie warunków dla lokalizacji instalacji urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii na poziomie aktów planistycznych (plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego).

Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

Urządzenia wytwarzające energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW powinny być lokalizowane na gruntach klasy IV, V, VI lub nieużytkach i nie powinny wpływać na poszerzenie obszaru stref ochronnych, które związane są z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu oraz użytkowaniu terenu poza granicami wyznaczonego obszaru. W przypadku lokalizacji takich urządzeń wyznacza się następujące zasady:

- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu;
- lokalizowanie ośrodków produkcyjnych i infrastruktury technicznej (w tym odnawialnych źródeł energii) na terenach ściśle określonych, z uwzględnieniem istniejących form ochrony przyrody oraz z zachowaniem bezpiecznej strefy ochronnej od zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży;
- dbałość o relacje funkcjonalno-przestrzenne z terenami sąsiednimi;
- podejmowanie działań powstrzymujących znaczne przeobrażenie krajobrazu kulturowego;
- w granicach stref ochronnych dla elektrowni fotowoltaicznych wszelkie przedsięwzięcia nie mogą przekraczać standardów jakości środowiska;
- wyłącza się obszary chronionego krajobrazu z lokalizowania elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikro instalacji w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się te przedsięwzięcia, które zostały określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w podziale na przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz te mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W przypadku lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenie Gminy należy uwzględnić:

- lokalizację w miejscach, które nie naruszają funkcjonowania korytarzy ekologicznych, obszarów chronionych oraz nie przyczyniają się do niszczenia siedlisk gatunków występujących w Gminie;
- rozmieszczenie form ochrony przyrody, ograniczenia wynikające z uchwał je powołujących, planów ochrony tych obszarów oraz aktów prawa miejscowego;
- realizację działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą możliwych negatywnych oddziaływań na środowisko;

- przeprowadzenie indywidualnej procedury badania wpływu przedsięwzięcia na środowisko w ramach oceny oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

- kontynuacja rolniczego sposobu użytkowania terenów, szczególnie w obrębie zwartych kompleksów gleb o wysokiej jakości i przydatności rolniczej;
- przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy w celu ochrony kompleksów rolnych i leśnych;
- zachowanie korytarzy ekologicznych oraz siedlisk gatunków chronionych i zagrożonych;
- kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową;
- utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi;
- zalesianie gruntów najłabszych, nieużytków i gruntów rolniczo nieprzydatnych;
- prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, poprzez właściwy dobór upraw dostosowanych do warunków środowiskowych, wykorzystanie potencjału produkcyjnego trwałych użytków zielonych dla produkcji zwierzęcej, racjonalne stosowanie nawożenia i środków ochrony roślin;
- zwiększanie opłacalności produkcji rolnej, poprzez polepszanie struktury gospodarstw rolnych, wprowadzanie nowych technologii i innowacji, inwestycje we wzrost produktywności, rozwijanie współpracy rolników między sobą i branżą przetwórstwa, rozwój rynków lokalnych i targowisk;
- dopuszcza się przekształcenie profilu istniejących gospodarstw rolnych na agroturystyczny, zgodnie ze wskazanymi kierunkami rozwojowymi sektora turystyki w Gminie.

Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Gmina Mirosławiec nie posiada obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w myśl ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, jednak planuje się podjęcie działań służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zgodnie ze wskazaną ustawą. Na terenie Gminy Mirosławiec nie występują większe obszary wymagające przekształceń, rekultywacji, rehabilitacji lub remediacji.

4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Cele strategiczne oraz kierunki działań zawarte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów, które mieszkańcy napotykają na obszarze Gminy Mirosławiec. Jednocześnie, są one zgodne i harmonijne z dokumentami strategicznymi o wyższym stopniu rangi na poziomie krajowym i wojewódzkim, takimi jak Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) oraz Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030. Współgranie celów jakie wyznacza Strategia z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji tego dokumentu.

Cel główny KSRR zakłada „efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”. Cel ten uzupełniony jest 3 celami operacyjnymi:

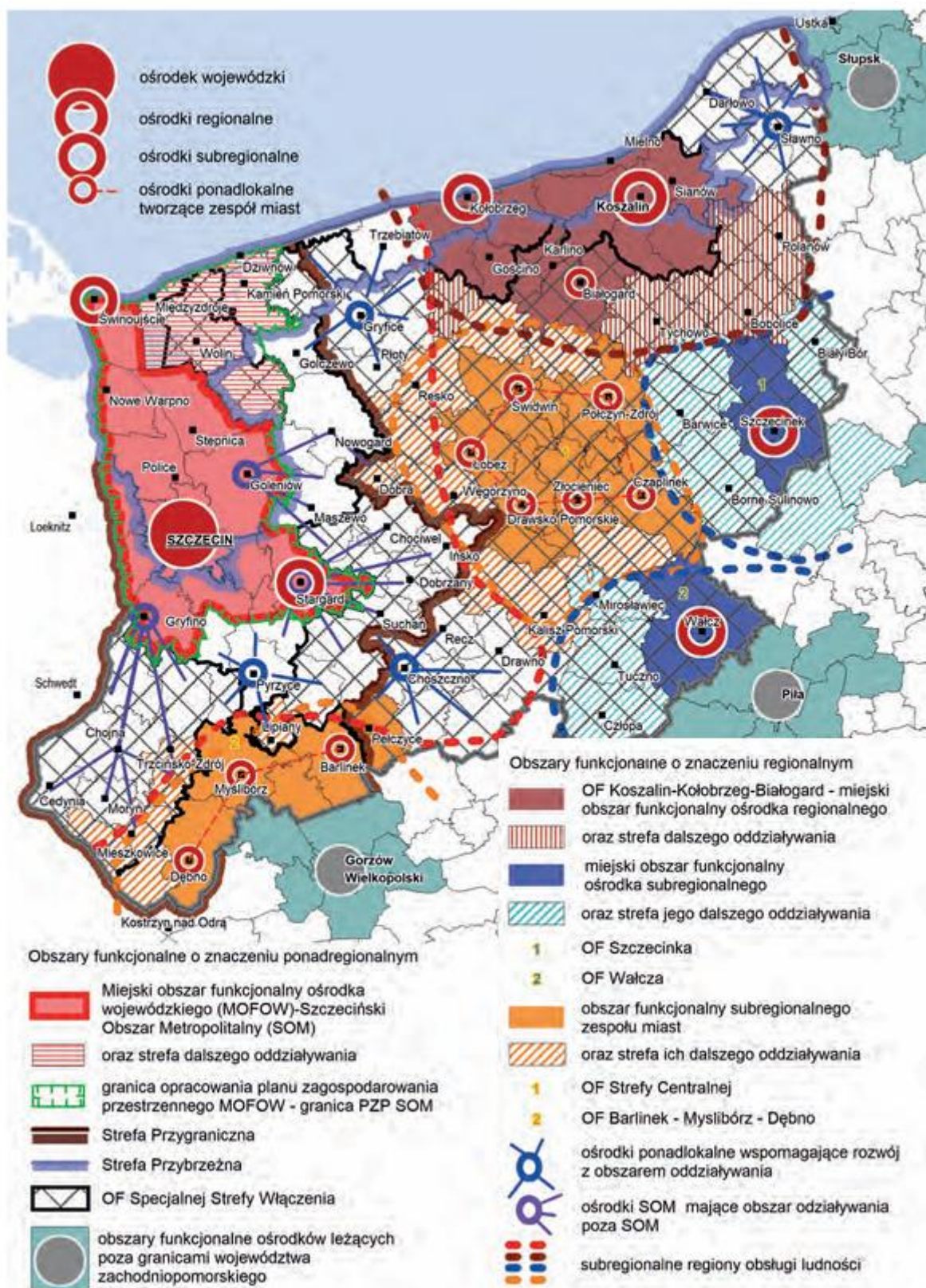
- Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;
- Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;
- Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do 2030 roku jest elementem systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku i strategii krajowych, takich jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) i Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.

W Strategii rozwoju województwa zachodniopomorskiego do 2030 roku sformułowano następującą misję: „Pomorze Zachodnie – lider niebieskiego i zielonego wzrostu zapewniającego wysoką jakość życia mieszkańców”. W dokumencie wyznaczono ponadto następujące cele strategiczne:

- Cel I: Otwarta społeczność.
- Cel II: Dynamiczna gospodarka.
- Cel III: Sprawny samorząd.
- Cel IV: Partnerski region.

Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do 2030 roku wskazuje również Obszary Strategicznej Interwencji (OSI), których identyfikacja i delimitacja odbyła się na bazie obszarów funkcjonalnych wskazanych w Planie Zagospodarowania Województwa Zachodniopomorskiego. Są to obszary będące przedmiotem koncentracji działań ukierunkowanych terytorialnie, w tym obszary problemowe, na terenie których identyfikowane są szczególne potencjały lub zjawiska niekorzystne dla rozwoju społeczno-gospodarczego tego obszaru i jego ludności.

Ryc. 11. Obszary Strategicznej Interwencji w województwie zachodniopomorskim
 Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030.

Zgodnie z zapisami strategii rozwoju województwa zachodniopomorskiego do 2030 roku, Gmina Mirosławiec zaklasyfikowana została do obszaru funkcjonalnego Specjalnej Strefy Włączenia oraz strefy dalszego oddziaływania miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Szczecinka i Wałcza.

Poniższa tabela przedstawia spójność celów strategicznych i operacyjnych zawierających się w Strategii Rozwoju Gminy Mirosławiec na lata 2026-2036 ze Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030.

Tab. 4. Spójność celów strategicznych i operacyjnych zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Mirosławiec na lata 2026-2036 ze Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030

Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 2030	Strategia Rozwoju Gminy Mirosławiec na lata 2026-2036
<p>CEL STRATEGICZNY I: OTWARTA SPOŁECZNOŚĆ 1.1 Wzmocnienie potencjału demograficznego i funkcji rodziny 1.2 Włączenie społeczne i zapewnienie szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom regionu 1.3 Rozwój wspólnotowości i tworzenie kapitału społecznego</p>	<p>Cel IV: Aktywne społeczeństwo i wysokiej jakości usługi publiczne podstawą społecznego rozwoju Gminy Mirosławiec IV.1. Wysokiej jakości edukacja w Gminie Mirosławiec IV.2. Aktywizacja społeczna mieszkańców Gminy Mirosławiec IV.3. Wysoki poziom opieki zdrowotnej i usług społecznych w Gminie Mirosławiec</p>
<p>CEL STRATEGICZNY II: DYNAMICZNA GOSPODARKA 2.1 Rozwój potencjału gospodarczego województwa w oparciu o inteligentne specjalizacje 2.2 Wzmocnienie gospodarki wykorzystującej naturalne potencjały regionu 2.3 Udoskonalenie strategicznego zarządzania rozwojem gospodarczym regionu</p>	<p>Cel II: Aktywna ochrona walorów przyrodniczych oraz adaptacja do zmian klimatu podstawom zrównoważonego rozwoju Gminy Mirosławiec II.1. Ochrona środowiska przyrodniczego i wspieranie bioróżnorodności w Gminie Mirosławiec II.2. Adaptacja i ograniczanie skutków zmian klimatycznych w Gminie Mirosławiec</p> <p>Cel III: Konkurencyjna gospodarka, nowoczesne rolnictwo i rozwinięta oferta turystyczna podstawą gospodarczego rozwoju Gminy Mirosławiec III.1. Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości w Gminie Mirosławiec III.2. Rozwój nowoczesnego rolnictwa w Gminie Mirosławiec III.3. Rozwój turystyki i promocja Gminy Mirosławiec</p>
<p>CEL STRATEGICZNY III: SPRAWNY SAMORZĄD 3.1 Rozwój głównych ośrodków miejskich 3.2 Rozwój obszarów pozaaglomeracyjnych 3.3 Zapewnienie zintegrowanej i wydolnej infrastruktury 3.4 Zapewnienie wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych 3.5 Wzmocnienie kompetencji dla zarządzania rozwojem</p>	<p>Cel I: Nowoczesna infrastruktura, bezpieczna przestrzeń i dostępność transportowa podstawom przestrzennego rozwoju Gminy Mirosławiec I.1. Rozwinięta i nowoczesna infrastruktura techniczna i transportowa w Gminie Mirosławiec I.2. Zadbana i funkcjonalna przestrzeń w Gminie Mirosławiec</p> <p>Cel IV: Aktywne społeczeństwo i wysokiej jakości usługi publiczne podstawą społecznego rozwoju Gminy Mirosławiec IV.3. Wysoki poziom opieki zdrowotnej i usług społecznych w Gminie Mirosławiec</p>
<p>CEL STRATEGICZNY IV: PARTNERSKI REGION 4.1 Wzmocnienie pozycji regionu w Basenie Morza Bałtyckiego 4.2 Rozwój relacji z landami niemieckimi i aglomeracją berlińską 4.3 Wykorzystanie potencjału makroregionu Polski Zachodnie</p>	<p>Cel III: Konkurencyjna gospodarka, nowoczesne rolnictwo i rozwinięta oferta turystyczna podstawą gospodarczego rozwoju Gminy Mirosławiec III.3. Rozwój turystyki i promocja Gminy Mirosławiec</p> <p>Cel IV: Aktywne społeczeństwo i wysokiej jakości usługi publiczne podstawą społecznego rozwoju Gminy Mirosławiec IV.2. Aktywizacja społeczna mieszkańców Gminy Mirosławiec</p>

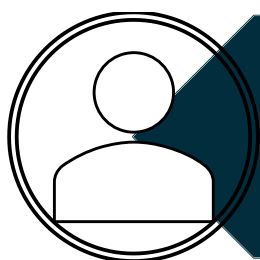
Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030.

5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg realizacji Strategii Rozwoju Gminy Mirosławiec na lata 2026-2036 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, ewaluację i w razie konieczności – aktualizację.

Wdrażanie Strategii

Strategia realizowana będzie w latach na jakie przyjęty został dokument, a więc w latach 2026-2036. Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji Strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, jednostki organizacyjne Gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Burmistrz Mirosławca, Rada Miejska w Mirosławcu oraz pracownicy Urzędu, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

Burmistrz Mirosławca

- stymulowanie i koordynacja działań
- integrowanie zasobów

Rada Miejska w Mirosławcu

- wsparcie strategiczne przy realizacji i ewaluacji strategii oraz podejmowaniu decyzji strategicznych

Urząd Miejski w Mirosławcu

- koordynacja działań
- poszukiwanie nowych źródeł finansowania
- monitoring, ewaluacja i przygotowanie zmian do aktualizacji
- realizacja

Strategia Rozwoju Gminy Mirosławiec na lata 2026-2036 jest dokumentem określającym kierunki rozwoju w poszczególnych obszarach funkcjonowania samorządu.

W celu zachowania nadrzędności oraz spójności Strategii wobec innych planów, programów i dokumentów o charakterze strategicznym, opracowywanych w Gminie na potrzeby realizacji

zadań, rekomenduje się ich aktualizację zgodnie z celami strategicznymi. Zagwarantowanie spójnego podejścia do polityki rozwoju wymagać zatem będzie uwzględnienia zapisów Strategii w zakresie konkretnych obszarów zarówno w dokumentach wieloletnich, jak i programach przyjmowanych corocznie. Pozwoli to wzmocnić efekt podejmowanych działań i jednocześnie uszczegółwić zapisy Strategii.

Wdrażając Strategię, Gmina Mirosławiec będzie dbała o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez okoliczne podmioty z jej otoczenia (w szczególności z terenu powiatu wałeckiego).

W celu zaangażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców.

Monitoring i ewaluacja Strategii

W celu sprawdzenia efektywności prowadzonych działań zakłada się przeprowadzenie analizy stopnia realizacji zakładanych celów. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Monitoring będzie odbywał się również przy pomocy tabeli ewaluacyjnej, stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. Odpowiednie uzupełnienie tabeli pozwoli na sprawdzenie tego czy i w jakim stopniu zaplanowane działanie zostało zrealizowane. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części wykonano założony cel operacyjny, a dalej strategiczny. Monitoring przeprowadzany będzie co 2 lata od roku przyjęcia Strategii i tym samym rozpoczęcia wdrażania jej założeń.

Po wdrożeniu Strategii zostanie przeprowadzona ewaluacja ex-post. Punktem bazowym, do oparcia wyników, będzie przeprowadzona w 2025 roku ewaluacja ex-ante (Diagnoza sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Gminy Mirosławiec). Celem ewaluacji ex-post będzie określenie długotrwałych efektów wdrażania Strategii, w tym wielkości zaangażowanych środków oraz skuteczności i efektywności podjętych działań. Wynikiem oceny końcowej powinny być wskazania odnośnie do dalszej polityki rozwoju Gminy Mirosławiec oraz zdefiniowane czynniki, przyczyniające się do sukcesu lub niepowodzenia wdrażania Strategii.

Aktualizacja Strategii

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Strategii Rozwoju Gminy Mirosławiec na lata 2026-2036 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w dokumencie w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Burmistrz zidentyfikuje konieczność modyfikacji Strategii Rozwoju Gminy, występuje do Rady Miejskiej w Mirosławcu z wnioskiem o jej zmianę.

Ewentualna aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Mirosławiec będzie następować w trybie przewidzianym w art. 10f ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, iż strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju gminy stosuje się wtedy zapisy z art. 10f ust. 1–4 ustawy o samorządzie gminnym.

6. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Mirosławiec na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, m.in. **Fundusze Europejskie dla Zachodniopomorskiego 2021-2027** oraz ogólnopolskie programy operacyjne;
- programy rządowe, w tym m.in. Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych, Aktywny Maluch, Senior+, Dostępność Plus, Fundusz Inwestycji Lokalnych, Polski Ład oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przed podmioty publiczne i prywatne.

Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Zachodniopomorskiego 2021-2027 będzie głównym dokumentem określającym kierunki wsparcia finansowanego ze środków Unii Europejskiej w województwie zachodniopomorskim w okresie budżetowym 2021-2027.

W ramach perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak:

- **EFRR** – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- **FS** – Fundusz Spójności,
- **EFS+** – Europejski Fundusz Społeczny+.

Do programów krajowych w perspektywie finansowej 2021-2027 należą m.in.:

- **FEnIKS** – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko,
- **FENG** – Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki,
- **FERS** – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
- **FERC** – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy,
- **PTFE** – Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich,
- **FEPŻ** – Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Gminy Mirosławiec na lata 2026-2036. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych

w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych referatów Urzędu Miejskiego w Mirosławcu oraz jednostek organizacyjnych Gminy Mirosławiec.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem wałeckim oraz województwem zachodniopomorskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawę do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób niezagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiający spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczone będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy.

Na podstawie uchwały Nr XVI/132/2025 Rady Miejskiej w Mirosławcu z dnia 27 sierpnia 2025 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2025-2035 przewiduje się, że łączne dochody do budżetu Gminy Mirosławiec w okresie obowiązywania Strategii wyniosą łącznie ponad 517,8 mln zł, w tym ponad 110,9 mln zł z tytułu podatku od nieruchomości oraz ponad 192 mln zł z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych. Z kolei wydatki ogółem wyniosą ponad 520,7 mln zł. Należy jednak zaznaczyć, że podane wartości stanowią sumę przewidywanych dochodów i wydatków Gminy w latach 2025-2035. Natomiast skumulowany potencjał inwestycyjny Gminy Mirosławiec rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2025-2035 wyniesie około 29,6 mln zł. Należy jednak mieć na uwadze, że dane zawarte w WPF najbardziej precyzyjnie odnoszą się do roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na kolejne lata wyznaczana jest na podstawie trendów makroekonomicznych, które w obecnej sytuacji gospodarczej często ulegają zmianie, dlatego potencjał inwestycyjny Gminy Mirosławiec przedstawia szacunkowe wartości.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Gminy Mirosławiec

Diagnoza sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Gminy Mirosławiec

SPIS TREŚCI

METODOLOGIA BADAŃ	68
CZĘŚĆ 1: SYTUACJA PRZESTRZENNA	69
1.1. Informacje ogólne	69
1.2. Transport i łączność.....	70
1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	74
1.4. Walory historyczno-turystyczne	80
CZĘŚĆ 2: SYTUACJA KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWA	84
2.1. Walory przyrodnicze	84
2.2. Odnawialne źródła energii.....	92
2.3. Infrastruktura techniczna	95
2.3.1. <i>Urządzenia sieciowe i energia cieplna</i>	95
2.3.2. <i>Gospodarka odpadami</i>	97
2.4. Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska.....	98
CZĘŚĆ 3: SYTUACJA GOSPODARCZA.....	99
3.1. Gospodarka lokalna	99
3.1.1. <i>Przedsiębiorczość</i>	99
3.1.2. <i>Rynek pracy</i>	102
3.1.3. <i>Rolnictwo</i>	105
3.2. Stan finansów samorządowych	107
3.2.1. <i>Wykonanie budżetu</i>	107
3.2.2. <i>Struktura dochodów i wydatków</i>	110
3.2.3. <i>Finansowanie ze źródeł zewnętrznych</i>	114
3.2.4. <i>Potencjał inwestycyjny</i>	116
CZĘŚĆ 4: SYTUACJA SPOŁECZNA	117
4.1. Demografia	117
4.2. Kapitał społeczny	121
4.2.1. <i>Żłobki i przedszkola</i>	121
4.2.2. <i>Szkoły</i>	123
4.2.3. <i>Kultura i sport</i>	128
4.2.4. <i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	130
4.2.5. <i>Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy Mirosławiec</i>	131
4.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	135

METODOLOGIA BADAŃ

Punktem wyjścia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Mirosławiec na lata 2026-2036 jest niniejsza Diagnoza sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej. Dokument strategiczny wskazuje główne wyzwania społeczno-gospodarcze i przestrzenno-środowiskowe stojące przed Gminą, które powinny zostać podjęte w procesie realizacji Strategii. W tym celu przeprowadzona została ocena stanu istniejącego jednostki w ujęciu systemowym oraz dynamicznym. Ujęcie systemowe oznacza koncentrację na związkach pomiędzy środowiskiem przyrodniczym, społecznym i gospodarczym Gminy oraz na jego relacji z otoczeniem zewnętrznym, które to czynniki mają podstawowe znaczenie dla efektywnego funkcjonowania systemu jako całości. Ujęcie dynamiczne oznacza z kolei porównanie sytuacji jednostki w danym przedziale czasowym oraz obserwację zmiany. Na potrzeby niniejszego opracowania analizie poddano sytuację Gminy Mirosławiec w latach 2019-2023 (o ile nie zaznaczono inaczej).

W celu oceny stanu istniejącego Gminy Mirosławiec zastosowano metodę analizy wskaźnikowej, w której wykorzystane zostały średnie wartości dla gmin powiatu wałeckiego oraz województwa zachodniopomorskiego. Przygotowanie niniejszej Diagnozy umożliwiła również przeprowadzona analiza porównawcza, w wyniku której Gmina Mirosławiec zestawiona została z grupą porównawczą. Kryterium doboru jednostek porównawczych była zbliżona do Gminy Mirosławiec liczba ludności w 2023 roku, położenie w województwie zachodniopomorskim, status gminy miejsko-wiejskiej oraz dominująca funkcja pozarolnicza (G3). Tym samym grupę porównawczą stanowiły następujące gminy: Cedynia, Ińsko oraz Maszewo.

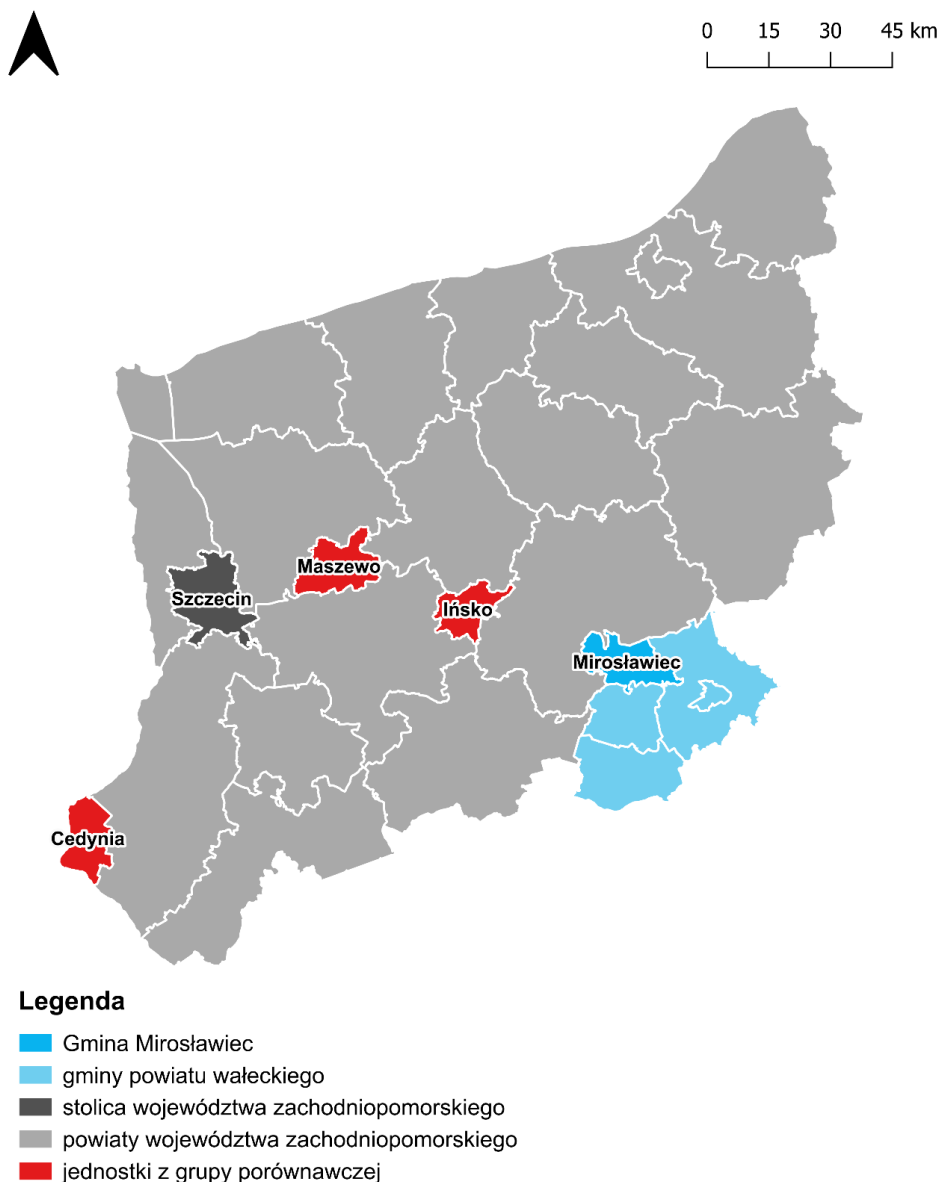
Dokument powstał w oparciu o dane Urzędu Miejskiego w Mirosławcu, gminne plany, programy oraz dokumenty strategiczne, a także dane Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto przeanalizowane zostały dokumenty wyższego szczebla pod względem ujęcia w nich Gminy. Dane demograficzne pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS mogą różnić się od informacji udostępnianych przez Urząd Miejski w Mirosławcu, ponieważ w procesie ich pozyskiwania wykorzystano różne metody badawcze.

Do przygotowania Diagnozy wykorzystane zostały najaktualniejsze dla Gminy dane, dostępne w momencie opracowywania Dokumentu. Przedstawione zatem informacje prezentują stan na rok 2023, chyba, że zaznaczono inaczej.

CZĘŚĆ 1: SYTUACJA PRZESTRZENNA

1.1. Informacje ogólne

Gmina Mirosławiec to gmina miejsko-wiejska położona w południowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w północnej części powiatu waleckiego. Centrum administracyjno-usługowe badanej jednostki stanowi miasto Mirosławiec. Powierzchnia całkowita Gminy wynosi ok. 203 km², co stanowi 14,3% powierzchni powiatu. W 2023 roku Gminę Mirosławiec zamieszkiwało 5 328 osób, co stanowiło 10,7% wszystkich mieszkańców powiatu waleckiego.

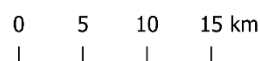
Ryc. 1. Położenie Gminy Mirosławiec na tle województwa zachodniopomorskiego i powiatu waleckiego oraz położenie gmin z grupy porównawczej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Gmina Mirosławiec graniczy:

- od północy z gminą Wierzchowo (powiat drawski),

- od wschodu z gminą wiejską Wałcz (powiat wałecki),
- od południa z gminą Tuczno (powiat wałecki),
- od zachodu z gminą Kalisz Pomorski (powiat drawski).

Legenda

- Gmina Mirosławiec
- gminy powiatu wałeckiego
- wybrane gminy powiatu drawskiego

Ryc. 2. Położenie Gminy Mirosławiec na tle gmin powiatu wałeckiego oraz gmin sąsiednich z powiatu drawskiego
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Zgodnie z Klasyfikacją funkcjonalną gmin Polski na potrzeby Monitoringu planowania przestrzennego Śleszyńskiego i Komornickiego, Gmina Mirosławiec zaliczona została do gmin miejsko-wiejskich o funkcjach pozarolniczych (G3).

1.2. Transport i łączność

Nowoczesna i bezpieczna infrastruktura komunikacyjna stanowi jeden z podstawowych czynników przekładających się na atrakcyjność inwestycyjną oraz osiedleńczą gminy. Rozwinięta sieć drogowa ma również istotne znaczenie dla jakości życia mieszkańców i stymulacji lokalnego potencjału społeczno-gospodarczego. Jako jeden z podstawowych czynników wpływających na optymalną lokalizację działalności gospodarczej wskazuje się koszty związane z transportem dóbr i surowców¹, a zatem na dostępność transportową.

¹ A. Weber, 1909. *Über den Standort der Industrien. Teoria lokalizacja działalności gospodarczej.*

Gmina Mirosławiec odznacza się relatywnie rozbudowaną siecią połączeń drogowych, która tworzona jest przez drogi o znaczeniu regionalnym i lokalnym. Pełni również funkcję istotnego węzła komunikacyjnego w skali regionu. Na terenie Gminy krzyżują się drogi prowadzące do Wałcza, Kalisza Pomorskiego, Czaplinka i Tuczna. Przez jej teren przebiegają:

- odcinek drogi krajowej nr 10 relacji Lubieszyn – Płońsk, o długości 35,5 km, który łączy Gminę z granicą państwową z Republiką Federalną Niemiec,
- odcinek drogi wojewódzkiej nr 177 relacji Czaplinek – Wieleń, o długości 13,4 km,
- drogi powiatowe o łącznej długości 24,9 km.

Sieć drogowa Gminy Mirosławiec uzupełniana jest przez drogi gminne, które łączą ze sobą poszczególne miejscowości. Ich łączna długość wynosi 355 km, z czego 89% dróg stanowią odcinki o nawierzchni nieutwardzonej. Na jej terenie dostrzega się konieczność podejmowania dalszych działań, mających na celu poprawę jakości i dostępności infrastruktury drogowej. Konieczne jest przebudowanie dróg m.in. w miejscowościach Jabłonowo, Piecnik i Łowicz Wałecki oraz infrastruktury około drogowej, obejmującej również ciągi piesze.

Sieć drogową Gminy Mirosławiec przedstawiono na poniższej rycinie.

Ryc. 3. Sieć drogowa na terenie Gminy Mirosławiec

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

zlokalizowanych w Złocięcu, Mirosławcu oraz Drawnie. Rozwiązanie to pozwoli na ograniczenie konieczności wykorzystywania transportu drogowego, co przełoży się na zmniejszenie natężenia ruchu ciężarowego oraz korzystne efekty środowiskowe. Aktualnie trwają starania samorządów lokalnych oraz samorządu województwa zachodniopomorskiego o ujęcie w planach inwestycyjnych także przywrócenia pasażerskiego ruchu kolejowego na linii nr 410.

Na terenie Gminy Mirosławiec zlokalizowana jest również 12 Baza Bezzałogowych Statków Powietrznych, która obejmuje m.in. teren lotniska wojskowego. Obszar bazy stanowi teren zamknięty.

W Gminie Mirosławiec znajdują się ścieżki rowerowe, których łączna długość wynosi 5,5 km, a także turystyczna ścieżka rowerowa „Mirosławieckie Lasy” (rozdział 1.4.). Na terenie Gminy dostrzega się jednak konieczność rozbudowy systemu ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych, m.in. na odcinku między Mirosławcem a Kalinówką.

W latach 2018-2023 wydatki ogółem w Dziale 600 Transport i łączność w Gminie Mirosławiec oscylowały w przedziale od 905,2 tys. zł do 11,65 mln zł. Najniższy poziom osiągnęły w roku 2021, a najwyższy – w roku 2023, co spowodowane było głównie realizacją projektu obejmującego rewitalizację obszaru w rejonie ul. Dworcowej i Spokojnej, na co przeznaczono blisko 6,5 mln zł. Ich średnia wysokość w analizowanym okresie wyniosła 3,13 mln zł, co odpowiadało w tym czasie 8,8% wydatków ogółem Gminy Mirosławiec. W latach 2018-2023 wydatki majątkowe w Dziale 600 wahały się w przedziale od 172,8 tys. zł w 2021 roku do 10,4 mln zł w roku 2023. W tym czasie ich średnia wysokość kształtowała się na poziomie 2,8 mln zł, w wyniku czego ich udział w wydatkach ogółem Gminy Mirosławiec w latach 2018-2023 wyniósł średnio 7,8%.

Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tab. 5. Wydatki w dziale transport i łączność w latach 2018-2023 w Gminie Mirosławiec (tys. zł)

DZIAŁ		2018	2019	2020	2021	2022	2023	średnia	udział
600	Transport i łączność, w tym:	909,6	1 353,9	2 585,2	905,2	1 384,8	11 650,6	3 131,6	8,8%
	Wydatki majątkowe	274,3	632,6	2 196,7	172,8	576,3	10 416,9	2 799	7,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W 2024 na terenie Gminy Mirosławiec rozpoczęto realizację następujących inwestycji infrastrukturalnych:

- przebudowa ulicy Parkowej,
- ułożenie płyt betonowych na ul. Tęczowej,
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 177 obejmująca wymianę nawierzchni.

Oprócz tego podejmowana były bieżące inwestycje mające na celu poprawę bezpieczeństwa oraz komfortu podróży na terenie całej Gminy. W 2024 roku utworzony został, dzięki dotacji z Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, ekoprzystanek w Gminie Mirosławiec. Jego celem jest promowanie zrównoważonego transportu i wzmacnianie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców.

Na terenie Gminy głównym przewoźnikiem oferującym usługi z zakresu komunikacji publicznej jest PKS Złocieniec Sp. z o.o. Przedsiębiorstwo odpowiada za transport zbiorowy na liniach:

- Mirosławiec – Kalisz Pomorski,
- Mirosławiec – Mirosławiec (dwie linie, w tym jedna objeżdżająca miasto),

- Mirosławiec – Toporzyk,
- Mirosławiec – Mirosławiec Górny,
- Mirosławiec – Próchnowo,
- Piecnik – Lubno.

Dodatkowo, na jej terenie przewozy oferują także przewoźnicy prywatni:

- Leszko Trans Leszek Polaków na linii Mirosławiec – Mirosławiec Górny – Mirosławiec oraz na linii Mirosławiec – Wałcz – Mirosławiec,
- Wałeckie Towarzystwo Przewozowe na linii Martew – Tuczno – Hanki – Próchnowo – Jabłonkowo – Jabłonowo – Wałcz,
- PK Nowak Sp. z o.o. na linii Mirosławiec – Kalisz Pomorski przez Łowicz Wałecki.

Na terenie Gminy Mirosławiec organizowane są przewozy szkolne. W momencie opracowywania niniejszej Diagnozy wykonawcą usługi była firma PKS Złocieniec Sp. z o.o.

Szczególnie ważnym czynnikiem wpływającym w dzisiejszych czasach na rozwój społeczno-ekonomiczny jest łączność, której obecnie najistotniejszym elementem jest dostęp do wysokiej jakości Internetu szerokopasmowego. Stanowi on integralną część codziennego życia oraz jest narzędziem służącym zarówno do realizacji obowiązków zawodowych, edukacji, czy też rekreacji.

Według raportu Ministerstwa Cyfryzacji „Polska w zasięgu stacjonarnego dostępu do Internetu” na IV kwartał 2024 roku na terenie Gminy Mirosławiec 65,9% punktów adresowych znajdowało się w zasięgu stacjonarnego dostępu do szerokopasmowego Internetu, z czego 87,4% punktów miało dostęp do sieci o przepustowości rzędu 1 000 mb/s. Według danych zawartych w raporcie, 67,57% punktów adresowych znajdowało się w zasięgu szerokopasmowego Internetu za pośrednictwem światłowodów, 18,85% za pośrednictwem kabli współosiowych miedzianych i 8,84% za pośrednictwem kabli parowych miedzianych, a 4,74% przez medium radiowe (FWA). W Gminie Mirosławiec zgłoszono plany inwestycyjne obejmujące 434 punkty adresowe, z czego 325 znajduje się już w zasięgu rzeczywistym, a 109 poza zasięgiem szerokopasmowego Internetu. Głównymi operatorami Internetu na terenie Gminy są: Orange, Asta Net i Exatel.

1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

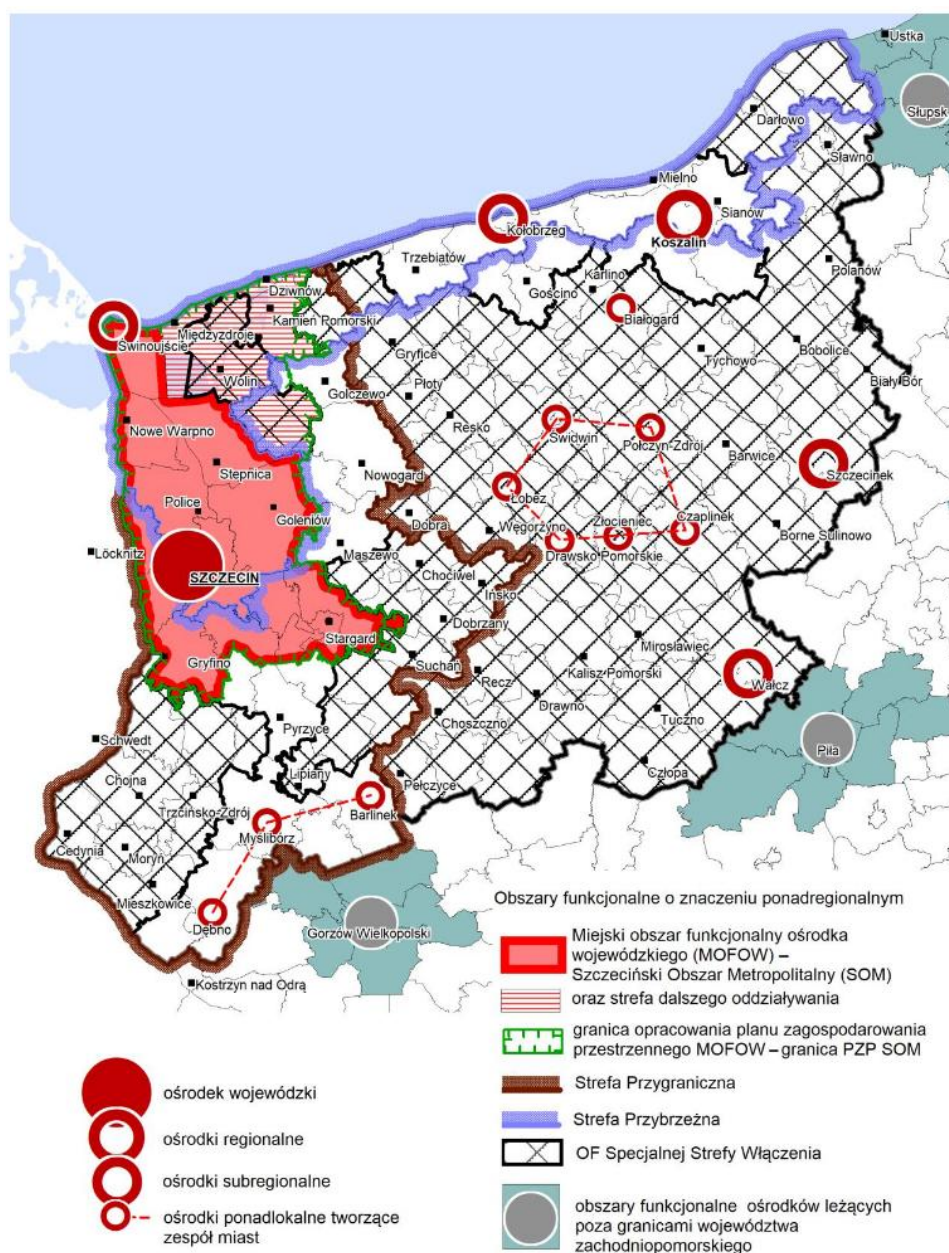
Planowanie przestrzenne stanowi instrument w rękach jednostek samorządu terytorialnego umożliwiający przeciwdziałanie konfliktom przestrzennym oraz optymalne wykorzystanie dostępnych terenów, w oparciu o dokumenty planistyczne i decyzje jednostek wyższego rzędu. Kluczową funkcją planowania przestrzennego jest również zmierzanie w kierunku rozwoju zrównoważonego, czyli stanu, w którym rozwój każdej ze sfer (społecznej, gospodarczej i środowiskowej) odbywa się bez pogorszenia stanu pozostałych.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego dzieli obszar regionu na obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym. Gmina Mirosławiec, podobnie jak 66 innym gmin, zlokalizowanych głównie we wschodniej i południowej części województwa, zaklasyfikowana została do obszaru funkcjonalnego Specjalnej Strefy Włączenia, który odznaczać się ma m.in. kumulacją negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych, skorelowaną z odległością od dużych ośrodków miejskich; depopulacją; dużym odsetkiem zdegradowanych małych miast; potencjałem do rozwoju gałęzi biogospodarki; niewykorzystanym potencjałem turystycznym w formie pojezierzy; słabą dostępnością komunikacyjną, niską dostępnością usług

publicznych oraz znacznym oddaleniem od ośrodka regionalnego². Plan określa dla omawianego obszaru funkcjonalnego następujące podstawowe kierunki rozwoju:

1. Aktywizacja gospodarcza obszaru w oparciu o wykorzystanie endogenicznych potencjałów;
2. Poprawa dostępności do Szczecina oraz regionalnych i subregionalnych ośrodków wzrostu;
3. Poprawa dostępności do podstawowych usług w zakresie edukacji i zdrowia.

Dodatkowo, Gmina Mirosławiec zaklasyfikowana została w PZPW do strefy dalszego oddziaływania miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Szczecinka i Wałcza, a zatem obszaru odznaczającego się wysoką liczbą dziennych dojazdów do pracy do ośrodków powiatowych.

Ryc. 5. Podział województwa zachodniopomorskiego na obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym
 Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego.

² Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego

Gmina Mirosławiec podzielona jest na 13 sołectw: Bronikowo, Hanki, Jabłonkowo, Jabłonowo, Jadwiżyn, Łowicz Wałęcki, Mirosławiec Górny, Orle, Piecnik, Próchnowo, Toporzyc, Kalinówka i Hanki Kolonia.

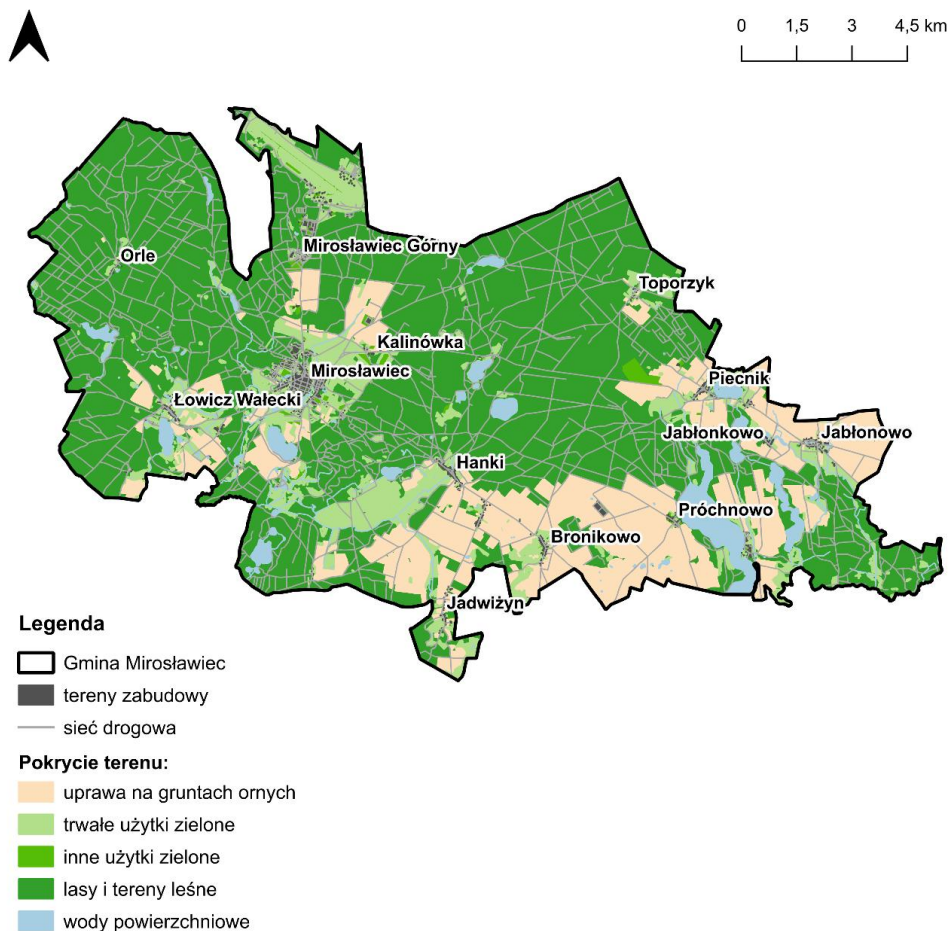
Sieć osadnicza Gminy tworzona jest przez 25 miejscowości:

- jedno miasto – Mirosławiec,
- dziesięć wsi: Bronikowo, Hanki, Jabłonowo, Jadwiżyn, Łowicz Wałęcki, Orle, Piecnik, Sadowo, Setnica i Toporzyc,
- trzy kolonie: Chojnica, Hanki-Kolonia, Polne,
- jedenaście osad: Drzewoszewo, Gniewosz, Jabłonkowo, Kalinówka, Kierpnik, Kosiakowo, Mirosławiec Górny, Nieradz, Pilów, Próchnowo i Zacisze.

Większość wsi na terenie Gminy pierwotnie zbudowana była w układzie owalnicowym. Na ich terenie przeważa zabudowa jednokondygnacyjna z wysokim dachem dwuspadowym. Na terenie tym znaczną część zabudowy stanowią budynki gospodarcze, zwykle zlokalizowane za budynkiem mieszkalnym. Wśród zabudowy obszaru wiejskiego Gminy Mirosławiec zwrócić uwagę należy m.in. na zabudowę pozostałą po funkcjonowaniu Państwowych Gospodarstw Rolnych – PGR-ach, występujące m.in. w miejscowości Próchnowo i Jabłonkowo. Obszar miasta odznacza się natomiast wysoką gęstością zabudowy. Na terenie miasta przeważa zabudowa jednorodzinna, handlowa oraz produkcyjno-magazynowa. Mirosławiec jako miasto i siedziba władz samorządowych wyróżnia się na tle struktury przestrzennej analizowanej jednostki. W mieście koncentrują się funkcje handlowo-usługowe, kulturalne, rekreacyjno-sportowe, edukacyjne, opiekuńcze oraz administracyjne Gminy Mirosławiec.

Gmina Mirosławiec zajmuje powierzchnię 203 km², z czego dominującą kategorię użytkowania stanowią lasy i tereny leśne, obejmujące 64% całkowitego obszaru. Użytki rolne zajmują natomiast 27% powierzchni. Tereny mieszkaniowe na obszarach wiejskich stanowią mniej niż 1% powierzchni, co może świadczyć o rozproszonej zabudowie i niskiej gęstości zaludnienia poza obszarem miejskim. Na terenie Mirosławca obserwuje się koncentrację funkcji mieszkaniowej wraz z funkcjami administracyjno-usługowymi. Na terenie Gminy Mirosławiec znajduje się wiele jezior, wśród których wskazać można m.in.: Wielki Bytyń, Drzewoszewskie, Piecnickie, Korytnickie czy Pogorzalskie.

Strukturę użytkowania gruntów w Gminie Mirosławiec prezentuje poniższa rycina.

Ryc. 6. Pokrycie terenu Gminy Mirosławiec

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Nadrzędnym dokumentem regulującym politykę przestrzenną na terenie Gminy Mirosławiec, do momentu uchwalenia planu ogólnego, jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUiKZP). Obowiązująca wersja Studium przyjęta została na mocy uchwały nr XXXI/299/2022 Rady Miejskiej w Mirosławcu z dnia 24 lutego 2022 r. Dokument wytycza podstawowe kierunki prowadzenia polityki przestrzennej i zagospodarowania poszczególnych części Gminy.

W oparciu o zapisy zawarte w SUiKZP opracowywane są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP), stanowiące akty prawa miejscowego, których podstawowym celem jest regulowanie funkcji oraz sposobu użytkowania danego obszaru. W momencie opracowywania niniejszej diagnozy w Gminie Mirosławiec obowiązuje 5 MPZP, pokrywając ok. 5% jej powierzchni.

Poniższa tabela przedstawia wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Mirosławiec.

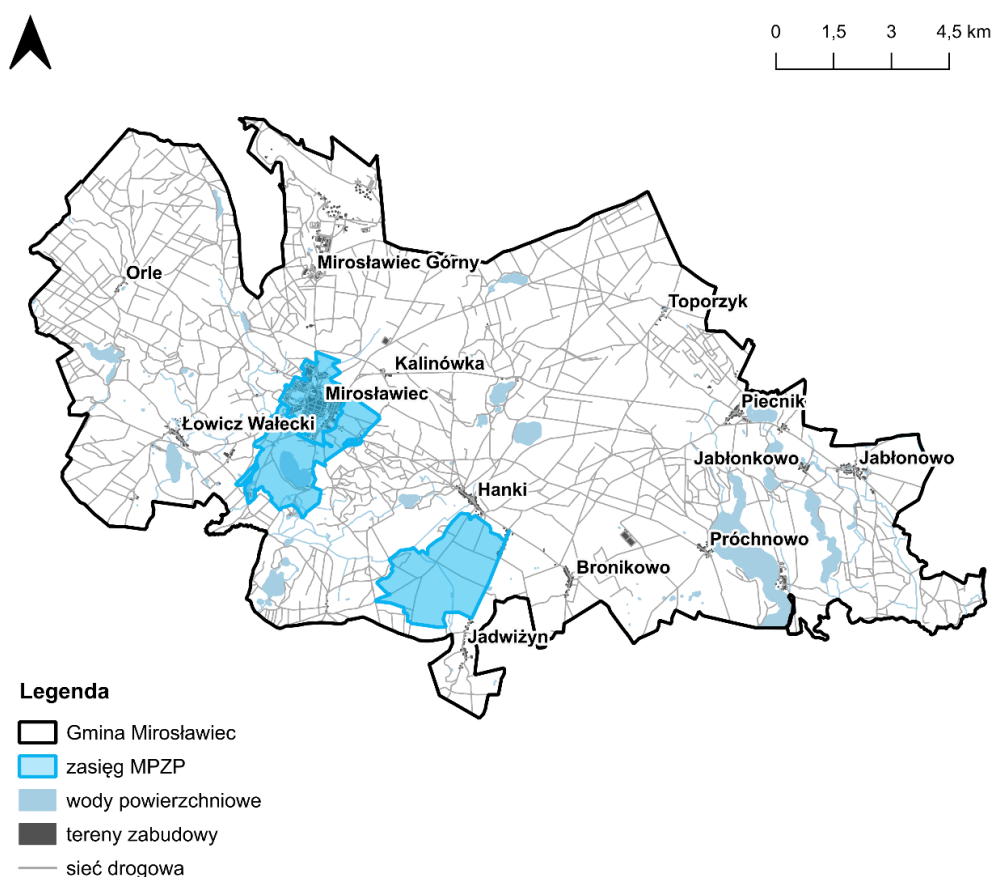
Tab. 6. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w Gminie Mirosławiec

Lp.	Nazwa Uchwały	Pow. (ha)	Data Uchwały	Nr Uchwały
1.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów leśnych w pasie linii elektroenergetycznej 110 kV w obrębach ewidencyjnych Mirosławiec 34 i Łowicz Walecki	12.54	2012-10-3	XXIII/198/2012

Lp.	Nazwa Uchwały	Pow. (ha)	Data Uchwały	Nr Uchwały
2.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirosławiec w obrębach geodezyjnych Hanki, Jadwizyn i Setnica	567.95	2015-10-28	XII/100/2015
3.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Mirosławca	241.1	2023-08-29	LVIII/440/2023
4.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	0.24	2024-06-27	III/24/2024
5.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu 34 Mirosławiec	460.75	2024-09-25	V/35/2024

Źródło: rejestr urbanistyczny Gminy Mirosławiec.

Poniższa rycina prezentuje zakres przestrzenny obowiązujących MPZP.

Ryc. 7. Zasięg miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Gminie Mirosławiec

Źródło: rejestr urbanistyczny Gminy Mirosławiec.

Na obszarach nieobjętych MPZP polityka przestrzenna samorządu lokalnego kreowana jest w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (tzw. WZ), bądź decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. W latach 2019-2023 dla obszaru Gminy Mirosławiec wydano łącznie 211 decyzji WZ, co stanowiło blisko 11% wszystkich decyzji wydanych na terenie powiatu waleckiego. W analizowanym okresie najwięcej decyzji wydano w roku 2019 (60), a najmniej w roku 2022 (21). Przeliczając ich liczbę na 1 tys. mieszkańców otrzymano wskaźnik, którego wartość w badanych latach oscylowała w przedziale od 3,94 w roku 2022 do 11,11 w roku 2019, a jego średnia wartość w całym analizowanym okresie wyniosła 7,9. Wskaźnik ten dla wszystkich gmin powiatu waleckiego w latach 2019-2023 przybrał natomiast średnią wartość wynoszącą 7,8. Jego odczyty wskazują, że pod względem intensywności

wykorzystania instrumentu decyzji WZ Gmina Mirosławiec nie wyróżnia się na tle pozostałych gmin powiatu waleckiego.

W ramach analizy ruchu budowlanego zdecydowano się także na analizę liczby wydawanych pozwoleń na budowę i zgłoszeń budowy z projektem budowlanym dla obszaru Gminy Mirosławiec oraz w gminach powiatu waleckiego w latach 2019-2023. W tym okresie dla obszaru Gminy Mirosławiec wydano 108 pozwoleń, co stanowiło blisko 12% wszystkich pozwoleń wydanych na obszarze powiatu waleckiego. Wskaźnik opisujący ich liczbę w relacji do liczby ludności w Gminie Mirosławiec wahał się w przedziale 2,96-5,92 najwyższą wartość przybrał w roku 2020, a najniższą – w roku 2019. Średnia wartość omawianego wskaźnika dla gmin powiatu waleckiego w tym czasie oscylowała w przedziale od 3 do 4,1. W analizowanym okresie średnio 41,8% wydanych decyzji w Gminie Mirosławiec dotyczyło budowy nowych budynków mieszkalnych, z czego najwięcej w roku 2019 (56,3%), a najmniej w roku 2022 (26,3%). W tym czasie na terenie powiatu waleckiego średnio 52,8% decyzji dotyczyło budowy nowych budynków mieszkalnych, z czego najmniej w roku 2022 (46,5%), a najwięcej – w roku 2021 (59,36). W latach 2019-2023 w Gminie Mirosławiec średnio 58,2% wydanych decyzji dotyczyło budowy nowych budynków niemieszkalnych i obiektów inżynierii lądowej i wodnej, osiągając najwyższy poziom w roku 2022 (73,7%), a najniższy – w roku 2021 (42,9%). Średnia dla gmin powiatu waleckiego wynosiła natomiast 47,2%, osiągając najwyższy poziom omawianego wskaźnika w roku 2022 (53,5%), a najniższy – w roku 2019 (42,1%). Analiza przedstawionych danych wskazuje, że w latach 2019-2023 w Gminie Mirosławiec odnotowano umiarkowaną aktywność budowlaną na tle pozostałych gmin powiatu waleckiego. Wartości omawianych wskaźników wykazywały pewne wahania w czasie, jednak w dłuższym okresie pozostawały porównywalne z wartościami obserwowanymi w innych jednostkach na terenie powiatu.

Szczegółowe dane prezentuje poniższa rycina.

Tab. 7. Ruch budowlany w Gminie Mirosławiec w latach 2019–2023 na tle średniej gmin powiatu waleckiego

		2019	2020	2021	2022	2023
Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu						
ogółem	Mirosławiec	60	44	46	21	40
	powiat	381	327	510	355	415
na 1 tys. mieszkańców	Mirosławiec	11,11	8,13	8,62	3,94	7,51
	powiat	7,18	6,39	10,05	7,05	8,30
Pozwolenia wydane na budowę i zgłoszenia budowy z projektem budowlanym						
ogółem	Mirosławiec	16	32	21	19	20
	powiat	159	210	187	159	190
na 1 tys. mieszkańców	Mirosławiec	2,96	5,92	3,94	3,57	3,75
	powiat	3,00	4,10	3,69	3,16	3,80
w tym nowe budynki mieszkalne (%)	Mirosławiec	56,25	34,38	57,14	26,32	35,00
	powiat	57,86	48,57	59,36	46,54	51,58
w tym nowe budynki niemieszkalne i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (%)	Mirosławiec	43,75	65,63	42,86	73,68	65,00
	powiat	42,14	51,43	40,64	53,46	48,42

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Porównanie danych dla Gminy Mirosławiec ze średnimi wartościami uzyskanymi dla grupy porównawczej wskazuje na występowanie pewnych odchyień w większości analizowanych wskaźników. W zakresie liczby wydanych decyzji o warunkach zabudowy (WZ) średnia wartość w gminach porównawczych była wyraźnie wyższa niż w Gminie Mirosławiec. Podobna tendencja obserwowana była w odniesieniu do wskaźnika liczby decyzji WZ w relacji do liczby ludności, gdzie

wartości notowane w Gminie Mirosławiec były zbliżone, lecz nieco niższe od średniej grupy porównawczej. Z kolei analiza liczby wydanych pozwoleń na budowę oraz zgłoszeń budowy z projektem budowlanym wykazuje, że dla gmin grupy porównawczej wartości te były zazwyczaj wyższe niż te obserwowane w Gminie Mirosławiec, co może wskazywać na nieco niższą intensywność procesów inwestycyjnych w analizowanej jednostce. Jedynie udział budynków niemieszkalnych i obiektów inżynierii lądowej i wodnej wśród wydawanych pozwoleń w Gminie Mirosławiec przez większość analizowanego okresu przyjmował wartości powyżej średniej dla grupy porównawczej.

Szczegółowe dane prezentuje poniższa rycina.

Tab. 8. Ruch budowlany w Gminie Mirosławiec w latach 2019-2023 na tle średniej dla grupy porównawczej

		2019	2020	2021	2022	2023
Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu						
ogółem	Mirosławiec	60	44	46	21	40
	średnia GP*	53	53	61	45	57
na 1 tys. mieszkańców	Mirosławiec	11,11	8,13	8,62	3,94	7,51
	średnia GP	8,25	8,04	9,06	7,14	8,65
Pozwolenia wydane na budowę i zgłoszenia budowy z projektem budowlanym						
ogółem	Mirosławiec	16	32	21	19	20
	średnia GP	25	29	28	27	20
na 1 tys. mieszkańców	Mirosławiec	2,96	5,92	3,94	3,57	3,75
	średnia GP	4,06	4,71	5,11	4,28	3,50
w tym nowe budynki mieszkalne (%)	Mirosławiec	56,25	34,38	57,14	26,32	35,00
	średnia GP	53,00	49,57	61,82	57,01	46,15
w tym nowe budynki niemieszkalne i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (%)	Mirosławiec	43,75	65,63	42,86	73,68	65,00
	średnia GP	47,00	50,43	38,18	42,99	53,85

*Grupa porównawcza

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

1.4. Walory historyczno-turystyczne

Pierwsze wzmianki na temat Mirosławca znajdują się w przywileju z 2 lutego 1314 roku, wydanego przez Henryka i Jana Weldów, który wytyczał granice terenu miasta, a także definiował źródła i wysokość dochodów miejskich. Początkowo Mirosławiec nazywany był Nowym Frydlandem (*niem. Neue Fredeland*), co prawdopodobnie związane było z zasiedlaniem tych obszarów przez kolonistów niemieckich z Meklemburgii, gdzie znajduje się miasto o zbliżonej nazwie. W późniejszym okresie miasto słynęło z dostaw gęsich piór, wykorzystywanych w piśmiennictwie. W tym czasie prężnie rozwijał się handel skórą, wełną oraz miodem. Na terenie miasta co roku odbywało się 7 jarmarków. W 1719 roku dochodzi do pożaru, na skutek którego zniszczeniu ulega większość zabudowy miejskiej. Miasto zamieszkiwała ludność katolicka, protestancka i żydowska, która zaczęła do niego napływać po wypędzeniu z terenu Brandenburgii. W trakcie II wojny światowej miasto uległo znacznemu zniszczeniu na skutek walk o Wał Pomorski, będącego częścią systemu umocnień wschodniej granicy Rzeszy Niemieckiej. Miasto Mirosławiec zostaje zdobyte przez I Armię Wojska Polskiego 10 lutego 1945 r. Na skutek rewizji granic w Europie środkowo-wschodniej po II wojnie światowej Pomorze Zachodnie wraz z Mirosławcem, stają się częścią Polski. Po wojnie rozpoczyna się przesiedlanie ludności z utraconych kresów wschodnich na tzw. ziemie odzyskane, a ludność niemiecka zostaje przymusowo wysiedlona. W 1952 roku do użytku zostało oddane lotnisko pod Mirosławcem, które zapoczątkuje związki miasta z lotnictwem.

Wyrazem bogatej historii lokalnej terenu Gminy Mirosławiec jest znaczna liczba obiektów wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków.

Tab. 9. Wykaz obiektów nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego na terenie Gminy Mirosławiec (stan na 31 grudnia 2024 roku)

Miejscowość	Zabytek
Bronikowo	- kościół fil. pw. św. Jakuba Apostoła, szach., XVIII, nr rej.: A-533 z 4.12.1954 i z 4.04.1990 - cmentarz przy koście, nieczynny, 1775, nr rej.: j.w - cmentarz rzym.-kat., poł. XIX, nr rej.: jw.
Hanki	- cmentarz ewangelicki, ob. rzym.-kat., poł. XIX, nr rej.: A-689 z 4.04.1990
Jabłonkowo	- park pałacowy, 1 poł. XIX, nr rej.: A-1160 z 12.03.1982
Jabłonowo	- kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. fil. pw. św. Jadwigi, 1847, nr rej.: A-1204 z 28.10.2013 - cmentarz kościelny, nr rej.: jw.
Łowicz Wałecki	- cmentarz ewangelicki, ob. nieczynny, poł. XIX, nr rej.: A-688 z 4.04.1990
Mirosławiec	- układ urbanistyczny śródmieścia, nr rej.: A-2053 z 4.09.1956 - kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. par. pw. Niepokalanego Poczęcia NMP, 1543, 1721, nr rej.: A-549 z 26.10.1954 - cmentarz żydowski, pocz. XVIII, nr rej.: A-1153 z 16.12.1983 - pozostałości założenia zamkowo-pałacowego i parkowego : <ul style="list-style-type: none"> • majdan zamkowy z relikdami zamku, pałacu i fosą , ul. Krótka, XIV/XV, XVIII, nr rej.: A-175 z 2.08.2004 • relikty założenia parkowego z zachowanym układem kanałów wodnych, XVIII, nr rej.: A-175 z 2.12.2016 • cmentarz rodowy – ruina grobowca na Górze Piasecznej, z aleją doprowadzającą, poł. XIX, nr rej.: A-175 z 2.10.1989 - dom, ob. plebania, ul. Kościelna 2 (d. 6), XV, XVIII, nr rej.: A-1143 z 26.10.1954 - dom, szach., ul. Wałecka 24, 1 ćw. XIX, nr rej.: A-237 z 2.12.2005 - spichrz, ul. Wolności 32, 1913-14, nr rej.: A-260 z 18.05.2006
Nieradz	- cmentarz ewangelicki, poł. XIX, nr rej.: A-690 z 4.04.1990
Piecznik	- kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. fil. pw. Podwyższenia Krzyża, szach., k. XVIII, nr rej.: A-1144 z 29.08.1961 - park pałacowy, 1 poł. XIX, nr rej.: A-558 z 12.03.1982
Próchnowo	- kościół ewangelicki ob. rzym.-kat. fil. pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, 2 poł. XIX, nr rej.: A-1307 z 30.05.1997 - zespół pałacowy, XIX, nr rej.: A-1151 z 28.08.1987: - pałac, 2 poł. XIX - park
Toporzyc	- kaplica ewangelicka, ob. kościół rzym.-kat. fil. pw. św. Jana Chrzciciela, drewn., 1 poł. XVIII, nr rej.: A-552 z 28.08.1961 i 11.05.1989 - cmentarz ewangelicki, ob. rzym.-kat., k. XIX, nr rej.: jw.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wykazu zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego prowadzonego przez Narodowy Instytut Dziedzictwa.

W Gminie Mirosławiec znajduje się wiele obiektów upamiętniających historię lokalną, wśród których wskazać można m.in. **Wystawę Walk o Wał Pomorski**, zlokalizowaną w Ośrodku Kultury. Wystawa obrazuje przebieg walk o Pomorze wraz ze zdobyciem przez Wojsko Polskie Wału Pomorskiego. Naprzeciw Ośrodka Kultury mieści się **Plac Lotników**, na którym znajduje się pomnik w postaci czołgu T-34 upamiętniającego poświęcenie żołnierzy poległych w trakcie walk o Pomorze oraz pomnik w postaci samolotu SU22, symbolizujący związanie Mirosławca z lotnictwem wojskowym. Na Placu znajduje się także pomnik Matki Bożej Loretańskiej, który postawiony został w hołdzie polskiemu lotnikom wojskowym. Przejawem silnego związania Mirosławca z lotnictwem jest również istnienie w Ośrodku Kultury oraz w Szkole Podstawowej sal poświęconych historii lotnictwa. W lesie niedaleko 12. Bazy Bezzałogowych Statków Powietrznych znajduje się **Pomnik Ofiar Katastrofy Samolotu CASA**, upamiętniający tragiczną śmierć 20 lotników, którzy zginęli podczas katastrofy samolotu 23 stycznia 2008 roku. Na przestrzeni lat Mirosławiec stanowił miejsce zamieszkania różnych grup religijnych, czego efektem jest istnienie na terenie Gminy wielu zabytkowych obiektów sakralnych. W Bronikowie znajduje się **Kościół**

pw. św. Jakuba, który zbudowany został w 1775 r w konstrukcji szachulcowej. W jego wnętrzu znajduje się rokokowy ołtarz, a także obrazy i ławy z XVIII wieku i dzwon z 1770 roku. W miejscowości Toporzyk znajduje się **Kościół pw. św. Jana Chrzciciela**. Drewniany kościół powstał w I połowie XVIII wieku w konstrukcji zrębowej. W Mirosławcu natomiast zlokalizowany jest **cmentarz żydowski** z XVII wieku, będący jednym z najstarszych i największych kirkutów na Pomorzu Zachodnim. Najstarszy znajdujący się na nim nagrobek datowany jest na 1752 rok. Wśród obiektów historycznych należy zwrócić uwagę na pozostałości ruin zamku von Wedłów, który uległ zniszczeniu w pożarze w 1719 roku.

Gmina Mirosławiec wyróżnia się wysokim potencjałem turystycznym, na który składają się walory przyrodniczo-krajobrazowe, jakość środowiska naturalnego oraz dotychczasowe działania inwestycyjne w zakresie infrastruktury turystycznej. Pomimo osiągniętego postępu, dalszy rozwój tej infrastruktury pozostaje istotnym wyzwaniem i celem lokalnej polityki rozwoju. Na terenie gminy wyznaczono i oznakowano liczne szlaki turystyczne oraz ścieżki edukacyjne – piesze, rowerowe, przyrodnicze i kajakowe – o łącznej długości przekraczającej 100 km. Trasy te przebiegają przez najbardziej atrakcyjne przyrodniczo i kulturowo obszary Mirosławca, umożliwiając zarówno aktywne spędzanie czasu, jak i poznawanie lokalnych ekosystemów oraz dziedzictwa przyrodniczego regionu. Znaczną część powierzchni Gminy stanowią obszary Natura 2000, a także największy rezerwat w województwie zachodniopomorskim – Rezerwat Wielki Bytyń. Na jej terenie znajduje się także Rezerwat „Rosiczki Mirosławskie”, słynący z występowania znacznej liczby owadożernych rosiczek. Na terenie Gminy Mirosławiec znajduje się **Dzika Zagroda w Jabłonowie**, w której można z bliska podziwiać i karmić żubry, a także od niedawna – rysie i wilki. Na terenie obiektu powstało Centrum Edukacji, w którym odwiedzający Zagrodę mogą zapoznać się z informacjami na temat żyjących tam zwierząt. Na terenie Gminy żyje między 50 a 60 wolnożyjących żubrów. Stado utworzone zostało na podstawie czterech par żubrów, które sprowadzone zostały z Białowieży w 1980 roku. W miejscowości Łowicz Wałecki znajduje się prywatny ogród botaniczny **Siedem Ogródów**, w którym oprócz obcowania z przyrodą, organizowane są także zajęcia artystyczne, kulinarne i rękodzielnicze. W miejscu tym można również wynająć pokoje i samodzielne mieszkania, a także tematyczne domki z ogrodami, takimi jak Dom Młynarza, Dom Rybaka czy Dom Leśnika. Częścią omawianego kompleksu jest również sala bankietowo-konferencyjna, galeria, biblioteka i sklep. W Siedmiu Ogrodach regularnie odbywają się także festiwale, koncerty i seminaria. Od wielu lat organizowane jest tam Święto Ziół, stanowiące imprezę promującą bogactwo przyrody i kultury ludowej. Na atrakcyjność turystyczną obszaru Gminy Mirosławiec ma również położenie na Pojezierzu Wałeckim. Teren ten odznacza się znacznymi walorami krajobrazowymi, czego przejawem jest m.in. lokalizacja 22 jezior na terenie Gminy. Największym jeziorem na jej obszarze jest Wielki Bytyń, o powierzchni wynoszącej w przybliżeniu 886 ha. W kontekście mirosławieckich jezior warto również wspomnieć o jeziorze Kosiakowo, przy którym mieści się kąpielisko oraz pole namiotowe. Przy zbiorniku znajduje się także wypożyczalnia sprzętu wodnego, w której dostępne są kajaki oraz rowery wodne. Kąpielisko otwarte jest w sezonie letnim od początku lipca do końca sierpnia. Pole namiotowe natomiast czynne jest od maja do września, a na jego terenie znajduje się budynek zaplecza, obejmujący: toalety, prysznice i kuchnie do dyspozycji turystów. Na terenie pola namiotowego wydzielonych zostało 18 stanowisk namiotowych oraz 4 miejsca dla kamperów. Na plaży znajdują się również: plac zabaw, dwa boiska do gry w plażową piłkę siatkową, siłownia na świeżym powietrzu, 8 dystrybutorów energii elektrycznej dla osób korzystających z namiotów i kamperów, wiata rekreacyjna, miejsce na ognisko oraz slip na kajaki.

Na terenie Gminy Mirosławiec znajduje się wiele szlaków turystycznych, które prowadzą głównie przez tereny leśne. Na ich trasie znajdują się jeziora, zabytki, miejsca historyczne oraz punkty widokowe. Przez Gminę Mirosławiec przebiegają piesze i rowerowe szlaki turystyczne.

Przez Gminę prowadzi również trasa rowerowa Śladami Waltera Gropiusa, która prowadzi przez miejsca w których żył i tworzył słynny architekt, będący założycielem Bauhausu. W Mirosławcu znajduje się wielki spichlerz zbożowy, w którym obecnie funkcjonuje prywatne przedsiębiorstwo. Wspomnieć także należy o ścieżce turystycznej „Mirosławieckie Lasy”, będącej rowerową ścieżką edukacyjną o długości około 22 km. Ścieżka powstała w celu zwiększania świadomości o ekosystemach leśnych występujących na terenie Gminy Mirosławiec.

Wyrazem znacznego potencjału turystycznego jednostki jest rozbudowana baza noclegowa na jej obszarze. W Gminie Mirosławiec znajdują się obiekty oferujących noclegi, wśród których znaczną część stanowią obiekty agroturystyczne. Wśród obiektów noclegowych wymienić można m.in.: Siedem Ogrodów, Park INN Resort czy Gospodarstwo Agroturystyczne Pałac Myśliwski – Orle Solution.

Gmina Mirosławiec zrzeszona jest w Stowarzyszeniu Wał Pomorski 1945, którego celem jest nadzorowanie budowy marki turystycznej regionu w oparciu o jego historię oraz integracja ofert turystycznych. Dzięki jego działalności powstała marka regionalna pod nazwą Wał Pomorski 1945. Celem marki jest promocja turystyczna regionu w Polsce i Europie oraz stworzenie wspólnej oferty pobytowej i kalendarza imprez, co pozwoli na uniknięcie konkurencji ofert turystycznych oraz osiągnięcie ich synergii.

CZĘŚĆ 2: SYTUACJA KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWA

2.1. Walory przyrodnicze

Walory przyrodnicze wpływają w sposób znaczący na potencjał rozwojowy jednostki samorządu terytorialnego. Warunki atmosferyczne, ukształtowanie terenu, budowa geologiczna czy zbiorniki wodne stanowią czynniki mogące determinować atrakcyjność turystyczną, warunki do uprawy rolniczej czy eksploatację surowców mineralnych, a zatem definiować stan gospodarki lokalnej oraz wyznaczać kierunki jej rozwoju.

Ukształtowanie powierzchni i rzeźba terenu

Zgodnie z Regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski wg J. Kondrackiego, Gmina Mirosławiec położona jest w megaregionie Pozaalpejska Europa Środkowa, w prowincji Niż Środkowoeuropejski, w podprowincji Pojezierze Południobałtyckie, w makroregionie Pojezierze Południowopomorskie. Większa jej część położona jest w mezoregionie Pojezierze Wałeckie. Południowa część Gminy przynależy do mezoregionu Równina Drawska. Pojezierze Drawskie stanowi interesujący region fizyczno-geograficzny pod względem ukształtowania powierzchni. Obszar ten charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu, ukształtowaną głównie przez procesy glacialne i fluwioglacialne. W jego obrębie dominują formy moreny dennej – zarówno płaskiej, jak i falistej – które warunkują występowanie licznych rynien polodowcowych. Rynny te są szczególnie liczne we wschodniej i centralnej części Gminy Mirosławiec. W obrębie mezoregionu występują także doliny rzeczne, choć w porównaniu z obszarami sandrowymi są one słabiej rozwinięte. Równina Drawska, położona na sandrze, cechuje się obecnością typowych form erozyjno-akumulacyjnych, takich jak doliny rzeczne, zagłębienia wytopiskowe i rynny polodowcowe. W wielu z tych form znajdują się jeziora, z których część ulega sukcesywnemu przekształcaniu w torfowiska. Na zboczach zagłębień, tam, gdzie występują lokalne soczewki glin, powstały sprzyjające warunki dla rozwoju siedlisk buczyn.

Największy wpływ na obecną rzeźbę terenu w Gminie Mirosławiec miało ostatnie zlodowacenie i przejście lądolodu, zwane zlodowaceniem bałtyckim, zwłaszcza jego recesja ze stadiu poznańskiego. Omawiany obszar charakteryzuje się wysokim urozmaiceniem rzeźby terenu, czego przejawem jest występowanie następujących form geomorfologicznych: pagórki moren czołowych, morena denna falista i płaska, wały ozowe w rejonie Jadwiżyna, pagórki kemowe w rejonie Łowicza Wałeckiego i Piecnika, równiny sandrowe, rynny polodowcowe, w których mieszczą się jeziora i osady organiczne, baseny wytopiskowe i doliny rzeczne.

Teren Gminy Mirosławiec obniża się w kierunku południowym, z nieznacznym odchyleniem w kierunku południowozachodnim. Jej obszar odznacza się znacznym pofalowaniem, a wysokość terenu waha się w przedziale 92-189,8 m n.p.m. Najwyżej zlokalizowany punkt w Gminie stanowi wzniesienie będące wierzchołkiem moreny czołowej, które mieści się w jej północozachodniej części, ok. 2,5 km na północ od miejscowości Orle. Najniżej położony punkt zlokalizowany jest na wysokości 92 m n.p.m. i mieści się w dolinie rzeki Korytnicy, w południowozachodniej części Gminy, przy granicy z Gminą Kalisz Pomorski.

Budowa geologiczna

Podłoże geologiczne Pojezierza Drawskiego budują głównie osady lodowcowe, takie jak gliny oraz piaski gliniaste, które tworzą stosunkowo żyzne warunki glebowe. Lokalnie występują również gleby wykształcone na podłożu piaszczystym i żwirowym, z niewielkimi płatami sandrowymi – m.in.

na wschód od jeziora Wielki Bytyń. Obszar ten budowany jest również przez osady fluwoglacjalne w postaci piasków, które w większości pokryte są zwartymi kompleksami borów sosnowych. Obszar ten odznacza się niższą retencją wodną i mniejszą żyznością w porównaniu do terenów morenowych, jednak lokalne warunki edaficzne, szczególnie w obrębie gliniastych soczewek, sprzyjają występowaniu bardziej wymagających siedlisk leśnych.

Złóża kopalin

W Gminie Mirosławiec stwierdzono występowanie złóż kopalin, wśród których przeważają piaski i żwiry. Oprócz nich, na jej terenie w przeszłości eksploatowane były złoża kredy oraz występowały złoża torfów. Większość udokumentowanych złóż kopalin występuje w centralnej i wschodniej części Gminy.

Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tab. 10. Złóża kopalin na terenie Gminy Mirosławiec (tys. t)

Nazwa	Kopalina	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby (geologiczne bilansowe) w tys. ton
Bronikowo	piaski i żwiry	złoże rozpoznane wstępnie	1 492
Hanki-Mirosławiec	kredy	eksploatacja złoża zaniechana	1 177,53
Jadwiżyn	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana	314,5
Łowicz Wałecki	piaski i żwiry	złoże rozpoznane szczegółowe	758,34
Mirosławiec	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana	177,74
Mirosławiec II	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana	180,4
Mirosławiec JS	torfy	złoże skreślone z bilansu zasobów	-
Mirosławiec JS I	torfy	złoże skreślone z bilansu zasobów	-
Mirosławiec MŁ	piaski i żwiry	złoże zagospodarowane	682,26
Piecznik	piaski i żwiry	złoże rozpoznane wstępnie	1 750
Piecznik II	piaski i żwiry	złoże rozpoznane szczegółowo	1 991
Piecznik KB1	piaski i żwiry	złoże rozpoznane szczegółowo	1 423,57
Piecznik KB2	piaski i żwiry	złoże rozpoznane szczegółowo	2 304,89

Źródło: opracowanie własne na podstawie Systemu Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych Polski.

Obecnie eksploatacja kopalin w na terenie Gminy odbywa się na niewielką skalę, z ukierunkowaniem na zaspokajanie lokalnych potrzeb. Na jej terenie znajdują się dwa obszary górnicze:

- Łowicz Wałecki (położenie: Łowicz Wałecki, dz. 18/2),
- Mirosławiec MŁ (Mirosławiec, dz. 21/24, 568/3).

Ze względu na występowanie złóż kopalin na obszarach objętych formami ochrony przyrody oraz potencjalnymi kosztami wylesienia, perspektywy rozwoju działalności wydobywczej są niewielkie.

Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Mirosławiec położona jest w obszarze dorzecza Odry, w zasięgu zlewni Warty. Obszar ten odznacza się rozbudowaną siecią hydrograficzną oraz wysoką jeziornością, a zatem stosunkiem powierzchni jezior do ogólnej powierzchni jednostki, która wynosi w przybliżeniu 5,7%. Na omawianym terenie znajdują się 22 jeziora, o powierzchni powyżej 1 ha. Największym z nich jest jezioro Wielki Bytyń, którego powierzchnia wynosi około 886 ha, z czego 241 ha położonych jest

w granicach Gminy Mirosławiec. Większość zbiorników wodnych stanowią jeziora polodowcowe rynnowe. Sieć rzeczna w Gminie jest natomiast słabo rozwinięta, co jest szczególnie widoczne w jej wschodniej części, co znajduje swoje odzwierciedlenie w znacznej liczbie obszarów bezodpływowych. Przez jej teren przepływają rzeki: Piławka, której długość na terenie Gminy Mirosławiec wynosi 7,75 km, Korytnica (6 km), Płociczna (4,6 km) i Setnica (2,5 km). Wszystkie wskazane rzeki zasilane się w reżimie gruntowo-deszczowo-śnieżnym. Istniejąca sieć rowów i cieków usytuowana jest w sposób nieregularny. Najwięcej z nich znajduje się w okolicy Mirosławca, Hanek, Jadwiżyna i Setnicy, a najmniej na wysoczyźnie morenowej, która otacza jezioro Wielki Bytyń oraz w północnej części Gminy, zdominowanej przez pagórki moreny czołowej i sandry.

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód powierzchniowych Gmina Mirosławiec należy do JCWP o numerach:

- LW10619 Lubańskie,
- LW10621 Wielki Bytyń,
- LW10627 Drzewoszewskie,
- LW10717 Lubie,
- RW60000918865994874 Iłowiec,
- RW60000918865994889 Piławka.
- RW6000091888538 Studzienica,
- RW6000091888587 Drawica,
- RW6000091888729 Korytnica,
- RW60000918887819 Płociczna do Rudnicy,

Teren Gminy Mirosławiec znajduje się również na obszarze następujących jednolitych części wód podziemnych (JCWPd):

- GW600025,
- GW600026.

Flora i fauna

Zgodnie z regionalizacją geobotaniczną Polski według Matuszkiewicza, Gmina Mirosławiec położona jest w okręgu Pojezierza Wałeckiego, w podokręgu Tucznowskim. Obszar ten charakteryzuje się zróżnicowaną strukturą zbiorowisk leśnych, wśród których dominują bory sosnowe, szczególnie w części wschodniej Gminy, bory mieszane w części zachodniej, lasy bukowo-dębowe w południowo-wschodnim rejonie oraz grądy w okolicach Mirosławca.

Na terenie Gminy występują zbiorowiska roślinne o różnym stopniu zachowania cech naturalnych, typowych dla poszczególnych ekosystemów. Część z nich została w istotnym stopniu przekształcona w wyniku działalności człowieka. Obok fitocenoz zniekształconych antropogenicznie, obecne są także zbiorowiska będące efektem planowanego kształtowania krajobrazu oraz sukcesji naturalnej zachodzącej na terenach porzuconych – ugorach i odłogach. Różnią się one genezą, składem gatunkowym, stopniem powiązania z biotopem, a także walorami użytkowymi i ekologicznymi.

Współczesny skład gatunkowy drzewostanów znacząco odbiega od pierwotnych, naturalnych zbiorowisk leśnych, które ukształtowały się w przeszłości. Antropopresja doprowadziła do istotnych zmian w strukturze i składzie gatunkowym lasów – część zbiorowisk liściastych zanikła niemal całkowicie lub zachowała się jedynie w formie wyspowej, na niewielkich fragmentach

terenu. Jednocześnie zaobserwowano wzrost udziału porolnych zbiorowisk borowych, co świadczy o trwałych przekształceniach krajobrazu roślinnego Gminy.

Na terenie Gminy Mirosławiec występują również ekosystemy łąkowe, które występują głównie w obniżeniach torfowisk, a także w okolicach Mirosławca, Jadiwżyna, Sadowa, Hanek oraz w dolinie rzeki Piławki. Ekosystemy bagienne występują w zagłębieniach między morenami czołowymi, na sandrze i morenie dennej oraz w dnach rynien jeziornych i dolin rzecznych. Na obszarach tych przeważa roślinność bagienna i torfowiskowa, do której zaliczyć można m.in. szuwały nadjeziorne, kosaćca żółtego, czy rośliny pływające pokroju grzebieni i grążeli.

W Gminie Mirosławiec występuje również zieleń urządzonej, w postaci parków dworskich, miejskich i pałacowych, a także cmentarze odznaczające się znacznymi walorami przyrodniczymi.

Fauna w Gminie Mirosławiec obejmuje wiele gatunków ryb, płazów, gadów, ptaków, ssaków i bezkręgowców. Na jej terenie stwierdzono występowanie przeszło 160 gatunków ptaków, z czego 114 stanowią gatunki lęgowe. Wśród występujących na tym obszarze gatunków ptaków wymienić można m.in.: bociana, bąka, cyrankę, błotniaka zbożowego, kanie czarną, bielika, kanie rudą czy rybołowa. Wśród płazów wskazać należy, że na omawianym obszarze występuje traszka grzebieniasta, traszka zwyczajna, kumak nizinny, ropucha szara, ropucha zielona i wiele innych. Wśród ssaków stwierdzono występowanie przedstawicieli następujących gatunków: bóbr europejski, borowiec wielki, borsuk, daniel, gacek wielkouch, gronostaj, jeleń europejski, jeź zachodni, karlik malutki, kret europejski, łasica, mroczek posrebrzany, mroczek późny, nocek rudy, sarna, wiewiórka, wilk, wydra, zając szarak oraz intrudowany w latach 80. XX wieku żubr.

Warunki klimatyczne

Obszar Gminy Mirosławiec położony jest w strefie klimatu umiarkowanego o charakterze przejściowym, kształtowanego przez naprzemienne oddziaływanie oceanicznych mas powietrza znad Atlantyku, charakteryzujących się podwyższoną wilgotnością i łagodnym przebiegiem termicznym, oraz kontynentalnych mas powietrza znad Eurazji, cechujących się mniejszą wilgotnością, lecz większymi amplitudami temperatur. Cały powiat wałecki, w tym Gmina Mirosławiec, znajduje się w obrębie środkowopomorskiego regionu klimatycznego (region VII według podziału klimatycznego Polski).

Z punktu widzenia regionalizacji rolniczo-klimatycznej, Gmina Mirosławiec zlokalizowana jest na styku dwóch dzielnic: pomorskiej i nadnoteckiej. Położenie to skutkuje występowaniem cech przejściowych pomiędzy chłodniejszym i bardziej wilgotnym klimatem dzielnicy pomorskiej, a cieplejszym i suchszym klimatem właściwym dla dzielnicy nadnoteckiej.

Warunki klimatyczne na obszarze gminy są dodatkowo modyfikowane przez czynniki lokalne, takie jak rzeźba terenu (w tym ekspozycja i nachylenie stoków), rodzaj i struktura pokrywy roślinnej, właściwości litologiczne podłoża oraz układ stosunków wodnych. Obszary leśne oraz ich bezpośrednie sąsiedztwo charakteryzują się specyficznym mikroklimatem – obserwuje się tam obniżone prędkości wiatru, zmniejszone natężenie promieniowania słonecznego docierającego do powierzchni gruntu (szczególnie w okresie letnim), niższe amplitudy temperatur dobowych, wydłużony okres zalegania pokrywy śnieżnej oraz podwyższoną wilgotność względną powietrza. W obniżeniach terenu, zwłaszcza tych o wysokim poziomie wód gruntowych, mogą lokalnie tworzyć się mgły oraz występować znaczne różnice termiczne w porównaniu do terenów wyniesionych (wysoczyzn).

Jakość powietrza

Jakość powietrza ma kluczowe znaczenie dla zdrowia ludzi, ekosystemów oraz ogólnego stanu środowiska. Niestety, w wyniku działalności człowieka do atmosfery trafiają różnorodne zanieczyszczenia, które negatywnie wpływają na jakość powietrza. W związku z tym monitorowanie jakości powietrza oraz podejmowanie działań na rzecz jego ochrony jest istotnym elementem polityki ekologicznej na poziomie lokalnym, krajowym i globalnym.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi badania jakości powietrza na obszarze całej Polski. Regionalny Wydział Monitoringu w Szczecinie co roku publikuje raport dotyczący rocznej oceny jakości powietrza na terenie województwa zachodniopomorskiego. W ramach owego badania region podzielony został na strefy w oparciu o następujące kryteria:

- aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys.,
- miasta o liczbie mieszkańców powyżej lub zbliżonej do 100 tys.,
- pozostały obszar województwa niewchodzący w skład wyżej wspomnianych aglomeracji i miast.

Tym samym badanie na terenie województwa zachodniopomorskiego prowadzone jest z podziałem na 3 strefy:

- aglomeracja szczecińska (PL3201),
- miasto Koszalin (PL3202),
- strefa zachodniopomorska (PL3203).

Gmina Mirosławiec zaklasyfikowana została do strefy zachodniopomorskiej. Jak wskazują dane przedstawione w poniższej tabeli, w analizowanym okresie jedynie w latach 2020 i 2021 doszło do przekroczenia dopuszczalnego zanieczyszczenia powietrza substancjami szkodliwymi dla zdrowia człowieka. W tym okresie miejsce miało przekroczenie dopuszczalnego stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10.

Tab. 11. Klasyfikacja strefy zachodniopomorskiej pod względem zanieczyszczenia substancjami szkodliwymi dla zdrowia człowieka w latach 2020-2024

Zanieczyszczenia	Klasa strefy ³				
	2020	2021	2022	2023	2024
Dwutlenek siarki SO ₂	A	A	A	A	A
Dwutlenek azotu NO ₂	A	A	A	A	A
Tlenek węgla CO	A	A	A	A	A
Benzen C ₆ H ₆	A	A	A	A	A
Ozon O ₃	A	A	A	A	A
Pył PM10	A	A	A	A	A
Pył PM2,5	A1	A1	A1	A1	A1
Benzo(a)piren	C	C	A	A	A

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za lata 2020-2024.

Ze względu na kryteria ochrony roślin strefę zachodniopomorską zaliczono do klasy A, z powodu braku przekroczeń wartości dopuszczalnych dla tlenków azotu, dwutlenku siarki i ozonu.

³ A/A1 – nieprzekraczający poziomu dopuszczalnego, C/C1 – powyżej poziomu docelowego, D2 – powyżej poziomu celu długoterminowego

Tab. 12. Klasyfikacja strefy zachodniopomorskiej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin w latach 2020-2024

Zanieczyszczenia	Klasa strefy				
	2020	2021	2022	2023	2024
Dwutlenek siarki SO ₂	A	A	A	A	A
Tlenek azotu NO _x	A	A	A	A	A
Ozon O ₃	A	A	A	A	A

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za lata 2020-2024.

Głównymi źródłami emisji niskiej na terenie Gminy Mirosławiec są emisje z gospodarstw domowych, w tym przede wszystkim spalanie paliwa stałego oraz odpadów w piecach oraz emisja komunikacyjna, która koncentruje się wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych, w tym wzdłuż drogi krajowej nr 10 i drogi wojewódzkiej nr 177. Główne zagrożenia dla jakości powietrza na omawianym obszarze związane są m.in. z występowaniem nieprawidłowych praktyk związanych z gospodarowaniem odpadami czy spalaniem nieefektywnych paliw stałych niskiej jakości⁴.

Na terenie Gminy Mirosławiec zlokalizowane są cztery stacje monitoringu jakości powietrza: na budynku Urzędu Miejskiego w Mirosławcu, na Placu Wolności, na budynku szkoły podstawowej w Piecniku oraz EkoSłupek przy Ośrodku Kultury w Mirosławcu. Przy Urzędzie Miejskim w Mirosławcu znajduje się również mapa prezentująca za pośrednictwem kolorów jakość powietrza w poszczególnych miejscach. Mapa ta ma być w przyszłości rozbudowywana, a na terenie miasta pojawiać się mają kolejne stacje monitoringu jakości powietrza w postaci EkoSłupków.

Ochrona przyrody

Ochrona przyrody na terenie Gminy Mirosławiec realizowana jest na podstawie zapisów ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. Zgodnie z przytoczoną ustawą za ochronę przyrody uznaje się zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów przyrody i jej składów, co odbywa się w oparciu o formy ochrony przyrody.

Na terenie Gminy Mirosławiec występują następujące formy ochrony przyrody:

- a) dwa rezerваты przyrody:
  - Wielki Bytyń (PL.ZIPOP.1393.RP.941),
  - Rosiczki Mirosławskie (PL.ZIPOP.1393.RP.891),
- b) obszar chronionego krajobrazu Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy (PL.ZIPOP.1393.OCHK.12),
- c) siedem obszarów Natura 2000:
  - Jezioro Wielki Bytyń (PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320011.H),
  - Mirosławiec (PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320045.H),
  - Jezioro Lubie i Dolina Drawy (PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320023.H),
  - Uroczysko Puszczy Drawskiej (PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320046.H),
  - Ostoja Drawska (PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB320019.B),
  - Lasy Puszczy nad Drawą (PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB320016.B),
  - Puszcza nad Gwdą (PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB300012.B),
- d) sześć pomników przyrody,
- e) 110 użytków ekologicznych.

⁴ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mirosławiec na lata 2019-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Rezerwat przyrody Wielki Bytyń utworzony został w 1989 roku na obszarze blisko 2 tys. ha. Przedmiotem ochrony jest jezioro Wielki Bytyń oraz otaczające je torfowiska, lasy i łąki, które stanowią ważne siedlisko dla ptactwa wodno-błotnego. Rezerwat ma charakter faunistyczno-florystyczny i służy ochronie miejsc lęgowych oraz żerowisk licznych ptaków, w tym gatunków zagrożonych.

Rezerwat przyrody Rosiczki Mirosławskie utworzony został w 1989 roku na obszarze o powierzchni przeszło 22 ha. Celem ochrony jest zachowanie torfowiska przejściowego z charakterystyczną roślinnością bagienną, w tym populacji trzech gatunków owadożernych rosiczek: rosiczki okrągłolistnej (*Drosera rotundifolia*), pośredniej (*Drosera intermedia*) oraz długolistnej (*Drosera anglica*). Rezerwat pełni istotną funkcję w ochronie różnorodności biologicznej siedlisk mokradłowych regionu.

Obszar chronionego krajobrazu Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy utworzony został w 1989 roku, a jego powierzchnia wynosi przeszło 37 tys. ha. Obszar ten stanowi mozaikę siedlisk o wysokich walorach przyrodniczych, obejmując morenę denną oraz sandr przecięty rynnami polodowcowymi. Charakteryzuje się znaczną lesistością i obecnością zróżnicowanych zbiorowisk leśnych, takich jak buczyny, kwaśne dąbrowy, bory sosnowe, łągi olszowo-jesionowe i olsy bagienne. W jego obrębie znajdują się doliny rzek tworzących zlewnię Gwdy oraz liczne jeziora rynnowe. Flora naczyniowa wyróżnia się obecnością wielu rzadkich i zagrożonych gatunków, m.in. rosiczek, storczyków i cisa pospolitego. Obfitość jezior, cieków i rowów melioracyjnych sprzyja rozwojowi fauny wodno-błotnej, w tym gatunków charakterystycznych dla terenów podgórskich. Duża liczba bobrów świadczy o sprzyjających warunkach siedliskowych. Teren ten jest również miejscem stałego bytowania wolnościowego stada żubrów nizinnych.

Obszar Natura 2000 Jezioro Wielki Bytyń stanowi obszar o łącznej powierzchni 2 017,05 ha, obejmujący jezioro Wielki Bytyń oraz przyległe tereny w gminach Mirosławiec, Wałcz i Tuczo. Jezioro otoczone jest mozaiką siedlisk – od twardowodnych zbiorników z podwodnymi łąkami ramienic, przez torfowiska przejściowe i pła, po fragmenty grądów i kwaśnych buczyn. W rejonie tym występują liczne zbiorowiska szuwarowe, w tym szuwały trzcinowe i turzycowe, stanowiące ważne miejsca rozrodu i żerowania wielu gatunków ptaków i ssaków.

Obszar Natura 2000 Mirosławiec stanowi obszar o łącznej powierzchni 6 566,62 ha i obejmuje zróżnicowaną mozaikę siedlisk przyrodniczych, w tym torfowiska, jeziora, lasy oraz łąki, położonych głównie na terenie gmin Mirosławiec i Tuczo w województwie zachodniopomorskim. Został wyznaczony w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków zwierząt zagrożonych wyginięciem, z wyłączeniem ptaków. Na szczególną uwagę zasługuje florystyczny rezerwat przyrody „Rosiczki Mirosławskie”.

Obszar Natura 2000 Jezioro Lubie i Dolina Drawy to obszar o powierzchni około 15 046 ha obejmuje rozległy kompleks siedlisk przyrodniczych związanych z doliną rzeki Drawy oraz jednym z największych jezior Pojezierza Drawskiego – Jeziorem Lubie. Obejmuje także fragmenty dolin dopływów Drawy, w tym Starej Drawy i Studzienicy, torfowiska, źródlika oraz rozległe płaty lasów grądowych i buczyn. Teren charakteryzuje się dużą różnorodnością siedlisk – od rzek włosienicznikowych i jezior dystroficznych, przez starorzecza i torfowiska nakredowe, po suche wrzosowiska i lasy łęgowe.

Obszar Natura 2000 Uroczysko Puszczy Drawskiej stanowi obszar o łącznej powierzchni około 74 768 ha, który obejmuje rozległy kompleks lasów Puszczy Drawskiej, torfowisk, jezior oraz dolin rzecznych, położony na pograniczu województw zachodniopomorskiego, lubuskiego i wielkopolskiego. Teren charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem krajobrazowym – od równin

sandrowych i mozaiki borów sosnowych po rozległe doliny rzek Drawy i Płocicznej oraz liczne śródleśne jeziora i torfowiska przejściowe. „Uroczyska Puszczy Drawskiej” stanowią jedną z największych ostoi przyrodniczych Pomorza Zachodniego, odgrywając kluczową rolę w zachowaniu różnorodności biologicznej oraz ochronie naturalnych procesów ekologicznych w regionie.

Obszar Natura 2000 Ostoja Drawska to obszar o powierzchni około 153 906 ha, który obejmuje rozległy kompleks lasów, jezior, dolin rzecznych oraz torfowisk położony na terenie Pojezierza Drawskiego w województwie zachodniopomorskim. Teren wyróżnia się dużym zróżnicowaniem krajobrazowym, obejmującym wały morenowe, ozy, głębokie rynny polodowcowe oraz ponad 50 jezior różnej wielkości, w tym jedno z najgłębszych w Polsce – Jezioro Drawsko. „Ostoja Drawska” pełni ważną funkcję w zachowaniu różnorodności biologicznej regionu, stanowiąc rozległy korytarz ekologiczny oraz jedną z największych ostoi przyrodniczych Pomorza Zachodniego.

Obszar Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą to obszar o powierzchni około 190 279 ha, który obejmuje rozległy kompleks leśny Puszczy Drawskiej, doliny rzeki Drawy i jej dopływów, liczne jeziora, torfowiska oraz śródleśne łąki. Teren charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą, obejmującą równiny sandrowe, rynny polodowcowe i zagłębienia wytopiskowe, a także fragmenty stoków morenowych. Najcenniejsze przyrodniczo fragmenty ostoi położone są w widłach Drawy i Płocicznej oraz w dolinach rzecznych. „Lasy Puszczy nad Drawą” należą do najważniejszych ostoi ptasich w Polsce i pełnią kluczową rolę w zachowaniu różnorodności biologicznej oraz ochronie naturalnych procesów ekologicznych w regionie.

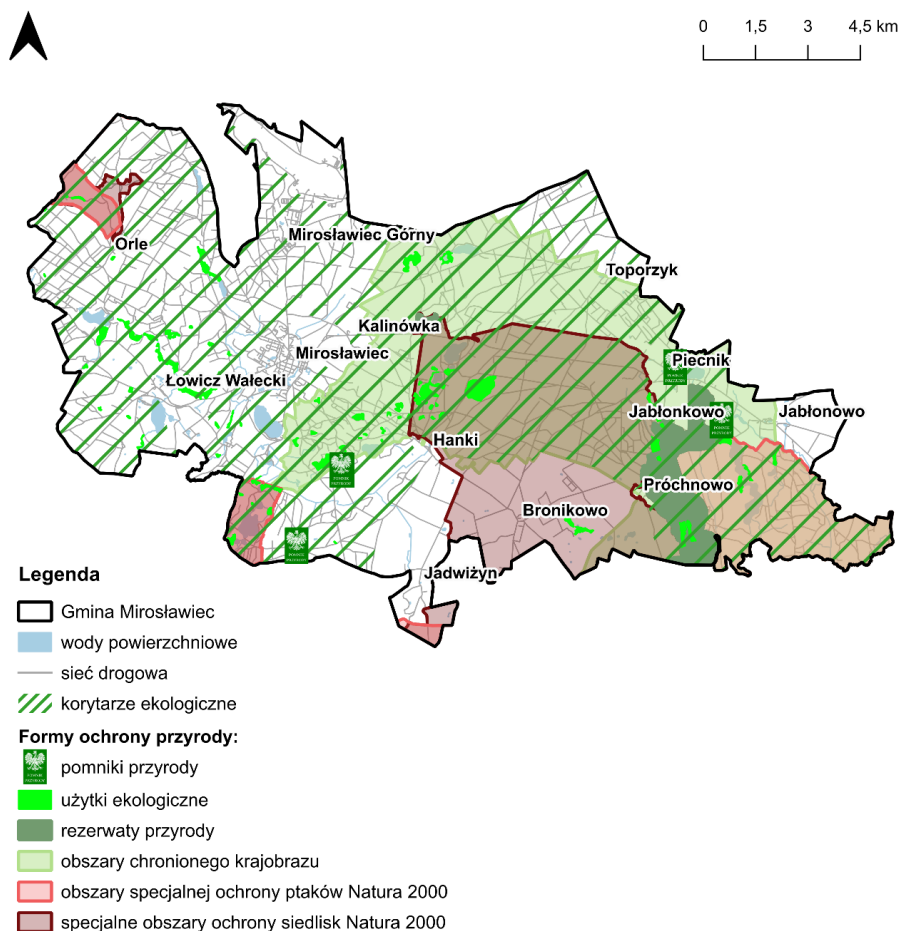
Obszar Natura 2000 Puszcza nad Gwdą to obszar o powierzchni około 77 679 ha, który obejmuje rozległy kompleks borów sosnowych, lasów mieszanych, dolin rzecznych i licznych jezior położonych na pograniczu województw wielkopolskiego i zachodniopomorskiego. Teren wyróżnia się urozmaiconą rzeźbą polodowcową – z rozległymi równinami sandrowymi, rynnami jeziornymi oraz torfowiskami niskimi i przejściowymi. W dolinach rzek i w obniżeniach występują liczne płyty lasów liściastych i olsów.

Użytki ekologiczne to obszary zasługujące na ochronę, które odgrywają kluczową rolę w zachowaniu różnorodności biologicznej. Obecnie na terenie Gminy Mirosławiec ustanowiono 110 użytków ekologicznych. Do użytków ekologicznych zakwalifikowane zostały grunty, których ochrona konieczna jest przede wszystkim ze względu na występowanie na ich terenie trzęsawisk wodnych i rzadkiej roślinności podlegającej ochronie.

Pomniki przyrody to wyjątkowe, naturalne obiekty przyrodnicze, które ze względu na swoje walory krajobrazowe, historyczne, naukowe lub kulturowe, zostały objęte ochroną prawną. Pomniki przyrody chronione są w celu zachowania ich unikalności, bioróżnorodności oraz wartości estetycznych i naukowych. Co więcej, pełnią one ważną rolę edukacyjną, turystyczną oraz w zakresie badań naukowych. Chronią one unikalne elementy przyrody, które stanowią część lokalnej tożsamości i dziedzictwa przyrodniczego danego regionu. Obecnie na terenie Gminy Mirosławiec zlokalizowanych jest 6 pomników przyrody.

Przez teren Gminy Mirosławiec przebiegają również dwa **korytarze ekologiczne**: Środkowa Dolina Noteci i Pojezierze Wałeckie – Pojezierze Drawieńskie.

Zakres przestrzenny form ochrony przyrody oraz korytarzy ekologicznych prezentuje poniższa rycina.

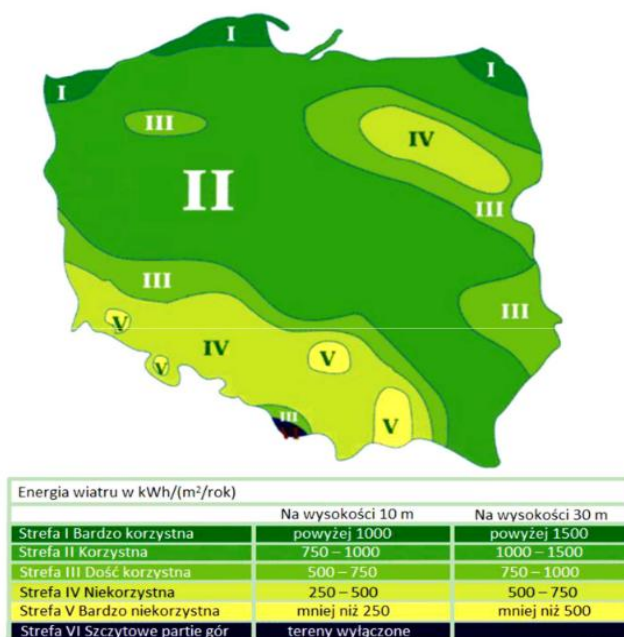
Ryc. 8. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Mirosławiec

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody.

2.2. Odnawialne źródła energii

Idea prowadzenia rozwoju w sposób zrównoważony oraz ekologicznej transformacji energetycznej stała się istotnym elementem debaty publicznej. Coraz większy nacisk jest zatem kładziony na sposób oraz termin w jakim gospodarka osiągnąć ma neutralność klimatyczną. Prowadzi to do wzrostu znaczenia odnawialnych źródeł energii (OZE), będących technologiami umożliwiającymi generowanie prądu elektrycznego bez trwałego zużycia zasobów oraz emitowania zanieczyszczeń do atmosfery. W związku z uwarunkowaniami geograficznymi Polski, najszybciej rozwijającymi się technologiami OZE są instalacje wykorzystujące energię wiatrową, słoneczną oraz geotermalną.

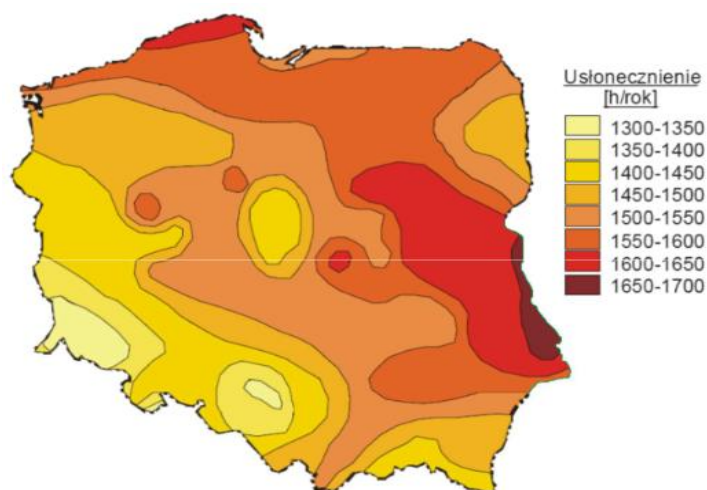
Poniższa rycina przedstawia potencjał energii wiatrowej w Polsce na wysokości 10 i 30 metrów w podziale na 6 stref. Gmina Mirosławiec położona jest na granicy strefy II i III. Obszar ten odznacza się umiarkowanie korzystnymi warunkami do instalacji elektrowni wiatrowych.

Ryc. 9. Energia wiatru w Polsce w kWh/(m²/rok) na wysokości 10 i 30 metrów

Źródło: „Energia & Przemysł” – marzec 2007, na podstawie danych prof. Haliny Lorenc, IMiGW.

Kolejna rycina przedstawia średnie roczne sumy nasłonecznienia w Polsce, które odzwierciedlają potencjał do rozwoju energetyki słonecznej w poszczególnych regionach kraju. Gmina Mirosławiec położona jest na obszarze zachodnim, dla którego średnie sumy usłonecznienia w ciągu roku wahają się w przedziale 1450-1500 h/rok. Oznacza to, że warunki do rozwoju energetyki słonecznej na terenie Gminy charakteryzują się umiarkowanym potencjałem.

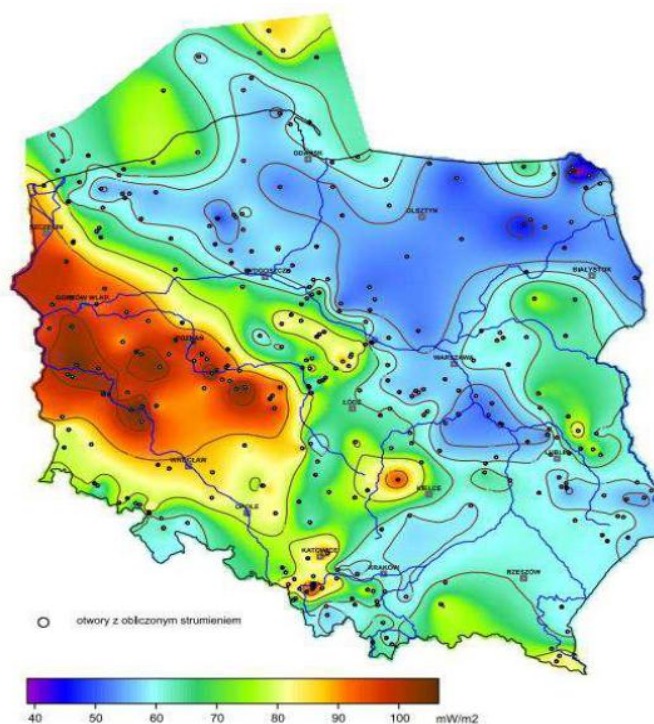
Ryc. 10. Średnie roczne sumy usłonecznienia w Polsce

Źródło: „Energia & Przemysł” – marzec 2007, na podstawie danych prof. Haliny Lorenc, IMiGW.

Energię geotermalną rozumieć należy jako energię ciepłą wnętrza Ziemi. Energię tą dzieli się w zależności od głębokości, z której jest eksploatowana na dwa typy:

- geotermię płytką (energia pobierana jest z głębokości do 100 m za pomocą pomp ciepła),
- geotermię głęboką (energia pobierana jest z wnętrza Ziemi, na głębokości kilku kilometrów).

Gmina Mirosławiec położona jest na obszarze Polski północnozachodniej, będącej miejscem posiadającym średnie uwarunkowania do rozbudowy sieci instalacji wykorzystujących energię geotermalną.

Ryc. 11. Mapa rozkładu gęstości ziemskiego strumienia ciepłego na obszarze Polski

Źródło: <https://www.mos.gov.pl/> (Szewczyk & Gientka, 2009).

Przeprowadzona analiza pozwala zakładać, że Gmina Mirosławiec odznacza się występowaniem korzystnych uwarunkowań do rozwoju energetyki odnawialnej.

Na terenie Gminy Mirosławiec znajdują się farmy fotowoltaiczne stanowiące własność podmiotów prywatnych. Niemniej planowane jest podejmowanie kolejnych inwestycji ukierunkowanych na rozbudowę sektora OZE. Na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirosławiec opracowano miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Hanki, Jadwizyn i Setnica, w którym wyznaczono tereny pod lokalizację odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW. Dodatkowo, zapisy Studium dopuszczają możliwość lokalizowania omawianych źródeł energii poza wyznaczonymi obszarami, jeżeli ich moc mieści się w przedziale 40-100 kW lub są mikroinstalacjami.

2.3. Infrastruktura techniczna

Stan techniczny oraz poziom rozbudowania infrastruktury sieciowej jest czynnikiem mogącym w sposób znaczący oddziaływać na środowisko naturalne oraz komfort życia mieszkańców jednostki. Zły stan techniczny infrastruktury technicznej skutkować może przedostaniem się do środowiska zanieczyszczeń, a co za tym idzie doprowadzić do jego degradacji. Jej niska dostępność w połączeniu z niską świadomością ekologiczną motywować natomiast może część społeczności do użyczenia problematycznych nieczystości ciekłych i stałych z pominięciem obowiązujących regulacji prawnych, w sposób prowadzący do degradacji środowiska.

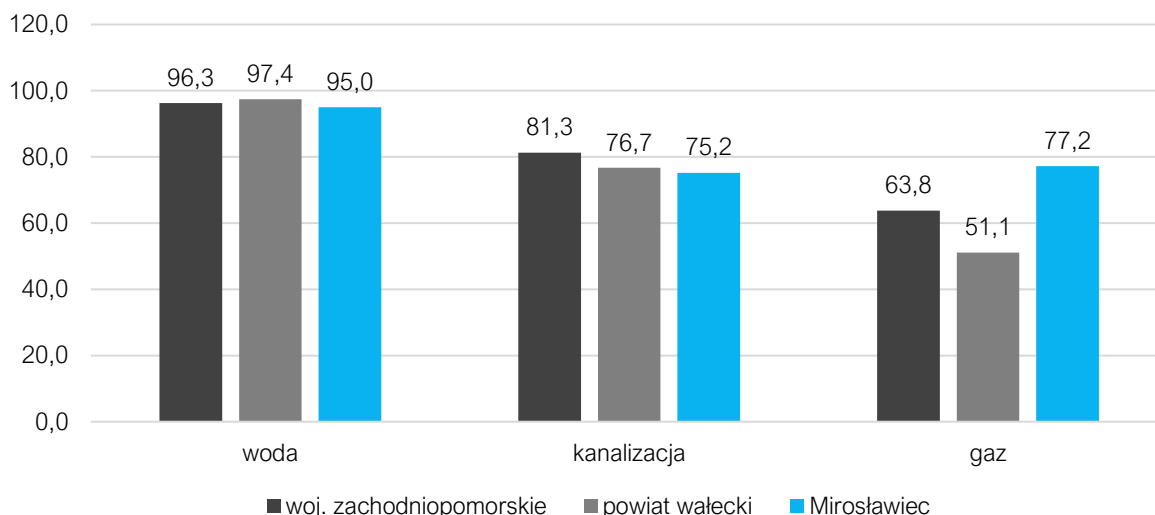
2.3.1. Urządzenia sieciowe i energia ciepła

Dostępność infrastruktury sieciowej stanowi jeden z czynników wpływających na atrakcyjność osiedleńczą i potencjał inwestycyjny gminy oraz poziom życia mieszkańców. Według danych GUS długość sieci wodociągowej pod koniec 2023 roku w Gminie Mirosławiec wynosiła 40,5 km, a dostęp do niej miało 95% jej mieszkańców. W mieście Mirosławiec długość czynnej sieci wyniosła w tym czasie 14,7 km, a na obszarze wiejskim – 25,8 km. Na terenie miasta dostęp do czynnej sieci wodociągowej miało 99,1% mieszkańców, a na obszarze wiejskim 89,7%. Nierówności te związane są ze stosunkowo wysoką gęstością zaludnienia na obszarze zurbanizowanym, co skutkuje niższymi jednostkowymi kosztami przyłączenia danego budynku do sieci wodociągowej. W tym samym czasie średni udział korzystających z sieci wodociągowej w powiecie wałeckim kształtował się na poziomie 97,4%, a w województwie zachodniopomorskim – 96,3%. Tym samym dostępność sieciowej infrastruktury wodociągowej w Gminie Mirosławiec jest zbliżona do średniej dla powiatu i województwa. W Gminie Mirosławiec podmiotem odpowiedzialny za dostarczanie wody jest spółka gminna Zakład Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o., której siedziba mieści się przy ul. Wolności 37 w Mirosławcu.

Pod koniec 2023 roku długość czynnej sieci kanalizacyjnej w Gminie Mirosławiec wynosiła 16,6 km, z czego 9 km sieci znajdowało się na terenie miasta, a 7,6 – na obszarze wiejskim. Tym samym dostęp do sieci kanalizacyjnej miało 75,2% mieszkańców Gminy Mirosławiec. Należy zwrócić uwagę, że na obszarze miejskim dostępność kształtowała się na poziomie 98,4%, a na wiejskim – 44,7%. Omawiany wskaźnik dla gmin powiatu wałeckiego przybrał średnią wartość 76,7%, a dla województwa zachodniopomorskiego – 81,3%. Tym samym Gmina Mirosławiec odznaczała się niższą od średniej dla obszaru powiatu i województwa dostępnością sieci kanalizacyjnej, a w jej obrębie istniały znaczne nierówności pod tym względem. Podmiotem odpowiedzialnym za odprowadzanie ścieków z terenu Gminy jest ZECWIK sp. z o.o. W Mirosławcu przy ul. Spacerowej znajduje się oczyszczalnia ścieków, o przepustowości rzędu 1500m³/dzień. Obecnie nie przewiduje się konieczności rozbudowy oczyszczalni. Konieczna jest natomiast rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Mirosławiec.

Długość czynnej sieci przesyłowej gazu na terenie Gminy Mirosławiec wynosi 54,9 km, z czego 19 km zlokalizowanych jest w granicach miasta Mirosławiec, a pozostałe 35,8 km na obszarze wiejskim. Dostęp do sieci gazowej ma 88,5% osób zamieszkujących miasto oraz 62,5% mieszkańców obszaru wiejskiego. Tym samym średnia dostępność sieciowej infrastruktury gazowej w Gminie Mirosławiec kształtuje się na poziomie 77,2%. Gmina odznacza się dostępem do sieci gazowej powyżej średniej dla obszaru powiatu wałeckiego (51,1%) i województwa zachodniopomorskiego (63,8%). Podmiotem odpowiedzialnym za rozbudowę sieci jest Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo (PGNiG).

Szczegółowe dane dotyczące dostępności infrastruktury sieciowej w Gminie Mirosławiec na tle średniej dla powiatu wałeckiego i Pomorza Zachodniego prezentuje poniższa rycina.

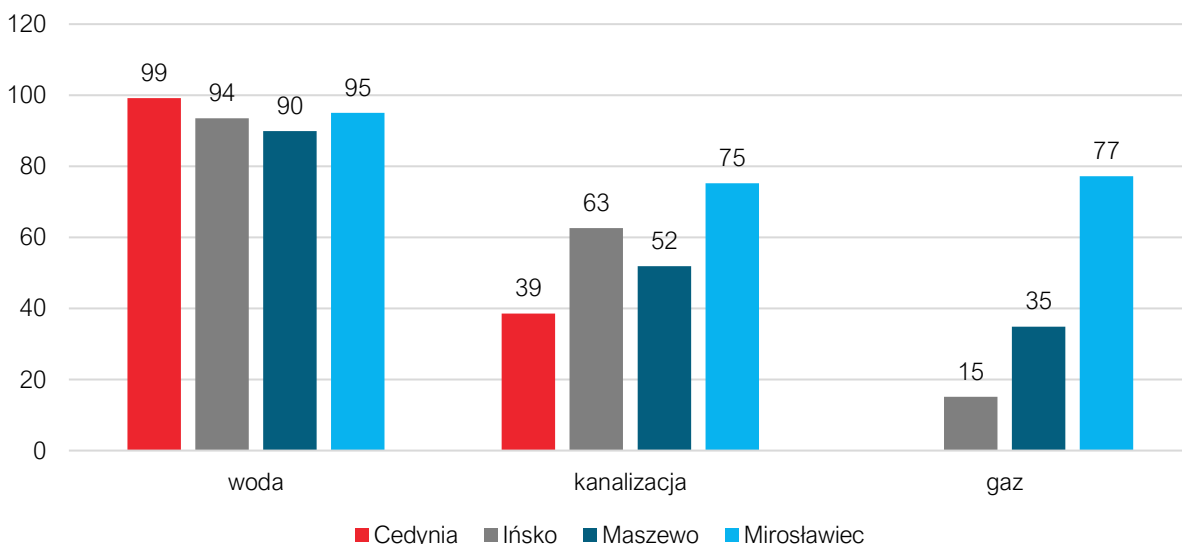

Ryc. 12. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Mirosławiec w 2023 roku na tle średniej dla gmin powiatu wałeckiego i województwa zachodniopomorskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analiza grupy porównawczej wskazuje, że na jej tle Gmina Mirosławiec odznacza się wysoką dostępnością infrastruktury sieciowej. Jedynie w Gminie Cedynia dostępność sieci wodociągowej była wyższa. Gmina Mirosławiec odznaczała się natomiast najwyższą w analizowanej grupie dostępnością sieci kanalizacyjnej i gazociągowej.

Szczegółowe dane dotyczące dostępności sieciowej infrastruktury technicznej w grupie porównawczej oraz w Gminie Mirosławiec przedstawia poniższa rycina.

Ryc. 13. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Mirosławiec w 2023 roku na tle jednostek z grupy porównawczej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków w 2024 roku w Gminie Mirosławiec przeważającym nośnikiem energii była biomasa, w tym drewno, która zasilala blisko połowę indywidualnych źródeł energii. Znacznym udziałem odznaczały się również gaz ziemny (25,7%) i energia elektryczna (10,4%).

Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tab. 13. Struktura indywidualnych źródeł ciepła na terenie Gminy Mirosławiec w 2024 roku

Nośnik energii	Liczba źródeł	Udział (%)
węgiel kamienny	248	8,8
gaz ziemny	725	25,7
olej opałowy	8	0,3
biomasa, w tym drewno	1 389	49,3
ciepło sieciowe (lokalne kotłownie, elektrociepłownie, biogazownie, spalarnie odpadów)	69	2,4
energia elektryczna	294	10,4
energia słoneczna (kolektory słoneczne)	20	0,7
energia geotermalna (pompy ciepła)	67	2,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

2.3.2. Gospodarka odpadami

Gmina Mirosławiec wybiera podmioty odpowiedzialne za odbiór i transport odpadów komunalnych w drodze zamówień publicznych. Za zagospodarowanie odpadów zebranych na terenie Gminy odpowiada obecnie Celowy Związek Gmin R-XXI, zrzeszający 33 gminy z województwa zachodniopomorskiego. Regionalny Zakład Gospodarowania odpadami mieści się w miejscowości Słajfino w Gminie Nowogard.

Odbiór odpadów komunalnych prowadzony jest w oparciu o wyznaczony harmonogram, w podziale na 5 frakcji: odpady niesegregowane, papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło oraz bioodpady.

W latach 2020-2024 w Gminie Mirosławiec liczba osób objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zmalała z 4 749 do 4 706, czego przyczyną upatrywać należy przede wszystkim w procesach demograficznych. Na początku analizowanego okresu łączna liczba zebranych odpadów komunalnych wyniosła 1 824,56 Mg. W kolejnym roku liczba ta wzrosła do 2 626,61 Mg, po czym w kolejnych latach systematycznie malała, aż do poziomu 1 888,59 Mg w 2024 roku. W 2020 roku udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów kształtował się na poziomie 28%. W 2021 roku wzrósł do 34%, po czym ponownie spadł do 30%. Od 2022 roku miejsce ma stały wzrost udziału odpadów segregowanych, który w 2024 roku wyniósł 37%. Liczba zebranych odpadów w przeliczeniu na mieszkańca wahała się w tym czasie w przedziale 380-550 kg, kształtując się w 2024 roku na poziomie 400 kg. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w 2020 roku wyniósł 32,1%, po czym w kolejnych latach systematycznie malał, aż w 2023 roku wyniósł 18,6%. W 2024 roku omawiany wskaźnik przybrał wartość 25,91%. Przez większość analizowanego okresu w Gminie Mirosławiec nie spełniono wymaganych, progresywnych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, tworzyw sztucznych i szkła.

Szczegółowe dane dotyczące gospodarki odpadami w Gminie Mirosławiec prezentuje poniższa rycina.

Tab. 14. Stan gospodarki odpadami w Gminie Mirosławiec w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)	4 749	4 741	4 698	4 699	4 706
Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych (Mg), w tym:	1 824,56	2 626,61	2 094,07	1 989,43	1 888,59

	2020	2021	2022	2023	2024	
<i>zmieszane</i>	1 308,62	1 727,71	1 456,11	1 330,15	1 185,53	
<i>segregowane</i>	515,94	898,90	637,96	659,28	702,76	
Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów (%)	28%	34%	30%	33%	37%	
Ilość zebranych odpadów na mieszkańca	0,38	0,55	0,45	0,42	0,40	
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (%)	gmina	32,11	21,59	19,79	18,58	25,91
	wymagany	x	>20	>25	>35	>45

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Mirosławiec.

2.4. Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska

Ochrona środowiska w Gminie Mirosławiec jest realizowana nie tylko poprzez duże inwestycje infrastrukturalne, ale także dzięki różnorodnym działaniom wspierającym zrównoważony rozwój i poprawę jakości życia mieszkańców, do których zalicza się m.in. inicjatywy dotyczące edukacji ekologicznej, jak i również realizację przedsięwzięć związanych z termomodernizacją. Konieczne jest przeprowadzenie termomodernizacji przedszkola w Mirosławcu Górnym oraz przychodni zdrowia w Mirosławcu. Oba budynki wykorzystują ogrzewanie gazowe.

Dodatkowo, w ostatnich latach Burmistrz Mirosławca w celu ochrony środowiska przyrodniczego wydał decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczących m.in.: rozbudowy zasobów technicznych i zwiększenia zdolności produkcyjnej zakładów przemysłowych, budowy dróg pożarowych, przebudów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, czy budowy instalacji fotowoltaicznych.

CZĘŚĆ 3: SYTUACJA GOSPODARCZA

3.1. Gospodarka lokalna

3.1.1. Przedsiębiorczość

Jednym z podstawowych uwarunkowań rozwojowych każdej gminy jest jej lokalny rynek pracy oraz sytuacja gospodarcza. W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego Gmina Mirosławiec zaklasyfikowana została do obszaru funkcjonalnego Strefy Włączenia, obejmującej obszary wymagające wsparcia procesów rozwojowych, kumulacji negatywnych zjawisk o charakterze społeczno-gospodarczym, o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych. Tym samym Gmina Mirosławiec położona jest na obszarze stale borykającym się z brakiem sprzyjających uwarunkowań do rozwoju społeczno-gospodarczego.

Liczba podmiotów gospodarczych związana jest z sytuacją na lokalnym rynku pracy oraz odzwierciedla sytuację gospodarczą gminy. Stanowi ona również wyraz przedsiębiorczości lokalnych mieszkańców, rozumiany jako stopień ich zaangażowania w aktywne kształtowanie sytuacji gospodarczej w skali lokalnej. Pod koniec 2019 roku na terenie Gminy Mirosławiec zarejestrowane były 492 podmioty gospodarcze, co odpowiadało 8,5% wszystkich przedsiębiorstw zarejestrowanych na obszarze powiatu wałeckiego. W tym czasie jedynie w mieście i Gminie Wałcz zarejestrowanych było więcej firm. Do 2023 roku liczba przedsiębiorstw zarejestrowanych w Gminie Mirosławiec wzrosła o 57, osiągając poziom 539. W tym czasie 9% wszystkich podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie powiatu wałeckiego zarejestrowanych było w Gminie Mirosławiec.

Szczegółowe dane dotyczące zmiany liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych prezentuje poniższa tabela.

Tab. 15. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w gminach powiatu wałeckiego w latach 2019-2023

JST	2019		2023		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2019-2023
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	
powiat wałecki	5 679	100,0%	6 003	100,0%	324
miasto Wałcz	3 327	58,6%	3 454	57,5%	127
gmina Wałcz	1 092	19,2%	1 179	19,6%	87
Człopa	368	6,5%	421	7,0%	53
Mirosławiec	482	8,5%	539	9,0%	57
Tuczno	410	7,2%	410	6,8%	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Według danych na koniec 2023 roku wśród podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie Gminy Mirosławiec przeważały przedsiębiorstwa działające w sekcji F Budownictwo (22,6%) i Sekcji G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli (17,7%). Przedsiębiorstwa działające w ramach tych dwóch sekcji stanowiły 40,3% wszystkich firm działających w Gminie Mirosławiec.

Szczegółowe dane dotyczące struktury działalności przedsiębiorstw zarejestrowanych w Gminie Mirosławiec przedstawia poniższa tabela.

Tab. 16. Podmioty działające na terenie Gminy Mirosławiec na koniec 2023 r. według sekcji PKD

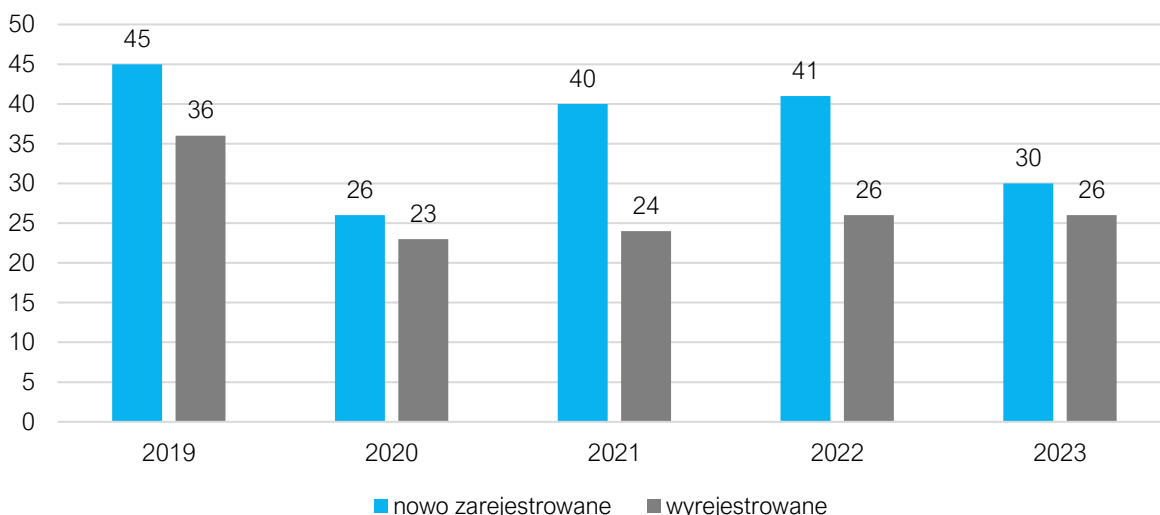
SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów	Udział
SEKCJA F Budownictwo	121	22,6%
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	95	17,7%
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	47	8,8%
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	42	7,8%
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	37	6,9%
SEKCJA S i T Pozostała działalność usługowa	37	6,9%
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	31	5,8%
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	23	4,3%
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	20	3,7%
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	17	3,2%
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	16	3,0%
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11	2,1%
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10	1,9%
SEKCJA P Edukacja	9	1,7%
SEKCJA J Informacja i komunikacja	7	1,3%
SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	6	1,1%
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6	1,1%
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	1	0,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Największymi podmiotami gospodarczymi działającymi na terenie Gminy Mirosławiec są:

- Metaltech (produkcja maszyn rolniczych oraz wagonów kolejowych i wózków lotniskowych),
- BBC sp. z o.o. (produkcja maszyn rolniczych),
- Żywiec Zdrój S.A. Zakład w Mirosławcu (produkcja napojów bezalkoholowych),
- "InvestaChem" (produkcja chemiczna),
- Wojsko Polski – 12 Baza Bezzałogowych Statków Powietrznych w Mirosławcu Górnym.

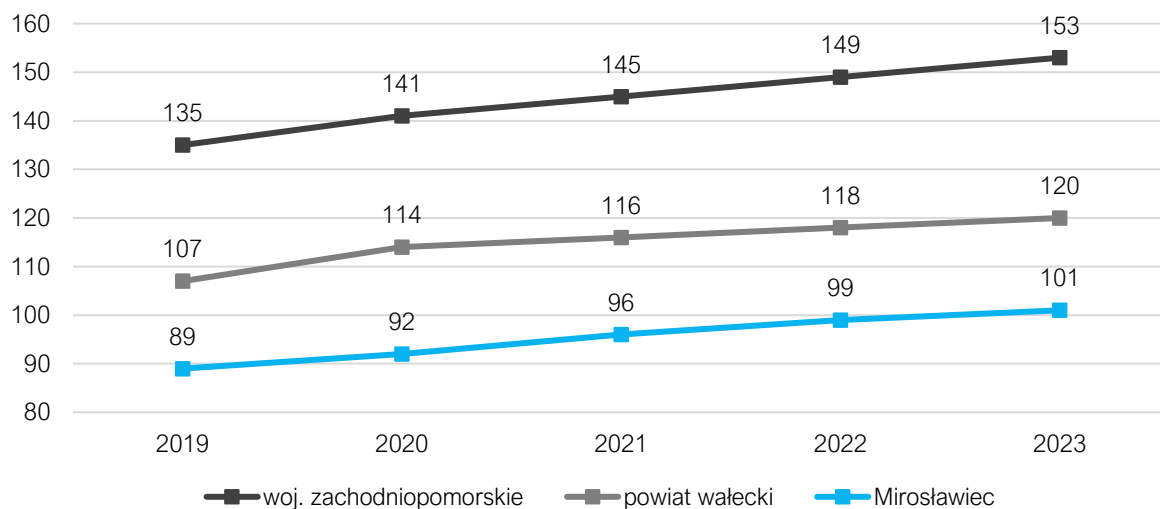
Kolejna rycina przedstawia liczbę podmiotów gospodarczych nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2019-2023 na terenie Gminy Mirosławiec. W analizowanym okresie wyrejestrowano 135 podmiotów gospodarczych, a zarejestrowano 182. Najwięcej przedsiębiorstw zostało zarejestrowanych w 2019 roku (45), a najmniej w roku 2020 (26), czego przyczyn upatrywać należy m.in. z wyhamowaniem gospodarczym we wczesnym etapie pandemii wirusa SARS-COV-2.

Ryc. 14. Porównanie liczby podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2019-2023 działających na terenie Gminy Mirosławiec

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

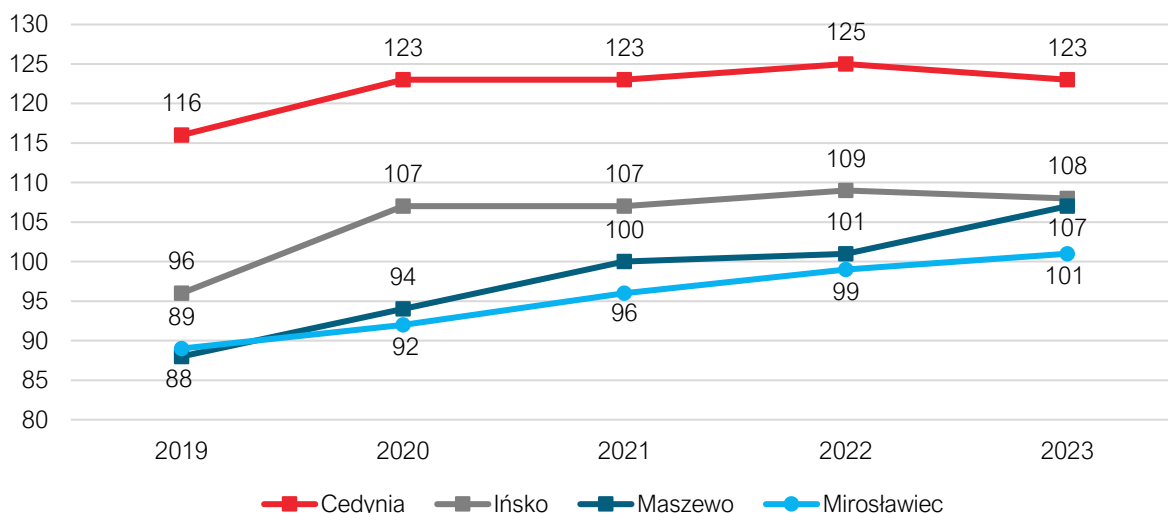
W celu porównania poziomu rozwoju przedsiębiorczości w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego zastosowano wskaźnik liczby przedsiębiorstw przypadających na 1 tys. mieszkańców. W latach 2019-2023 wartość omawianego wskaźnika stale rosła z poziomu 89 do 101. W analizowanym okresie tak wyrażany poziom przedsiębiorczości w Gminie Mirosławiec był na poziomie poniżej średniej dla gmin powiatu wałeckiego i województwa zachodniopomorskiego.

Ryc. 15. Liczba podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Mirosławiec na tle średniej dla gmin powiatu wałeckiego i województwa zachodniopomorskiego w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Podobna zależność występuje także przyrównując Gminę Mirosławiec do wyznaczonej grupy porównawczej. Stosunkowo niski poziom przedsiębiorczości w Gminie Mirosławiec wynikać po części może z jej peryferyjnego położenia w stosunku do głównych ośrodków regionalnych. Gminy tworzące grupę porównawczą zlokalizowane są znacząco bliżej Szczecina oraz granicy państwowej, co korzystnie wpływa na rozwój przedsiębiorczości na ich obszarze.

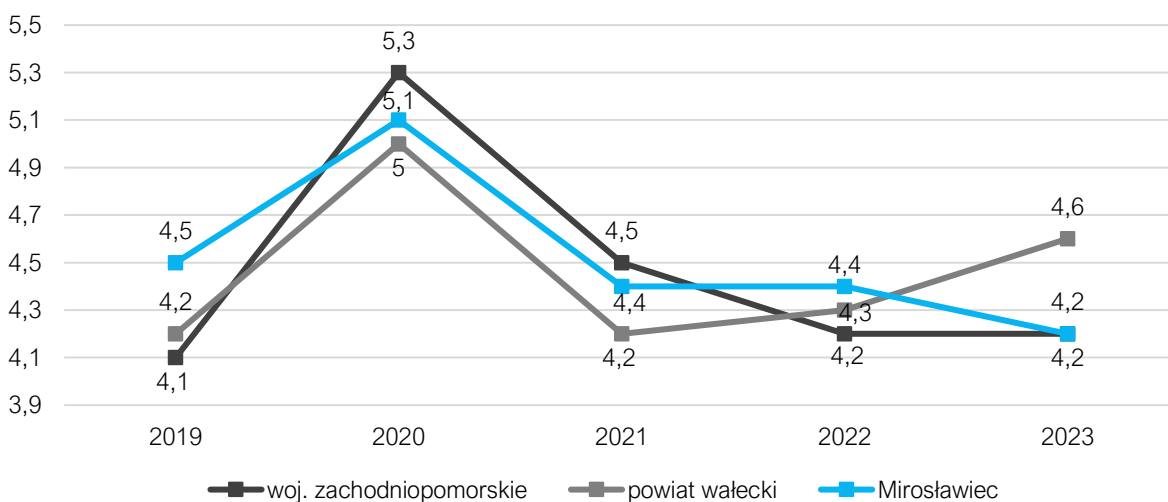
Ryc. 16. Liczba podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Mirosławiec na tle jednostek z grupy porównawczej w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.1.2. Rynek pracy

Zjawiskiem ściśle związanym z dynamiką oraz kierunkiem rozwoju gospodarczego jednostki samorządowej jest sytuacja na rynku pracy. W latach 2019 roku udział zarejestrowanych osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Mirosławiec kształtował się na poziomie 4,5% i był wyższy niż średnia dla powiatu wałeckiego (4,2%) i województwa zachodniopomorskiego (4,1%). W 2020 roku doszło do zauważalnego wzrostu poziomu bezrobocia, spowodowanego zamrożeniem gospodarki spowodowanym wybuchem wirusa SARS-COV-2, które w tym czasie w Gminie Mirosławiec wyniosła 5,1%. W kolejnych latach jego poziom stopniowo opadał, na skutek czego w 2023 roku wyniósł 4,2%. W tym czasie udział osób bezrobotnych w Gminie Mirosławiec kształtował się na poziomie równym dla średniej dla gmin Pomorza Zachodniego oraz poniżej średniej gmin powiatu wałeckiego (4,6%).

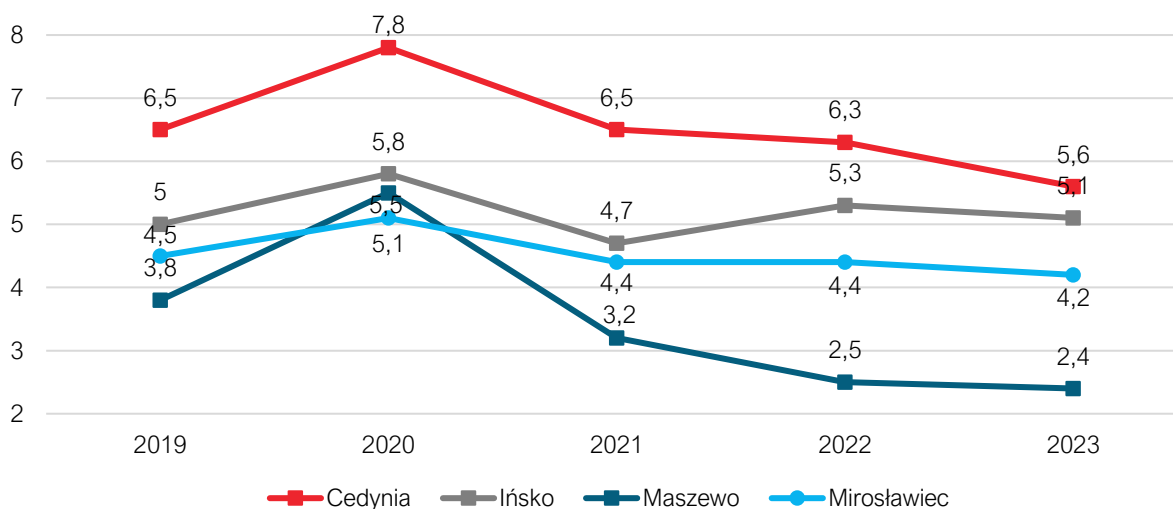
Szczegółowe dane przedstawia poniższa rycina.

Ryc. 17. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Mirosławiec na tle średniej gmin powiatu wałeckiego i województwa zachodniopomorskiego w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Gmina Mirosławiec odznacza się stosunkowo niskim poziomem bezrobocia także na tle grupy porównawczej. Jak wskazują poniższe dane, w niemal całym analizowanym okresie jedynie Gmina Maszewo wśród analizowanych jednostek, odznaczała się niższym udziałem osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym.

Ryc. 18. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Mirosławiec na tle jednostek z grupy porównawczej w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Kolejna tabela przedstawia strukturę osób bezrobotnych w powiecie waleckim pod koniec 2024 roku (stan na 31 grudnia). W tym czasie w powiecie waleckim zarejestrowanych było 1 429 osób bezrobotnych, z czego 823 stanowiły kobiety (57,6%). Pod względem czasu pozostawania bez pracy przeważały osoby bezrobotne od 1 do 3 miesięcy. W tej grupie zarejestrowanych były 343 osoby bezrobotne, w tym 165 kobiet (48,1%). Pod względem wieku najwięcej osób bezrobotnych było w przedziale 35-44 lat (368 osób), wśród których 232 stanowiły kobiety (63%). Najliczniejszą grupą osób bezrobotnych pod względem wykształcenia były osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub podstawowym. Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych 480 mieściło się w tej grupie, z czego 271 stanowiły kobiety (56,5%).

Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tab. 17. Struktura bezrobotnych w powiecie waleckim w 2024 roku (stan na 31.12.2024 r.)

		Ogółem	w tym kobiety
Bezrobotni zarejestrowani ogółem		1 429	823
Czas pozostawania bez pracy w m-c	do 1	160	94
	1-3	343	165
	3-6	240	129
	6-12	225	127
	12-24	200	132
	Powyżej 24	261	176
Wiek	18-24	201	113
	25-34	278	184
	35-44	368	232
	45-54	332	206
	55 lat i więcej	250	88
Wykształcenie	wyższe	119	78
	policealne i średnie, zawodowe/branżowe	313	188

	średnie ogólnokształcące	160	117
	zasad. zawodowe/branżowe	357	169
	gimnazjalne/podstawowe i poniżej	480	271

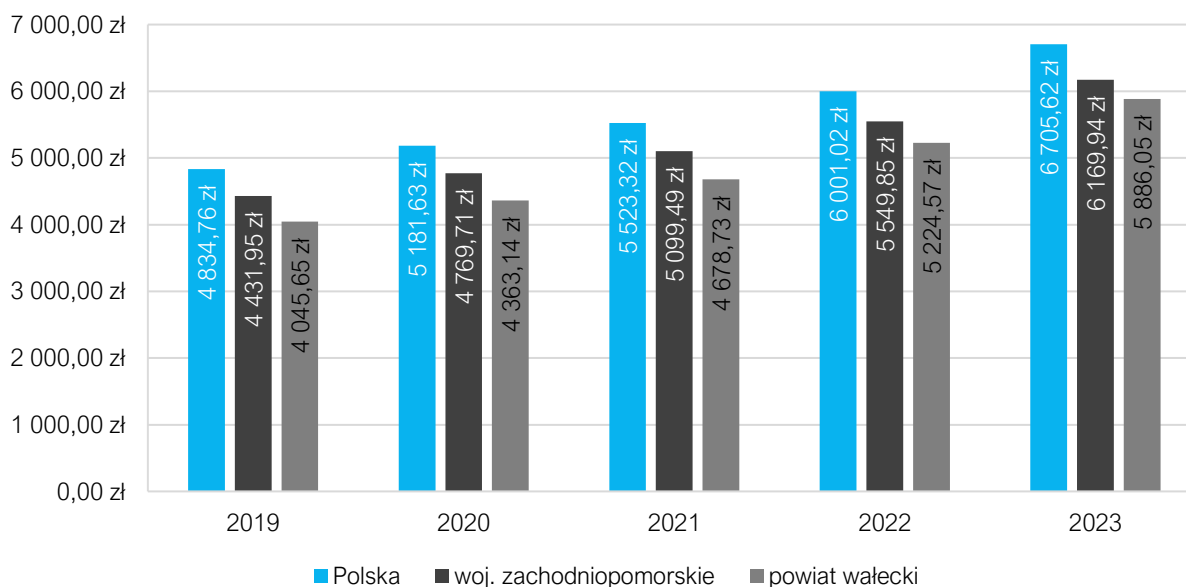
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z rynku pracy MRiPS-01 Powiatowego Urzędu Pracy w Wałczu.

W 2019 roku w powiecie wałeckim wśród osób dotkniętych problemem bezrobocia przeważały osoby, dla których ostatnim miejscem zatrudnienia były przedsiębiorstwa funkcjonujące w działach: handel hurtowy i detaliczny; naprawa samochodów i motocykli (206 osób), przetwórstwo przemysłowe (186 osób), działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (109 osób) oraz działalność niezidentyfikowana (196 osób)⁵.

Według danych zawartych w Barometrze Zawodów w 2025 roku wśród zawodów deficytowych w powiecie wałeckim znajdują się: fizjoterapeuci i masażyści, kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, lakiernicy, lekarze, murarze i tynkarze, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, pielęgniarki i położne, pracownicy przetwórstwa metali, pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie, pracownicy służb mundurowych, psychologzy i psychoterapeuci, robotnicy budowlani, spawacze i ślusarze.

W latach 2019-2023 średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie wałeckim wzrosło z 4 045,65 zł do 5 886,05 zł (wzrost o 145%). W tym samym okresie średnie wynagrodzenie w województwie zachodniopomorskim i w Polsce wzrosły o 139%. W 2023 roku średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie wałeckim wynosiło 87% średniego wynagrodzenia w kraju.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa rycina.

Ryc. 19. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie wałeckim i województwie zachodniopomorskim na tle kraju w latach 2019-2023

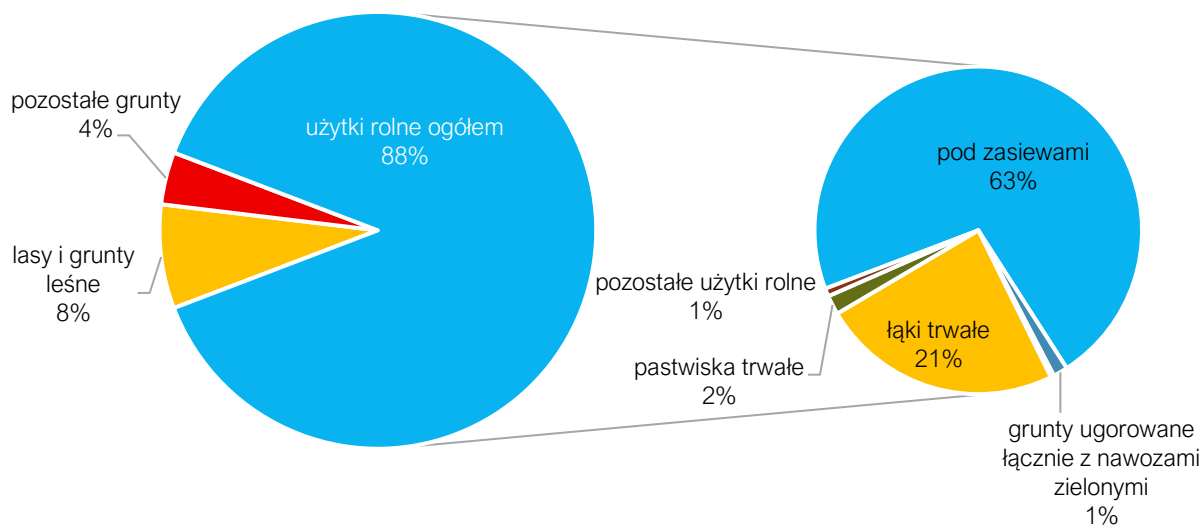
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

⁵ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mirosławiec na lata 2021-2026

3.1.3. Rolnictwo

Gmina Mirosławiec charakteryzuje się rozwiniętą funkcją rolniczą, w związku z czym podczas dokonywania analizy gospodarki lokalnej należy uwzględnić specyfikę znajdujących się na jej terenie gospodarstw rolnych. Podstawowym źródłem rzetelnych informacji dotyczących stanu rolnictwa jest przeprowadzany co 10 lat Powszechny Spis Rolny. Obowiązek przeprowadzenia spisów wynika z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, a uszczegółowionego na poziomie krajowym w drodze ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o Powszechnym Spisie Rolnym w 2020 r. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi udział w spisie rolnym jest obowiązkowy, a odmowa udziału skutkuje nałożeniem grzywny. Według danych GUS w Powszechnym Spisie Rolnym w 2020 roku udział wzięło 98% gospodarstw rolnych w Polsce. Analiza stanu rolnictwa na terenie Gminy Mirosławiec oparta została o dane pozyskane z PSR 2020. Według danych PSR 2020 grunty użytkowane rolniczo zajmowały łączną powierzchnię 4 620 ha, co stanowiło 88,4% wszystkich gruntów rolnych w Gminie Mirosławiec. W tym czasie pod zasiewami znajdowało się 63% użytków rolnych, a kolejne 21% stanowiły łąki trwałe.

Szczegółowe dane dotyczące użytkowania gruntów w Gminie Mirosławiec przedstawia poniższa rycina.

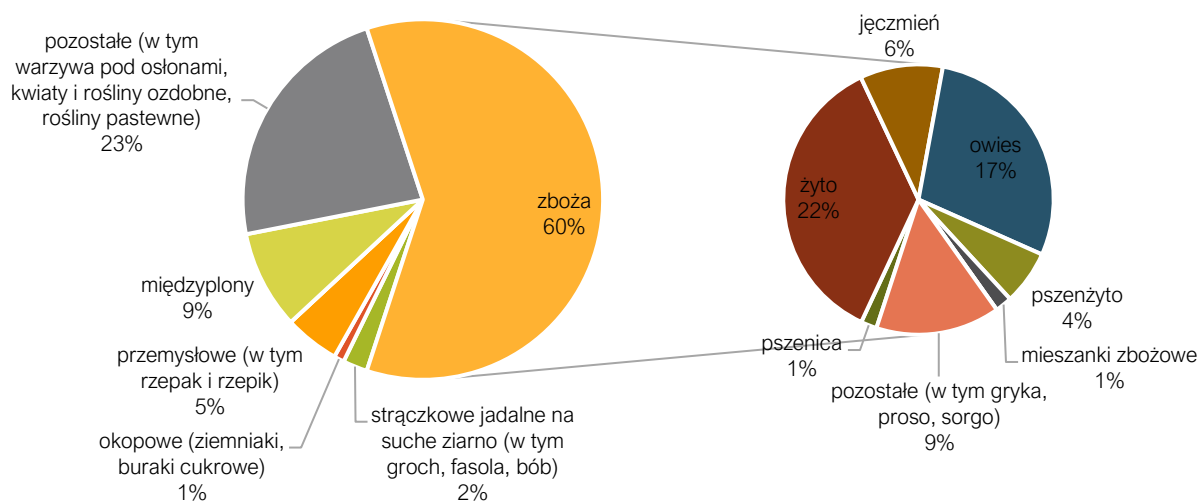

Ryc. 20. Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych oraz użytków rolnych na terenie Gminy Mirosławiec w 2020 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSR 2020.

Jedną z najbardziej powszechnych upraw w Gminie Mirosławiec były zboża, które stanowiły 60% wszystkich zasiewów. Wśród zbóż przeważały żyta (22%) i owies (17%). Dodatkowo, znaczną część zasiewów stanowiły warzywa pod osłonami, kwiaty i rośliny ozdobne, rośliny pastewne (23%) oraz międzyplony (9%).

Szczegółowe dane dotyczące struktury zasiewów prezentuje poniższa rycina.

Ryc. 21. Powierzchnia zasiewów wybranych upraw (ha) na terenie Gminy Mirosławiec w 2020 roku
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSR 2020.

W celu analizy stanu gospodarki lokalnej zdecydowano się na zbadanie struktury gospodarstw rolnych w Gminie Mirosławiec. Ich powierzchnia w znacznej mierze determinuje dochodowość oraz intensywność produkcji rolniczej. Nadmierne rozdrobnienie prowadzić może do braku możliwości utrzymania finansowego gospodarstwa z działalności rolniczej. Wielkopowierzchniowe gospodarstwa rolne wymagają natomiast znacznych nakładów finansowych, związanych z koniecznością mechanizacji produkcji. W 2020 roku na terenie Gminy Mirosławiec funkcjonowały 124 gospodarstwa rolne, co stanowiło 11,3% ogółu gospodarstw w powiecie waleckim. Pod względem powierzchni dominowały gospodarstwa o areale przekraczającym 15 ha, które stanowiły 46% wszystkich gospodarstw rolnych w Gminie. Znaczący udział miały również gospodarstwa o powierzchni od 1 do 5 ha (33%). Średnia powierzchnia użytków rolnych przypadająca na jedno gospodarstwo w Gminie Mirosławiec wynosiła 37,26 ha i była niemal tożsama ze średnią dla całego powiatu waleckiego, która wyniosła 37,06 ha. Dane te wskazują na dużą spójność struktury agrarnej Gminy Mirosławiec z pozostałą częścią powiatu. Brak istotnych różnic w zakresie rozkładu wielkości gospodarstw sugeruje podobne uwarunkowania rolnicze i model gospodarowania w obrębie całego regionu.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tab. 18. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych w Gminie Mirosławiec na tle powiatu waleckiego

Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych	Mirosławiec		powiat walecki	
	Liczba podmiotów	Udział (%)	Liczba podmiotów	Udział (%)
ogółem	124	100%	1 100	100%
do 1 ha włącznie	4	3%	29	3%
1 - 5 ha	41	33%	377	34%
5 - 10 ha	16	13%	129	12%
10 - 15 ha	6	5%	83	8%
15 ha i więcej	57	46%	482	44%
Średnia wielkość gospodarstwa rolnego dla użytków rolnych (ha)	37,26		37,06	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSR 2020.

Według podziału na kompleksy glebowo-rolnicze w Gminie Mirosławiec największą powierzchnię zajmują kompleksy: VI żytni słaby (34,6%), V żytni dobry (16,2%) i VII żytni bardzo słaby (15,3%).

Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tab. 19. Klasyfikacja użytków rolnych w Gminie Mirosławiec.

Klasyfikacja użytków rolnych (w %)	
Kompleks:	Grunty orne:
VI (żytni słaby)	34,6
II (pszenny dobry)	18,1
V (żytni dobry)	16,2
VII (żytni bardzo słaby)	15,3
IV (żytni bardzo dobry – pszenno-żytni)	14,5
VII (zbożowo-pastewny mocny)	0,8
III (pszenny wadliwy)	0,2
IX (zbożowo-pastewny słaby)	0,2
X (pszenny górski)	0,1
I (pszenny bardzo dobry)	0,0

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Mirosławiec.

3.2. Stan finansów samorządowych

Stan finansów samorządowych determinuje zdolność jednostki samorządu terytorialnego do zaspokajania bieżących potrzeb i oczekiwań mieszkańców oraz podejmowania działań inwestycyjnych, przez co w znaczący sposób wpływa na dynamikę i kierunek rozwoju lokalnego.

3.2.1. Wykonanie budżetu

Poniższa tabela przedstawia zestawienie głównych kategorii dochodów i wydatków Gminy Mirosławiec w latach 2019-2024. W 2019 roku dochody ogółem kształtowały się na poziomie 34,2 mln zł. W kolejnych latach dochody ogółem nie wykazywały stałego trendu, a tym samym ulegały zmianom. W 2024 roku kształtowały się one na poziomie 44,6 mln zł. Największy wpływ na wysokość dochodów ogółem w latach 2019-2024 miały dochody bieżące, które oscylowały w przedziale 30,8-40,9 mln zł. Ich najniższą wartość odnotowano w 2020 roku, a najwyższą w 2024 roku. Do obniżenia wysokości dochodów bieżących doszło w 2023 roku, co spowodowane było w znacznej mierze spadkiem wartości przyznawanych dotacji na cele bieżące, spowodowanym przeniesieniem wypłat z Programu 500+/800+ z gmin do ZUS. W analizowanym okresie dochody bieżące stanowiły średnio 90,3% dochodów ogółem, a w 2024 roku ich udział wyniósł 91,8%. Na wzrost dochodów bieżących w latach 2019-2024 największy wpływ miał wzrost wartości subwencji ogólnej oraz wpływów z tytułu podatku od nieruchomości. Dochody majątkowe w tym okresie oscylowały w przedziale 2,2-6,9 mln zł. Najwyższy ich poziom miał miejsce w 2023 roku, a najniższy w roku 2019. Na wysokość dochodów majątkowych w tym czasie największy wpływ miała wartość pozyskanych dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje, których średni udział w dochodach majątkowych wynosił w tym czasie 83,4%.

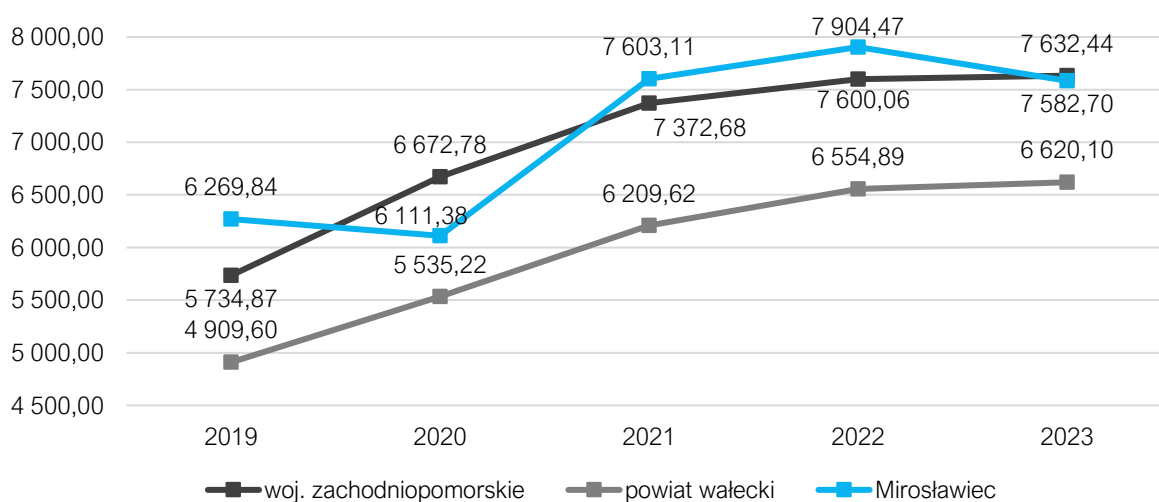
Tab. 20. Zestawienie głównych kategorii dochodów i wydatków Gminy Mirosławiec w latach 2019-2024 (zł)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dochody ogółem, w tym:	34 151 816	33 294 771	40 859 121	42 067 588	40 195 914	44 554 588
<i>dochody bieżące</i>	31 905 613	30 789 117	35 714 877	39 521 502	33 279 806	40 878 117
<i>dochody majątkowe</i>	2 246 203	2 505 655	5 144 244	2 546 086	6 916 109	3 676 471

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Wydatki ogółem, w tym:	30 721 858	33 658 577	34 956 903	37 940 914	46 660 258	41 312 868
<i>wydatki bieżące</i>	27 443 713	29 830 528	30 386 706	32 003 059	33 296 675	36 110 012
<i>wydatki majątkowe</i>	3 278 145	3 828 049	4 570 197	5 937 855	13 363 584	5 202 856
Wynik budżetu	3 429 958	-363 806	5 902 218	4 126 674	-6 464 344	3 241 720

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

W latach 2019–2023 dochody ogółem w przeliczeniu na jednego mieszkańca Gminy Mirosławiec wynosiły średnio 7 094,30 zł, co plasowało gminę powyżej średniego poziomu dochodów per capita zarówno w skali średniej dla gmin powiatu wałeckiego (5 965,89 zł), jak i województwa zachodniopomorskiego (7 002,57 zł). Jednocześnie, pomimo wyższej wartości bezwzględnej, tempo wzrostu dochodów per capita w gminie było niższe niż w otoczeniu regionalnym – wyniosło ono 21%, podczas gdy w przypadku średniej gmin powiatu wałeckiego wzrost ten osiągnął 35%, a dla średniej gmin województwa zachodniopomorskiego – 33%. Może to świadczyć o relatywnej stabilizacji poziomu dochodów w Gminie Mirosławiec, lecz jednocześnie o wolniejszej dynamice ich wzrostu w porównaniu z szerszym kontekstem terytorialnym. Szczegółowe dane prezentuje poniższa rycina.

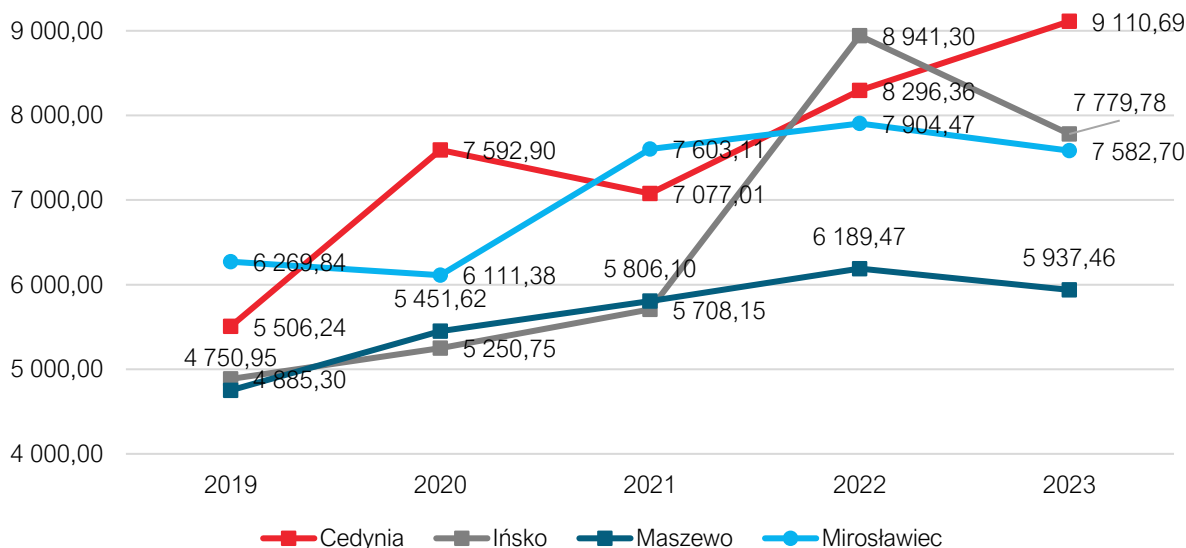

Ryc. 22. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Mirosławiec na tle średniej dla gmin powiatu wałeckiego i województwa zachodniopomorskiego w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na tle grupy porównawczej Gmina Mirosławiec również prezentuje się korzystnie pod względem poziomu dochodów ogółem w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W latach 2019–2023 średnia wartość tego wskaźnika była wyższa niż w Gminie Maszewo (5 627,12 zł) oraz Gminie Ińsko (6 513,06 zł). Jedynie Gmina Cedynia odnotowała w analizowanym okresie wyższy poziom średnich per capita, wynoszący średnio 7 516,64 zł. W 2023 roku wartości wskaźnika wzrosły we wszystkich analizowanych jednostkach, przy czym najwyższe poziomy odnotowano w Gminie Cedynia (9 110,69 zł) oraz Gminie Ińsko (7 779,78 zł), przewyższając wynik Gminy Mirosławiec, który w tym samym roku wyniósł 7 582,70 zł. Dane te wskazują na relatywnie silną pozycję dochodową Gminy Mirosławiec w ujęciu średniookresowym, przy jednoczesnym zróżnicowaniu dynamiki wzrostu w ostatnim roku badania.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa rycina.

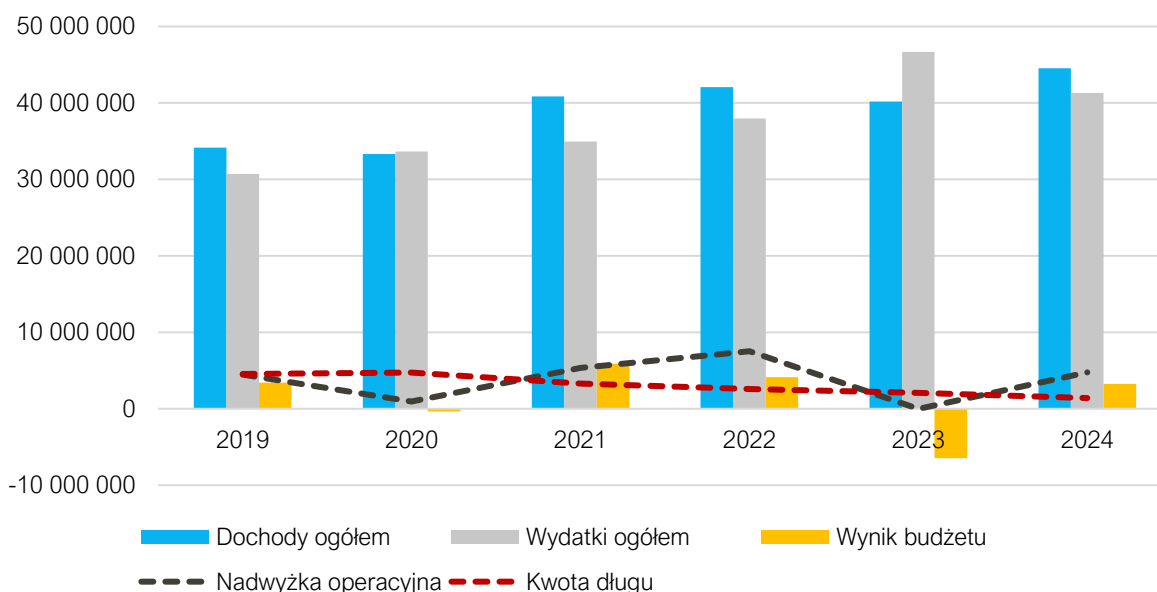

Ryc. 23. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Mirosławiec na tle grupy porównawczej w latach 2019-2023
 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W latach 2019–2024 w Gminie Mirosławiec odnotowano systematyczny wzrost wielkości wydatków ogółem, przy czym ich poziom wzrósł z 30,7 mln zł w 2019 roku do 46,7 mln zł w roku 2023. W roku 2024 nastąpił jednak spadek wydatków do 41,3 mln zł. Głównym składnikiem wydatków ogółem były wydatki bieżące, które w analizowanym okresie stanowiły średnio 85% całkowitych nakładów budżetowych. Wydatki bieżące wzrosły z poziomu 27,4 mln zł w 2019 roku do 36,1 mln zł w 2024 roku, co było w dużej mierze efektem zwiększenia nakładów na wynagrodzenia i ich pochodne – w tym zakresie odnotowano wzrost o 60%. Wydatki majątkowe w analizowanym okresie kształtowały się w przedziale od 3,3 mln zł do 13,4 mln zł, osiągając najwyższą wartość w roku 2023 i najniższą w 2019 roku. Ich poziom był silnie skorelowany z wielkością dochodów majątkowych, w szczególności z pozyskanymi dotacjami i środkami przeznaczonymi na realizację inwestycji.

W latach 2019–2024 sytuacja budżetowa Gminy Mirosławiec ulegała zmianom. W analizowanym okresie odnotowano wystąpienie nadwyżki, jak i deficytu budżetowego. W 2019, 2021, 2022 i 2024 roku dochody ogółem czterokrotnie przewyższyły wydatki ogółem. Z kolei w 2020 i 2023 roku stwierdzono wystąpienie deficytu. Największy deficyt budżetowy miał miejsce w 2023 roku i wyniósł -6,5 mln zł, co związane było m.in. ze znaczącym wzrostem wydatków majątkowych. Z kolei najwyższą wartość nadwyżki odnotowano w 2021 roku, gdy wyniosła 5,9 mln zł.

Na kolejnej rycinie przedstawiono wykonanie budżetu Gminy Mirosławiec w latach 2019-2024.

Ryc. 24. Wykonanie budżetu Gminy Mirosławiec w latach 2019-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

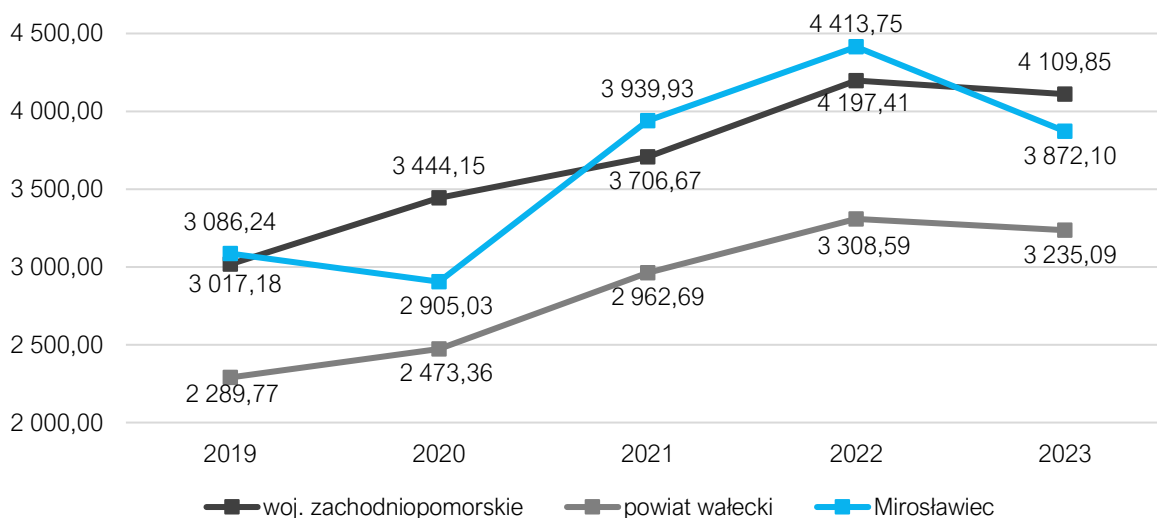
Analiza przedstawionych danych dotyczących wykonania budżetu w latach 2019-2024 pozwala wnioskować, że Gmina Mirosławiec odznacza się korzystną sytuacją budżetową. Występowanie nadwyżek budżetowych pozwoliło także na zmniejszenie kwoty zadłużenia Gminy Mirosławiec z 4,5 mln zł w 2019 roku do 1,4 mln zł w 2024 roku.

3.2.2. Struktura dochodów i wydatków

Wśród dochodów budżetowych najistotniejszą rolę odgrywają dochody własne, które są czynnikiem decydującym o samodzielności finansowej jednostki. Zaliczane są do nich przede wszystkim podatki i opłaty lokalne. Jest to szczególnie ważne, ponieważ w tej kategorii dochodów gmina posiada prerogatywy do kształtowania ich poziomu poprzez wydawanie uchwał, dzięki którym może decydować o stawkach podatkowych, wprowadzaniu ulg i zwolnień, umarzaniu należności, a także do przejmowania z nich wpływów. Dzięki znacznemu zakresowi swobody w kształtowaniu tych dochodów, jednostka może również oddziaływać na podmioty gospodarcze, które funkcjonują na danym terenie, a przez to stymulować rozwój lokalny.

W latach 2019–2023 dochody własne Gminy Mirosławiec w przeliczeniu na jednego mieszkańca utrzymywały się na poziomie wyższym niż średnia dla gmin powiatu wałeckiego oraz przez większość analizowanego okresu, także powyżej średniej dla gmin województwa zachodniopomorskiego. Średni poziom dochodów własnych per capita w Gminie Mirosławiec wyniósł w tym czasie 3 643,41 zł, co znacząco przewyższało średnią powiatową (2 853,90 zł), zbliżając się jednocześnie do wartości średniej wojewódzkiej (3 695,05 zł). Dane te wskazują na relatywnie korzystną pozycję dochodową gminy w zakresie generowania własnych środków finansowych, co świadczy o jej dobrym potencjale fiskalnym na tle jednostek samorządu terytorialnego regionu.

Szczegółowe dane prezentuje poniższa rycina.

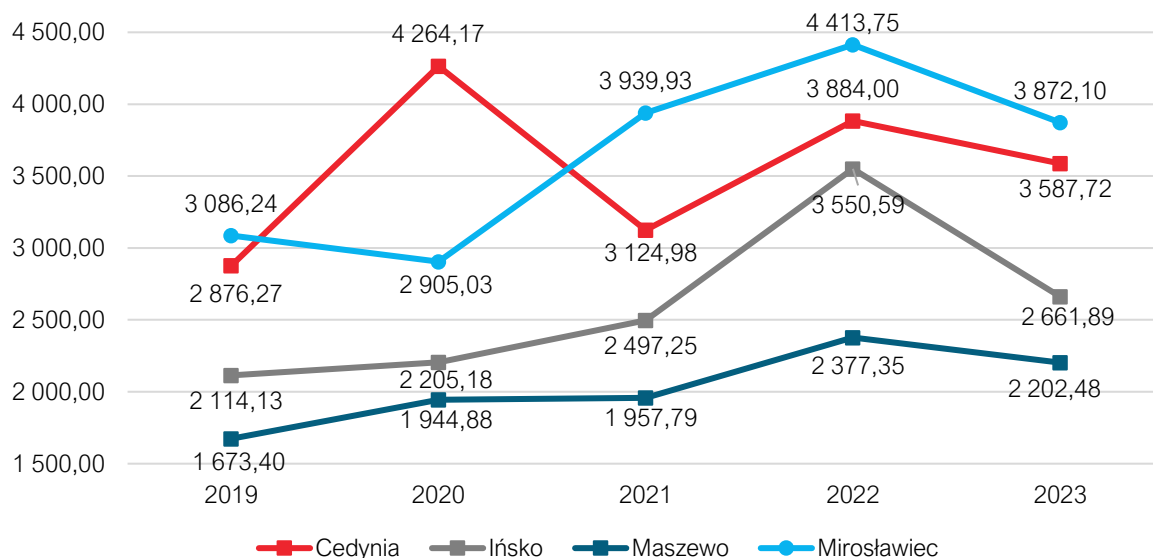

Ryc. 25. Dochody własne na 1 mieszkańca w Gminie Mirosławiec na tle średniej dla gmin powiatu waleckiego i województwa zachodniopomorskiego w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Średnie dochody własne w przeliczeniu na jednego mieszkańca w Gminie Mirosławiec były stosunkowo wysokie również na tle grupy porównawczej. W latach 2019-2023 ich średni poziom w Gminie Mirosławiec (3 643,41 zł) był wyższy niż w gminach Cedynia (3 547,43 zł), Ińsko (2 605,81 zł) i Maszewo (2 031,18 zł). Należy również zwrócić uwagę, że w latach 2019 i 2021-2023 dochody własne w przeliczeniu na jednego mieszkańca w Gminie Mirosławiec były najwyższe w analizowanej grupie.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa rycina.

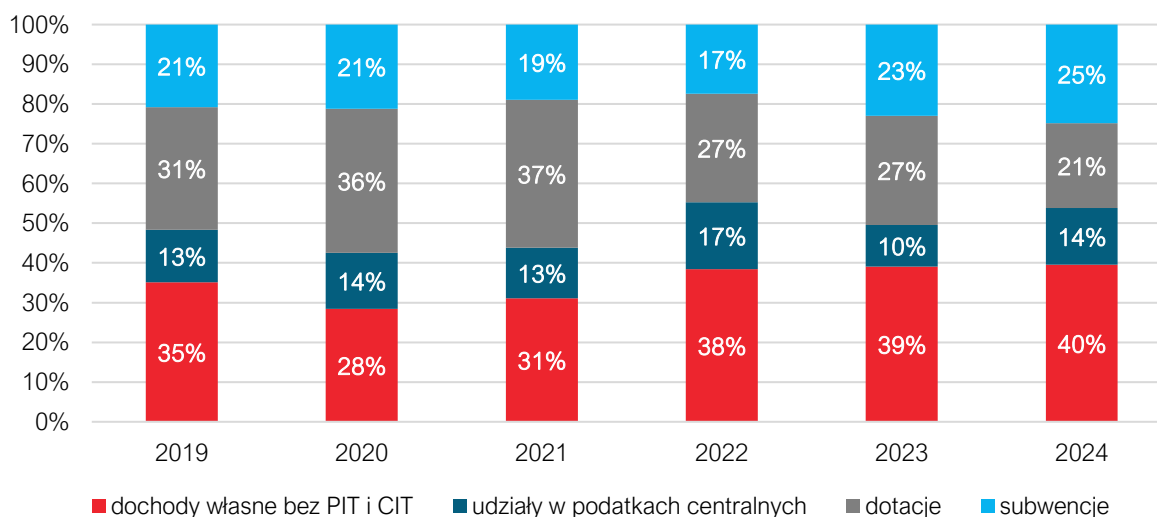
Ryc. 26. Dochody własne na 1 mieszkańca w Gminie Mirosławiec na tle jednostek z grupy porównawczej w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W latach 2019–2024 struktura dochodów budżetowych Gminy Mirosławiec charakteryzowała się dominującym udziałem dochodów własnych (z wyłączeniem PIT i CIT) oraz udziałów w podatkach centralnych. W 2024 roku dochody własne bez PIT i CIT stanowiły 40% całości dochodów Gminy, natomiast udział w podatkach centralnych odpowiadał za 14%. Łącznie te dwa źródła stanowiły średnio 49% całkowitych dochodów budżetowych w analizowanym okresie, co wskazuje na

umiarkowaną samodzielność finansową jednostki. W tym samym czasie udział dotacji wahał się w przedziale od 21% do 37%, osiągając średni udział na poziomie 30%, co odzwierciedla istotne znaczenie środków zewnętrznych dla funkcjonowania Gminy Mirosławiec. Subwencje natomiast stanowiły średnio 21% dochodów, przy czym w 2024 roku ich udział wzrósł do 25%. Struktura ta wskazuje na stosunkowo zrównoważony model finansowania, oparty na kombinacji dochodów własnych, środków transferowych i subwencji ogólnych.

Szczegółowe dane dotyczące struktury dochodów budżetowych Gminy Mirosławiec prezentuje poniższa rycina.

Ryc. 27. Struktura dochodów Gminy Mirosławiec w latach 2019-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Kolejna tabela przedstawia strukturę bazy podatkowej w Gminie Mirosławiec w latach 2019-2024. Wśród dochodów podatkowych najważniejszą rolę odgrywał podatek od nieruchomości, który w analizowanym okresie wahał się w przedziale 5,3-8,6 mln zł. Istotną rolę odgrywał również udział w podatkach PIT, który kształtował się w przedziale 3,8-6,8 mln zł. W 2024 roku wpływy z tytułu podatku od nieruchomości wynosiły blisko 54% dochodów podatkowych Gminy Mirosławiec, a wpływy z tytułu udziału w podatku PIT – 35%.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa rycina.

Tab. 21. Dochody podatkowe Gminy Mirosławiec w latach 2019-2024 (zł)

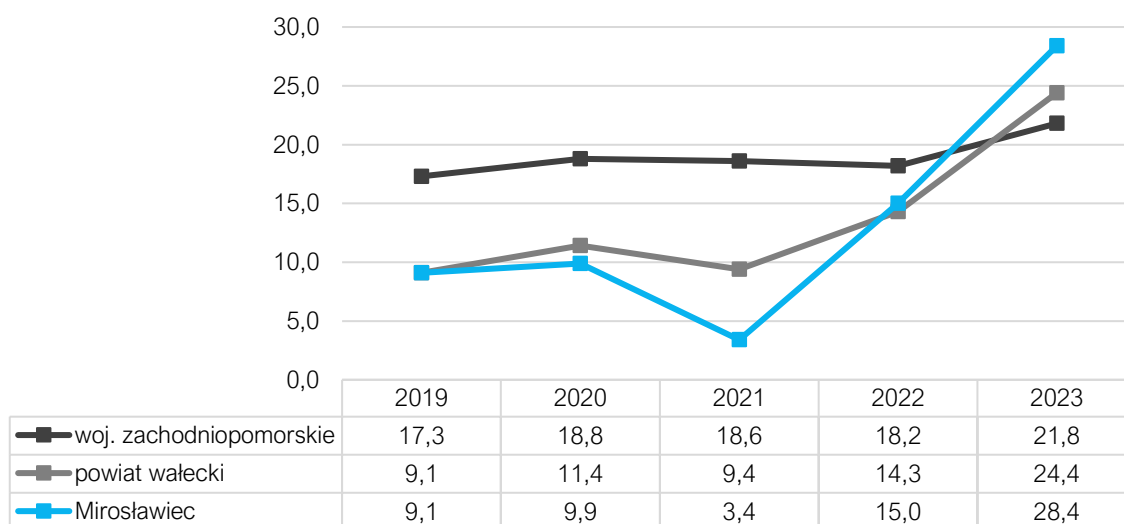
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
PIT	4 342 392	4 366 096	4 623 387	6 785 953	3 754 125	5 653 364
CIT	176 046	321 401	558 300	294 648	452 668	715 825
podatek rolny	359 533	375 334	374 026	352 851	418 030	572 351
podatek od nieruchomości	6 965 421	5 290 392	7 090 216	7 478 440	8 484 493	8 605 927
podatek leśny	364 115	364 942	370 127	402 494	612 202	617 565
podatek od środków transportowych	153 847	154 841	129 741	161 176	182 366	196 597
podatek od osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej	803	895	-521	6 552	5 123	7 830
podatek od czynności cywilnoprawnych	176 051	162 355	207 758	191 873	188 243	253 951

wpływy z opłaty skarbowej	19 704	25 698	36 079	29 168	29 088	29 913
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	0,00	0,00	0,00	0,00	2 070	918

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

W latach 2019–2023 udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem Gminy Mirosławiec wykazywał zmienną dynamikę. W 2019 roku wyniósł 9,1%, natomiast w 2021 roku uległ znacznemu obniżeniu do poziomu 3,4%. W kolejnych latach nastąpił wyraźny wzrost tego wskaźnika, który w 2023 roku osiągnął wartość 28,4%, przewyższając tym samym średnie dla gmin powiatu waleckiego oraz województwa zachodniopomorskiego. W ujęciu średnim z całego analizowanego okresu udział wydatków inwestycyjnych w Gminie Mirosławiec wyniósł 13,2%, co plasuje ją nieznacznie poniżej średniej dla powiatu waleckiego (13,7%) i wyraźnie poniżej średniej dla województwa (18,9%). Dane te świadczą o okresowej intensyfikacji nakładów inwestycyjnych przy ogólnej stabilizacji struktury wydatków budżetowych.

Szczegółowe dane prezentuje poniższa rycina.

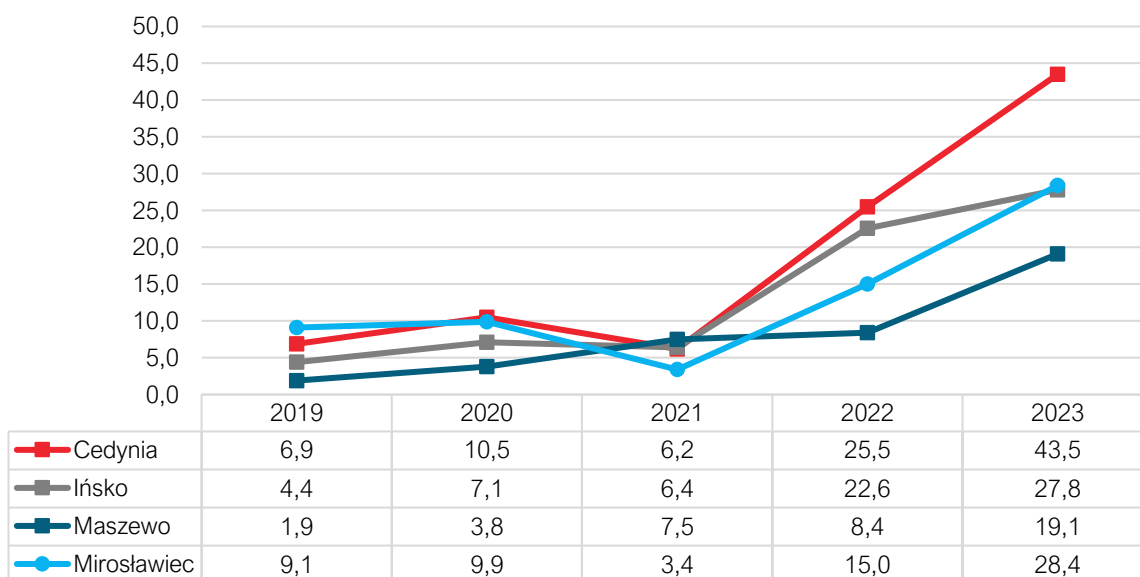

Ryc. 28. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Mirosławiec na tle średniej dla gmin powiatu waleckiego i województwa zachodniopomorskiego w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analogiczna tendencja widoczna jest w porównaniu Gminy Mirosławiec do jednostek z grupy porównawczej. Średni udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Mirosławiec przewyższał poziom odnotowany w Gminie Maszewo (8,1%), lecz pozostawał niższy niż w Gminie Cedynia (18,5%) oraz Gminie Ińsko (13,7%). We wszystkich analizowanych jednostkach zaobserwowano wzrost udziału wydatków inwestycyjnych w roku 2022, co należy wiązać przede wszystkim z uruchomieniem nowych instrumentów wsparcia finansowego, skierowanych na pobudzenie aktywności inwestycyjnej w odpowiedzi na gospodarcze skutki pandemii COVID-19. Dane te wskazują na zbieżność kierunków rozwoju inwestycyjnego oraz wpływ czynników zewnętrznych na strukturę wydatków samorządowych w całej grupie porównawczej.

Szczegółowe dane prezentuje poniższa rycina.

Ryc. 29. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Mirosławiec na tle jednostek z grupy porównawczej w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.2.3. Finansowanie ze źródeł zewnętrznych

Poniższa tabela przedstawia wykaz projektów, które uzyskały dofinansowanie z Funduszy Europejskich na lata 2014-2020 i 2021-2027 w ramach działań prowadzonych na terenie Gminy Mirosławiec. W tym czasie Gmina Mirosławiec pozyskała 7 dotacji, o łącznej wartości 9,27 mln zł, które wykorzystane zostały głównie do realizacji projektów infrastrukturalnych oraz społecznych.

Tab. 22. Projekty dofinansowane z Funduszy Europejskich w perspektywie finansowej 2014-2020 i 2021-2027 w Gminie Mirosławiec

Lp.	Tytuł projektu	Program	Beneficjent	Wartość dofinansowania (zł)	Wartość projektu (zł)
Fundusze Europejskie na lata 2014-2020					
1.	Dobra Przestrzeń dźwignią rozwoju społecznego i gospodarczego - rewitalizacja obszaru w rejonie ulic Dworcowej i Spokojnej w Mirosławcu	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020	Gmina Mirosławiec	3 079 347,77	6 265 221,16
2.	Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym w Gminie i Mieście Mirosławiec	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020	Gmina Mirosławiec	1 723 847,70	2 028 056,12
3.	Usługi społeczne w Gminie Mirosławiec	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020	Gmina Mirosławiec	881 418,12	1 036 962,50
4.	Nowoczesna szkoła - przebudowa wraz z wyposażeniem Szkoły Podstawowej w Mirosławcu z dostosowaniem dla	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020	Gmina Mirosławiec	828 224,98	2 683 818,85

Lp.	Tytuł projektu	Program	Beneficjent	Wartość dofinansowania (zł)	Wartość projektu (zł)
	osób niepełnosprawnych				
5.	Cyfrowy Mirosł@wiec i nowoczesne nauczanie za pomocą TIK oraz eksperymentu w szkołach podstawowych i gimnazjach Gminy i Miasta Mirosławiec	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020	Gmina Mirosławiec	725 474,99	853 499,99
Fundusze Europejskie na lata 2021-2027					
1.	Bezpieczeństwo na Wysokim Poziomie: Zakup Samochodu Gaśniczego dla OSP Mirosławiec	Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027	Gmina Mirosławiec	1 684 394,00	1 981 640,00
2.	Usługi społeczne w Gminie Mirosławiec	Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027	Gmina Mirosławiec	1 409 512,70	1 658 250,24
3.	Edukacja w Gminie Mirosławiec	Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027	Gmina Mirosławiec	658 848,18	775 115,49

Źródło: www.mapadotacji.gov.pl.

Rządowy Fundusz Polski Ład to Program Inwestycji Strategicznych, który ma na celu zwiększenie skali inwestycji publicznych przez bezzwrotne dofinansowanie inwestycji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Z Polskiego Ładu Gmina Mirosławiec pozyskała blisko 21,75 mln zł na realizację 9 projektów inwestycyjnych.

Tab. 23. Inwestycje, na które pozyskano środki z Rządowego Funduszu Polski Ład na terenie Gminy Mirosławiec

Lp.	Inwestycja	Kwota przyznanego dofinansowania (zł)	Data ogłoszenia wyników
1.	Przebudowa dróg gminnych w Mirosławcu – ul. Krótka i ul. Zamkowa (ostatni odcinek)	1 900 000	25.10.2021
2.	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej wraz z oświetleniem jeziora Kosakowo	1 710 000	25.10.2021
3.	Termomodernizacja budynku po byłej Przychodni Zdrowia w Mirosławcu z przebudową pomieszczeń, dostosowaniem dla niepełnosprawnych i instalacją fotowoltaiczną*	1 500 000	25.10.2021
4.	Przebudowa stacji wodociągowych i ujęć wody wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną w Mirosławcu Górnym i Bronikowie, gm. Mirosławiec	2 945 000	30.05.2022
5.	Wykonanie instalacji fotowoltaicznej na 4 budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Mirosławiec	760 000	30.05.2022
6.	Rozbudowa, nadbudowa i przebudowa budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Mirosławcu	2 940 000	14.07.2022
7.	Przebudowa ulicy Parkowej w Mirosławcu	1 999 200	15.09.2023
8.	Prace konserwatorskie w XIX-wiecznym Kościele p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Próchnowie	990 780	26.09.2023
9.	Budowa Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mirosławcu	4 998 000	07.10.2023
10.	Budowa boiska w Mirosławcu Górnym wraz z zagospodarowaniem terenu	1 998 000	07.10.2023

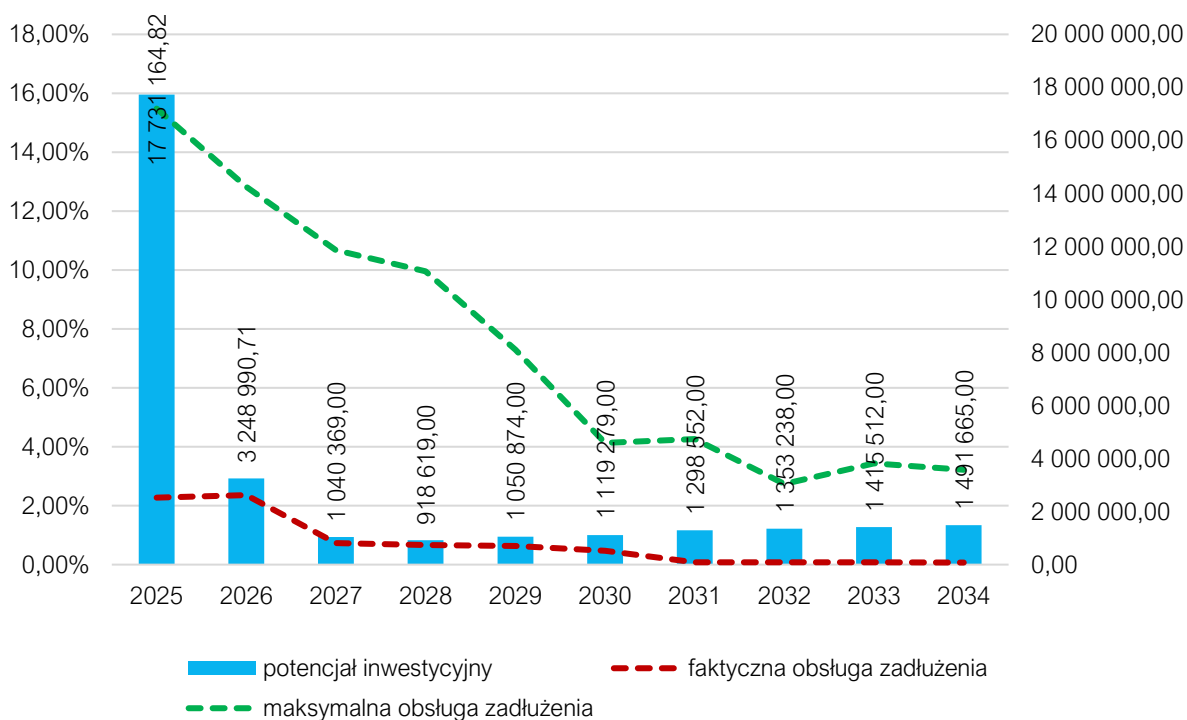
Źródło: opracowanie własne.

3.2.4. Potencjał inwestycyjny

Kolejny wykres przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Mirosławiec w latach 2025-2034 w oparciu o uchwałę Nr XIV/114/2025 Rady Miejskiej w Mirosławcu z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Mirosławiec na lata 2025-2035. Wskaźnik ten pozwala na określenie możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy w kolejnych latach.

Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Jak wynika z wykresu, obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Mirosławiec pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań.

Na wykresie przedstawiono również potencjał inwestycyjny Gminy Mirosławiec rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich wydatków bieżących oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów). Wynika z niego, że skumulowany potencjał inwestycyjny w latach 2025-2034 wynosić będzie łącznie blisko 30,7 mln zł, z czego 17,7 mln zł wydatkowane będzie w roku 2025.

Ryc. 30. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Mirosławiec

Źródło: opracowanie własne na podstawie treści uchwały nr XIV/114/2025 Rady Miejskiej w Mirosławcu z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Mirosławiec na lata 2025-2035.

Należy mieć na względzie, że dane zawarte w WPF najbardziej precyzyjnie odnoszą się do roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na kolejne lata wyznaczana jest na podstawie trendów makroekonomicznych, które w obecnej sytuacji gospodarczej często ulegają zmianie, dlatego potencjał inwestycyjny Gminy przedstawia również szacunkowe wartości.

CZĘŚĆ 4: SYTUACJA SPOŁECZNA

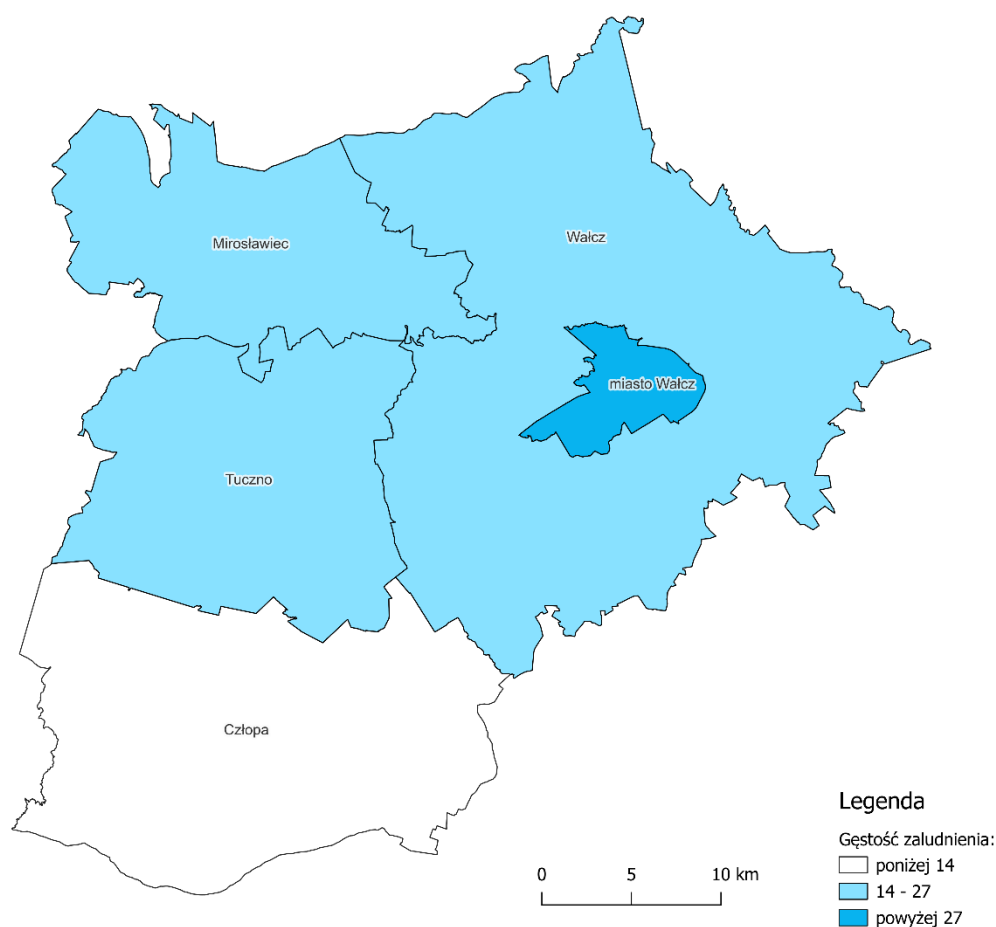
4.1. Demografia

Sytuacja demograficzna stanowi podstawowy czynnik kształtujący dynamikę oraz kierunek rozwoju społeczno-gospodarczego. Wzrost demograficzny wpływa zarówno na zasobność kapitału ludzkiego, a co za tym idzie na potencjał danego rynku pracy, jak i na ilość relacji międzyludzkich, które są szczególnie istotnym elementem pozwalającym budować silny kapitał społeczny. Sytuacja demograficzna oraz prognozy demograficzne stanowią podstawę do programowania działań przez lokalne samorzady w wieloletnich perspektywach. Są zatem kluczowym czynnikiem w kontekście rozwoju lokalnego oraz planowania strategicznego.

Do przeprowadzenia analizy sytuacji demograficznej Gminy posłużono się danymi Głównego Urzędu Statystycznego, które mogą nieznacznie różnić się od danych gminnej ewidencji ludności ze względu na stosowanie innej metodyki liczenia. GUS podaje dane odnośnie do stanu ludności na podstawie wyników Narodowych Spisów Powszechnych uwzględniając zmiany występujące na skutek ruchu naturalnego, migracji ludności oraz przemieszczeń związanych ze zmianami administracyjnymi. Dane na temat zarejestrowanych urodzeń i zgonów pochodzą ze sprawozdań urzędów stanu cywilnego, dane o migracji na pobyt stały z MSWiA, a źródłem danych dotyczących zameldowań na pobyt stały jest rejestr PESEL. Pomimo występujących nieznacznych rozbieżności między danymi GUS a gminną ewidencją, ich analiza pozwala na zbadanie trendów oraz prognozowanych zmian w strukturze demograficznej gminy.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na koniec 2023 roku liczba ludności Gminy Mirosławiec wynosiła 5 328 osób, co stanowiło 11% ogółu mieszkańców powiatu waleckiego. Na obszarze miejskim Mirosławca gęstość zaludnienia kształtowała się w tym czasie na poziomie 1 252 os./km², a na obszarze wiejskim – 11,5 os./km². Średnia gęstość zaludnienia dla obszaru całej Gminy wynosiła natomiast 26 os./km². Wyższą wartość omawianego wskaźnika odnotowano jedynie w gminie miejskiej Wałcz, gdzie wyniósł 618 osób na km². W pozostałych gminach powiatu wskaźnik gęstości był niższy i wynosił odpowiednio: 21 osób/km² w Gminie Wałcz, 18 osób/km² w Gminie Tuczno oraz 13 osób/km² w Gminie Człopa. Dane te wskazują na relatywnie wyższy stopień koncentracji osadniczej w Gminie Mirosławiec w porównaniu do jednostek powiatu waleckiego, z wyjątkiem głównego ośrodka miejskiego.

Poniższa rycina prezentuje wewnętrzne zróżnicowanie powiatu waleckiego pod względem gęstości zaludnienia.

Ryc. 31. Gęstość zaludnienia w gminach w powiecie wałeckim w 2023 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii oraz Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

W analizowanym okresie liczba ludności powiatu wałeckiego wykazywała tendencję spadkową, zmniejszając się z poziomu 53 tys. do 50 tys. osób, co stanowi spadek o 1,5%. Zjawisko to było również obserwowane w Gminie Mirosławiec, jednak jego skala była istotnie mniejsza – odnotowano tam spadek liczby mieszkańców o 0,3%. Tym samym Gmina Mirosławiec cechowała się najniższym poziomem depopulacji spośród wszystkich jednostek powiatu. W 2023 roku liczba mieszkańców gminy wynosiła 5 328 osób, co stanowiło 11% populacji całego powiatu wałeckiego. W tym czasie 3 018 osób zamieszkiwało miasto Mirosławiec, a 2 310 – obszar wiejski. Dane te wskazują na względną stabilność demograficzną Gminy Mirosławiec w porównaniu do pozostałych jednostek terytorialnych regionu.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tab. 24. Zmiany liczby ludności w gminach powiatu wałeckiego w latach 2019-2023

JST	2019	2020	2021	2022	2023	udział w 2023 r.	średnia dynamika
powiat wałecki	53 039	51 165	50 729	50 388	50 003	100%	98,5%
miasto Wałecz	25 179	24 237	23 978	23 780	23 578	47%	98,4%
gmina Wałecz	12 677	12 247	12 199	12 154	12 089	24%	98,8%
Człopa	4 891	4 660	4 658	4 611	4 547	9%	98,2%
Mirosławiec	5 402	5 409	5 336	5 329	5 328	11%	99,7%

Tuczno	4 890	4 612	4 558	4 514	4 461	9%	97,8%
--------	-------	-------	-------	-------	-------	----	-------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na liczbę ludności w jednostkach samorządu terytorialnego wpływ mają dwa czynniki: przyrost naturalny i saldo migracji. Przyrost naturalny stanowi różnicę pomiędzy urodzeniami żywymi a zgonami. Saldo migracji natomiast jest różnicą pomiędzy liczbą osób, które w danym okresie zameldowały się na danym obszarze, a liczbą osób wymeldowanych.

Celem osiągnięcia porównywalności pomiędzy różnymi jednostkami samorządu terytorialnego zdecydowano się na ujęcie przyrostu naturalnego i salda migracji w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców.

W 2023 roku wskaźnik przyrostu naturalnego w województwie zachodniopomorskim przybrał średnią wartość na poziomie -5,04, a w powiecie wałeckim -4,52. Przyrost naturalny w relacji do liczby mieszkańców Gminy Mirosławiec wyniósł natomiast -3,58 i było jednym z najwyższych wśród gmin powiatu wałeckiego. Jedynie w Gminie Wałcz wskaźnik przybrał wyższą wartość (-3,05). W Gminie Mirosławiec istnieje znaczne zróżnicowanie wewnątrz pod względem przyrostu naturalnego. Omawiany wskaźnik na obszarze wiejskim przybrał wartość -2,17, podczas gdy w mieście Mirosławiec wyniósł -4,67. Należy również zaznaczyć, że w powiecie wałeckim jedynie w Gminie Mirosławiec doszło między 2019, a 2023 rokiem do wzrostu wartości wskaźnika przyrostu naturalnego o 0,35.

Wskaźnik salda migracji przybrał w województwie zachodniopomorskim średnią wartość -0,36, a w powiecie wałeckim -3,61. Gmina Mirosławiec odznacza się najwyższym saldem migracji w powiecie wałeckim, wynoszącym -1,51, a także najwyższym wzrostem wskaźnika między 2019, a 2023 rokiem, który wyniósł 0,86. Podobnie jak w przypadku przyrostu naturalnego, w obrębie Gminy Mirosławiec miejsce ma znaczne zróżnicowanie przestrzenne ruchu migracyjnego. Na obszarze wiejskim saldo migracji kształtuje się na poziomie -7,36, podczas gdy w mieście wynosi 2,98.

Należy zwrócić uwagę, że choć sytuacja demograficzna Gminy Mirosławiec prezentuje się dobrze na tle powiatu wałeckiego, to w dalszym ciągu dochodzi do stosunkowo dynamicznego spadku liczby mieszkańców, związanego z występowaniem ujemnego przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tab. 25. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Mirosławiec w latach 2019-2023 na tle powiatu wałeckiego i województwa zachodniopomorskiego

JST	przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców		saldo migracji na 1 000 mieszkańców	
	2023 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2019 r.	2023 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2019 r.
woj. zachodniopomorskie	-5,04	-0,69	-0,36	0,02
powiat wałecki	-4,52	-0,43	-3,61	-0,17
miasto Wałcz	-4,39	-0,32	-4,56	-0,66
gmina Wałcz	-3,05	-0,88	-1,57	-0,24
Człopa	-8,07	-0,30	-6,98	0,83
Mirosławiec	-3,58	0,35	-1,51	0,86

Tuczno	-6,68	-0,86	-3,12	0,33
--------	-------	-------	-------	------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Grupą istotnie wpływającą na rozwój demograficzny oraz gospodarczy danego obszaru są osoby w wieku kreatywnym (25-34 lat). Grupa ta jest szczególnie istotna ze względu na wysokie prawdopodobieństwo założenia rodziny przez jej przedstawicieli w relatywnie niedługim czasie oraz wyboru „miejsca do życia”, rozumianego jako kwestię zakupu mieszkania oraz podjęcie stałej pracy. W województwie zachodniopomorskim udział mieszkańców w wieku 25-34 lat w ogólnej liczbie ludności obniżył się o 14%, a w powiecie wałeckim – o 19%. W analizowanym okresie w Gminie Mirosławiec doszło do zmniejszenia się udziału omawianej grupy wiekowej w ogólnej liczbie mieszkańców z 14,27% do 11,77%. Tym samym ich udział spadł o 18%.

Obok osób w wieku kreatywnym równie istotną grupą, wpływającą na sytuację demograficzną i gospodarczą danego obszaru, są osoby w wieku poprodukcyjnym. Wysoki udział seniorów w danej społeczności wiąże się z koniecznością zwiększenia wydatków w takich obszarach jak zdrowie czy usługi społeczne, a także koniecznością dostosowania infrastruktury i sektora usług społecznych do ich potrzeb. Między 2019, a 2023 rokiem udział osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym w województwie zachodniopomorskim wzrósł o 20%, a w powiecie wałeckim – o 25%. W Gminie Mirosławiec ich udział w 2019 roku wyniósł 24%, a w 2023 roku – 27,6%. Tym samym doszło do wzrostu obciążenia demograficznego o 15%. Oznacza to, że Gmina Mirosławiec na tle średniej dla powiatu i województwa odznacza się stosunkowo niską dynamiką starzenia się społeczeństwa.

Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

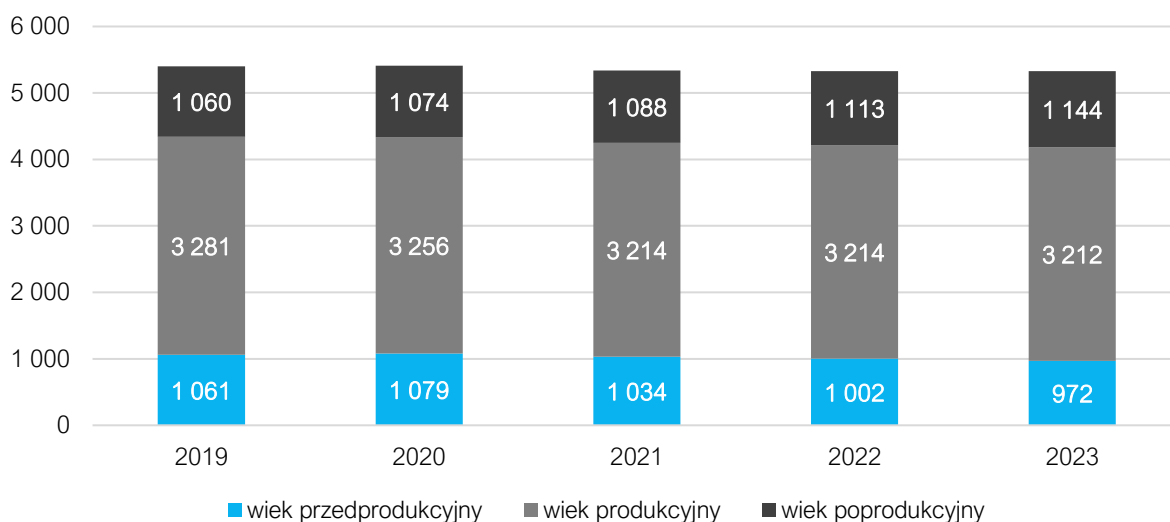
Tab. 26. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Mirosławiec w 2019 i 2023 roku na tle powiatu i województwa

JST	mieszkańcy w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem (%)			ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym (%)		
	2019	2023	dynamika	2019	2023	dynamika
woj. zachodniopomorskie	13,72	11,73	86%	27,50	33,00	120%
powiat wałecki	14,07	11,40	81%	25,60	31,90	125%
Mirosławiec	14,27	11,77	82%	24,00	27,60	115%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Jak wskazują dane GUS w latach 2019-2023 liczba osób w wieku przedprodukcyjnym na terenie Gminy Mirosławiec zmalała z 1 061 do 972 (spadek o 8,4%), a osób w wieku produkcyjnym z 3 281 do 3 212 (spadek o 2,1%). Jedynie liczba osób w wieku poprodukcyjnym w analizowanym okresie uległa wzrostowi z 1 060 do 1 144 osób (wzrost o 7,9%). Od 2021 roku Gminę Mirosławiec zamieszkuje więcej seniorów niż dzieci i młodzieży, a różnica między tymi dwoma grupami stale rośnie. Mając na uwadze istniejący trend, zakładać można, że liczba osób w wieku poprodukcyjnym będzie stale rosła, kosztem pozostałych dwóch ekonomicznych grup wieku, co stanowić może w przyszłości znaczne wyzwania dla rozwoju społeczno-ekonomicznego Gminy Mirosławiec.

Szczegółowe dane prezentuje poniższa rycina.

Ryc. 32. Struktura ludności w Gminie Mirosławiec w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

4.2. Kapitał społeczny

Kapitał społeczny stanowi termin z pogranicza ekonomii i socjologii. Rozumieć go należy jako element procesu produkcji i życia w zorganizowanym społeczeństwie, którego wartość opiera się na wzajemnych relacjach i zaufaniu jednostek. Dzięki kapitałowi społecznemu, ludzie mogą osiągać większe korzyści ekonomiczne. Uważa się, że występuje silna korelacja pomiędzy poziomem kapitału społecznego, a produktywnością gospodarki.

4.2.1. Żłobki i przedszkola

Rola żłobków oraz przedszkoli w lokalnej społeczności polega na umożliwieniu rodzicom szybszego powrotu na rynek pracy, w związku ze zwolnieniem ich z konieczności sprawowania opieki nad dziećmi, a także na ich wzajemnej integracji, co korzystnie wpływa na budowanie kapitału społecznego.

Zgodnie z danymi Rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na terenie Gminy Mirosławiec znajduje się jeden żłobek, zlokalizowany przy ul. Wolności 15/2 w Mirosławcu. Zgodnie z danymi Rejestru w żłobku znajduje się 16 miejsc, a podstawowa opłata miesięczna wynosi 1 500 zł.

W Gminie Mirosławiec znajdują się dwie placówki, w których realizowana jest opieka przedszkolna. W Mirosławcu znajduje się Przedszkole „Słoneczko”, do którego w roku szkolnym 2024/2025 uczęszczało 166 dzieci, podzielonych na 7 grup, których średnia wielkość wynosiła 24 osoby. Przedszkole to otwarte jest w godzinach 6.30-16.00. Przedszkole posiada swój Oddział Zamiejscowy w Mirosławcu Górnym. W jednostce zatrudnionych jest 11 nauczycieli wychowania przedszkolnego. W miejscowości Piecnik znajduje się Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej, do którego uczęszcza 13 dzieci. Oddział pracuje w godzinach 8.00-13.00 i zatrudnia jednego nauczyciela.

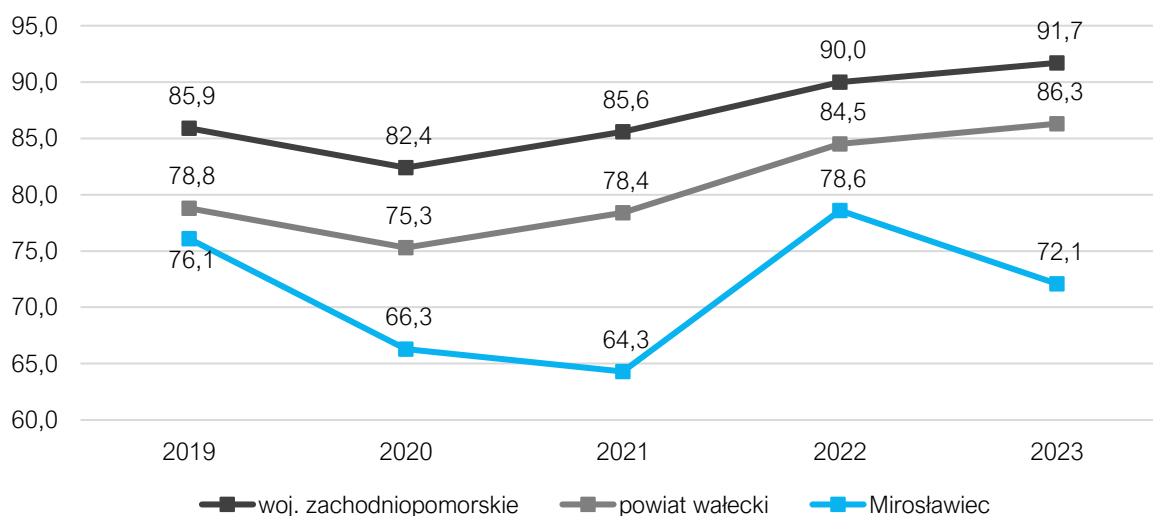
Tab. 27. Przedszkola na terenie Gminy Mirosławiec w 2024 roku

Nazwa przedszkola	Liczba dzieci	Liczba grup	Średnia wielkość grupy	Godziny otwarcia
Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Piecniku	13	1	13	08.00-13.00
Przedszkole "Słoneczko" w Mirosławcu	166	7	24	06.30-16.00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Mirosławiec.

W przedszkolu w Mirosławcu organizowane są zajęcia pozalekcyjne, ukierunkowane na wsparcie podopiecznych w zakresie rozwoju. W roku szkolnym 2023/2024 na zajęcia logopedyczne uczęszczało 60 uczniów, na zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – 4, a na zajęcia rewalidacyjne – 1. Wychowankowie przedszkola biorą udział w licznych konkursach plastycznych, tanecznych, technicznych czy recytatorskich.

W latach 2019–2023 poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego w Gminie Mirosławiec kształtował się na średnim poziomie 71,5% wśród dzieci w wieku 3–5 lat. Najniższy odsetek odnotowano w 2021 roku (64,3%), natomiast najwyższy w 2022 roku (78,6%). W analizowanym okresie wskaźnik ten pozostawał wyraźnie poniżej średnich wartości dla obszaru powiatu waleckiego (80,7%) oraz województwa zachodniopomorskiego (87,1%). Dane te wskazują na niższy poziom dostępności form opieki przedszkolnej w Gminie Mirosławiec w porównaniu do szerszego otoczenia, co może stanowić istotne wyzwanie w kontekście wyrównywania szans edukacyjnych na etapie wczesnodziecięcym.

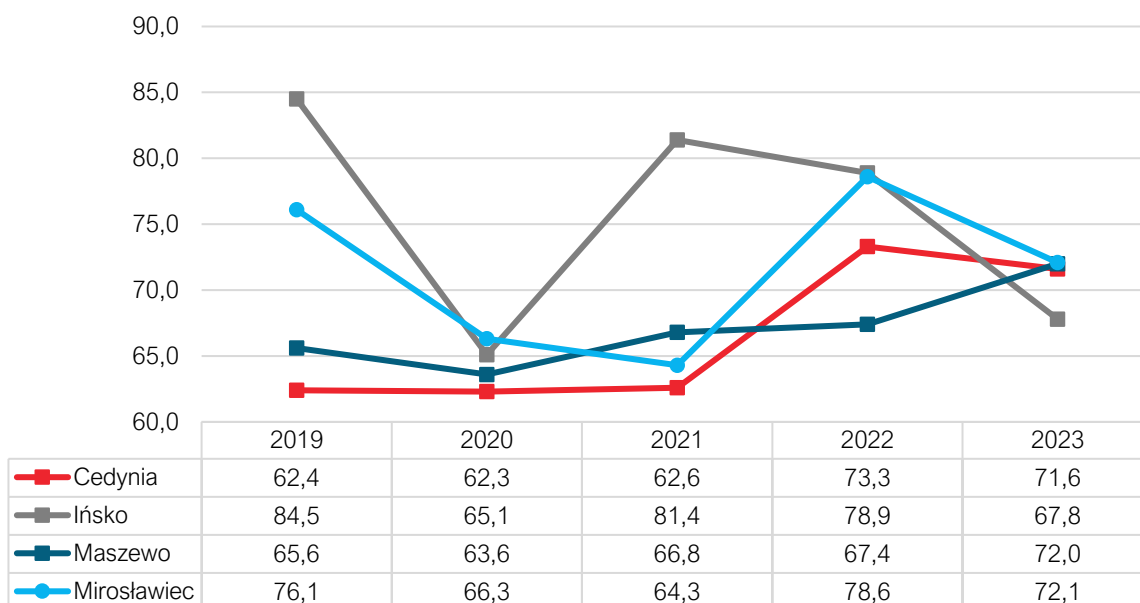

Ryc. 33. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Mirosławiec na tle średniej dla gmin powiatu waleckiego i województwa zachodniopomorskiego w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na tle grupy porównawczej Gmina Mirosławiec wypada korzystnie pod względem objęcia dzieci w wieku 3–5 lat wychowaniem przedszkolnym. W analizowanym okresie wyższy średni poziom wskaźnika odnotowano jedynie w Gminie Ińsko, gdzie wyniósł on 75,5%. Warto również podkreślić, że w 2023 roku Gmina Mirosławiec osiągnęła najwyższą wartość tego wskaźnika spośród wszystkich jednostek wchodzących w skład grupy porównawczej.

Szczegółowe dane przedstawia poniższy wykres.

Ryc. 34. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Mirosławiec na tle jednostek z grupy porównawczej w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

4.2.2. Szkoły

Dostęp do dobrej edukacji stanowi jeden z głównych filarów rozwoju społeczno-gospodarczego jednostki. Jest to również czynnik szczególnie istotny dla rozwoju dzieci, a co za tym idzie – lokalnej społeczności. Szkoły, oprócz funkcji edukacyjnej, odpowiedzialne są również za kształtowanie postaw moralnych podopiecznych poprzez monitorowanie ich zachowań, angażowanie do pracy w grupach oraz tworzenie warunków do wzajemnej integracji i socjalizacji.

Na terenie Gminy Mirosławiec funkcjonują dwie szkoły podstawowe: Szkoła Podstawowa w Piecniku oraz Szkoła Podstawowa im. Lotników Polskich w Mirosławcu. W roku szkolnym 2024/2025 uczęszczało do nich 416 uczniów, z czego 347 do placówki w Mirosławcu. W Szkole Podstawowej w Mirosławcu funkcjonowało 16 oddziałów, których średnia wielkość wynosiła 22 uczniów. Placówka zatrudniała nauczycieli w wymiarze blisko 45 etatów. Do Szkoły Podstawowej w Piecniku uczęszczało natomiast 69 uczniów, którzy podzieleni byli na 8 oddziałów, których średnia wielkość wynosiła 9 osób. Placówka zatrudniała nauczycieli na blisko 14 etatów nauczycielskich.

Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tab. 28. Szkoły podstawowe na terenie Gminy Mirosławiec w roku szkolnym 2024/2025

Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału	Liczba etatów nauczycieli
Szkoła Podstawowa w Piecniku	69	8	9	13,89
Szkoła Podstawowa im. Lotników Polskich w Mirosławcu	347	16	22	44,92

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Mirosławiec.

Czynnikiem rzutującym na jakość kształcenia jest stan oraz wyposażenia bazy dydaktycznej. W Szkole Podstawowej w Piecniku znajduje się 10 sal lekcyjnych, a w Szkole Podstawowej w Mirosławcu – 34. W zakresie analizy bazy dydaktycznej należy zwrócić uwagę na dostępność oraz stan techniczny obiektów infrastruktury sportowej, które z jednej strony służą promocji zdrowego i aktywnego trybu życia wśród uczniów, a z drugiej służą rozwijaniu ich zdolności

sportowych. W obu placówkach znajdują się sale gimnastyczne wymagające częściowych remontów. Dodatkowo, przy szkole w Mirosławcu znajduje się boisko Orlik oraz budynek z zapleczem sanitarnym, który również wymaga remontu. W placówce w Mirosławcu znajdują się pracownia językowa, która umożliwia uczniom naukę języków obcych w specjalnie przygotowanej do tego celu przestrzeni. W szkole działa również klasa integracyjna, łącząca uczniów zdrowych z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. W dobie postępującej cyfryzacji konieczne jest także zapewnienie warunków do zdobywania przez uczniów kompetencji cyfrowych. W Szkole Podstawowej w Piecniku znajduje się 46 komputerów do użytku uczniów i 8 projektorów multimedialnych, a w Szkole Podstawowej w Mirosławcu 28 komputerów i 35 projektów multimedialnych. W zakresie bezpieczeństwa obie placówki wyposażone są w monitoring wizyjny i świetlice, które umożliwiają uczniom oczekiwane w bezpiecznym miejscu na odbiór przez rodziców. W placówce w Piecniku znajdują się także szafki, które umożliwiają uczniom bezpieczne przechowywanie swoich rzeczy w trakcie trwania zajęć lekcyjnych. W Szkole Podstawowej w Mirosławcu zatrudniona jest higienistka oraz psycholog, którzy pomagają uczniom zarówno zadbać o zdrowie, jak i o ich dobre samopoczucie i wsparcie w rozwiązywaniu problemów. Z kolei w Szkole Podstawowej w Piecniku dyżury pełni higienistka.

Tab. 29. Stan bazy dydaktycznej w szkołach na terenie Gminy Mirosławiec w 2024 roku

Nazwa szkoły:	Szkoła Podstawowa w Piecniku	Szkoła Podstawowa im. Lotników Polskich w Mirosławcu
Liczba sal lekcyjnych (szt.)	10	34
Rodzaj i stan obiektów sportowych / sal gimnastycznych	sala gimnastyczna (częściowy remont)	sala gimnastyczna (częściowy remont), boisko Orlik (do remontu)
Pracownie językowe (tak/nie)	nie	tak
Klasy dwujęzyczne / sportowe / integracyjne (tak/nie)	nie	tak (integracyjna)
Komputery do użytku uczniów (szt.)	46	28
Projektory multimedialne (szt.)	8	35
Kamery - monitoring szkolny (tak/nie)	tak	tak
Szafki dla każdego ucznia (tak/nie)	tak	nie
Świetlice (godziny otwarcia)	11:30-13:30	7:00-15:45
Parkingi dla kadry / rodziców (tak/nie)	tak	nie
Gabinet pielęgniarki / stomatologiczny (tak/nie)	tak (dyżury higienistki)	tak (higienistka)
Wsparcie psychologa (tak/nie)	nie	tak (0,6 etatu)

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Mirosławiec.

Dodatkowo, w obu placówkach prowadzone są zajęcia dodatkowe, których celem jest wsparcie uczniów oraz rozwijanie ich zdolności. W Szkole Podstawowej w Piecniku odbywają się następujące zajęcia dodatkowe: dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego/edukacji wczesnoszkolnej, dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki, dydaktyczno-wyrównawcze z języka obcego, koło zainteresowań z języka polskiego i matematyki, koło z języka obcego, koło turystyczne, koło przyrodnicze, biologiczno-chemiczne, artystyczne, koło informatyczne z elementami programowania i koło rękodziela. W Szkole Podstawowej w Mirosławcu odbywają się natomiast zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów (m.in.: „Klub młodego technika”, „A to ciekawe – potrafię coraz więcej”, „Młodzi inżynierowie” czy „Mistrzowie sportu”), zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (m.in.: zajęcia logopedyczne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, czy zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego,

matematyki, języka angielskiego i edukacji wczesnoszkolnej) oraz pozostałe zajęcia aktywizujące uczniów po zakończeniu zajęć lekcyjnych (m.in.: zajęcia sportowe z piłki ręcznej, zajęcia z unihokeja, Szkolne Koło Wolontariatu, Rada Samorządu Uczniowskiego czy Koło Turystyczne).

W latach 2019-2024 liczba uczniów szkół podstawowych wraz z klasami „0” systematycznie malała. W roku szkolnym 2020/2021 ich liczba wynosiła 495, a w roku szkolnym 2024/2025 – 393. W tym okresie liczba uczniów z terenu Gminy Mirosławiec, którzy uczęszczali do szkół na terenie innych gmin wahała się w przedziale od 56 (rok szkolny 2020/2021) do 142 (rok szkolny 2021/2022). Sytuacja ta wynika jednak z faktu, że część mieszkańców Gminy Mirosławiec nadal zameldowana jest na jej terenie, pomimo zmiany miejsca zamieszkania. Tym samym ich dzieci, liczone są jako uczniowie z terenu Gminy, którzy uczęszczają do szkół na terenie innych gmin.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tab. 30. Liczba uczniów zamieszkujących Gminę Mirosławiec uczęszczająca do szkół na terenie Gminy w latach 2020-2025

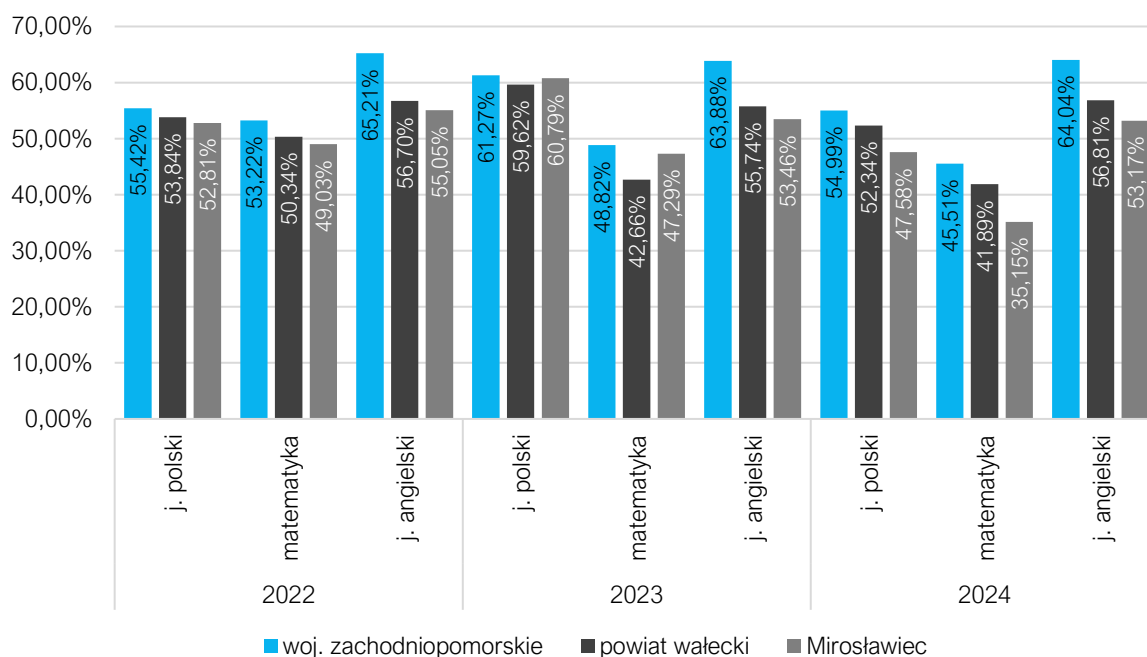
	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Łączna liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie gminy wraz z klasami "0"	495	419	417	400	393
Liczba uczniów z terenu gminy, uczęszczających do szkół na terenie innych gmin	56	142	107	101	72

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Mirosławiec.

Podstawowym celem rozwoju edukacji oraz bazy edukacyjnej w danej jednostce jest zwiększenie jej skuteczności, rozumianej jako rozwój wiedzy i kompetencji uczniów. Najczęściej stosowaną formą weryfikacji ich postępów edukacyjnych są testy, egzaminy i sprawdziany wewnętrzne i zewnętrzne. Podstawowym testem, jakiemu poddawani są uczniowie szkół podstawowych w całej Polsce jest test ósmoklasisty, przeprowadzany przed zakończeniem edukacji podstawowej. W celu zdiagnozowania efektów nauczania podstawowego w Gminie Mirosławiec, zdecydowano się na porównanie średnich wyników z egzaminu ósmoklasisty w Gminie, powiecie wałeckim oraz województwie zachodniopomorskim.

Dane z lat 2022–2024 wskazują, że największą trudność dla uczniów przystępujących do egzaminu ósmoklasisty w Gminie Mirosławiec sprawiała matematyka. Średni wynik z tego przedmiotu wyniósł 43,82%, co jest nieco niższym rezultatem niż średnia dla powiatu wałeckiego (44,96%) i wyraźnie niższym niż średnia wojewódzka (49,18%). Uczniowie znacznie lepiej radzili sobie natomiast z językiem angielskim i językiem polskim – średnie wyniki z tych egzaminów wyniosły odpowiednio 53,89% i 53,73%, co wskazuje na relatywnie wyższy poziom opanowania materiału z tych przedmiotów w porównaniu do matematyki.

Szczegółowe dane prezentuje poniższa rycina.

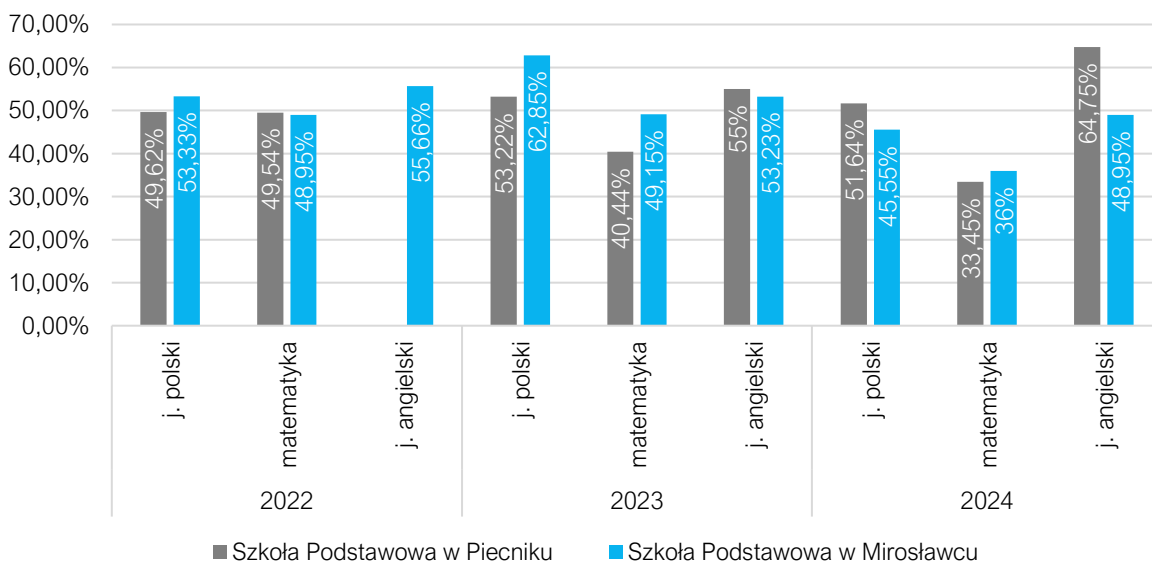

Ryc. 35. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Mirosławiec w latach 2022-2024 na tle średniej dla gmin powiatu wałeckiego i województwa zachodniopomorskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE w Szczecinie.

Analiza średnich wyników egzaminów ósmoklasisty w Gminie Mirosławiec w latach 2022–2024 ujawnia występowanie wewnętrznego zróżnicowania wyników pomiędzy szkołami podstawowymi funkcjonującymi na terenie Gminy. Największe trudności uczniowie mieli z matematyką – średni wynik z tego przedmiotu w Szkole Podstawowej w Mirosławcu wyniósł 44,7%, natomiast w Piecniku 41,14%. Zdecydowanie lepsze rezultaty uzyskano w przypadku egzaminu z języka polskiego, z którego średnie wyniki kształtowały się na poziomie 53,91% w Mirosławcu i 51,49% w Piecniku. Dobre rezultaty odnotowano również w przypadku egzaminu z języka angielskiego, zwłaszcza w szkole w Piecniku, gdzie średni wynik osiągnął 59,88%, przy 52,61% w placówce w Mirosławcu. W interpretacji danych należy jednak uwzględnić fakt, że Szkoła Podstawowa w Piecniku charakteryzuje się mniejszą liczbą uczniów, co skutkuje niższą liczbą osób przystępujących do egzaminu ósmoklasisty i ogranicza poziom reprezentatywności uzyskiwanych wyników.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa rycina.

Ryc. 36. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w szkołach podstawowych w Gminie Mirosławiec w latach 2022-2024
 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE w Szczecinie.

Istotnym czynnikiem wpływającym na edukację uczniów są wszelkie projekty edukacyjne oraz konkursy, w których uczniowie biorą udział. W placówkach w Gminie Mirosławiec realizowane były m.in. takie projekty jak: Pomorze Zachodnie – bezpieczna edukacja, Laboratoria Przyszłości 2021/2022, Narodowy Program Czytelnictwa 2023-2024, Aktywna Szkoła – Aktywni do kwadratu 2024/2025 czy Edukacja w Gminie Mirosławiec. Uczniowie obu szkół brali również udział w szeregu wydarzeń sportowych i turniejów, takich jak: Powiatowe Igrzyska w Unihokeju, międzyklasowe turnieje gier sportowych, Powiatowych Igrzyskach Dzieci w Trójboju LA, Powiatowych Mistrzostwach Dzieci w Piłce Nożnej, Wojewódzkich Igrzyskach Dzieci w Biegach Przelajowych, a także okolicznościowych i integracyjnych zawodach sportowych. W ostatnich latach uczniowie mirosławieckich szkół osiągnęli szereg sukcesów w różnych konkursach, w tym: II miejsce w Wojewódzkim konkursie plastycznym „Gdy wiedzą o HIV dysponujesz – nie ryzykujesz”, III miejsce w powiatowym konkursie wiedzy pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”, I oraz II miejsce w konkursie plastycznym „Święta, święta”, a także w wielu innych konkursach i olimpiadach wiedzy.

W latach 2019-2024 systematycznie rosła wysokość wydatków ponoszonych przez Gminę Mirosławiec w ramach działu 801 Oświata i wychowanie. Na początku analizowanego okresu kształtowały się one na poziomie 8,74 mln zł, a w 2024 roku – 13,7 mln zł. Tym samym między 2019, a 2024 rokiem doszło do wzrostu wydatków na oświatę i wychowanie o 64%. Największy wpływ na wysokość wydatków w omawianym dziale mają wydatki bieżące, które w analizowanym okresie stanowiły średnio 96% wydatków ogółem. Wydatki majątkowe stanowiły natomiast pozostałe niespełna 4% wydatków ogółem w latach 2019-2024. Najwyższy ich poziom miał miejsce w roku 2022, w którym wyniosły blisko 2 mln zł, co związane było z realizacją inwestycji obejmującej modernizację budynku Przedszkola „Słoneczko” mającą na celu dostosowanie obiektu do obecnych wymogów technicznych. W celu realizacji zadań z zakresu edukacji gminom przyznawana jest z budżetu centralnego subwencja oświatowa. W 2019 roku z tego tytułu Gmina Mirosławiec otrzymała 5,66 mln zł. W kolejnych latach, pomimo stałego wzrostu wydatków, jej wysokość nie ulegała znacznym wahanom. Dopiero w 2024 roku doszło do znacznego jej wzrostu, w wyniku czego wyniosła 7,7 mln zł. W tym czasie dynamicznie rosła różnica między subwencją oświatową, a wydatkami w dziale 801, a zatem kwota, która musiała zostać dołożona

do funkcjonowania lokalnego systemu edukacji z budżetu gminy. Różnica ta w analizowanym okresie wzrosła z 3,07 mln zł do 6 mln zł. Oznacza to niemal dwukrotny wzrost w ciągu zaledwie 6 lat. Stopień pokrycia wydatków na oświatę i wychowanie w Gminie Mirosławiec w 2019 roku przez subwencję oświatową wyniósł 65%, po czym w kolejnych latach stale malał, aż w 2022 roku wyniósł 48%. W kolejnych latach doszło do wzrostu stopnia pokrycia, które w 2024 roku kształtowało się na poziomie 56%.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tab. 31. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Mirosławiec w latach 2018-2023 (zł)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Wydatki ogółem	8 741 422	8 983 852	9 038 175	11 865 491	11 522 302	13 708 717
Wydatki bieżące	8 719 282	8 951 503	9 033 870	9 871 798	10 979 504	13 691 497
Wydatki majątkowe	22 140	32 349	4 305	1 993 692	542 798	17 220
Subwencja oświatowa	5 664 827	5 522 395	5 546 395	5 681 150	5 847 917	7 708 667
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w dziale 801	3 076 595	3 461 457	3 491 780	6 184 341	5 674 385	6 000 050
Stopień pokrycia	65%	61%	61%	48%	51%	56%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Mirosławiec.

4.2.3. Kultura i sport

Kultura w lokalnej społeczności pełni m.in. funkcje: integracyjną, edukacyjną, komunikacyjną, tożsamościową, rozrywkową, twórczą, ekonomiczną czy społeczną. Szczególnie istotne z punktu widzenia jednostki samorządu terytorialnego są funkcje społeczne, związane z regulacją norm, obyczajów i kodów kulturowych, a zatem wpływające na kształtowanie kapitału społecznego oraz funkcje integracyjne, przez które rozumieć należy zdolność kultury do tworzenia poczucia wspólnoty poprzez tworzenie wspólnych przeżyć i doświadczeń. Dodatkowo, kultura pełni ważną rolę poprzez dostarczanie lokalnym społecznościom możliwości spędzania wolnego czasu, wzbogaconego o elementy twórcze, innowacyjne lub edukacyjne.

Gmina Mirosławiec jest organem prowadzącym dla dwóch instytucji kultury, którymi są Ośrodek Kultury w Mirosławcu i Biblioteka Publiczna w Mirosławcu. Obie instytucje mieszczą się pod adresem ul. Parkowa 1 w Mirosławcu. Z oferty **Biblioteki** w 2024 roku skorzystało 3 682 użytkowników (o przeszło 1 200 więcej niż rok wcześniej), a liczba wypożyczonych książek wzrosła do 8 046. Placówka wzbogaciła księgozbiór o 975 nowych tytułów i przystąpiła do programu „Legimi”, w ramach którego udostępniono czytelnikom 421 ebooków i 244 audiobooki. Na koniec roku biblioteka dysponowała zbiorem 23 081 książek, 133 czasopism oraz 296 materiałów specjalnych (w tym audiobooków), a także udostępniała zasoby dostępne w formie online. Wprowadzono też nowe formy pracy z dziećmi, m.in. Klub Młodego Czytelnika i zajęcia sensoryczne. Biblioteka aktywnie angażowała się w życie kulturalne gminy, organizując wystawy, spotkania z autorami i warsztaty w ramach ogólnopolskiej kampanii „Mała książka – Wielki człowiek”.

Ośrodek Kultury w Mirosławcu prowadzi szeroko zakrojoną działalność animacyjną i edukacyjno-kulturalną zarówno w swojej siedzibie przy ul. Parkowej, jak i w świetlicach wiejskich na terenie Gminy. Realizowane zajęcia mają na celu rozwijanie kompetencji społecznych, twórczych i rekreacyjnych mieszkańców, w tym dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych. W 2024 roku w ofercie znalazły się m.in. warsztaty artystyczne, rękodzielnicze, kulinarne, zajęcia ruchowe oraz programy

profilaktyczne i edukacyjne, skierowane szczególnie do najmłodszych, jak „Bezpieczne dziecko” czy „Uzależnieniom mówimy NIE”. Ośrodek pełnił również funkcję instytucji wystawienniczej i organizatora wydarzeń o charakterze artystycznym, prezentując lokalną twórczość oraz zapraszając profesjonalne zespoły teatralne i muzyczne. W 2024 roku kontynuowano także inicjatywy o charakterze cyklicznym, jak Festiwal Żubra, Dożynki czy Dyktando Gminne, a także działania we współpracy z partnerami zewnętrznymi, m.in. w ramach projektu „Teatr Polska” czy „Festiwalu Piosenki Przyrodniczej”. Istotnym elementem oferty była również mobilna forma upowszechniania kultury, w tym Letnie Kino Plenerowe oraz organizacja wydarzeń w przestrzeniach publicznych, takich jak „Moto-smaki Bioregionu Mirosławiec – II Festiwal Zup”.

Wśród wydarzeń kulturalnych wyróżniających Gminę Mirosławiec wskazać należy przede wszystkim na odbywający się corocznie w lipcu Festiwal Żubra, na którym odbywają się liczne koncerty. Na Festiwalu, oprócz stanowisk gastronomicznych, znajdują się również liczne stanowiska rękodzielnicze i handlowe oraz stoiska promocyjne, na których mogą się reklamować różne przedsiębiorstwa, instytucje, uczelnie i szkoły. Celem Festiwalu jest promocja głównego produktu turystycznego Mirosławca, jakim jest unikatowa na skale regionu obecność żubrów (rozdział 1.4.).

Wśród innych ważnych wydarzeń kulturalnych i sportowych wymienić należy:

- **Nocny bieg z jajem** – corocznie organizowane wydarzenie, w ramach którego celem uczestników jest przebiegnięcie określonej trasy pełnej przeszkód i dobiegnięcie do mety z otrzymanym jajkiem w całości,
- **Święto ziół** – cyklicznie organizowane od 2017 roku wydarzenie w 7 Ogrodach w Łowiczu Wałeckim, w ramach którego odbywają się zajęcia i warsztaty tematyczne dotyczące ziół oraz produktów lokalnych i rękodzieła. W trakcie wydarzenia odbywają się również koncerty oraz kiermasze wytworów lokalnych,
- **Mirosławiec Biega** – regularnie organizowany wyścig, podczas którego uczestnicy mogą wygrać szereg nagród, takich jak: hulajnogi elektryczne, vouchery, wejściówki czy bony. W 2024 roku w biegu udział wzięło 155 uczestników z Gminy i okolic,
- **Festiwal Kół Gospodyń Wiejskich i Organizacji Pozarządowych** – organizowany jest na stadionie miejskim w Mirosławcu. Podczas festiwalu odbywają się: kiermasze książek z Biblioteki Publicznej w Mirosławcu, animacje, przedstawienia teatralne, koncerty i występy zespołów ludowych, degustacje dań przygotowanych przez KGW oraz zabawy taneczne.

Baza sportowa i rekreacyjna Gminy Mirosławiec składa się z 32 obiektów, w tym m.in.: Orlik, boiska szkolne czy siłownie zewnętrzne⁶. W mieście Mirosławiec przy ul. Parkowej zlokalizowany jest Stadion Miejski. W 2024 roku w Mirosławcu Górnym zrealizowano zadanie pn. „Budowa boiska w Mirosławcu Górnym wraz z zagospodarowaniem terenu” związane z tworzeniem nowego miejsca rekreacyjnego. W ramach inwestycji powstało boisko do piłki nożnej oraz mini boisko do koszykówki, a teren został wyposażony w betonowy grill, wiatę rekreacyjną, ławeczki, stoły i stojaki na rowery. Całkowita wartość inwestycji to 1 821 000 zł, a dofinansowanie ze środków Polskiego Ładu wynosiło 1 638 900 zł.

---

⁶ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mirosławiec 2021-2026

4.2.4. Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo stanowi fundament stabilności i rozwoju. Zapewnia mieszkańcom poczucie ochrony, wpływa na ich zdrowie i dobrostan, sprzyja współpracy, angażowaniu się w życie wspólnoty oraz pozytywnie wpływa na rozwój gospodarczy i społeczny JST.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym, utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa należy do zadań własnych Gminy.

Za bezpieczeństwo mieszkańców Gminy Mirosławiec odpowiadają funkcjonariusze z Posterunku Policji w Mirosławcu, stanowiącego komórkę organizacyjną Komendy Powiatowej Policji w Wałczu. Posterunek w Mirosławcu zlokalizowany jest przy ul. Wolności 37. Obszar Gminy Mirosławiec podzielony jest na dwa rejonu służbowe, obejmujące miasto Mirosławiec oraz obszar wiejski. Zgodnie z danymi Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa, na terenie Gminy zgłoszenia, które otrzymuje policja dotyczą głównie przekraczania dozwolonej prędkości oraz grupowania się osób zagrożonych demoralizacją, przejawiające się m.in. aktami wandalizmu i spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych. W 2024 roku funkcjonariusze Posterunku Policji w Mirosławcu oraz Komendy Powiatowej Policji w Wałczu realizowali w Gminie Mirosławiec programy edukacyjne kierowane do dzieci i dorosłych, które na celu miały przeciwdziałanie przemocy, wzrost bezpieczeństwa w szkole, w domu i na ulicy, a także o skutkach spożywania alkoholu i narkotyków. Funkcjonariusze policji przeprowadzają także szkolenia dla seniorów dotyczące cyberprzestępczości i sztucznej inteligencji.

Za bezpieczeństwo publiczne w Gminie Mirosławiec odpowiadają również strażacy z Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Wałczu. Na terenie Gminy funkcjonują 3 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, które wspierają PSP w działaniach ratunkowych. Jednostki OSP w Mirosławcu i Piecniku ujęte są w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym (KSRG), w związku z czym jej rejonem operacyjnym jest cały obszar powiatu wałeckiego. Dla jednostki w Bronikowie terenem działania pozostaje Gmina Mirosławiec. Jednostki OSP biorą udział m.in. w zabezpieczaniu imprez masowych, w tym Festiwalu Żubra. W 2023 rozpoczęto inwestycję pn. „Rozbudowa, nadbudowa i przebudowa budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Mirosławcu”, na którego realizację pozyskano dofinansowanie w wysokości 2,6 mln zł ze środków funduszu Polski Ład. Dodatkowo, w 2024 r. podpisano umowę na realizację projektu „Bezpieczeństwo na Wysokim Poziomie: Zakup Samochodu Gaśniczego dla OSP Mirosławiec”, w ramach którego jednostka otrzyma nowoczesny samochód strażacki.

Poniższa tabela przedstawia wykaz jednostek OSP w Gminie Mirosławiec.

Tab. 32. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy Mirosławiec

Nazwa jednostki	Lokalizacja	Ujęcie w KSRG
Ochotnicza straż Pożarna w Mirosławcu	78-650 Mirosławiec, ul. Sprzymierzonych 34	TAK
Ochotnicza Straż Pożarna w Piecniku	78-650 Piecnik 38	TAK
Ochotnicza Straż Pożarna w Bronikowie	78-652 Bronikowo 40A	NIE

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Mirosławiec i danych Krajowego Rejestru Sądowego.

System monitoringu wizyjnego pełni istotną funkcję w zakresie zapewniania bezpieczeństwa publicznego oraz działań prewencyjnych. Na terenie Gminy Mirosławiec funkcjonuje sieć 47 punktów monitorujących, które umożliwiają bieżącą obserwację przestrzeni publicznej i wspierają działania służb porządkowych. Rozbudowany system kamer przyczynia się do szybszego

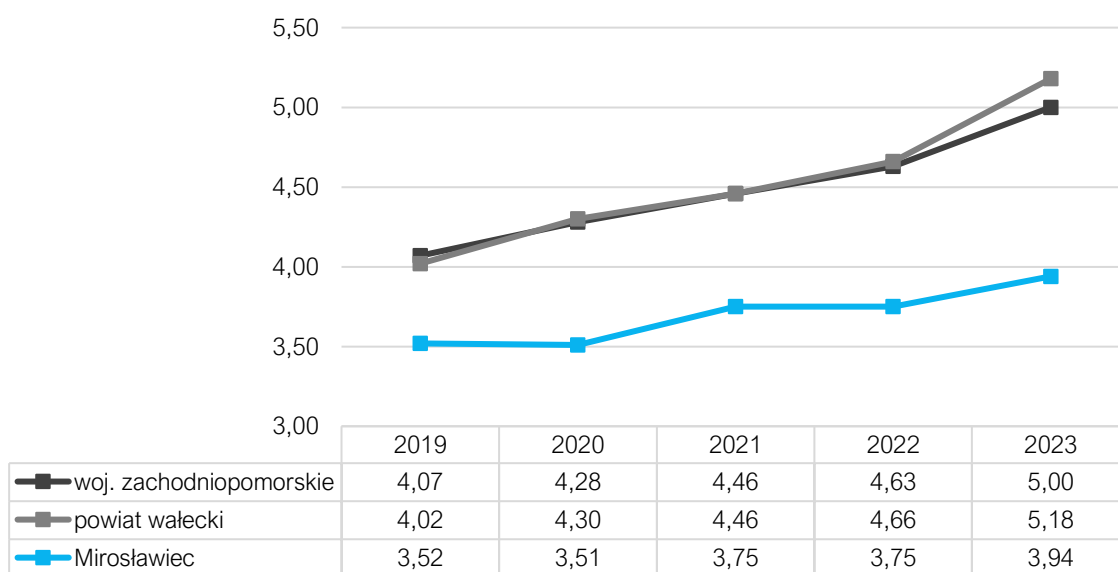
reagowania na zdarzenia niepożądane, poprawy wykrywalności wykroczeń i przestępstw oraz zwiększenia poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców.

4.2.5. Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy Mirosławiec

Jednym z elementów otoczenia wewnętrznego gminy są organizacje pozarządowe działające na jej obszarze. Ich liczba odzwierciedlać może także stopień zaangażowania społecznego w sprawy publiczne.

W celu analizy stanu sektora NGO-sów (*ang. Non-governmental organization*) w Gminie Mirosławiec zdecydowano się na przeliczenie liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców oraz porównanie sytuacji Gminy z obszarem powiatu waleckiego i województwa zachodniopomorskiego. W latach 2019–2023 wartość analizowanego wskaźnika dla Gminy Mirosławiec wahała się od 3,51 do 3,94, osiągając najniższy poziom w 2020 roku, a najwyższy w roku 2023. W 2023 roku wskaźnik ten w mieście Mirosławiec osiągnął wartość 4,64, a na obszarze wiejskim – 3,94, co wskazuje na występowanie koncentracji przestrzennej sektora organizacji pozarządowych na obszarze miasta. Średnia wartość wskaźnika w Gminie w całym okresie wyniosła 3,69. Dla porównania, średni poziom tego samego wskaźnika w powiecie waleckim wynosił 4,52, a w województwie zachodniopomorskim – 4,49. Dane te wskazują, że Gmina Mirosławiec osiągała poniżej średniej wojewódzkiej i powiatowej.

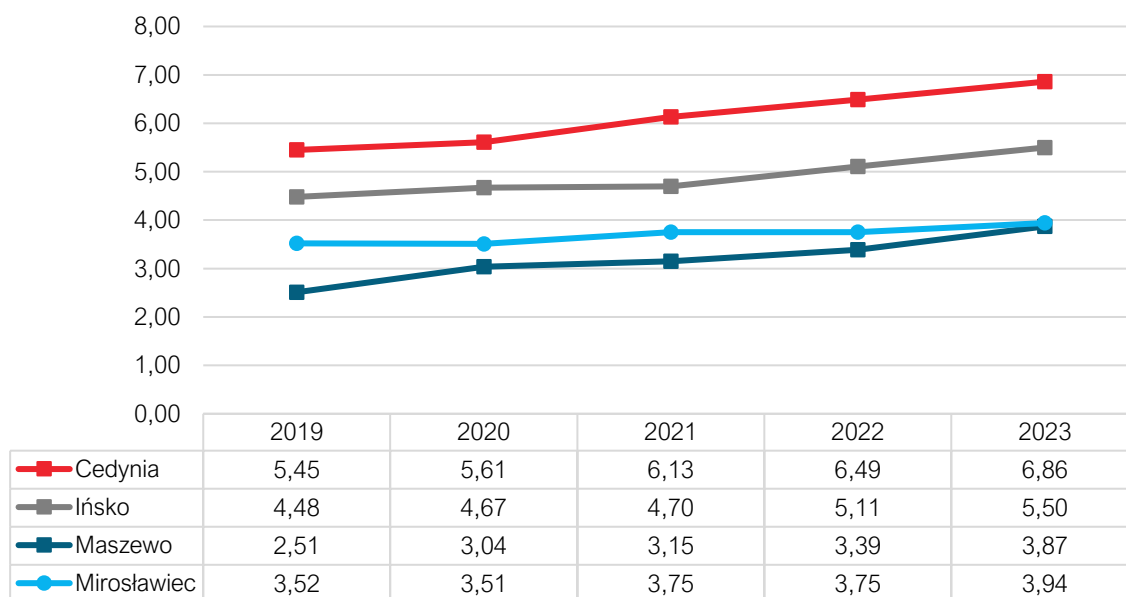
Szczegółowe dane przedstawia poniższa rycina.

Ryc. 37. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 tys. mieszkańców w Gminie Mirosławiec na tle średniej dla gmin powiatu waleckiego i województwa zachodniopomorskiego w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W latach 2019-2023 pod względem liczby działających fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w relacji do liczby ludności Gmina Mirosławiec wypadła przeciętnie również na tle grupy porównawczej. W tym czasie średnia wartość omawianego wskaźnika w gminach Cedynia (6,11) i Ińsko (4,89) była zauważalnie wyższa niż w Gminie Mirosławiec. Jedynie w Gminie Maszewo jego średnia wartość była niższa (3,19). Należy jednak mieć na względzie, że w ostatnich latach we wszystkich analizowanych jednostkach wartość wskaźnika rośnie szybciej niż w Gminie Mirosławiec. Szczegółowe dane przedstawia poniższa rycina.

Ryc. 38. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 tys. mieszkańców w Gminie Mirosławiec na tle jednostek z grupy porównawczej w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Celem działalności organizacji pozarządowych jest diagnozowanie i zaspokajanie potrzeb mieszkańców. Ich działalność korzystnie wpływa na wzrost znaczenia sektora obywatelskiego w kreowaniu polityki społecznej oraz zaangażowanie mieszkańców w sprawy lokalne, a co za tym idzie – na budowanie społeczeństwa obywatelskiego. Na terenie Gminy Mirosławiec działają następujące organizacje pozarządowe⁷:

- „Siedem Ogrodów”,
- Klub Sportowy „Mirstal”,
- Koło PZW „SUM”,
- Koło PZW nr 75 Mirosławiec „LIN”,
- Koło Terenowe Związku Sybiraków,
- Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej,
- Stowarzyszenia „Wał Pomorski 1945”,
- Stowarzyszenie „HANECZKI”,
- Stowarzyszenie „Pogodna Jesień”,
- Stowarzyszenie „Rodzina Wojskowa” Koło nr 2 przy 12 BBSP,
- Stowarzyszenie EKOQulturka,
- Stowarzyszenie Kobiet Ziemi Wałeckiej „AMAZONKA”,
- Stowarzyszenie Miłośników Lotnictwa w Mirosławcu,
- Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna Bronikowo,
- Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna Mirosławiec,
- Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna Piecnik,
- Stowarzyszenie Rekreacyjne „Cztery Pory Roku”,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci „Żuberek”,
- Uczniowski Klub Sportowy „Orliki”,
- Uczniowski Klub Żeglarski „KEJA”,
- Wojskowe Mirosławieckie Stowarzyszenie Eksploracyjno-Historyczne Märkisch Friedland.

⁷ Raport o stanie Gminy Mirosławiec za 2024 rok

Szczególną rolę w życiu społeczności lokalnych odgrywają koła gospodyń wiejskich (KGW). Jak wskazuje ustawa o kołach gospodyń wiejskich stanowią one dobrowolne, niezależne od administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, samorządną społeczną organizację mieszkańców wsi, wspierającą rozwój przedsiębiorczości na wsi i aktywnie działającą na rzecz środowisk wiejskich. Odgrywają one również kluczową rolę w propagowaniu lokalnych tradycji i zwyczajów. Według danych Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich w Gminie Mirosławiec działa 10 KGW:

- Koło Gospodyń Wiejskich „Kulturka” w Mirosławcu,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Łowiczanki” w Łowiczu Waleckim,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Orleanki” w Orlu,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Skrzydłata” w Mirosławcu Górnym,
- Koło Gospodyń Wiejskich Koło Gospodyń Wiejskich „Kwiat Jabłoni” w Jabłonowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich Piecuszki w Piecniku,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Bronikowie Błyskawica 2,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Jabłonkowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Toporzyku,
- Stowarzyszenie Haneczki.

Instrumentem mającym na celu kształtowanie polityki współpracy z organizacjami pozarządowymi jest Roczny Program Współpracy Gminy Mirosławiec z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Program przyjmowany jest co roku. Zgodnie z jego założeniami przewidywane formy współpracy obejmują m.in.: zlecenie do realizacji zadań publicznych, wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałanie w celu zharmonizowania działań, konsultowanie z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji, a także udzielanie wsparcia w zakresie uzyskaniu lokali z przeznaczeniem na siedzibę organizacji, pozyskiwaniu pomieszczeń, udostępnienie lokali komunalnych, organizowanie konsultacji i szkoleń, promocję działalności organizacji oraz udzielanie pomocy w nawiązywaniu kontaktów i współpracy organizacji pozarządowych w skali lokalnej, ogólnopolskiej i międzynarodowej. Na 2025 rok na realizację założeń Programu przewiduje się 273 tys. zł. Dokument jako priorytetowe zadania publiczne, które realizowane będą we współpracy z organizacjami pozarządowymi, określa:

- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,
- podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- działalność z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- ochronę i promocję zdrowia,
- promocja i organizacja wolontariatu,
- ratownictwo i ochrona ludności⁸.

Gmina Mirosławiec należy również do takich stowarzyszeń jak:

- **Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Drawy z Liderem Waleckim”** – Stowarzyszenie zajmuje się pozyskiwaniem dotacji unijnych, regrantowaniem oraz wspieraniem rozwoju lokalnego. Do zadań stowarzyszenia należą m.in.: promocja

---

⁸ uchwała nr VII/52/2024 Rady Miejskiej w Mirosławcu z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie Roczno Programu Współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

obszarów wiejskich, aktywizacja i mobilizacja społeczności lokalnych oraz wspieranie inicjatyw oddolnych, prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnych w zakresie możliwości korzystania i wdrażania programów rozwojowych, podtrzymywanie tradycji ludowych i kultury lokalnej, promocja sportu i zdrowego trybu życia, wspieranie osób starszych oraz działań na rzecz integracji europejskiej.

- **Stowarzyszenie Wał Pomorski 1945** – inicjatywa zrzeszająca gminy z województwa zachodniopomorskiego i wielkopolskiego, mająca na celu wspólne promowanie dziedzictwa historycznego i walorów turystycznych regionu. Organizacja działa na rzecz budowy silnej marki regionalnej, wykorzystując historyczne obiekty związane z II wojną światową oraz energię lokalnych społeczności. Stowarzyszenie koordynuje przygotowanie wspólnej oferty turystycznej, kalendarza wydarzeń i oznakowania atrakcji, integrując tym samym rozproszone inicjatywy. Celem jest nie tylko zwiększenie rozpoznawalności regionu, ale również budowanie lokalnej tożsamości i zaangażowania mieszkańców.
- **Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania** – stanowi organizację zrzeszającą blisko 100 gmin i powiatów z województwa zachodniopomorskiego, działającą na rzecz współpracy transgranicznej w ramach Euroregionu Pomerania, utworzonego wspólnie z niemieckim Związkiem Komunalnym Europaregion POMERANIA. Głównym celem Stowarzyszenia jest wspieranie samorządów i organizacji pozarządowych w rozwijaniu współpracy oraz pozyskiwaniu funduszy europejskich i krajowych. Od ponad 20 lat SGPEP zarządza środkami unijnymi i krajowymi, przyczyniając się do rozwoju lokalnych społeczności i obszarów przygranicznych. Stowarzyszenie prowadzi również działania edukacyjne w zakresie integracji europejskiej oraz wspiera projekty kulturalne i turystyczne.
- **Związek Stowarzyszeń Piłski Bank Żywności** – organizacja od 1997 r. zajmuje się pozyskiwaniem i dystrybucją żywności dla osób potrzebujących. Związek zajmuje się także aktywnym działaniem na rzecz instytucjonalnej poprawy polityki społecznej oraz ograniczenia marnowania jedzenia i wdrażania systemowych rozwiązań wspierających sektor NGO w tym zakresie.
- **Stowarzyszenie na rzecz wsparcia rozwoju gmin powiatu wałęckiego** – powołane zostało 21 grudnia 2022 roku jako dobrowolne zrzeszenie sześciu jednostek samorządu terytorialnego: Powiatu Wałęckiego, Miasta Wałcz, Gminy Wałcz, Miasta i Gminy Człopa, Gminy Mirosławiec oraz Gminy Tuczo. Głównym celem stowarzyszenia jest wspieranie i rozwijanie idei samorządu terytorialnego oraz obrona wspólnych interesów członków stowarzyszenia, w szczególności wzmacnianie rozwoju społeczno-gospodarczego, infrastrukturalno-środowiskowego i kulturowego jednostek samorządu terytorialnego tworzących stowarzyszenie oraz współpraca gmin i powiatu w tym zakresie. W ramach swojej działalności stowarzyszenie realizuje strategię rozwoju pod nazwą „Sieć współpracy zarządzania strategicznego gmin na rzecz kompleksowego rozwoju Powiatu Wałęckiego”, obejmującą dwa główne obszary działania: „Pojezierze Atrakcji” oraz „Cyfrowy Powiat”. Dzięki wspólnym działaniom, samorzady powiatu wałęckiego pozyskały ponad 45 milionów złotych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, które zostaną przeznaczone m.in. na rozwój infrastruktury turystycznej, szkolnictwa zawodowego oraz projektów związanych z efektywnością energetyczną i cyfryzacją.
- **Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej** – stanowi największą ogólnopolską organizację zrzeszającą gminy wiejskie i miejsko-wiejskie, którego tradycja sięga dwudziestolecia międzywojennego. Jego głównym celem jest integracja zrzeszonych jednostek oraz wspólne przeciwdziałanie problemom, a także reprezentowanie interesów obszarów wiejskich. Wśród działań Związku wymienić można m.in.: prowadzenie

wspólnych negocjacji z władzami centralnymi, współpracę z parlamentem czy wymianę doświadczeń pomiędzy zrzeszonymi jednostkami.

- **Stowarzyszenie WOKISS** – Stowarzyszenie Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych powstało w czerwcu 1990 r. Jest najstarszym oraz największym stowarzyszeniem samorządów w Polsce. Aktualnie zrzesza 278 jednostek lokalnych: 248 gmin z terenu województw: wielkopolskiego, lubuskiego, dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, łódzkiego i zachodniopomorskiego oraz 30 wielkopolskich powiatów. Celem Stowarzyszenia jest wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz pomoc w podnoszeniu efektywności jednostek samorządu terytorialnego w realizacji zadań publicznych.
- **Celowy Związek Gmin R-XXI** – Związek prowadzi instalację przetwarzania odpadów komunalnych dla 33 gmin województwa zachodniopomorskiego, w tym Gminy Mirosławiec. Misją CZG R-XXI jest ochrona środowiska poprzez zagospodarowanie odpadów komunalnych w sposób racjonalny i optymalny.

W zakresie rozwoju istotny czynnik stanowi również współpraca międzynarodowa. Przykładem takiej współpracy jest zawieranie partnerstwa między jednostkami samorządu terytorialnego, położonymi na obszarach różnych państw. Partnerstwa te umożliwiają usprawnienie procesu przepływu wiedzy i doświadczeń między samorządowcami, co prowadzi do sprawniejszego rozwiązywania istniejących problemów, a także zacieśnianie relacji. Gmina Mirosławiec zawarła partnerstwo z następującymi jednostkami:

- Gmina Zamglai w powiecie Ripkynskij (Ukraina) – współpraca obejmuje przede wszystkim wymianę doświadczeń samorządowców,
- Gmina Prenzlau w powiecie Uckermark (Republika Federalna Niemiec) – współpraca obejmuje wymianę doświadczeń wśród władz lokalnych, a także wymiany młodzieży, wymiany kulturowe, wymiany sportowe. Celem współpracy jest także promocja turystyczna i gospodarcza obu gmin,
- Gmina Friedland w powiecie Göttingen (Republika Federalna Niemiec) – współpraca koncentruje się na przepływie informacji z zakresu organizowanych inicjatyw związanych ze współpracą narodową i rozwojem lokalnym.

Od 2012 roku Gmina Mirosławiec przynależy do **Partnerstwa Miast Friedlandzkich**, w ramach której corocznie organizowane są spotkania partnerskie delegacji członków, a także „Spotkania Młodzieży Friedlandzkiej”, mające na celu wymianę doświadczeń i integrację młodzieży, a także okazjonalne wydarzenia sportowe. Do Stowarzyszenia przynależy dziewięć JST z Polski, Niemiec i Czech.

4.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Opieka zdrowotna stanowi element istotnie wpływający na jakość życia oraz przewidywaną długość życia. Dostęp do dobrej opieki zdrowotnej wpływać może pozytywnie również na rozwój gospodarczy, poprzez ograniczenie negatywnych skutków chorób i kontuzji oraz związane z tym zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród lokalnej społeczności. Mając na uwadze występujące w Polsce zjawisko starzenia się społeczeństwa służba zdrowia odgrywa też znaczną rolę w związku ze szczególnym popytem na jej usługi wśród seniorów.

Najbliższa stacja pogotowia medycznego zlokalizowana jest ok. 15 km. od centrum Mirosławca, przy ul. Wolności 14 w Kaliszu Pomorskim. Najbliższym szpitalem jest natomiast oddalony o ok. 30 km 107 Szpital Wojskowy z Przychodnią SPZOZ w Wałczu, zlokalizowany przy ul. Kołobrzeskiej 44 w Wałczu. W Szpitalu działają następujące oddziały:

- Centrum Zdrowia Psychicznego,
- Izba Przyjęć,
- Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii,
- Oddział Chirurgii Ogólnej,
- Oddział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej,
- Oddział Chorób Wewnętrznych,
- Oddział Chorób Zakaźnych,
- Oddział Ginekologiczno-Położniczy,
- Oddział Okulistyczny Chirurgii Jednego Dnia,
- Oddział Otolaryngologiczny,
- Oddział Pediatryczny.

Na terenie Gminy Mirosławiec usługi zdrowotne prowadzą: NZOZ Tadeusz Ząbek Przychodnia Medycyny Rodzinnej oraz Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego Wojciecha Sabak NZOZ. Na jej terenie znajduje się również poradnia chirurgii ogólnej NZOZ „VenaMed” Janusz Milc, która prowadzi badania USG oraz prowadzi drobne zabiegi chirurgiczne i konsultacje chirurgiczne. Dodatkowo, w Gminie Mirosławiec znajdują się dwie apteki i prywatne gabinety stomatologiczne.

W 2024 roku Gmina Mirosławiec zrealizowała szereg działań profilaktycznych i prozdrowotnych, mających na celu poprawę stanu zdrowia mieszkańców oraz zwiększenie ich świadomości w zakresie profilaktyki chorób. Kluczowym elementem była kontynuacja regularnych badań mammograficznych w ramach mobilnych jednostek diagnostycznych – tzw. mammobusów – w których łącznie przebadano 270 mieszkankę podczas 8 wizyt. Dużym zainteresowaniem cieszyły się również cykliczne akcje honorowego krwiodawstwa, zorganizowane 6 razy, podczas których mieszkańcy oddali łącznie 68,85 litrów pełnej krwi. W marcu, z okazji Dnia Kobiet, zorganizowano akcję „Zdrowie na Dzień Kobiet” we współpracy z 107 Szpitalem Wojskowym w Wałczu, oferując m.in. badania cytologiczne i pomiary podstawowych parametrów zdrowotnych. Jesienią, podczas „Gminnego Dnia Seniora”, przeprowadzono działania profilaktyczne skierowane do osób starszych – obejmujące badania ciśnienia, poziomu cukru, konsultacje dietetyczne oraz prelekcję na temat interakcji lekowych. W tym samym okresie umożliwiono również mieszkańcom rejestrację na badania w ramach programu „40+”. Gmina zorganizowała także spotkanie edukacyjne na temat profilaktyki raka piersi, samobadania oraz wystawę „PomacajSie” ukazującą historie kobiet, które wygrały walkę z chorobą nowotworową. W zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego rozszerzono dostępność automatycznych defibrylatorów AED, które znajdują się obecnie m.in. przy Urzędzie Miejskim, Ośrodku Kultury, Stadionie Miejskim oraz w wyposażeniu OSP. Ponadto, od 2023 roku działa Punkt Konsultacyjny oferujący wsparcie psychologiczne dla osób uzależnionych i ich rodzin. Działania te świadczą o kompleksowym podejściu gminy do promocji zdrowia i profilaktyki wśród mieszkańców.

Obok opieki zdrowotnej kluczową rolę odgrywa pomoc społeczna. Pełni ona funkcje związane ze wsparciem osób potrzebujących, prowadzeniem prewencji poprzez działania profilaktyczne oraz reintegrację osób, które z różnych przyczyn zagrożone są wykluczeniem społecznym. Polityka społeczna stanowi także czynnik istotny w stabilizowaniu sytuacji społeczno-ekonomicznej, związanej z występowaniem takich niepożądanych zjawisk jak bezrobocie czy ubóstwo.

W Gminie Mirosławiec polityka społeczna prowadzona jest w oparciu o następujące dokumenty strategiczne:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mirosławiec na 2025 rok,

- Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mirosławiec na lata 2025-2027,
- Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej dla Gminy Mirosławiec na lata 2025-2028,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mirosławiec na lata 2021-2026.

Za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w Gminie Mirosławiec odpowiada Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu (MGOPS). Ośrodek ten pełni nie tylko funkcję jednostki wypłacającej świadczenia pieniężne, ale także realizuje szereg działań o charakterze aktywizującym i wspierającym osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej. Główne cele podejmowanych działań to zapobieganie, łagodzenie skutków i przezwyciężanie problemów społecznych takich jak: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, przemoc, choroby przewlekłe czy bezradność wychowawcza. W 2024 roku pomocą społeczną objęto łącznie 808 osób, co stanowiło 15,17% wszystkich mieszkańców Gminy. W porównaniu do roku poprzedniego (548 osób, 10,57%) liczba beneficjentów wzrosła o 260 osób. W 2024 roku świadczenia w formie pieniężnej lub rzeczowej otrzymało 139 rodzin (w 2023 r. – 138 rodzin), natomiast liczba osób długotrwale korzystających z pomocy wyniosła 138 (o 40 więcej niż w 2023 roku). Liczba osób, którym przyznano świadczenia, wzrosła do 221 (o 17 więcej niż w poprzednim roku). Wzrost liczby beneficjentów odzwierciedla pogłębiające się potrzeby społeczne oraz większe zaangażowanie instytucji w identyfikację osób wymagających wsparcia. Do najczęściej występujących przyczyn korzystania z pomocy społecznej należały: bezrobocie (65 rodzin), ubóstwo (63), niepełnosprawność (52), długotrwała lub ciężka choroba (28), potrzeba ochrony macierzyństwa (25), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (16), wielodzietność (13), bezdomność (10), alkoholizm (8), samotne rodzicielstwo (6), a także pojedyncze przypadki narkomanii i trudności w adaptacji po odbyciu kary pozbawienia wolności. MGOPS realizuje szeroki katalog zadań ustawowych, takich jak: przyznawanie i wypłacanie świadczeń, prowadzenie pracy socjalnej, rozwijanie nowych form pomocy, a także pobudzanie aktywności społecznej w rozwiązywaniu lokalnych problemów. Do zadań Ośrodka należy również prowadzenie postępowań w sprawie świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych i energetycznych, świadczeń wychowawczych i „Dobry start”, a także obsługa dodatku elektrycznego i refundacji VAT na gaz – wprowadzonej w związku z sytuacją kryzysową na rynku energetycznym. W 2024 roku łączna kwota świadczeń wypłaconych przez MGOPS w Mirosławcu wyniosła 567 tys. zł.

Ośrodek wspiera rodziny współfinansując pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W 2024 na ten cel wydano przeszło 516 tys. zł, a wsparciem objętych zostało 29 dzieci z 15 rodzin biologicznych. Ośrodek odpowiedzialny jest również za finansowanie pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej zlokalizowanych poza granicami Gminy. W 2024 roku z tego tytułu MGOPS wydał 428 tys. zł na utrzymanie 9 osób umieszczonych w DPS-ach.

W ramach swoich działań Ośrodek odpowiedzialny jest również za świadczenie usług opiekuńczych, mających na celu zaspokajanie codziennych potrzeb życiowych. W 2024 r. na ten cel wydano blisko 148 tys. zł, a z omawianej formy wsparcia skorzystało 20 osób⁹. W latach 2020-2024 liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania oscylowała w przedziale od 11 (2021 rok) do 19 (2024 rok). Należy zwrócić uwagę, iż w ostatnich latach w Gminie Mirosławiec widoczny jest trend wzrostowy pod względem liczby osób objętych usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

---

⁹ Raport o stanie Gminy Mirosławiec za 2024 rok

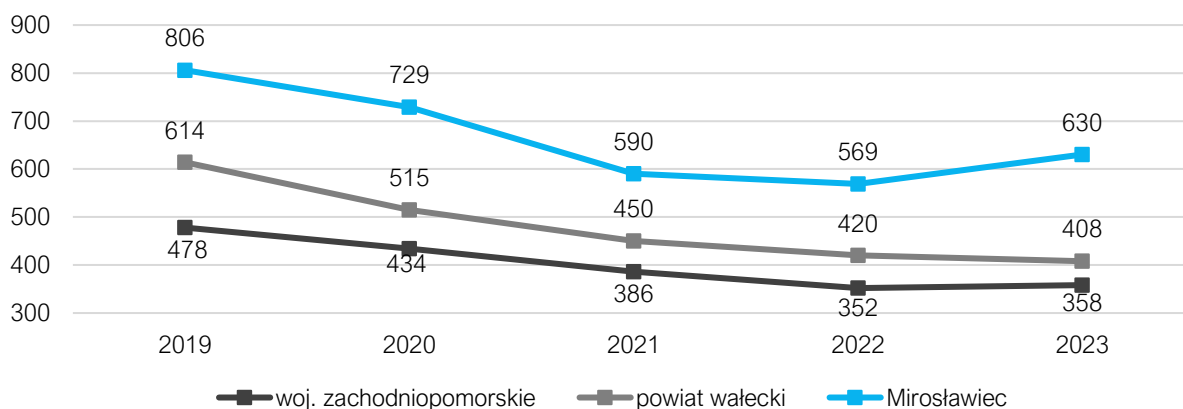
Tab. 33. Usługi opiekuńcze prowadzone przez Ośrodek Pomocy Społecznej w miejscu zamieszkania

	2020	2021	2022	2023	2024
Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	13	11	15	18	19

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Mirosławiec.

MGOPS oprócz reagowania na bieżące potrzeby mieszkańców prowadzi również działania długofalowe, ukierunkowane na wzrost poziomu samodzielności rodzin i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Ośrodek wdraża rozwiązania zwiększające dostęp do pomocy i skuteczność jej udzielania, jednocześnie rozbudowując lokalną infrastrukturę społeczną. Z uwagi na zmieniające się warunki społeczno-gospodarcze oraz pojawiające się nowe problemy, zakres obowiązków MGOPS systematycznie się poszerza, co przekłada się również na zwiększone potrzeby finansowe związane z jego funkcjonowaniem. Od 2020 roku w budynku Ośrodka Kultury działa Punkt Konsultacyjny, w którym odbywają się spotkania z terapeutą dotyczące uzależnień, a także z psychologiem. W Mirosławcu Górnym od 2022 roku działa Placówka Wsparcia Dziennego „Lotnik”, powstała w ramach projektu „Silni w rodzinie”, którego celem jest wspieranie funkcjonowania rodzin z terenu Gminy, prowadząc zajęcia oraz szkolenia dla dzieci.

Na rycinie poniżej zaprezentowano liczbę beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Mirosławiec na tle średniej dla powiatu wałeckiego i województwa zachodniopomorskiego. W analizowanym okresie wartość wskaźnika w Gminie przyjmowała tendencje spadkowe i ostatecznie w 2023 roku wyniosła 632 os. Podobne tendencje zaobserwowano w przypadku średniej dla całego powiatu i województwa – jedyną różnicę stanowi fakt, że w ostatnim roku poddanym analizie wartości wskaźnika w przypadku tych jednostek odnotowały nieznaczny wzrost, co może wskazywać na możliwość pojawienia się nowych trudności, które spowodowały większe zapotrzebowanie na pomoc społeczną, bądź też może być wynikiem wzrostu świadomości społecznej mieszkańców w zakresie przysługującym ich świadczeń.

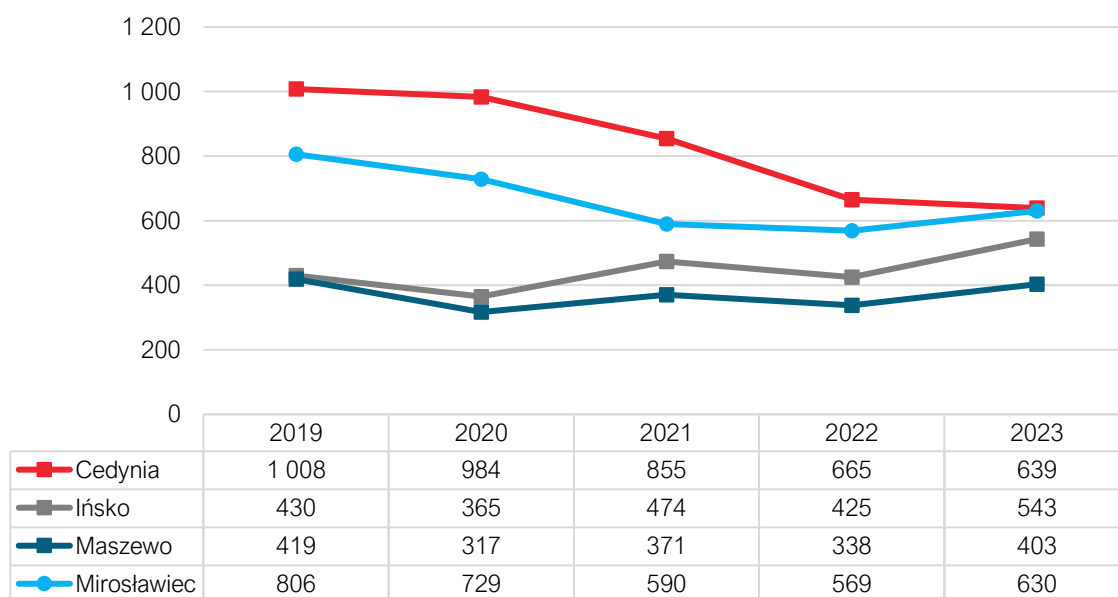
Ryc. 39. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Mirosławiec na tle średniej dla gmin powiatu wałeckiego i województwa zachodniopomorskiego w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W porównaniu z innymi jednostkami należącymi do grupy porównawczej, Gmina Mirosławiec cechuje się stosunkowo wysokim udziałem mieszkańców korzystających z pomocy społecznej. Na przestrzeni analizowanych lat tylko w Gminie Cedynia wskaźnik liczby beneficjentów był konsekwentnie wyższy niż w Mirosławcu. Warto jednak zaznaczyć, że w Gminie Cedynia wskaźnik ten w ostatnich latach systematycznie się obniżał, podczas gdy w Gminie Mirosławiec w ostatnim roku zaobserwowano jego wzrost. Odczyt przedstawionych danych wskazuje, że potrzeba

rozbudowy lokalnych instrumentów wsparcia społecznego pozostaje wciąż istotnym wyzwaniem dla Gminy Mirosławiec.

Szczegółowe dane prezentuje poniższa rycina.

Ryc. 40. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Mirosławiec na tle grupy porównawczej w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Jedną z form wsparcia osób potrzebujących jest udostępnianie mieszkań komunalnych i socjalnych. W latach 2020-2024 liczba mieszkań komunalnych w Gminie Mirosławiec stale się zmniejszała. W 2020 roku ich liczba wyniosła 104, a w roku 2024 – 96. Liczba mieszkań socjalnych, dedykowanych osobom znajdującym się w szczególnej trudnej sytuacji materialnej i życiowej, przez większość analizowanego okresu nie ulegała zmianom. W 2024 ich liczba zmniejszyła się z 31 do 30.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa rycina.

Tab. 34. Liczba mieszkań komunalnych w zasobie Gminy Mirosławiec w latach 2019-2023

	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba mieszkań komunalnych	104	103	101	98	96
Liczba mieszkań socjalnych	31	31	31	31	30

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Mirosławiec.

Załącznik nr 2: Wzór ankiety

ANKIETA

Strategia Rozwoju Gminy Mirosławiec na lata 2026-2036

Szanowni Państwo,

W związku z podjęciem prac nad przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Mirosławiec na lata 2026-2036, zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Ankieta jest anonimowa.

Dziękujemy Państwu za udział w zbieraniu danych, Państwa opinia i uwagi pomogą zaplanować działania, niezbędne do rozwoju naszej Gminy!

Część I:

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza ocenę najniższą, natomiast 5 ocenę najwyższą, *nie dotyczy/nie mam zdania* nie jest zaliczane do średniej.

OBSZAR: SPOŁECZEŃSTWO						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy/ nie mam zdania	1	2	3	4	5
aktywność mieszkańców na rzecz Gminy (np. wolontariat, partycypacja, inicjatywy oddolne)?						
skuteczność działania pomocy społecznej?						
dostęp do podstawowej opieki medycznej?						
dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?						
możliwość zapewnienia dojazdu do specjalistycznej opieki medycznej poza teren Gminy?						
dostęp do żłobków/klubów malucha?						
jakość opieki żłobkowej?						
wsparcie osób starszych (np. DPS, Kluby Seniora)?						
wsparcie osób niesamodzielnych (m.in. opieka wytchnieniowa, usługi opiekuńcze, asystent rodziny)?						
zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Miejski w Mirosławcu?						
bezpieczeństwo publiczne?						
dostępność budynków administracji publicznej?						

OBSZAR: GOSPODARKA

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
atrakcyjność inwestycyjną?						
możliwość uzyskania zatrudnienia?						
możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem?						
warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej?						
funkcjonowanie transportu zbiorowego?						
połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?						
dostępność usług (np. poczta, bank, fryzjer, sklepy spożywcze)?						
perspektywy rozwojowe działalności rolniczej?						
konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?						

OBSZAR: ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
estetykę (czystość na obszarach publicznych)?						
jakość powietrza?						
ofertę w działaniach wspierających ochronę środowiska np. dofinansowania do wymiany źródeł ciepła?						
czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?						
dostępność terenów zieleni (parków skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów)?						
czystość terenów zieleni (parków skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów)?						
świadomość ekologiczną mieszkańców?						
system odbioru odpadów?						
efektywność zagospodarowania przestrzeni (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?						
walory środowiska przyrodniczego?						
rozwój odnawialnych źródeł energii?						

OBSZAR: INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
stan dróg?						
małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?						

bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?						
jakość sieci wodociągowej?						
jakość sieci kanalizacyjnej?						
jakość sieci gazowej?						
dostęp do szerokopasmowego Internetu?						

OBSZAR: TURYSTYKA I REKREACJA

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
atrakcyjność turystyczną?						
poziom bazy sportowo-rekreacyjnej?						
poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej (m.in. szlaki turystyczne, miejsca noclegowe)?						
poziom bazy gastronomicznej?						
wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych?						
system ścieżek rowerowych (połączenia, ciągłość, możliwości traktowania ich jako alternatywę dla transportu samochodowego)?						
jakość istniejących dróg rowerowych?						
jakość istniejących chodników?						
ofertę spędzania wolnego czasu dla dzieci?						
ofertę spędzania wolnego czasu dla młodzieży?						
ofertę spędzania wolnego czasu dla dorosłych?						
ofertę spędzania wolnego czasu dla seniorów?						
działania promocyjne władz, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?						

OBSZAR: EDUKACJA I KULTURA

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
dostęp do edukacji przedszkolnej?						
jakość edukacji przedszkolnej?						
jakość infrastruktury przedszkolnej?						
dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?						
jakość edukacji w szkołach podstawowych?						
jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
dojazd do szkół ponadpodstawowych?						
wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach?						

wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach?						
dotatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach?						
organizację dowozu dzieci do szkół?						
jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych?						
dostęp do obiektów kulturalnych? (godziny i dni otwarcia, itp.)?						
działalność Ośrodka Kultury i Biblioteki Publicznej w Mirosławcu?						
działalność świetlic wiejskich?						

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w Gminie Mirosławiec w ciągu najbliższych lat:

- poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- zapewnienie transportu zbiorowego
- rozbudowa dróg rowerowych
- rozbudowa ciągów pieszych
- rozbudowa oświetlenia ulicznego
- rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej
- rozwój infrastruktury kulturalnej
- rozwój terenów zieleni (parki, skwery, zieleńce, zadrzewienia uliczne)
- renowacja zabytków
- poprawa jakości obsługi mieszkańców i komunikacji z mieszkańcami
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- rozwój sieci gazowej
- budowa i modernizacja świetlic wiejskich
- rozwój przedsiębiorczości - ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej (w tym: ulgi)
- rozwój rolnictwa, w tym nowoczesnych gospodarstw rolnych i przemysłu przetwórczego
- poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami
- zwiększenie dostępu do Internetu
- wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- poprawa dostępu do usług medycznych
- zmniejszenie bezrobocia
- zwiększenie działań promocyjnych Gminy
- inwestycje w rozwój turystyki
- budowa obwodnicy
- podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- zwiększenie dostępności przedszkoli

- zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
- poprawa bezpieczeństwa publicznego
- rozwój oferty kulturalnej i sportowej (impres, wydarzeń sportowych)
- aktywizacja osób starszych
- inne (jakie?)

Część III:

1. Proszę o podanie, co mogłoby stać się wizytówką Gminy Mirosławiec?

Metryczka

Płeć:

- kobieta
- mężczyzna
- nie chcę podawać

Wiek:

- poniżej 18 lat
- 18-25 lat
- 26-35 lat
- 36-45 lat
- 46-55 lat
- 56-65 lat
- powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

- uczeń/student
- rolnik
- przedsiębiorca
- osoba pracująca (inna niż rolnik lub przedsiębiorca)
- bezrobotna
- emeryt / rencista
- inne (jakie?) .....

Zamieszkanie:

- jestem mieszkańcem Gminy Mirosławiec
- nie jestem mieszkańcem Gminy Mirosławiec

Załącznik nr 3: Tabela ewaluacyjna

CEL I: Nowoczesna infrastruktura, bezpieczna przestrzeń i dostępność transportowa podstawą przestrzennego rozwoju Gminy Mirosławiec

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
I.1. Rozwinięta i nowoczesna infrastruktura techniczna oraz transportowa w Gminie Mirosławiec	Współpraca z podmiotami zewnętrznymi w celu budowy drogi ekspresowej S10, stanowiącej obwodnicę Mirosławca				
	Współpraca z partnerami Gminy oraz podmiotami zewnętrznymi w celu podjęcia działań lobbystycznych ukierunkowanych na przywrócenie ruchu pasażerskiego na linii kolejowej nr 410				
	Współpraca z zarządcami dróg wyższych kategorii w zakresie modernizacji, rozbudowy, przebudowy i sukcesywnego podnoszenia standardu dróg będących w ich utrzymaniu, w tym przebudowa drogi wojewódzkiej nr 177				
	Poprawa gminnej infrastruktury drogowej, zwiększającej spójność komunikacyjną oraz bezpieczeństwo w ruchu drogowym poprzez m.in. utwardzenie nawierzchni oraz przebudowę dróg				
	Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa na drogach gminnych poprzez zastosowanie rozwiązań technicznych takich jak np. progi zwalniające oraz zmiany w organizacji ruchu				
	Optymalizacja sieci połączeń autobusowych w celu poprawy wewnętrznej spójności komunikacyjnej Gminy Mirosławiec oraz zwiększenia dostępności do ośrodków sąsiednich				
	Budowa ścieżek pieszo-rowerowych na terenie Gminy Mirosławiec w celu stworzenia spójnej sieci umożliwiającej poruszanie się po jej terenie za pomocą alternatywnych środków transportu				
	Budowa, przebudowa i rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej wraz z urządzeniami towarzyszącymi, w szczególności na terenach wiejskich				
I.2. Zadbane i funkcjonalna przestrzeń w Gminie Mirosławiec	Budowa nowych, utrzymanie i modernizacja istniejących stacji uzdatniania wody				
	Opracowanie i uchwalenie Planu Ogólnego Gminy Mirosławiec stanowiącego podstawę zagospodarowania przestrzeni Gminy z poszanowaniem ładu przestrzennego i zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju: <ul style="list-style-type: none"> • wyznaczenie nowych terenów mieszkaniowych, • wyznaczenie terenów pod rozwój OZE 				
	Regulacja polityki przestrzennej z uwzględnieniem stref osiedleńczych oraz terenów rozwoju OZE w oparciu o dokumenty planistyczne i strategiczne				

	Podnoszenie poziomu estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych poprzez utrzymywanie i nadzorowanie porządku oraz wyposażenie w elementy małej architektury, w szczególności na terenach wiejskich				
	Rewitalizacja terenów zdegradowanych poprzez wyprowadzenie lokalnej społeczności ze stanu kryzysowego w oparciu o Gminny Program Rewitalizacji Gminy Mirosławiec				
	Poprawa dostępności architektonicznej budynków użyteczności publicznej – usunięcie barier architektonicznych (windy, podjazdy, likwidacja progów i krawężników), w tym m.in. budynku Urzędu Miejskiego w Mirosławcu				
	Budowa budynku wielorodzinnego w Mirosławcu w ramach SIM				
	Zahamowanie degradacji obiektów zabytkowych i dóbr kultury współczesnej, poprawa ich stanu i sposobu wykorzystania				
	Współpraca z podmiotami zewnętrznymi w celu modernizacji i budowy obiektów obrony cywilnej				
	Wdrożenie systemów wczesnego ostrzegania i informowania mieszkańców o zagrożeniach				

Cel II: Aktywna ochrona walorów przyrodniczych oraz adaptacja do zmian klimatu podstawą zrównoważonego rozwoju Gminy Mirosławiec

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
II.1. Ochrona środowiska przyrodniczego i wspieranie bioróżnorodności w Gminie Mirosławiec	Zachowanie terenów szczególnie cennych przyrodniczo				
	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej, w tym zasobów leśnych oraz zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego na terenie Gminy Mirosławiec				
	Ochrona unikatowych gatunków flory i fauny na terenie Gminy Mirosławiec				
	Wdrażanie systemów monitoringu środowiskowego w celu szybszego reagowania na zmiany jakości zasobów naturalnych				
	Poprawa efektywności segregacji i recyklingu odpadów komunalnych				
	Systematyczne kontrolowanie terenów leśnych pod kątem nielegalnego składowania odpadów				
	Rekultywacja składowiska odpadów				
	Prowadzenie regularnych działań uświadamiających mieszkańcom znaczenie ochrony środowiska m.in. akcje proekologiczne, konkursy ekologiczne, wsparcie lokalnych inicjatyw ekologicznych				

	Promowanie postaw ekologicznych w szkołach, poprzez wprowadzenie programów edukacji ekologicznej				
II.2. Adaptacja i ograniczanie skutków zmian klimatycznych w Gminie Mirosławiec	Sukcesywna termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w celu zwiększenia ich efektywności energetycznej				
	Ograniczenie zanieczyszczeń powietrza spowodowanych głównie przez tzw. niską emisję (zwłaszcza w sezonie jesienno-zimowym) pochodzącą z sektora komunalno-bytowego oraz transportu, m.in. poprzez: wsparcie mieszkańców w wymianie źródeł ciepła na energooszczędne poprzez lokalne programy				
	Wzmocnienie ochrony przeciwpożarowej poprzez rozwój jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej funkcjonujących na terenie Gminy Mirosławiec				
	Rozwój infrastruktury zielonej i błękitnej, zdolnej do przejmowania wód opadowych w miejscowościach i ich otoczeniu; naturalne zagospodarowywanie wód opadowych na obszarach zurbanizowanych				

Cel III: Konkurencyjna gospodarka, nowoczesne rolnictwo i rozwinięta oferta turystyczna podstawą gospodarczego rozwoju Gminy Mirosławiec

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
III.1. Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości w Gminie Mirosławiec	Kontynuacja współpracy z podmiotami gospodarczymi				
	Współpraca z podmiotami zewnętrznymi w celu organizacji cyklicznych szkoleń, warsztatów i mentoringu dla obecnych i przyszłych przedsiębiorców z tereny Gminy Mirosławiec				
	Wprowadzenie systemu zachęt dla inwestorów tworzących nowe miejsca pracy na terenie Gminy Mirosławiec				
	Podjęcie działań promocyjnych w celu wykreowania wizerunku Gminy Mirosławiec jako miejsca atrakcyjnego do założenia działalności gospodarczej				
III.2. Rozwój nowoczesnego rolnictwa w Gminie Mirosławiec	Wspieranie działań z zakresu sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych, tzw. sprzedaż „u źródła”				
	Kontynuacja wsparcia działań środowiskowych w gospodarstwach rolnych m.in. w zakresie usuwania azbestu z działalności rolniczej				
	Współpraca z podmiotami zewnętrznymi w celu organizacji szkoleń dla rolników z zakresu nowoczesnego i ekologicznego rolnictwa				
III.3. Rozwój turystyki i promocja Gminy Mirosławiec	Promocja marki „BIOREGION” w regionie				
	Kontynuacja współpracy ze Partnerstwem Miast Friedlandzkich				

	Stworzenie systemu oznakowania atrakcji turystycznych (tablice, kierunkowskazy, aplikacje)				
	Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, w szczególności przyrodniczej; wyznaczanie tras rowerowych, leśnych szlaków pieszych wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz przygotowanie materiałów promocyjnych				
	Tworzenie tematycznych ścieżek edukacyjnych i turystycznych promujących walory przyrodnicze Gminy Mirosławiec				
	Organizacja wydarzeń promujących Gminę (np. Festiwal Żubra), które zwiększają rozpoznawalność Gminy i aktywizują mieszkańców oraz turystów				
	Rozwój zaplecza turystycznego poprzez wzmocnienie infrastruktury wypoczynkowej oraz sektora gastronomicznego				
	Rozwój turystyki i rekreacji w oparciu o promocję istniejącej infrastruktury turystycznej				

Cel IV: Aktywne społeczeństwo i wysokiej jakości usługi publiczne podstawą społecznego rozwoju Gminy Mirosławiec

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
IV.1. Wysokiej jakości edukacja w Gminie Mirosławiec	Utworzenie gminnej placówki świadczącej opiekę nad dziećmi do lat 3 w postaci sali żłobkowej w Przedszkolu w Mirosławcu Górnym				
	Przedszkola jako pierwszy etap edukacji i socjalizacji dzieci w wieku 3-5 lat. Dążenie do podniesienia poziomu upowszechnienia edukacji przedszkolnej poprzez dostosowanie oferty gminnych przedszkoli do potrzeb i oczekiwań rodziców (w zakresie np. godzin otwarcia, diety, oferty wsparcia rozwoju dzieci i innych)				
	Przebudowa budynku Przedszkola w Mirosławcu Górnym wraz z kompleksową termomodernizacją				
	Modernizacja placówek szkolnych i przedszkolnych oraz doposażenie w nowoczesne pomoce dydaktyczne				
	Budowa nowej hali sportowej w Mirosławcu				
	Organizacja zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i pasje dzieci i młodzieży (sportowe, artystyczne, naukowe)				
	Prowadzenie wsparcia dla uczniów z trudnościami w nauce, w tym poprzez indywidualizację nauczania i dodatkowe zajęcia wyrównawcze				
	Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży poprzez edukację, profilaktykę i tworzenie przyjaznego klimatu szkolnego				

	Wsparcie rozwoju kompetencji nauczycieli				
	Wzmacnianie współpracy szkoły z rodzicami i lokalnym środowiskiem w celu wspólnego wspierania rozwoju dzieci i młodzieży				
IV.2. Aktywizacja społeczna mieszkańców Gminy Mirosławiec	Modernizacja i rozwój bezpiecznej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, w tym remont stadionu w Mirosławcu				
	Zagospodarowanie terenu parku w Mirosławcu wraz z wyposażeniem w małą architekturę i miejsca rekreacji				
	Tworzenie i wspieranie dostępnych miejsc integracji społecznej, w tym przestrzeni dedykowanych młodzieży, seniorom oraz rodzinom, sprzyjających budowaniu więzi sąsiedzkich i aktywizacji społecznej				
	Aktywizacja seniorów, włączenie ich w sprawy lokalnej społeczności, wykorzystanie ich doświadczenia oraz zachęcająca do jak najdłuższej aktywności zawodowej i społecznej				
	Kontynuacja współpracy z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, Kołami Gospodyń Wiejskich i OSP w zakresie wspólnej organizacji wydarzeń i inicjatyw społecznych oraz wspieranie ich aktywności jako ważnego elementu rozwoju lokalnej społeczności i realizacji inicjatyw odpowiadających realnym potrzebom mieszkańców				
	Budowa nowych i modernizacja istniejących świetlic wiejskich na terenie Gminy Mirosławiec w celu wzmacniania ich roli jako miejsc lokalnej aktywności				
	Rozszerzenie oferty kulturalnej i sportowej dostosowanej do różnych grup wiekowych, z uwzględnieniem potrzeb młodzieży oraz seniorów – m.in. warsztaty, zajęcia tematyczne, wydarzenia integracyjne				
	Organizacja wydarzeń kulturalnych i rekreacyjnych o charakterze lokalnym i międzypokoleniowym, w tym kino plenerowe, festyny, koncerty i warsztaty				
IV.3. Wysoki poziom opieki zdrowotnej i usług społecznych w Gminie Mirosławiec	Aktywne zabieganie o zwiększenie liczby lekarzy specjalistów dostępnych dla mieszkańców na terenie Gminy Mirosławiec poprzez zabezpieczenie bazy lokalowej				
	Ułatwienie dostępu do usług zdrowotnych i profilaktyki dla seniorów poprzez organizację mobilnych punktów we współpracy z lokalnymi placówkami medycznymi				
	Wspieranie programów profilaktyki zdrowotnej, szczepień i badań przesiewowych, we współpracy z lokalnymi placówkami medycznymi				
	Kontynuacja działań z zakresu programów profilaktycznego (badania profilaktyczne dla mieszkańców)				
	Rozszerzenie zakresu usług opiekuńczych i asystenckich dla mieszkańców poprzez				

m.in., uruchomienie asystentów osoby niepełnosprawnej czy wydłużenie godzin i zakresu usług świadczonych przez opiekunów środowiskowych				
Działania na rzecz integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz aktywizacja społeczności na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu				
Podnoszenie kwalifikacji pracowników społecznych – szkolenia dla osób pracujących z osobami ze szczególnymi potrzebami (w tym seniorami, osobami z niepełnosprawnościami, rodzinami w kryzysie),				
Rozwój usług wspierających codzienne funkcjonowanie seniorów, w tym usług typu „taksówka dla seniora”				
Rozwój wolontariatu i samopomocy sąsiedzkiej				